

TARTU LINNA 2020 MAJANDUSAASTA ARUANNE

Tartu linna konsolideerimisgrupi 2020. aasta majandusaasta aruanne

Tartu Linnavalitsus

Majandusaasta algus 01. jaanuar 2020
Majandusaasta lõpp 31. detsember 2020

Address Raekoda 50089 Tartu
Telefon +372 7361 111
Faks +372 7361 106
E-posti aadress lv@raad.tartu.ee
Interneti kodulehekül <http://www.tartu.ee>

Audiitor KPMG Baltics OÜ

Majandusaasta aruanne koosneb tegevusaruandest, raamatupidamise aastaaruandest, eelarve täitmise aruande selgitustest, sõltumatu vandeaudiitori aruandest raamatupidamise aastaaruandele ning reservfondi kasutamise aruandest.

SISUKORD

1. TEGEVUSARUANNE 2020.....	5
1.1. LINNAPEA PÖÖRDUMINE.....	5
1.2. KONSOLIDEERIMISGRUPI STRUKTUUR.....	8
1.3. ÜLEVAADE ÜLDISEST MAJANDUSKESKKONNAST.....	18
1.4. KONSOLIDEERIMISGRUPI TÄHTSAMAD FINANTSNÄITAJAD.....	20
1.5. ARENGUKAVA TÄITMISE ÜLEVAADE.....	26
1.5.1. Kooli ja teadmuslinn.....	26
1.5.2. Nutikas ettevõtluslinn.....	34
1.5.3. Inspireeriva elukeskkonnaga linn.....	40
1.5.4. Hooliv linn.....	46
1.5.5. Loov linn.....	51
1.5.6. Jäätmekava.....	62
1.5.7. Ühisveevärgi ja –kanalisatsiooni arendamise kava.....	65
1.5.8. Välisõhus leviva keskkonnamüra vähendamise kava.....	67
1.5.9. Säästva energiamajanduse tegevuskava.....	68
1.5.10. Õhukvaliteedi parandamise kava bentsopüreeni osas.....	72
1.5.11. Tartu arenguseire näitajad.....	74
1.6. KONSOLIDEERIMISGRUPI ÄRIÜHINGUD JA SIHTASUTUSED.....	79
1.7. ÜLEVAADE SISEKONTROLLISÜSTEEMIST.....	89
1.8. ÜLEVAADE FINANTSRIISKIDE JUHTIMISEST.....	90
2. RAAMATUPIDAMISE AASTAARUANNE.....	93
2.1. KONSOLIDEERITUD BILANSS.....	93
2.2. KONSOLIDEERITUD TULEMIARUANNE.....	94
2.3. KONSOLIDEERITUD RAHAVOOGUDE ARUANNE.....	95
2.4. KONSOLIDEERITUD NETOVARA MUUTUSTE ARUANNE.....	96
2.5. EELARVE TÄITMISE ARUANNE (KONSOLIDEERIMATA).....	97
2.6. KONSOLIDEERITUD AASTAARUANDE LISAD.....	98
Lisa 1 Raamatupidamise aastaaruande koostamisel kasutatud arvestuspõhimõtted ja hindamisalused.....	98
Lisa 2 Raha ja selle ekvivalendid.....	104
Lisa 3 Finantsinvesteeringud ja osalused.....	104
Lisa 4 Maksud, lõivud, trahvid.....	106
Lisa 5 Muud nõuded ja ettemaksed.....	107
Lisa 6 Materiaalne põhivara.....	108
Lisa 7 Kinnisvarainvesteeringud.....	109
Lisa 8 Immateriaalne põhivara.....	109
Lisa 9 Muud kohustised ja saadud ettemaksed.....	110
Lisa 10 Võlad töötajatele.....	110
Lisa 11 Laenukohustised.....	111
Lisa 12 Võlad tarnijatele.....	113
Lisa 13 Kapitali- ja kasutusrent.....	114
Lisa 14 Saadud toetused.....	115
Lisa 15 Kaupade ja teenuste müük.....	117
Lisa 16 Muud tulud.....	117
Lisa 17 Tegevuskulude jaotus valdkonniti (tegevusalade järgi).....	118
Lisa 18 Tööjõukulud.....	119
Lisa 19 Majandamiskulud.....	120
Lisa 20 Antud toetused.....	121
Lisa 21 Põhivara amortisatsiooni ja allahindluse kulu.....	122

Lisa 22 Muud kulud	122
Lisa 23 Finantstulud ja -kulud.....	123
Lisa 24 Seotud osapooled.....	124
Lisa 25 Bilansiväline informatsioon.....	125
Lisa 26 Tartu Linnavalitsuse konsolideerimata põhjaruanded.....	126
Lisa 27 Bilansipäeva järgsed sündmused.....	130
2.7. EELARVE TÄITMISE ARUANDE SELGITUSED.....	131
2.7.1. Tulud.....	138
2.7.2. Kulud	140
2.7.3. Finantseerimistegevus ja likviidsete varade muutus.....	146
Eelarve täitmise aruande lisa 1 Tulubaas	149
Eelarve täitmise aruande lisa 2 Kulude eelarve täitmine tegevusvaldkondade ja struktuuriüksuste lõikes.....	150
Eelarve täitmise aruande lisa 3 Põhitegevuskulude eelarve täitmine tegevusalade lõikes	152
Eelarve täitmise aruande lisa 3a Põhitegevuskulude eelarve täitmine tegevusvaldkondade ja kulude majandusliku sisu lõikes	154
Eelarve täitmise aruande lisa 4 Investeerimistegevuse kulude eelarve täitmine tegevusvaldkondade ja objektide lõikes	155
3. RESERVFONDI KASUTAMISE ARUANNE.....	160
4. MAJANDUSAASTA ARUANDE ALLKIRI.....	163

1. TEGEVUSARUANNE 2020

1.1. LINNAPEA PÖÖRDUMINE

2020. aasta oli väga erakordne kogu maailmas levima hakanud ohtliku koroonapandeemia tõttu. Kuigi ulatuslike piirangute tõttu eeldasime majandusliku olukorra tuntavat halvenemist, võib siiski öelda, et aasta lõppes Tartu jaoks oodatust paremini. 2020. aasta tulude laekumine oli kavandatust suurem ning riigi poolt eriolukorra negatiivsete mõjude leevendamise meetmest saadud investeeringutoetus elavdas investeerimistgevust. Kõik 2020. aastaks plaanitud suuremad objektid valmisid ning mitmele aastale kavandatud investeeringud püsisid graafikus.

Tänu tasakaaluka eelarvepoliitika jätkumisele oli Tartu finantsiliselt kindlas seisus. Linna tulud ja kulud püsisid tasakaalus. Linnaeelarve maht oli 206 miljonit eurot ning tänu õigetele juhtimisotustele ning otstarbekale majandamisele kujunes aasta kokkuvõttes edukaks.

2020. aastal tegime väga olulisi investeeringuid haridusvaldkonnas. Viimasel kolmel aastal oleme kapitaalselt ümber ehitanud ja viinud tipptasemele kolm kooli koos spordisaalide ja välialadega. Viimasena avati kooliaasta alguses Annelinna Gümnaasiumi põhjalikult renoveeritud hoone ja välialad. Ehitustööde käigus muudeti Tartu linna suurim kool energiatõhusaks ning hoone sai moodsa ja paindliku ruumilahenduse. Tegime 2020. aastal ka ettevalmistusi järgmiste koolihoonete renoveerimiseks. Nii saime volikogult loa osta Tartu Ülikoolilt Salme 1a ajalooline koolihoone, et viia sinna üle Karlova kooli 7.–9. klassid ja lahendada kasvava kooli pikaajalist ruumikitsikust. Karlova kooli õppetöö Salme 1a hoones algab 2022. aasta sügisel. Ettevalmistamisel on ka Kroonuaia koolile uue hoone ehitamine Ploomi tn 1 asuvas lasteaiaks ehitatud hoones, kus õppetöö algab 2023. aasta sügisel.

Lisaks koolidele tehti remonditöid ka mitmetes lasteaedades. Kõige suurem investeering tehti Pääsupesa lasteaeda, kus põhjaliku remondi käigus uuendati kõik hoone tehnosüsteemid, tehti uus sise- ja välisviimistlus ning korda sai ka lasteaija ümbrus. Lasteaia rekonstrueerimiseks saime toetust Keskkonnainvesteeringute Keskuse kaudu Euroopa Liidu heitmekaubanduse tulu meetmest, millega toetatakse lasteaiahoone energiatarbimise muutmist.

Olulisi otsuseid tegime ka lasteaiatasu osas, et toetada lapsevanemate toimetulekut majanduslikult ebakindlatel aegadel. Nii otsustasime kevadise eriolukorra ajal, mil lasteaiad ei saanud tavapärasel rütmis toimida, mitte võtta lapsevanematelt tasu linna lasteaedades ja -hoidudes koha kasutamise eest. Samuti otsustasime jätta 2021. aastal lasteaedades kohatasu 2020. aasta tasemele.

Hoolimata keerulisest pandeemiaajast saime tehtud ka hulgaliselt teetöid.

Viimaste aastate suurim investeering linna taristusse on Riia–Vaksali ristmiku rekonstrueerimine, mis algas aprillis. Mõlemale poole Riia tänavat ehitatakse kergliiklustunnelid ja raudteeviadukti kõrvale kergliiklussild, et muuta raudtee ja ristmiku ületamine kõigile liiklejatele turvalisemaks. Ristmik saab lõplikult valmis hiljemalt 2022. aasta alguseks.

Linnavalitsuse ühte olulist eesmärki vähendada kesklinnas autode osakaalu täidab ka Ülikooli ja Vanemuise tänava põhjalik remont, kus jalakäijate ja ratturite jaoks on võetud ruumi autotee arvelt.

Alustasime ka Vaksali ja Tähtvere linnaosa ühendava kergliiklustee ehitamisega. See Vaksali ja Näituse tänava ristmikust Rohelise Pargini ulatuv 3,2 kilomeetri pikkune kergliiklustee saab valmis 2021. aasta lõpus.

Aastaid on linnavalitsusele teada suured parkimisprobleemid Annelinna kortermajade juures. Valminud on projekt Mõisavahe tänava kortermajade vahelise ala parklate ja juurdepääsude rekonstrueerimiseks, millega loome kokku 641 parkimiskohta. 2020. aastal alustati töödega ning kokku rekonstrueeriti või ehitati 138 parkimiskohta, sh üks tasuline parkla 42 uue parkimiskohaga.

Euroopa Liidu struktuurivahendite toel jätkus ka tänavavalgustuse rekonstrueerimine Annelinnas. Projektiga alustati 2019. aastal ja kolme aasta jooksul vahetatakse välja oluline osa Annelinna tänavavalgustusest. Senised valgustid vahetatakse säästlike LED-valgustite vastu, millega loodame aastaks kokku hoida 374 MWh elektrienergiat ning 250 tonni CO₂.

Keskkonnateemad on tulipunktis kogu maailmas, niisamuti pöörab neile teemadele suurt tähelepanu ka Tartu. Süsinikuemissioon on Tartu linnas viimase kümne aastaga suurenenud 31 protsenti, mis tuleneb peamiselt era- ja äriktoris tarbitavast elektrienergiast ning kasvavast autokasutusest.

2018. aastal alustasime koostöös Tartu Regiooni Energiaagentuuri ja teiste partneritega Tartu linna säästva energia- ja kliimakava „Tartu energia 2030“ koostamist ning kahe aasta pikkuse töö tulemus suunati avalikule arutelule 2020. aasta sügisel. Kava annab ülevaate energia tootmisest ja tarbimisest Tartu linnas ning selle mõjust keskkonnale ja kliimale ning seab eesmärgiks muuta energiakasutus efektiivsemaks, suurendada taastuvenergia tootmist ja tarbimist. Olulisel kohal on ka kliimamuutustega kohanemise vajadus, linna rohevõrgustiku arendamine ja inimeste teadlikkuse tõstmine. Kliimakava seab eesmärgiks saavutada Tartu linnas kliimanetraalsus aastaks 2050 ning vahe-eesmärgiks vähendada 2030. aastaks CO₂ heidet võrreldes 2010. aastaga 40 protsendi võrra.

Tartu sai ka uue jäätmekava, milles käsitletakse jäätmetekke vältimise ja vähendamise seotud tegevusi, jäätmete liigiti kogumist, ringlusse võtmist ja taaskasutamist ning linlaste teadlikkuse tõstmist ja järelevalvet. Aastaks 2025 tuleb Eestis ringlusse võtta 55 protsenti olmejäätmetest, Tartus oli see protsent 2019. aastal ligi 31.

Avalikele aruteludele jõudis Tartu linna üldplaneeringu eskiis. Uue üldplaneeringu peamine ülesanne on kujundada Tartu linna territoorium ruumiliseks tervikuks, arvestades ka haldusreformi käigus Tartuga liitunud Tähtvere ala. Avalikul väljapanekul tegi ettepanekuid üle 260 inimese ning ettepanekute arv ulatus ligi tuhandeni, mis taas näitab, kui aktiivsed on tartlased oma linna arengu teemadel kaasa rääkima. Tagasiside põhjal võib öelda, et eriti olulised on tartlaste jaoks transpordi ja maakasutuse küsimused. 2021. aastal üldplaneeringu arutelud jätkuvad.

2020. aasta alguses valmis Emajõe kaldapealsel Tartu Ülikooli Delta keskus, mis elavdas märgatavalt südalinna elukeskkonda. Tartu linna panus Delta keskuse rajamisse oli ülikoolile maatüki kinkimine, et viia ellu Tartu linna strateegilist eesmärki olla kompaktne elava kesklinnaga linn.

Tartu kesksuvine algatus luua Vabaduse puisteele Autovabaduse puistee pälvis üle-eestilise tähelepanu ning tekitas aktiivse diskussiooni linnaruumi funktsioonide üle. Projektil oli nii pooldajaid kui vastaseid, kuid täitis oma eesmärgi pakkuda tavapärasest erinevat linnaruumielamust ja avardada linlase mõttemaailma linnaruumi võimalustest. Autovabaduse puistee meelitas kohale nii tartlasi kui ka kaugemaid külalisi ning toetas ka kesklinna ettevõtjaid. Ala ehitati üles kehtivaid piiranguid silmas pidades ning jälgiti hajutatuse võimalusi. Kuu aja jooksul tehti Autovabaduse puisteele 150 000 külastust. Selle algatusega plaanime kindlasti jätkata.

Olulisi samme astusime 2020. aastal ka aastaid kesklinna kavandatud südalinna kultuurikeskuse ideega. 30. augustil esitasime Riigikogu kultuurikomisjonile taotluse nimetada südalinna kultuurikeskus riiklikult tähtsaks kultuuriobjektiks, mis võiks ühe objektina saada riigilt rahalist tuge. Tartu taotlus taaselustas debati kesklinna parkide teemal.

Tartu kesklinna pargid võtsid teravdatud tähelepanu alla ka Euroopa kultuuripealinna 2024 projekti „Kureeritud elurikkus“ eestvedajad, et muuta pargid mõnusamaks ajaveetmise kohaks, tuues sinna nii rikkalikumalt tegevusi kui ka mitmekesisemat loodust.

Sotsiaalvaldkonnas pakuti 2020. aastal mitmeid uudseid teenuseid. Nii alustasid tööd heaolumeistrid, kes aitavad eakaid nende igapäevaelu toimingutes ja muudavad nende kodust keskkonda turvalisemaks. Koostöös Tartu hingehoiukeskusega hakati korraldama eakatele kõnniringe, mille eesmärk oli pakkuda koroonakriisi ajal eakatele võimalust koos värskes õhus liikuda ja saada jagu üksindustundest tingitud ärevusest. Linnavalitsus toetas ka Vanemuise teatrit nägemispuudega inimestele kirjeldustõlke ja vaegkuuljatele subtiitrite lisamisel. See tegu pälvis Eesti Pimedate Liidu aasta teo tiitli. Aasta lõpus sai nurgakivi kaks Tüve tänavale ehitatavat munitsipaalmaja, kus saavad elamispiinda taotleda need tartlased, kes vajavad abi endale ja oma perekonnale eluruumi tagamisel ning need, kel on raskusi iseseisva toimetulekuga. Majad valmivad 2021. aastal.

Traditsiooniliselt avatakse igal aastal Tartus üks uus mänguväljak. Seekord kerkis uus mängu- ja puhkeala Kaunase 58a haljasalale. Uuel puhkealal on hulk atraktsioone erinevas eas lastele, samuti terviserada seenioridele.

Koroonapandeemiast tingituna jäi aasta jooksul ära väga suurel hulgal kultuuri- ja spordiüritusi. Siiski õnnestus Tartul septembri alguses võõrustada FIA WRC autoralli maailmameistrivõistluste etappi Rally Estonia. Ralli eestvedajad andsid parima korraldusega maailmale silmad ette. Aasta lõpus tunnustasid tartlased maailmameistrivõistluste etappi Tartu aasta teo tiitliga.

Väga paljude tartlaste rõõmuks sai koostöös eraettevõttega teoks ammune plaan rajada raekoja platsile uisuväljak. See oli ilus kingitus tartlastele ja linna külalistele ajal, mil värskes õhus viibimine oli koroonapandeemia tõttu eriti soositud.

Aasta lõpus võttis volikogu vastu Tartu linna 2021. aasta eelarve, mille suurus on 214 995 437 eurot. 2021. aasta eelarve keskmes on elukeskkonna parandamine, haridus, Tartu kui roheline linn ning kultuuri ja spordi väärtustamine. Enim investeringuid suunatakse teedehitusse, sotsiaalhoolekande ja hariduse valdkonda.

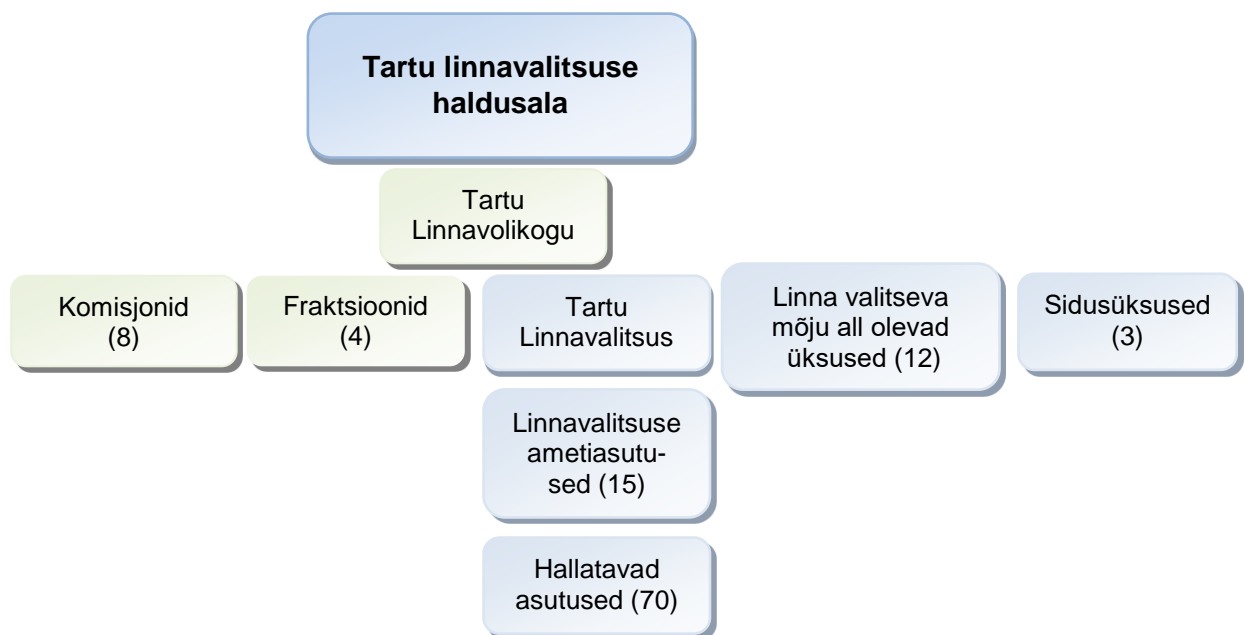
Urmas Klaas
Tartu linnapea

1.2. KONSOLIDEERIMISGRUPI STRUKTUUR

Ülevaade konsolideerimisgrupist

Majandusaasta aruanne sisaldab informatsiooni linna 15 ametiasutuse ja 70 hallatava asutuse (edaspidi koos linn) ning linna valitseva mõju all oleva 4 äriühingu ja 8 sihtasutuse (edaspidi koos konsolideerimisgrupp) 2020. a majandustegevuse tulemuste kohta. Aruandeaastal toimus linna ametiasutustes sisemisi struktuurimuutusi. Linnakantselei mitmest endisest teenistusest moodustati neli uut osakonda: IT süsteemihalduse osakond, järelevalveosakond, rahvastikutoimingute osakond ning sisekontrolli osakond. Linnakantselei koosseisus jätkavad asjaajamisteenistus, personaliteenistus ja õigusteenistus. Samuti muudeti endise ettevõtluse osakonna nime ning uueks nimeks sai ettevõtluse arengu osakond. Linna valitseva mõju all olevate üksuste nimekirja lisandus sihtasutus Tartu 2024.

Raamatupidamise aastaaruanne on koostatud kooskõlas Eesti finantsaruandluse standardiga. Konsolideeritud aruanne on koostatud rida-realt konsolideerituna koos linna valitseva mõju all olevate äriühingute ja sihtasutustega. Konsolideerimata aruanded on linna ameti- ja hallatavate asutuste omavahel konsolideeritud koondaruanded, mis kajastavad soetusmaksumuses ka linna osalust linna valitseva mõju all olevates äriühingutes ja sihtasutustes ning äriühingutest sidusüksustes. Aruanne on koostatud tuhandetes eurodes, aruande lugemise lihtsustamise eesmärgil on mõned graafikud koostatud miljonites eurodes.

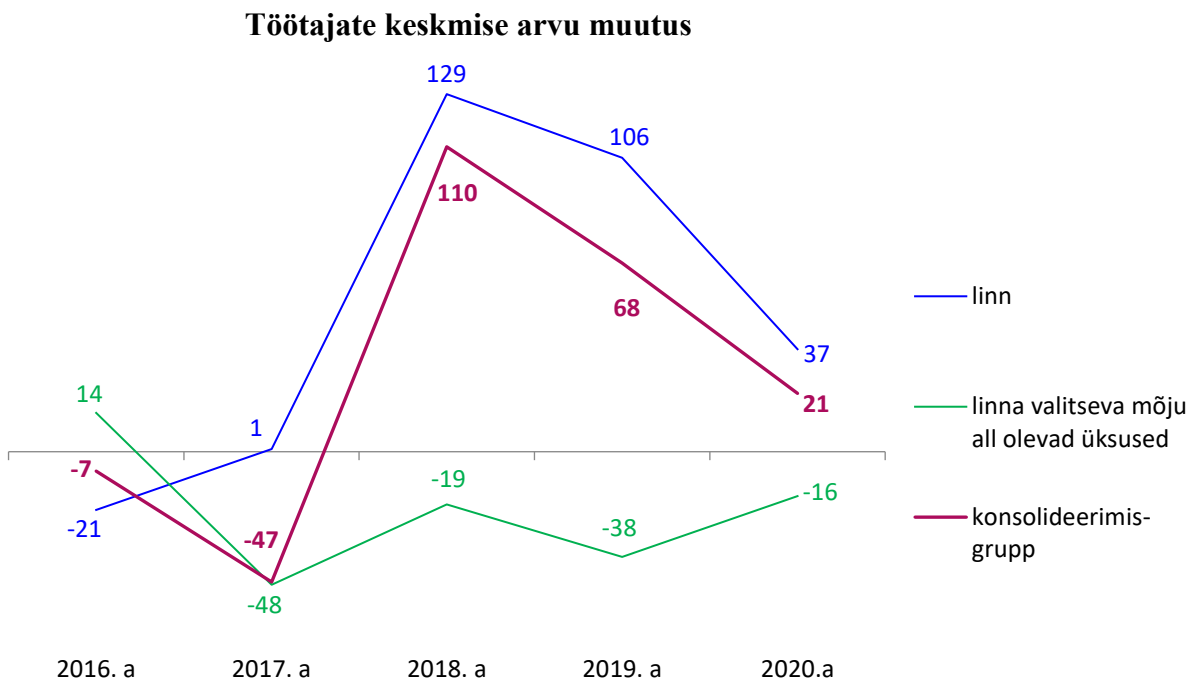
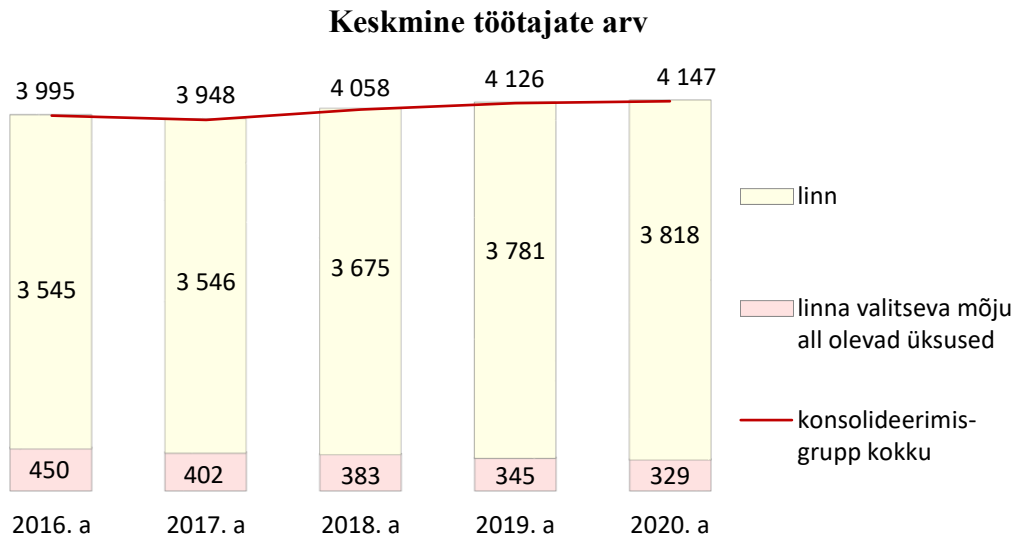
Järgnevalt ülevaade Tartu linna konsolideerimisgrupi üksuste aasta keskmisest töötajate arvust taandatud täistööajale ning nende töötajatele arvestatud töötasukulust, milles pole ajutiste töötajate ega võlaõiguslike lepingutega seotud töötasukulu. Alljärgneval graafikul on 2020. aastal struktuurimuudatusega moodustatud IT süsteemihalduse osakonna töötajate ja töötasu andmed kaheksa kuu kohta ning järelevalve-, rahvastikutoimingute ja sisekontrolli osakonna andmed seitsme kuu kohta.

2020. a Ameti- ja hallatavad asutused (asutuste arv)	Kesk- mine töötajate arv	Töötasu kulu (tuhat eurot)
Konsolideerimisgrupp kokku	4 147	67 527
LINNAVALITSUSE haldusala kokku	3 818	62 418
sh linnavalitsus	343	7 654
Linnavolikogu kantselei	5	249
Linnakantselei haldusala	79	2 102
Linnakantselei	52	1 557
IT süsteemihalduse osakond	7	154
Järelevalveosakond	11	209
Rahvastikutoimingute osakond	6	114
Sisekontrolli osakond	3	68
Haridusosakonna haldusala	2 910	47 568
Osakond	12	312
Hallatavad asutused kokku:	2 898	47 256
sh Koolid (22)	1 369	25 868
Lasteaiad (28)	1 210	16 094
Kutsehariduskeskus	302	4 913
Tugiteenuste Keskus	18	381
Kultuuriosakonna haldusala	260	3 680
Osakond	13	245
Hallatavad asutused kokku:	247	3 435
sh Laste muusika- ja kunstikoolid	92	1 380
Raamatukogu	89	1 135
Muuseumid (2)	41	548
Noorsootöö Keskus	17	261
Tiigi Seltsimaja	8	111
Sotsiaal- ja tervishoiuosakonna haldusala	278	3 621
Osakond	67	1 262
Hallatavad asutused kokku:	211	2 359
sh Hooldekodu	107	1 211
Päevakeskused (2)	62	658
Varjupaik	24	268
Laste Turvakodu	18	222
Linnamajanduse osakonna haldusala	74	1 351
Osakond	29	685
Hallatavad asutused kokku:	45	666
Kalmistu	24	247
Linnatransport	21	419
Rahandusosakond	43	903
Linnavarade osakond	99	1 495
Osakond	30	698
Hallatavad asutused kokku:	69	797
Anne Saun	10	110
Tartu Sport	59	687
Linnaplaneerimise ja maakorralduse osakond	26	559
Arhitektuuri ja ehituse osakond	23	430
Avalike suhete osakond	14	276
Ettevõtluse arengu osakond	7	184

Linna valitseva mõju all olevad üksused	Kesk- mine töötajate arv	Töötasu kulu (tuhat eurot)
Kokku	329	5 109
AS Tartu Veevärk	92	1 636
SA Tartu Vaimse Tervise Hooldekeskus	89	1 106
OÜ Tartu Veekeskus	33	471
SA Tartu Perekodu Käopesa	30	411
OÜ Tartu Linna Polikliinik	26	368
SA Tartu Keskkonnahariduse Keskus	24	347
SA Tartu 2024	9	257
SA Tartu Loomemajandus- keskus	8	130
SA Tartumaa Turism	8	127
AS Tartu Turg	6	166
SA Tartu Eluasemefond	3	74
SA Tartu Kultuurkapital	1	16

Sidusüksused (ei konsolideerita)	Linna osaluse %
SA Pauluse Kirik	50
SA Tartu Rahvaülikool	<50
SA Tampere Maja	<50

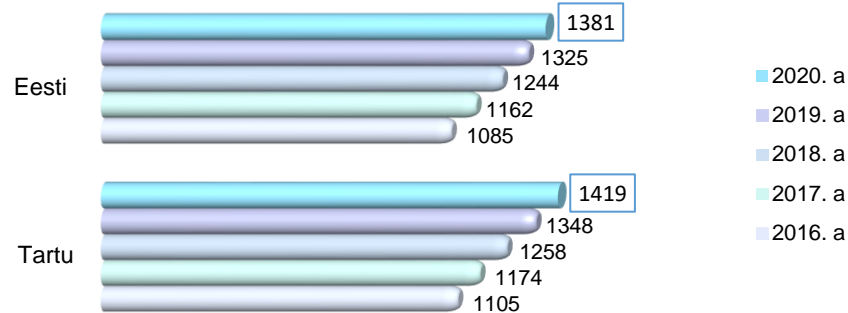
Järgnevad graafikud annavad ülevaate keskmistest töötajate arvudest ja viimaste aastate muutustest.

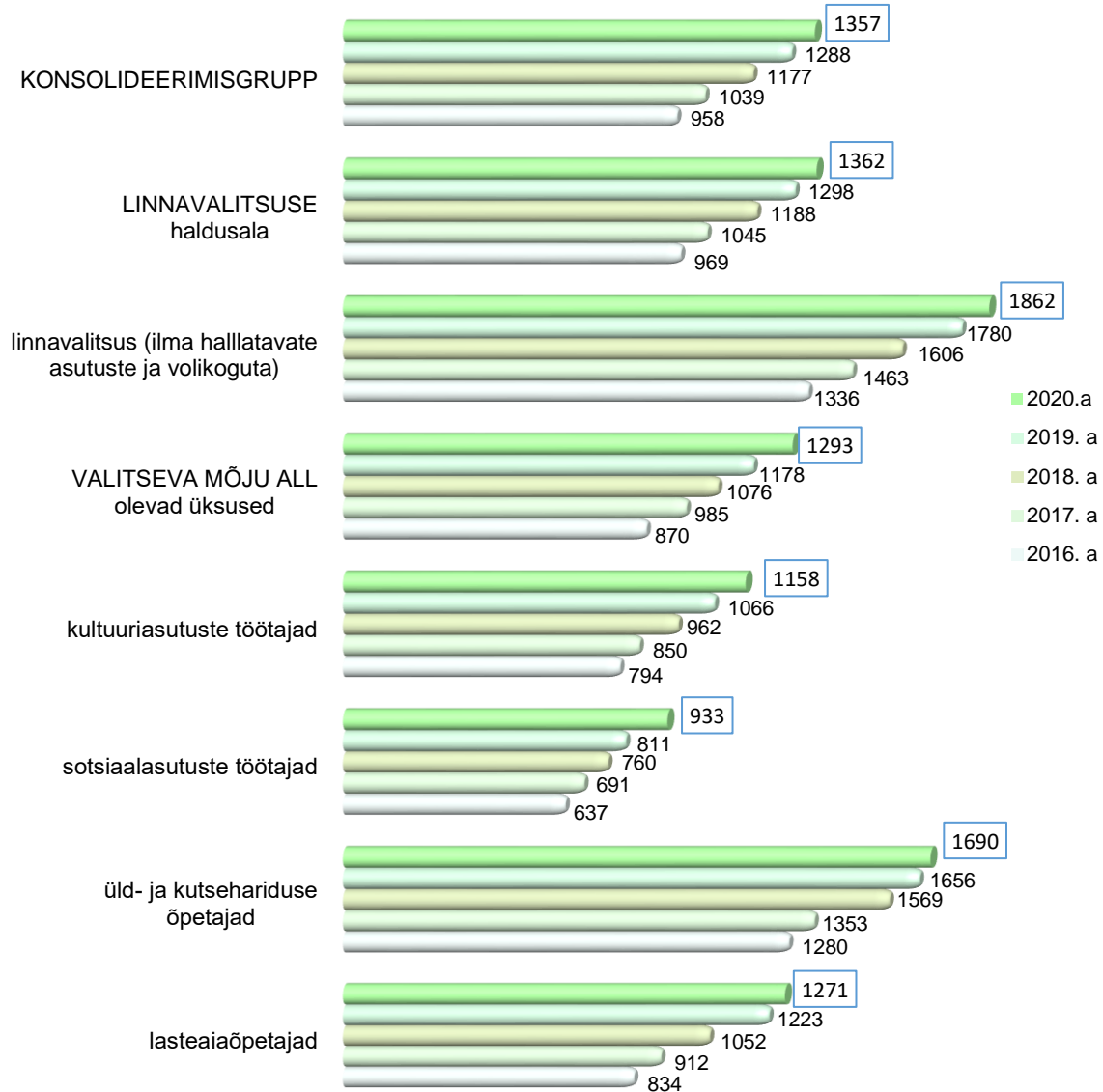
Aruandeaastal on konsolideerimisgrupi töötajate keskmine arv suurenenud 21 töötaja ehk 0,5% võrra (eelnenud aastal vastavalt 68 ja 2%), sh linnavalitsuse haldusalas kokku kasv 37 töötaja võrra ehk 1% võrra (eelnenud aastal vastavalt 106 ja 3%). Kokku on keskmine õpetajate arv suurenenud 32 võrra, sh üldhariduskoolides 28 ja kutsehariduskeskuses 9, samas on vähenenud lasteaiaõpetajate keskmine arv 5 võrra. Keskmine tugispetsialistide arv on suurenenud 6 spetsialisti võrra, sh üldhariduskoolides 5, ning kutsehariduskeskuses 1 spetsialisti võrra. Valitseva mõju all olevais üksustes kokku vähenemine 16 töötaja ehk 5% võrra (eelnenud aastal vähenemine vastavalt 38 ja 10%) peamiselt 2019. a keskel likvideeritud 3 likvideeritud üksuse arvel. Juurde on asutatud SA Tartu 2024 keskmiselt 9 töötajaga.

Järgnevalt on esitatud keskmiste kuutöötasude võrdlus perioodil 2016-2020. a, esimesel graafikul vabariigi ja tervikuna Tartu linna kohta ning järgneval graafikul Tartu linnavalitsuse konsolideerimisgrupi kohta mitmete asutuste ja/või töötajate gruppide lõikes.

Töötaja keskmine kuutöötasu (eurodes)

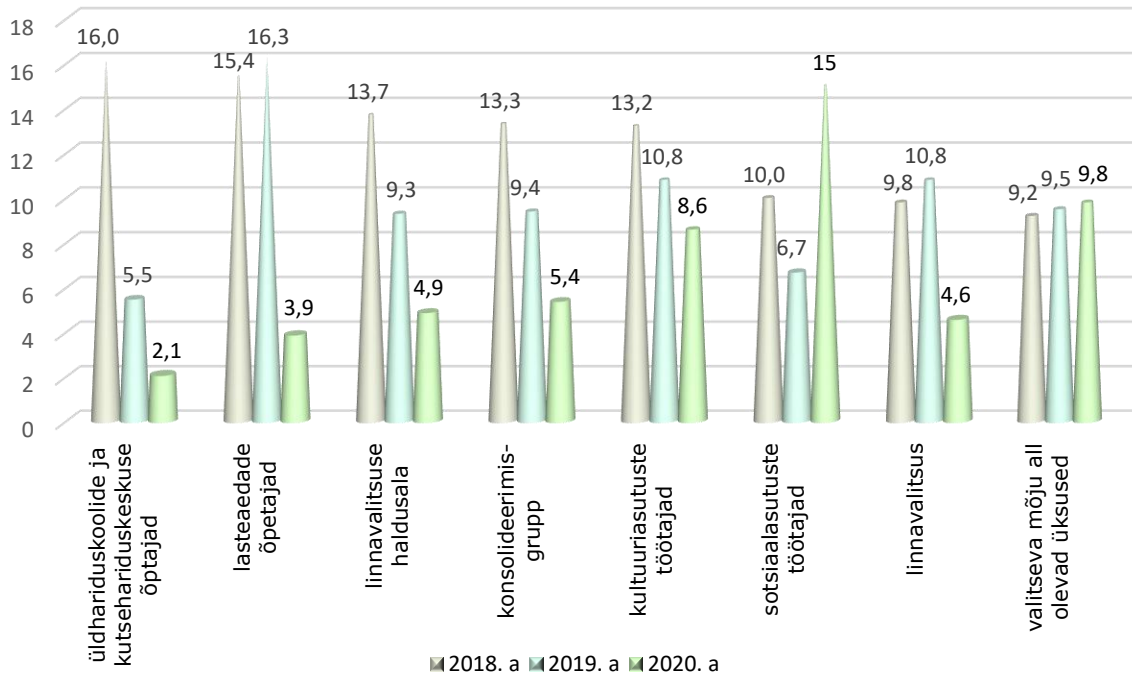
Töötaja keskmine kuutöötasu linna konsolideerimisgrupis (eurodes)

Keskmine kuutöötasu on kasvanud Eestis 4%, Tartus 5% (eelnenud aastal mõlemal 7%). Linna konsolideerimisgrupi keskmine kuutöötasu on aastaga kasvanud 5% (eelnenud aastal 9%), valitseva mõju all olevais üksustes 10% (eelnenud aastal 9%), linnavalitsusel ilma volikogu ja hallatavate asutusteta 5% (eelnenud aastal 11%), lasteaiaõpetajatel 4% (eelnenud aastal 16%), üld- ja kutsehariduse õpetajatel 2% (eelnenud aastal 6%), kultuuriasutuste töötajatel 9% (eelnenud aastal 11%) ning sotsiaalasutuste töötajatel 15% (eelnenud aastal 7%). Töötasukulu sisaldab ka aasta lõpus arvestatavat puhkusereservi summasid.

Alljärgnevalt on ülevaade keskmise kuutöötasu muutustest:

Keskmise kuutöötasu aastane muutus 2018-2020. a (protsentides)

Konsolideerimisgrupi töötajate arv ja töötasukulu aruandeaastal on avatud töötajate gruppide lõikes ka raamatupidamise aastaaruande lisas 18 ning jagunemine tegevusvaldkondade lõikes lisas 17.

Linna juhtimine

Linnavolikogu on kohaliku omavalitsusüksuse esinduskogu, mis valitakse linna hääleõiguslike elanike poolt kohaliku omavalitsuse volikogu valimise seaduse alusel. Volikogu liikmete arvu määrab volikogu eelmine koosseis ning uus volikogu valib esimehe ja kuni kaks aseesimeest. 2020. a oli volikogu liikmete arv 49, sh esimees ja üks aseesimees. Volikogu moodustab alatisi ja ajutisi komisjone. Sarnaselt eelneva aastaga tegutses 2020. a volikogus 8 alatist komisjoni: arengu- ja planeerimiskomisjon, hariduskomisjon, kultuurikomisjon, majanduskomisjon, linnavarakomisjon, rahanduskomisjon, revisjonikomisjon ja sotsiaalkomisjon. Vahemikus juuni kuni detsember tegutses ajutine linna põhimääruse komisjon. Volikogul on eestseisus, mis on nõuandev organ linnavolikogu esimehe juures ja kuhu kuuluvad volikogu esimees, volikogu aseesimees, fraktsioonide esimehed ning valimisliitude esindajad.

Volikogus on 4 fraktsiooni: Reformierakonna fraktsioon, Keskerakonna fraktsioon, Sotsiaaldemokraatliku Erakonna fraktsioon ja Eestimaa Konservatiivse Rahvaerakonna fraktsioon. 10.09.2020.a lõpetati EKRE fraktsiooni tegevus ja 04.12.2020.a registreeriti erakonna Isamaa fraktsioon. 2020. a

lõpu seisuga olid volikogus esindatud väiksemad saadikurühmad: EKRE, valimisliit Tartu Eest ning valimisliit Tartu Heaks.

Volikogu töövormiks on istung, komisjonide ja eestseisuse töövormiks koosolek. Volikogu poolt kinnitatatud töökava järgi toimus 2020. a 12 istungit. COVID-19 viiruse levikust tingitult muudeti volikogu töökorraldust selliselt, et üks istung jäi ära, kolm istungit toimus videokonverentsi keskonnas ning teistel istungitel said volikogu liikmed osaleda kas videosillas või istungisaalis kohal olles. Samamoodi töötasid ka komisjonid. Volikogu istungitest osavõtt oli 95%. Volikogu võttis 2020. a vastu 41 määrust ja 94 otsust. Komisjonide ja eestseisuse koosolekuid toimus kokku 106. Vastavalt Tartu linna põhimääruse §-le 18 annavad komisjonid oma tegevusest aru volikogule kord aastas. Komisjonide aruanded kuulati ära detsembris, revisjonikomisjoni aruannet kuulati juuni-kuus koos linna majandusaasta aruandega.

Volikogu liikmetele, volikogu fraktsioonide ja komisjonide esimeestele ning komisjonide liikmetele maksti tasu volikogu tööst osavõtu eest ning hüvitust volikogu ülesannete täitmisel tehtud kulutuste eest volikogu poolt kehtestatud korras: volikogu liikmetele 32 eurot kuus ning istungil osalemise eest tasu 64 eurot, komisjonide esimeestele 300 eurot kuus (volikogu otsus nr 6 14. novembrist 2017. a), komisjoni liikmetele komisjoni koosolekul osalemise eest 20 eurot ning elektroonilise osalemise eest 3 eurot, fraktsioonide esimeestele 300 eurot kuus (volikogu istungi protokoll nr 2 14. novembrist 2017. a). Vastavalt Tartu Linnavolikogu 07.12.2017. a otsusele nr 22 kehtestati volikogu esimehe tasuks 4000 eurot kuus ja aseesimehele 1000 eurot kuus.

Tartu Linnavolikogu 2020. a eelarve maht oli 391 tuhat eurot, millest kulutati 344 tuhat eurot ehk 88,2%. Volikogu eelarve täitmist mõjutasid suuresti koroonaviiruse levikust tingitud töökorralduslikud muudatused. Ära jäid volikogu liikmete lähetused (eelarve 2100 eurot), koolitused (eelarve 1659 eurot, jääk 1642 eurot). Vähenesid administreerimiskulud (eelarve 11 225 eurot, jääk 3025 eurot), sh bürootarvete soetamine, trükised, sideteenused, esindus- ja vastuvõtukulud, toitlustuskulud.

Valitavate isikute ametipalk ja töötasu oli planeeritud 186 tuhat eurot, eelarve täideti 161 tuhat eurot ehk 86%. Alatäitmine tulenes sellest, et planeeritud oli aastas 13 volikogu istungit, tegelikult toimus 12 istungit ning seetõttu toimus vähem ka komisjonide koosolekuid. Ajutine komisjon töötas vaid pool aastat ja komisjoni esimees loobus komisjoni esimehe tasust.

Volikogu esimehe tasu ei makstud perioodil 01.01-20.02.2020. a, kuna sel ajal oli volikogu esimeheks Riigikogu liige, kellele kohaliku omavalitsuse korralduse seaduse § 17 lg 4 järgi volikogu töö eest tasu ei makstud. Ajavahemikul 10.09-04.12.2020 oli volikogus planeeritud 4 fraktsiooni asemel 3 fraktsiooni, mistõttu jäi kasutamata fraktsiooni esimehe tasu.

Linnavolikogu asjaajamist korraldab volikogu kantselei. Kantselei koosseisus on kantselei juhataja, peaspetsialist, 4 volikogu volituste ajaks moodustatud nõuniku kohta. Töötajate töötasuks oli eelarves planeeritud 64 tuhat eurot, täitmine 61 tuhat eurot ehk 95%. Kokkuhoid tulenes sellest, et erinevatel perioodidel oli täitmata nõunike töökohti.

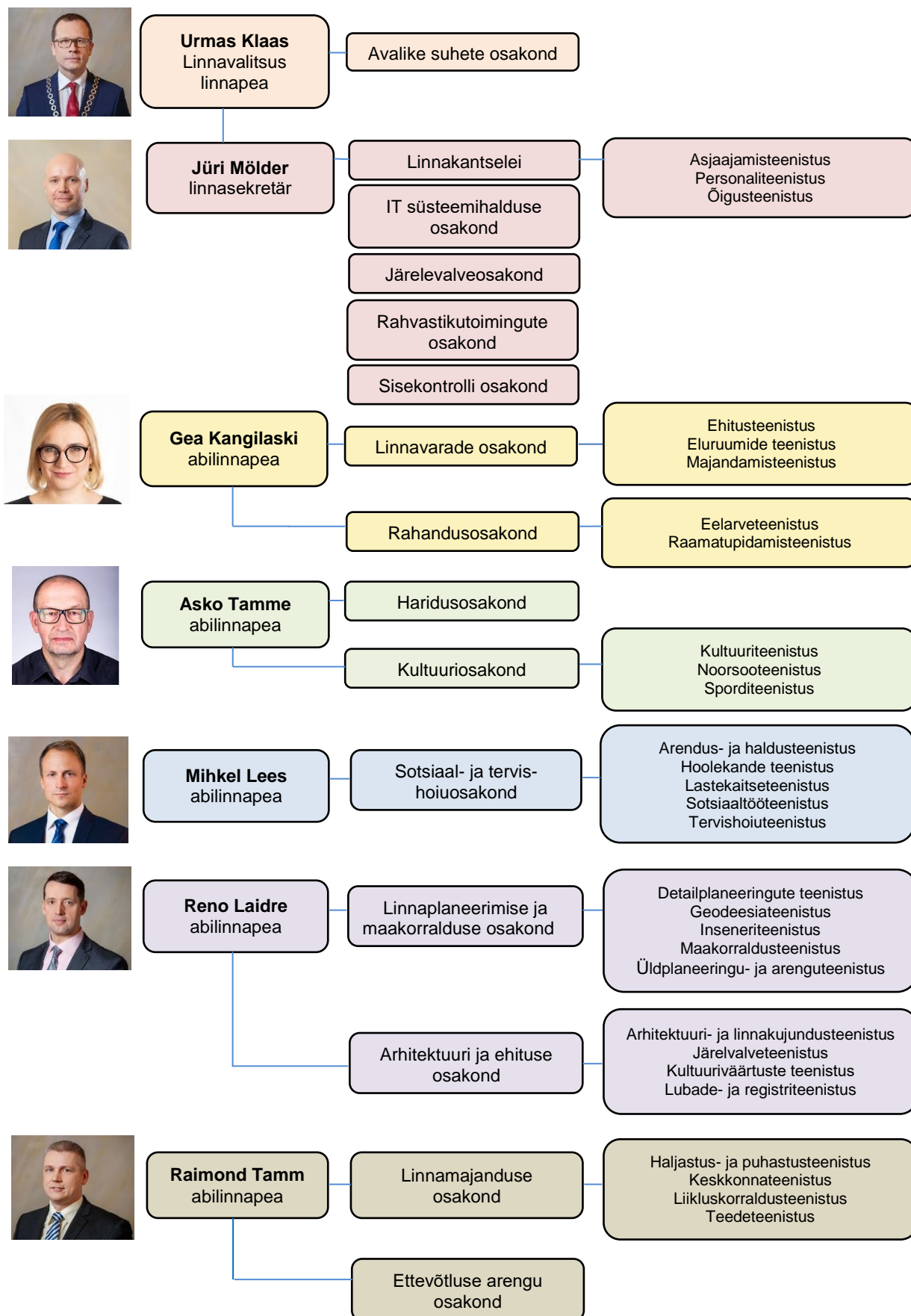
Linnavalitsus on linna omavalitsuse kollegiaalne täitevorgan, mis viib praktilise tegevusega ellu talle riigi ja linna õigusaktidega pandud ülesandeid. Linnavalitsus juhib linna ametiasutusi ja nende kaudu hallatavate asutuste tegevust ning osaleb linnavolikogu poolt kehtestatud korras aktsionärina või osanikuna eraõiguslike juriidiliste isikute tegevuses.

Linna asutused on:

- linna ametiasutused, mis teostavad avalikku võimu;
- linna ametiasutuste hallatavad asutused, mis ei teosta avalikku võimu.

Linnavalitsuse töövorm on istung. 2020. a toimus 116 linnavalitsuse istungit, vastu võeti 87 määrust ja 1515 korraldust.

Tartu Linnavolikogu 14.11.2017. otsuse nr 3 „Tartu Linnavalitsuse liikmete arvu ja struktuuri kindistamine“ kohaselt on linnavalitsus 6-liikmeline, koosnedes linnapeast ja viiest abilinnapeast. Linnavalitsuse liikmete töötasu üldsumma oli 2020. a 335 tuhat eurot (2019. a 320 tuhat eurot).

Linnavalitsuse töö tagab linnakantselei, mille tööd juhivad linnasekretär. Tartu linnakantselei haldusalaks on linnavalitsuse töö funktsionaalne kindlustamine, linnavalitsuse asjaajamise korraldamine, infotehnoloogiline varustamine ja nõustamine, väärtetööstuse alane teenindamine, personaliteenindus, teenistusliku järelevalve eesmärgil sisekontrolli korraldamine, õigusteeninduse korraldamine, välisabi sisaldavate projektide alane teenindamine ja nõustamine.

Tartu linnakantselei 2020. a tegevustes on esmaoluline välja tuua järgmised märksõnad: viiruskriis ja ümberkorraldused linnakantselei struktuuris.

Viiruskriis

Vabariigi Valitsus kuulutas 12. märtsi 2020. a korraldusega nr 76 Eesti Vabariigi haldusterritooriumil välja eriolukorra seoses COVID-19 haigust põhjustava koroonaviiruse pandeemilise levikuga maailmas, viiruse Eesti-sisese leviku tuvastamisega ja laienemise suure tõenäosusega ning sellest tingitud massilise nakatumise ohuga.

Sel hetkel kehtinud nakkushaiguste ennetamise ja tõrje seadus (NETS) kehtestas kohaliku omavalitsuse üksustele ja tööandjatele rida kohustusi nakkushaiguste ennetamisel ning tõrjel. Eelmainitud kohustusi arvestades asus tööle linnavalitsuse kriisimeeskond, kelle koosseisu kuulusid ja olulises mahus töösse panustasid ka linnakantselei mitmed teenistujad.

Kõigi muude viiruskriisi lahendamiseks vajalike tegevuste kõrval suudeti eriolukorra tingimustes sisuliselt üleöö luua vajalikud IKT lahendused linnavalitsuse teenistujate kaugtöö võimaldamiseks. On heameel tõdeda, et selle aitasid oluliselt kaasa juba varasemalt tehtud muudatused tööprotsessides ja IKT lahendustes, mis toetasid e-valitsemise parimate praktikate rakendamist. Kõige selle juures suudeti tagada kasutatavate IKT lahenduste turvalisuse. 2020. a tehti küberturvalisuse valdkonna (nii teenistujate kui IT-süsteemide) arendamisel suur samm edasi, mida kinnitab ka linnavalitsuse IT-meeskonna esimene koht Küberturbe õppustel, kus meie meeskond edastas kõiki teisi õppustel osalenud avalikke asutusi ja ettevõtteid.

Eraldi väärib esile toomist ka linnakantselei järelevalveametnike panus eriolukorra ajal viiruse leviku tõkestamiseks kehtinud piirangutest ja meetmetest kinnipidamise kontrollimiseks. Kuigi järelevalve kehtivate piirangute täitmise üle ei kuulunud valdavalt omavalitsuste pädevusse, osalesid meie ametnikud olulises mahus siiski järelevalve teostamisel. Järelevalve teostamiseks võtsime kasutusele uuendusliku mobiilirakenduse ArcGIS Collector. Mobiilirakendus kuvas kaardivaates Tartu linnas kontrollitavaid asutusi või objekte, mille kohta sai järelevalve teostaja operatiivset informatsiooni ja edastada oma paikvaatluse märkused reaajas koos illustreerivate fotodega. Andmed liikusid reaajas andmebaasi, kust need said ESRI ArcGIS Operations Dashboard rakenduse kaudu kättesaadavaks nii kriisimeeskonnale, järelevalvet korraldavatele ametnikele kui ka politsei esindajatele. Eelnimetatud kontrollirakendus oli eelmisel aastal üks kandidaatidest Eesti digiteenuste konkursil (kategoorias parim COVID-19 tingituna loodud või kohandatud digiteenus).

Mainida tuleb ka seda, et alates 15. aprillist 2020. a laienesid linnakantselei ülesanded kriisireguleringi valdkonnas senisega võrreldes veelgi. Linnavalitsuse otsusel tegutseb linna kriisireguleringi koordinaator nimetatud ajast linnakantselei koosseisus.

Linnakantselei tegevuse ümberkorraldamine

2020. a tehti linnakantselei struktuuris ja teenistukohtade koosseisus mitmeid teisi muudatusi. Linnavalitsuse 16. märtsi 2020. a korraldusega nr 301 korraldati linnakantselei tegevus ümber ja seniste teenistuste baasil moodustati 4 uut osakonda:

- 1) IT süsteemihalduse osakond;
- 2) järelevalveosakond;
- 3) rahvastikutoimingute osakond;
- 4) sisekontrolli osakond.

Linnakantselei oli eelmainitud muudatuste tegemise hetkel linnavalitsuse suurim struktuuriüksus, mille koosseisus oli kaheksa erinevat teenistust: asjaajamisteenistus, infotehnoloogia teenistus, menetlusteenistus, personaliteenus, rahvastiku- ja perekonnaseisutoimingute teenistus, sisekontrolliteenus, välisprojektide teenistus ja õigusteenistus.

Linnakantselei sellised tegevusvaldkonnad, struktuur ja teenistuskohdade koosseis kujunesid linnavalitsuse erinevate sisu- ja tugivaldkondade tegevuste tsentraliseerimise tulemusena. Esimesed sammud selles suunas astuti 1998. a, mil korraldati ümber linnavalitsuse mitmete struktuuriüksuste tegevus ja linnavalitsuse kantselei koosseisus moodustati asjaajamisteenistus, õigusteenistus, välisuhete teenistus ja raamatupidamisteenistus. Viimase suurema muudatusena moodustati aga seoses maavalitsuste ära kaotamise ja kohalikele omavalitsustele maavalitsuste osade ülesannete üleandmisega linnakantselei koosseisus rahvastiku- ja perekonnaseisutoimingute teenistus (alates 01.01.2018).

Kaasaegsed juhtimisprintsüübid püüdlevald organisatsioonide suurema paindlikkuse suunas ja selge suund on võetud detsentraliseeritud otsustamisele. Sellest põhimõttest lähtuvalt pidas ka linnavalitsus õigeks linnakantselei tegevus ümber korraldada.

Lisaks eelmainitud muudatustele otsustas linnavalitsus 16. märtsil 2020. a teha linnakantseleile ülesandeks Tartu linna avalike teenuste valdkonna arengu koordineerimise. Sellega seoses moodustati linnakantselei koosseisus avalike teenuste arendamise meeskond, mille ülesanneteks määrati:

- 1) linna andmehalduse valdkonna koordineerimine;
- 2) linna isikuandmete kaitse valdkonna koordineerimine;
- 3) linna ruumindmete valdkonna koordineerimine;
- 4) linna info- ja küberturbe valdkonna koordineerimine;
- 5) linna tehnoloogilise juhtimise valdkonna koordineerimine;
- 6) linnavalitsuse avalike teenuste arendamise koordineerimine;
- 7) linnavalitsuse poolt prioriteetseks määratud avalike teenuste arendamise projektide juhtimine;
- 8) linnavalitsuses välisabivahendite kaasamise tegevuste koordineerimine;
- 9) linnavalitsuse struktuuriüksuste üleste välisabi projektide juhtimine;
- 10) ülalnimetatud tegevusvaldkondade nõuete, standardite, mudelite, kontseptsioonide jms väljatöötamine, jõustamine, täitmise korraldamine ja järelevalve.

Kuigi avalike teenuste arendamise meeskonna teenistujate koosseisu ei ole õnnestunud veel täies mahus komplekteerida, on nimetatud meeskonna liikmete töö tulemusena juba saavutatud väga positiivseid tulemusi. 2020. a tegevuste osas väärivad eelkõige esile tõstmist erinevate ruumindmete kasutamisel põhinevate lahenduste arendamine ja juurutamine (nt järelevalve kontrollrakendus, planeeringute avalikustamise uudne veebikeskkond, uued töövahendid linna haljasalade, tänavate jm alade haldamiseks ja hoolduse monitoorimiseks jne) ning möödunud aasta suvel läbi viidud Tartu linna avalike teenuste kaardistamise ja hindamise projekt.

Avalike teenuste kaardistamise ja hindamise (projekti) peamine eesmärk oli anda toetav taustmaterjal, millest oleks kasu juhtkonnale avalike teenuste mahu optimeerimise otsuste tegemisel ning võimaliku majanduslanguse tingimustes eelarve koostamisel. Teenuste analüüsiga sooviti luua süstemaatiline tervikpilt ja koondada taustateadmine, millised teenused on kohustuslikud või vabatahtlikud ja kus on mänguruumi ressurside mõttes. Projekti kaasuv eesmärk oli kasutada kogutud sisetit teenuste arendamise prioriseerimisel ja elluviimise toetamisel ning linnaportaali loomisega edasi liikumisel.

1.3. ÜLEVAADE ÜLDISEST MAJANDUSKESKKONNAST

2020. a pakkus kaasaegsele ühiskonnale enneolematu kogemuse. Maailmamajandust tabas 2020. a kriis, millist polnud varem nähtud. Hiina Wuhan piirkonnast 2019. a lõpus alguse saanud COVID-19 koroonaviirus viis paljudes riikides eriolukorra kehtestamiseni ja majanduste osalise sulgemiseni. Tegemist on enneolematu kriisiga, mis ei ole sündinud majanduse sisemistest tasakaalustamatustest, vaid tootmine ja tarbimine (pakkumine ja nõudlus) on piiratud rahvatervise kaitse nimel. Viirusega võitlemise majanduslikud tagajärjed on osutunud niivõrd rängaks, et esialgsete andmete kohaselt on globaalne majandus tervikuna 2020. a ligi 3,5% languses. Kriis on tekitanud mitmeid sotsiaalseid probleeme, omades mh negatiivset mõju ebavõrdsusele ühiskonnas. International Monetary Fundi (IMF) majandusväljaande „World Economic Outlooki“ kohaselt on euroala majanduslangus üle 7%.

Eesti SKP vähenes aruandeaastal hinnanguliselt 3%, mis on vähem, kui enamikus EL liikmesriikides. Pandeemia mõju on seostatud kõige enam turismisektoriga, kuid tegevusalati oli majanduslangus üsna laiapõhjaline. Tööpuudus suurenes eelkõige COVID-19 piirangutest enim mõjutatud sektorites – majutuses ja toidlustuses. Kuigi Eesti majanduslangus oli üks pehmemaid, vähenes hõive ulatuslikumalt kui enamikes teistes Euroopa riikides. Hõive järsk vähenemine tulenes Eesti tööturu paindlikkusest. Rahvusvahelises võrdluses paindlik tööturg võimaldas Eesti ettevõtetel hõivet juba kevadsuvel uute oludega kiiremini kohandada. Töötasuhüvitise lõppemisele ei järgnenud seetõttu suuremat koondamislainet.

Kuna sügised piirangud olid kevadistest leebemad ning valitsus rakendas julgelt ja edukalt majanduse toetamise meetmeid, jäi mõju SKP-le kardetust väiksemaks. Riigipoolsed abimeetmed kriisis kannatanud ettevõtete ja inimeste toetamiseks on kahtlemata olnud õige reageering tekkinud olukorrale. Majanduslanguses võimendub iga investeeritud euro, tagades tööhõive ja suurema tulumaksu laekumise.

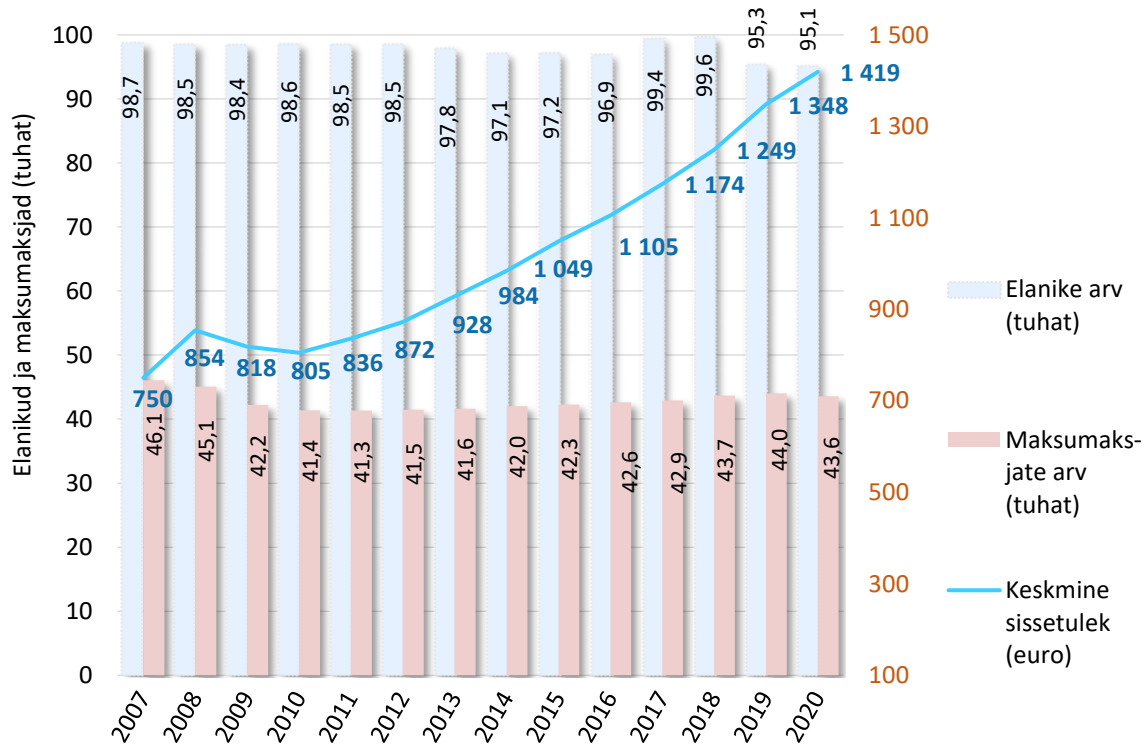
Eesti majanduse kiire tagasipõrge 2020. a kolmandas kvartalis tõendas, et piirangute kadudes on Eesti majandus võimeline kiiresti kosuma. Kriisi tõttu on majanduses vaba ressursi ja majanduse maht on alla potentsiaali. Majanduse taastumine on seotud viiruse ohjamisega. Kui vaksineerimine osutub edukaks ja viiruse levik saadakse käesoleva aasta esimeses pooles kontrolli alla, võimaldab see majandusel taas kasvama hakata. Eeldusel, et pandeemia allub peatsele vaksineerimisele, ei kahjusta koroonakriis majandust püsivalt (kriisi pikaajaline mõju on seotud eeskätt inimkapitali kaotusega noorte ja tööealiste seas) ja majandus jõuab enne kriisi prognoositud rajale tagasi 2022. a. Muuhulgas elavad ajutiselt nõudlust ja seeläbi majandusaktiivsust ulatuslik eelarvestiimul ja seni kohustusliku teise pensionisamba vabatahtlikuks muutmise järgselt tarbimiseks kasutatavad säästud. Kriisi tõttu on majanduses vaba ressursi ja kui viirus saadakse kontrolli alla, võib kasv kiiresti taaskäivituda.

Tartu on Eesti suuruselt teine linn ja Lõuna-Eesti keskus, samuti Eesti intellektuaalne keskus tänu siin asuvalle Eesti vanimale ja tunnustatuimale ülikoolile. Tartus on suur avaliku sektori osakaal, siin on palju õppejõude, teadureid, arste ja teisi kõrgelt kvalifitseeritud spetsialiste. Tartus asuvad mitmed olulised riigiasutused, sealhulgas Riigikohus ning Haridus- ja Teadusministeerium. Kuna avalik sektor reageerib majanduskeskkonna muudatustele aeglasemalt ja pehmemalt kui erasektor, on suur avaliku sektori osakaal panustanud sellesse, et kriisi mõjud osutusid Tartus mõnevõrra väiksemaks kui Eestis keskmiselt. Tööstussektorist on Tartus olulisel kohal nii töötlev tööstus (toiduaine- ja joogitööstus (nt A. Le Coq), metalli- ja masinatööstus (nt Metec, Torm Metall ja HANZA Mechanics Tartu), puidu- ja ehitustööstus (nt Palmako, Kodumaja ja Lasita Maja)) kui ka info- ja kommunikatsioonitehnoloogia (nt Playtech Estonia, Fortumo, Axinom, Nortal, Cybernetica ja Reach-U).

Tartu elanikkond moodustab Eesti rahvastiku koguarvust veidi üle 7%. Tartusse on registreeritud üle 95 000 inimese. Tartu on ülikoolilinn ning kuna paljud üliõpilased ei ole end Tartu elanikuks

registreerinud, siis on linna tegelik rahvaarv rahvastikuregistris näidatust suurem. Oluline elanike arvu mõjutaja on valglinnastumine. Oluline osa lähivaldade elanikkonnast elab Tartu linnapiiri vahetus läheduses ning nende töökoht on Tartu linnas. See elanikkonna grupp tarbib igapäevaselt Tartu linna avalikke teenuseid ja kasutab infrastruktuuri, kuid Tartu linna tuludesse nad otseselt ei panusta. Nende maksutulu ei laeku linnale, kuna füüsilise isiku tulumaksu eraldatakse maksumaksja elukoha alusel. Samal põhjusel ei arvestata nende inimestega tasandusfondist Tartu linnale vahendite määramisel. Aruandeaastal langes Tartu linna elanike arv 236 võrra. Maksumaksjate arv vähenes pandeemiast tingituna 429 võrra.

Tartu linna elanike ja maksumaksjate arv ning palgatase

Eesti kohalike omavalitsuste üldiseks probleemiks on väike finantsautonoomia. Kohalikud omavalitsused saavad mõjutada vaid 17% oma tuludest, 83% otsustatakse keskvalitsuse tasandil. Kohalikud maksud moodustavad vaid 1% tuludest. Lähitulevikus on vajalik omavalitsuste finantsvahendite suurendamine läbi omavalitsuste rahastamissüsteemi muudatuste. Eesmärk peaks olema omavalitsuste otsustusõiguse ja vastutuse suurendamine ühiskonnaelu juhtimisel ja korraldamisel, milleks tuleb omavalitsustele tagada vastavate finantsvahendite olemasolu. See võimaldab tõsta omavalitsuste poolt pakutavate avalike teenuste kättesaadavust ja kvaliteeti.

1.4. KONSOLIDEERIMISGRUPI TÄHTSAMAD FINANTS- NÄITAJAD

Konsolideerimisgrupi tähtsamad finantsnäitajad

tuhandetes eurodes

	2020. a	2019. a	2018. a	2017. a	2016. a
Bilansi näitajad aruandeaasta lõpul					
Varad	388 370	369 444	359 855	346 540	323 126
Kohustised	120 266	105 557	94 494	89 345	75 820
Netovara	268 104	263 887	265 361	257 195	247 306
Tulemiaruarande näitajad					
Tegevustulud	201 431	196 779	183 116	165 611	144 489
<i>sh tulud ilma saadud toetusteta</i>	<i>131 792</i>	<i>128 441</i>	<i>120 188</i>	<i>105 740</i>	<i>103 048</i>
Tegevuskulud	-196 027	-194 948	-177 601	-158 900	-146 183
Tegevustulem	5 404	1 831	5 515	6 711	-1 694
<i>sh põhitegevuse tulem</i>	<i>30 352</i>	<i>23 063</i>	<i>24 052</i>	<i>17 052</i>	<i>17 096</i>
Finantstulud ja -kulud, k.a ettevõtja tulumaks	-1 298	-3 312	-408	-570	-243
Aruandeaasta tulem	4 106	-1 481	5 107	6 141	-1 937
Muud näitajad aruandeaasta lõpul					
Likviidsus ¹	0,69	0,65	0,71	0,60	0,60
Lühiajaline maksevõime ²	0,97	1,11	1,15	1,03	1,04
Kohustiste osakaal varadest	31,0%	28,6%	26,3%	25,8%	23,5%
Laenukohustiste osakaal varadest	24%	23%	21%	20%	19%
Netovõlakoomus ³	68 408	70 034	59 271	58 969	50 462
Konsolideerimata näitajad					
Linnavalitsuse põhivarainvesteeringud ⁴	28 647	35 043	25 895	31 038	16 899
põhitegevuse tulem ⁵	23 458	16 511	17 346	11 321	11 455
netovõlakoomus ³	70 365	71 452	60 714	59 307	53 894

¹ Likviidsus, so raha ja selle ekvivalendid / lühiajalised kohustised

² Lühiajaline maksevõime, so käibevara / lühiajalised kohustised

³ Alates 2012. a arvestatakse KOFS § 34 lg 1 alusel netovõlakoomus, s.o võlakohustiste ja likviidsete varade vahe

⁴ Kuni 2017. aastani k.a kajastatud kassapõhistena vastavalt linnavalitsuse eelarve kassapõhisusele

⁵ Alates 2012. a arvestatakse KOFS § 33 lg 1 alusel põhitegevuse tulem, mis ei tohi olla negatiivne

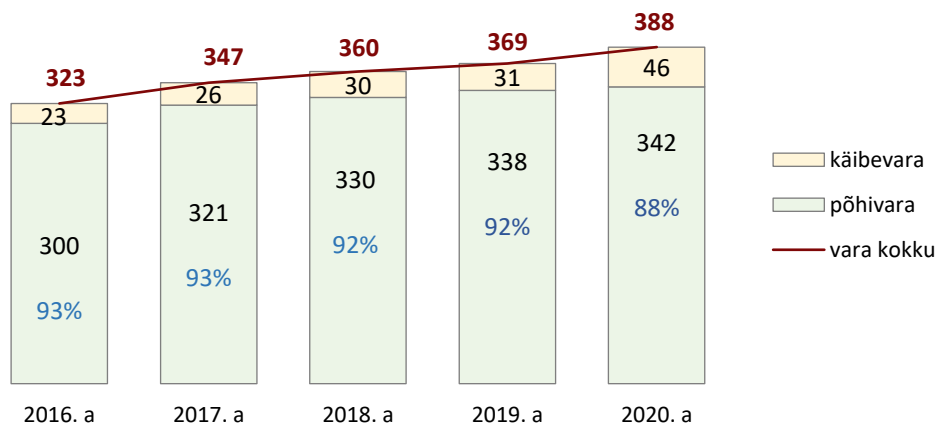
Bilanss

Konsolideerimisgrupi bilansi maht on pidevalt kasvanud, säilitades käibe- ja põhivarade suhte küllaltki stabiilsena, aruandeaastal on küll põhivarade osatähtsus vähenenud 4% vaatamata põhivarade absoluutväärtuses suurenemisele 4,1 miljoni võrra. Aruandeaastal suurenes bilansimaht 5% (eelnenud aastal alla 3%), suurem kasv käibevarades on valdavalt raha jäägi kasvu arvel 14,5 miljoni euro ulatuses.

Raha jääk kujunes aasta lõpuks peaaegu 33 miljoni euro suuruseks ehk 79% võrra aasta alguse jäägist suuremaks. Raha jäägi olulist kasvu on põhjustanud vähemate kulude tegemine nii eriolukorrast tingituna kui ka teadmatusel kavandada täiendavaid kulusid riigilt laekuva suurema tulumaksu eraldiste arvel. Aasta viimastel kuudel laekus riigilt suuremaid toetusi, nt investeeringute tegemiseks, mille kulutamine toimub paratamatult alles 2021. a. Kavandatust väiksemas mahus kulude tegemise tõttu polnud ka vajadust aastaks planeeritud laenuraha varasemat väljavõtmist kui alles aasta lõpus.

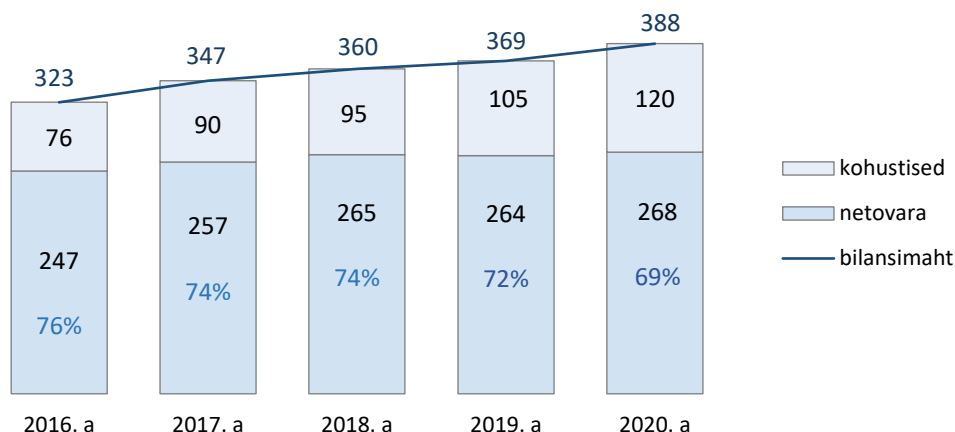
Järgnevad joonised annavad ülevaate konsolideerimisgrupi bilansi mahu ja struktuuri muutustest.

Bilansimaht (vara) ja põhivara osakaal selles
(mln eurot)

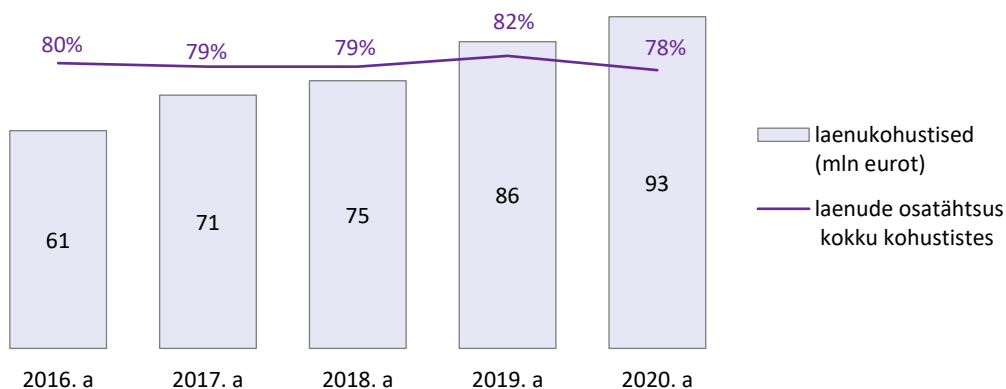
Põhivaraks on materiaalne ja immateriaalne põhivara, kinnisvarainvesteeringud ning pikaajalised nõuded. Käibevaraks on raha ja selle ekvivalendid, lühiajalised nõuded ja lühiajalised finantsinvesteeringud. Käibevarade kasvu aruandeaastal on lisaks rahajäägi kasvule põhjustanud ka nõuete suurenemine kokku 0,2 miljoni ulatuses, seejuures on kasvanud maksunõuded 0,8 miljoni euro ning muud nõuded ja ettemaksud vähenenud 0,6 miljoni euro võrra. Maksunõuete suurenemine on seotud riigi poolt eraldatava üksikisiku tulumaksu suurenemisega. Põhivarade väärtuse suurenemine peamiselt materiaalse põhivara arvel.

Bilansimaht (kohustised ja netovara) (mln eurot) ning netovara osakaal

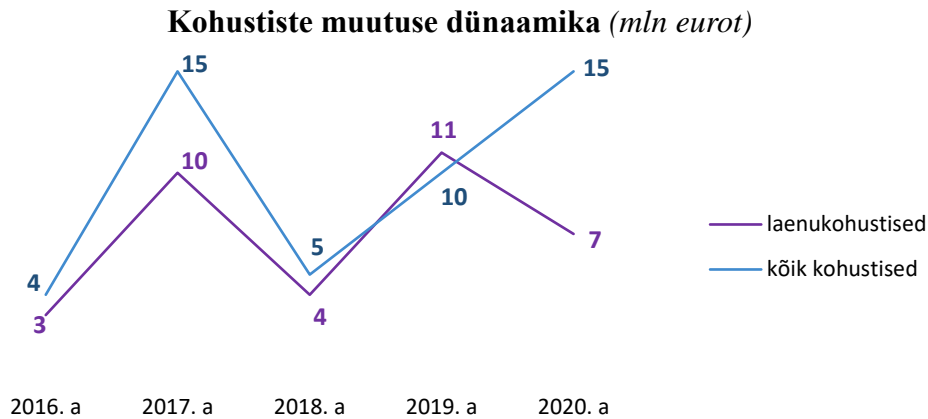
Viimastel aastatel on kohustised stabiilselt samal tasemel, suurenedes valdavalt laenukohustiste kasvu arvel, mõningane suurenemine pea kõikides kohustiste gruppides. Aruandeaastal on kohustised kokku suurenenud 15 miljoni euro võrra ehk 14%, millest 7 miljonit ehk 8% laenukohustiste suurenemise arvel, 6 miljonit eurot sihtfinantseerimise toetusteks saadud ettemaksete ning alla 1 miljoni euro ulatuses ühe võlakirja tuletisinstrumenti turuväärtuse suurenemise arvel. Laenukohustised (võlakirjad, pangalaenud, faktooring, kapitalirent) moodustavad 78% kõikidest kohustistest.

Laenud (mln eurot) ja nende osakaal kohustistes (%)

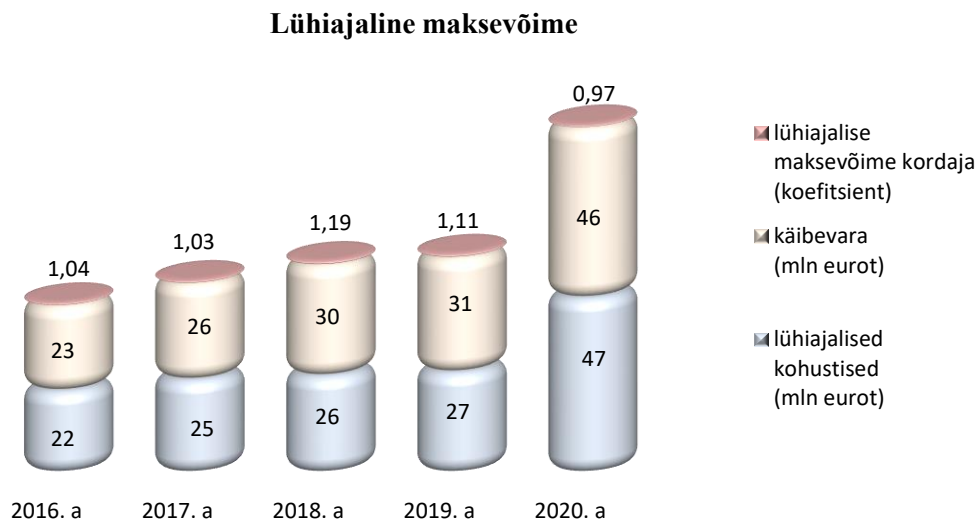
Viimastel aastatel järjekindlalt suurenenud laenukohustisi võetakse vaid olemasolevate laenude tasumiseks ning investeringuteks, milleks on nii enda põhivara soetused kui antavad toetused põhivara soetuseks. (Ülevaade finantsriskidest ja laenudest konsolideerimisgrupil vt punkt 1.8 ning linnavalitsusel punkt 2.7.3)

Lühiajaliste kohustiste kasv tuleneb oluliselt ka 2021. a lõppevate senini pikaajaliste ning 2021. a tasumisele kuuluvate laenukohustiste ümbertõstmisest lühiajalisteks aruandeaasta lõpu seisuga.

Lisaks käibevarale kajastuvad likviidsuse ja lühiajalise maksevõime näitajates ka lühiajalised kohustised. *Likviidsus* (-kordaja) näitab võimet maksta lühiajalisi kohustisi. Likviidsus on hea, kui kordaja on $>0,9$ ja nõrk kui $<0,3$. Tartu likviidsuskordaja on viimasel viiel aastal püsinud stabiilsena 0,60 ja 0,70 vahemikus, aruandeaastaga aga kasvanud 0,04 võrra rahajäägi suurenemise arvel.

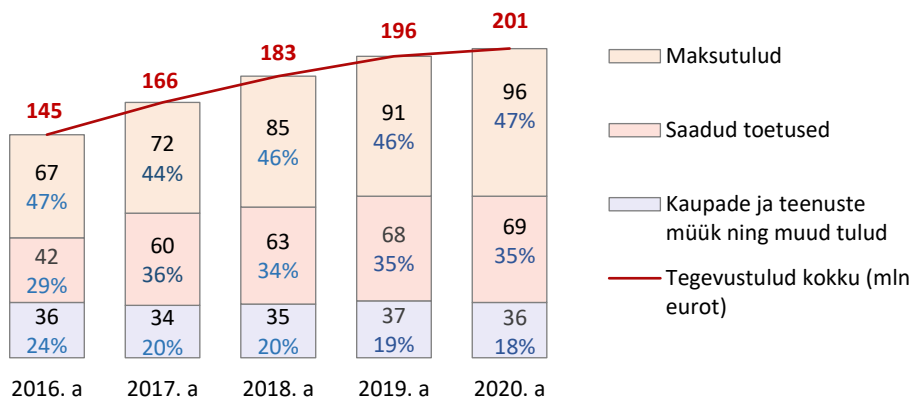
Lühiajaline maksevõime ehk lühiajaliste võlgnevuste kattekordaja näitab võimet katta lühiajalisi kohustisi käibevaraga ning annab infot, kui palju on käibevara lühiajaliste kohustiste ühe rahaühiku kohta. Lühiajaline maksevõime on hea, kui suhtarv $>1,6$ ja nõrk kui $<1,1$. Tartu vastav näitaja on olnud pidevalt nõrk, muutudes aruandeaastaga veelgi nõrgemaks seoses lühiajaliste kohustiste suurenemise arvel sinna pikaajalistest kohustistest tasumisele kuuluvate laenukohustiste ümbertõstmisega.

Tulem

Aruandeaasta **tegevustulud** on eelnenud aastast 5 miljoni euro ehk 3% võrra (eelnenud aastal vastavalt 14 miljonit eurot ja 8%) suuremad peamiselt maksutulude kasvu arvel.

Tegevustulude maht (mln eurot) ja struktuur (%)

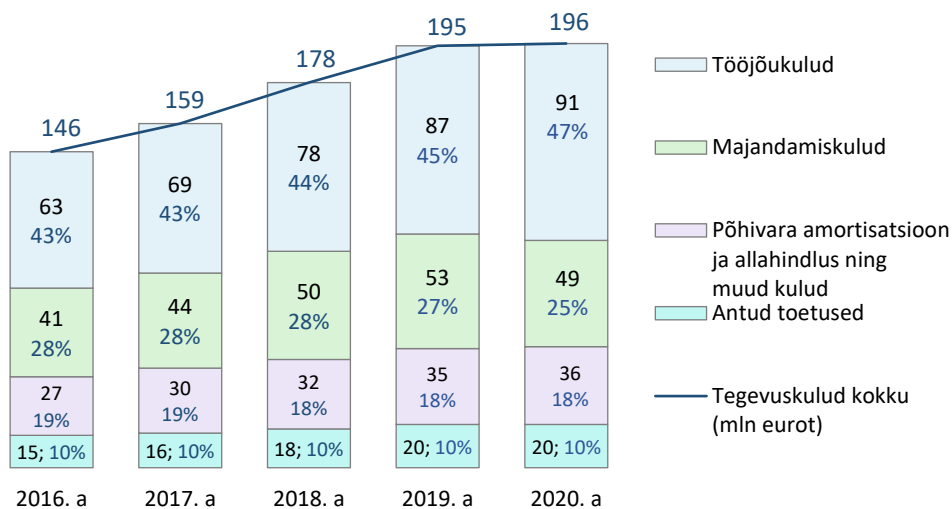

Maksutulud kasvasid aruandeaastal 5 miljoni euro võrra (eelnenud aastal 6 miljoni euro) ehk 5% valdavalt tulumaksu arvel seoses töötajate keskmise töötasu tõusuga, maksumaksjate arv kahanes 428 maksja võrra (täpsemalt punktis 1.3). Maksutulust jätkuvalt 97% ehk 92 miljonit eurot on riigilt eraldatud üksikisiku tulumaks (täpsemalt vt ptk 2.7.1), 2% maamaks ning 1% kohalikud maksud.

Toetusi saadi eelnenud aastast rohkem 1 miljonit eurot ehk 2% (2019. a vastavalt 5 miljonit eurot ja 9% rohkem). Kõikidest toetustest saadi aruandeaastal 92% ehk 64 miljonit eurot riigilt, sh kohalikele omavalitsusele tasandus- ja toetusfondist üle 47 miljoni euro ehk 68% (eelnenud aastal vastavalt 44 miljonit eurot ja 66%) saadud toetustest, haridusministeeriumilt linna hariduskuludeks 11 miljonit eurot (eelnenud aastal 13 miljonit eurot). Saadud toetustest annab täpsema ülevaate raamatupidamise aruande lisa 14 koos juurde kuuluvate selgitustega.

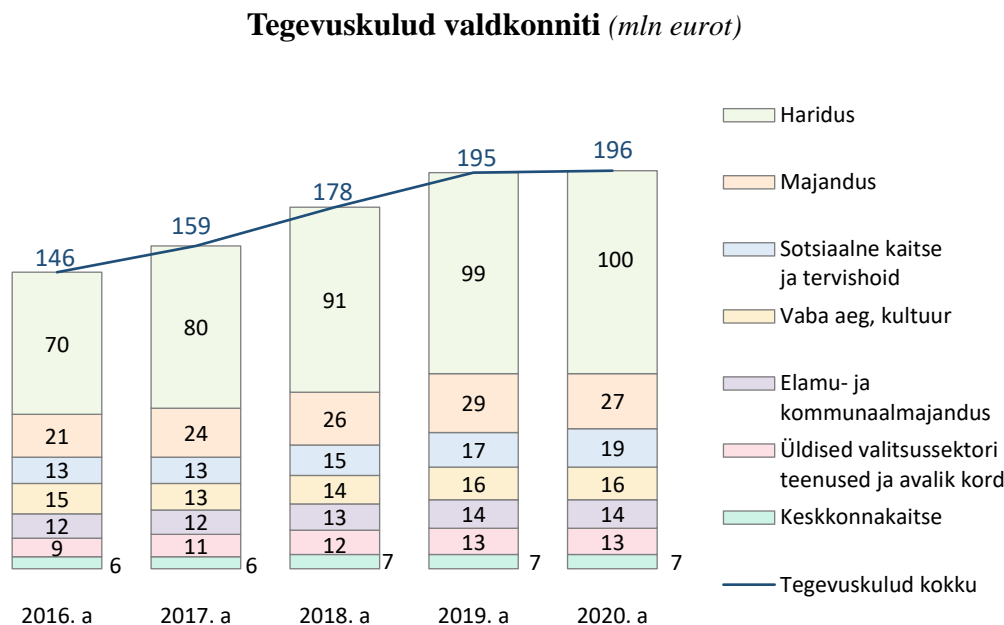
Aruandeaastal ületasid **tegevuskulud** 2019. a tegevuskulusid vaid 1 miljoni euro ehk 0,6% võrra (eelnenud aastal vastavalt 17 miljonit eurot ja 10%), sh suurenesid tööjõukulud 5% keskmise töötasu tõusu arvel (eelnenud aastal 11%), põhivara amortisatsiooni- ja muud kulud kokku 2% (eelnenud aastal 10%) ja antud toetused 2% (eelnenud aastal 11%) ning vähenesid majandamiskulud 8% (eelnenud aastal suurenesid 7% punkti võrra). Nii tegevustulude kui -kulude struktuur püsib aastate jooksul suhteliselt stabiilsena.

Tegevuskulude maht (mln eurot) ja struktuur (%)

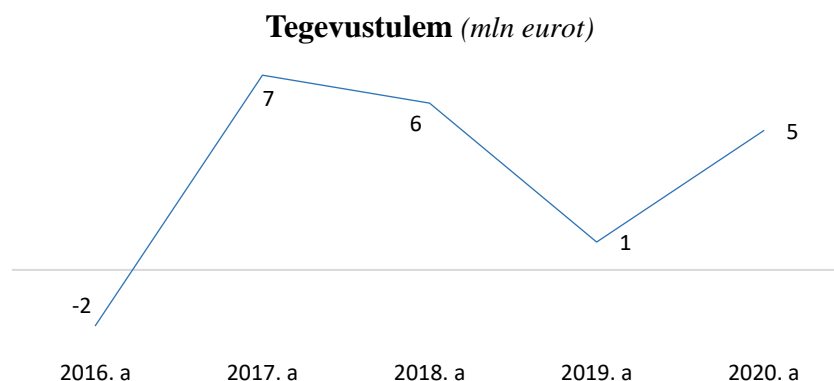
Kõige rohkem on tegevuskulud kasvanud sotsiaalvaldkonnas (2 miljon eurot ehk 6%) ja haridusvaldkonnas (1 miljonit eurot ehk 1%) ning kultuuri valdkonnas (0,6 miljon eurot ehk 4%). Kõige rohkem on kulud kahanenud majanduse valdkonnas (-1,6 miljon eurot ehk 6%) ning elamu- ja kommunaalmajanduses (-0,3 miljon eurot ehk 2%)

Kulude struktuur ka tegevusvaldkonniti on suhteliselt stabiilne, mida kajastab järgnev joonis.

Läbi aastate moodustavad kulud haridusele ca 50%, majandusele ca 15%, sotsiaalsele kaitsele ja tervishoiule kokku 9%, kultuurile 8% ning ülejäänud valdkondadele 4-7%.

Aruandeaasta **tegevustulem** kasumina kujunes eelnenud aasta kasumist 4 miljoni euro võrra suuremaks. Aruandeaastal kasvasid tegevuskulud 2,3 protsendipunkti võrra rohkem kui tegevustulud.

Aruandeaasta tulem erineb tegevustulemist finantskulude ja -tulude võrra. Aruandeaastal kujunesid finantskulud koos ettevõtja tulumaksudkuluga finantstuludest 1 miljoni euro võrra suuremaks. Aruandeaasta tulem kujunes üle 4 miljoni euro suuruseks kasumiks, eelnenud aastal oli 1,5 miljoni euro suurune kahjum.

1.5. ARENGUKAVA TÄITMISE ÜLEVAADE

Arengukava täitmine on avatud lähtuvalt Tartu linna arengukavas aastateks 2018-2025 määratletud valdkondadest ja neis seatud eesmärkidest läbi arengusuundade, meetmete ja tegevuste. Tartu Linna arengukava 2018-2025 on jaotatud viieks osaks: kooli ja teadmuslinn, nutikas ettevõtluslinn, inspireeriva elukeskkonnaga linn, hooliv linn ja loov linn. Käesolevas peatükis on toodud ülevaade arengukava täitmisest 2020. aastal.

1.5.1. KOOLI JA TEADMUSLINN

Eesti hariduselu eestvedamine ja Tartu kujundamine kõigi õppijate linnaks

Tartus, Eesti hariduselu keskuses, jätkusid 2020. a mitmed algatused ning töötati välja uusi initsiatiive. Haridusuuenduste väljatöötamise raames osalesid haridusosakonna töötajad Haridus- ja Teadusministeeriumi ja teiste organisatsioonide läbiviidud tööruhmades. Haridusuuenduste rakendamine haridusasutustes on toimunud vastavalt nende valmisolekule.

Kevadise eriolukorra tõttu distantsõppele jäänud õpilaste toetamiseks loodi projekt „Koduõpetaja”, mille käigus pakuti abiõpetaja virtuaalset teenust uue õppekorraldusega vähem toimetulevatele lastele ja peredele. Projektiga liitus kaheksa linna põhikooli ja teenust pakkus 55 lasteaiapäetajat/spetsialisti kokku pea 60 õpilasele.

COVID-19 leviku tõttu välisreise ja külaliste vastuvõtte ei toimunud. Toimusid hariduslaad ja virtuaalne haridusfestival, kus jagasid kogemusi välisesinejad (kulu ca 35 tuhat eurot). Koostöös TÜ Haridusuuenduskeskusega tutvustati üliõpilastele Tartu haridussüsteemi. Tugiteenuste korraldust tutvustati Lääne-Virumaa, Viljandimaa, Harjumaa, Tartumaa jt omavalitsuste erinevatele sihtrühmadele ning üleriigilisele kompetentsikeskuste võrgustikule tutvustati Tartu tugiteenuste mudelit.

2020. a eraldati gümnaasiumidele vahendid praktikumide läbiviimiseks arvestusega 11 eurot õpilase kohta (kuuele koolile kokku 25 tuhat eurot). Toimusid aktiivõppeprogrammid koostöös Tartu muuseumide ja hariduskeskuste ning Tartu Ülikooli eetikakeskusega (koostöö „Hea haridus heade mõtete linnas“).

Kaasava hariduse rakendusliku mudeli väljatöötamiseks ja katsetamiseks osalevad Tartu Variku Kooli ja Tartu Hansa Kooli meeskonnad TÜ haridusteaduste instituudi ja TLÜ haridusteaduste instituudi projekti „Kaasava hariduse õppekava ja õppe kvaliteedi arendamine ning tõhustamine“ raames välja töötatud kaasava hariduse teemalise täienduskoolituse programmis. Programmi eesmärk on toetada koole kaasava hariduskorralduse rakendamisel nii kooli kui klassiruumi tasandil. Koolitusel osalevad koolide meeskonnad, kuhu kuuluvad koolijuht, tugispetsialist ning 4-5 õpetajat.

Aruandeaastal alustati kooli eripedagoogi rolli ja töökorralduse uue mudeli väljatöötamise ja rakenduskava koostamisega koostöös linna aineühenduse juhtgrupi, Hariduse Tugiteenuste Keskuse ja TÜ eripedagoogika osakonnaga.

Kõikide õppijate arengupotentsiaali realiseerimiseks toetati kompetentsikeskuste tööd, rahastades 2020. a koolides 3,0 ametikohta ja lasteaedades 2,0 ametikohta palgamääraga 1315 eurot. Jätkusid tugivõrgustike regulaarsed kohtumised, kus osalesid Hariduse Tugiteenuste Keskus (edaspidi HTK), koolid, lasteaiad, aineühendused. Viidi läbi haridusasutuste tugispetsialistide aineühenduste koolitusi ja infopäevi. Kompetentsikeskused korraldasid koolituspäevi lasteaedadele ja koolidele, toimusid veebiseminarid ja nõustamised.

Õpilasarvestuste korraldamisele ja õpilaste lähetamisele üleriigilistele voorudele kulus ca 35 tuhat eurot. Tunnustati üleriigiliste aineolümpiaadide Tartu linna voorude parimaid ning nende juhendajad: 152 õpilast ja 111 juhendajat (kulu ca 10 tuhat eurot). Tunnustati ka rahvusvaheliste aineolümpiaadide ja kutsevõistluste parimaid, linnapea pidulikul vastuvõtul tunnustati 78 õpilast ja 49 juhendajat (kulu ca 11 tuhat eurot). Tartu linna üldhariduskoolide 58 kuld- ja 48 hõbemedaliga lõpetajatele ning 65 kutseõppeasutuse kiitusega lõpetajatele maksti stipendiumeid kokku

summas 30 tuhat eurot. Õpetaja elutöö auhind määrati viiele õpetajale kokku summas 63 tuhat eurot.

Hariduse kättesaadavuse parandamine ja haridusasutuste võrgu efektiivse toimimise tagamine

Vajalikul arvul õppekohtade loomisesse valikuterohe gümnaasiumihariduse, kodulähedase põhihariduse ning lapsevanemate eelistusi arvestava alushariduse võimaldamiseks koostöös riigi- ja erasektoriga panustasid järgmised tegevused:

- taasavati Tartu Annelinna Gümnaasiumi renoveeritud hoone;
- taasavati Tartu Lasteaed Pääsupesa renoveeritud hoone;
- jätkati Tartu Tamme Kooli õppekohtade puuduse leevendamiseks Suur Kaar 53 ruumide rentimist;
- pikendati kolme munitsipaallastehoiu ruumide rendilepingud (lasteaiad Meelespea, Rukkilill, Lotte);
- 2020/21. õa alguses avati Tartu Katoliku Hariduskeskuses gümnaasiumi osa.

Munitsipaalaridusasutuste võrgu korrastamiseks alustati Tartu Kroonuaia Kooli õppehoone (Ploomi 1) projekteerimisega Vabariigi valitsus meetme „Koolivõrgu korrastamine” tegevuse „Koolivõrgu korrastamise käigus toimuv jätkusuutlike koolide kaasajastamine” alategevuse „Hariduslike erivajadustega õpilastele suunatud põhikoolide võrgu korrastamine perioodil 2014–2020“ raames. Samuti alustati Tartu Karlova Koolile lisanduva tegevuskoha (Salme 1a) projekteerimisega. Algasid ka Tartu Lasteaed Ristikhein ja Tartu Lasteaed Meelespea renoveerimiste ettevalmistamised.

Esmatasandi haridus- ja tugiteenuste kättesaadavus on tagatud üldjuhul kõigis Tartu linna lasteaiades ja koolides. Koolieelses eas koduste laste ja lastehoidudes käivate laste teenused on tagatud HTK poolt.

HTK personali koosseisu loodi uus teenuste koordinaatori ametikoht koormusega 0,2 ning suurendati logopeedi ametikohta 0,5 ametikoha võrra. Täiendav psühholoogiteenus koormusega asutuse kohta 0,5 ametikohta rakendus kolmes lasteasutuses: lasteaiades Tripsik, Maarjamõisa ja Poku. Haridusasutuste vajadustest lähtuvalt rahastati tugiteenuste täiendavaid ametikohti (abiõpetajad, tugispetsialistid, õpetajad, tugiisikud) kokku summas 144 tuhat eurot, sh lasteaiadele 8,1 tugiisiku ametikohta summas 51 tuhat eurot ja koolidele 9,89 tugiteenuste ametikohta summas 93 tuhat eurot.

Tugiteenuste kättesaadavuse ja info parema koordineerimise tagamiseks kaasajastati HTK kodulehekülge ning loodi uus teenustele registreerimise süsteem, mis tagab klientide operatiivsema teenindamise. Rakendati ka kliendihaldusprogrammi TEELE, mis võimaldab parema ja turvalisema delikaatsete isikuandmete töötlemise ja infovahetuse spetsialistide ning haridusasutuste kompetentsikeskuse vahel.

Aruandeaastal lõppes Tartu Annelinna Gümnaasiumi renoveerimine, millega panustab linn kõiki kooliastmeid siduva kakskeelse hariduskeskuse loomisse eesti keelest erineva kodukeelega õpilastele. Õppetöö renoveeritud hoones algas septembris 2020.

Rahvusvahelisi õppekavasid järgivad Tartus Miina Härma Gümnaasium ja Tartu Rahvusvaheline Kool. Miina Härma Gümnaasiumil on alates 2019. a IB-õppe jaoks akrediteering kõikidel kooliastmetel (eraldati linna vahendeid 50 tuhat eurot ja riigieelarvelisi vahendeid 347 tuhat eurot). Tartu Rahvusvahelisel Koolil on alates 2018. a akrediteering rahvusvahelise õppe läbiviimiseks 1.-6. klassis.

Haridusasutuste rahastamismudeli täiustamiseks täpsustati Tartu munitsipaalpõhikoolide ja -gümnaasiumite ning munitsipaallasteaedade eelarvestamise põhimõtteid, mis rakenduvad alates 01.08.2020 kuni 31.07.2021. Põhimõtted leiab aadressidelt <https://www.riigiteataja.ee/akt/416072020002> ja <https://www.riigiteataja.ee/akt/416072020001>.

2020. a jätkati gümnaasiumisse vastuvõtu registreerimiseks infosüsteemi www.sisseastumine.ee kasutamist (kulu aastas ca 1 tuhat eurot). Vastuvõtutestide sooritamine toimus 2020. a e-keskkonnas EIS. Aruandeaastal toimusid arendustegevused koolivalmiduskaartide koostamise ja koolidele kättesaadavuse tagamiseks elektroonilises keskkonnas.

Erasektori lasteaedadele ja -hoidudele kavandatud toetustest jäi kasutamata 106 tuhat eurot seoses tegeliku laste arvu ja sellest tuleneva kuluga. Munitsipaallasteaedades ja -hoidudes jäi kasutamata 118 tuhat eurot tööjõukuludes, sh kavandatud väiksema laste arvu, puhkusereservi täpsustamise, ametikohtade täitmise edasilükkamise ning ära jäänud asenduste jms lisatasude tõttu. Lasteaedades oli rahastatud 4930 kohta, millest täideti 4716 ehk 96% ning hoidudes oli rahastatud 130 kohta, millest täideti 127 ehk 98%. Samuti jäi linna lasteaedades ja -hoidudes kasutamata 49 tuhat eurot hoonete ja ruumide majandamiskuludes seoses kavandatud väiksemate kommunaalkuludega, sh küttekulude jääk 19 tuhat eurot, elektrikulude jääk 15 tuhat eurot ning vee- ja kanalisatsioonikulude jääk 5 tuhat eurot ja kavandatud väiksemate korrashoiukuludega ca 10 tuhat eurot.

Seoses erakorralise aasta ja eriolukorraga laekus 339 tuhat eurot vähem lapsevanematelt vahendeid kohatasu ja laste toidukulude katteks. Samas laekus 158 tuhat eurot rohkem teiste omavalitsustega arvlemise tulusid ehk teiste omavalitsuse laste eest, kes käisid linna lasteaedades ja -hoidudes ning 74 tuhat eurot laste eest, kes käisid linna üldhariduskoolides. Tartu linna laste eest, kes käisid teiste omavalitsuste lasteaedades tekkis kokkuhoid 70 tuhat eurot.

Haridusametuste muutmine nüüdisaegsemaks ja turvalisemaks

Aruandeaastal jätkus koostööprojekt TÜ liikumislaboriga „Tartu liikuma kutsuvate koolide võrgustik“ kokku 14 koolis (kulu ca 12 tuhat eurot). 2020. a liitusid koostööprojektiga Miina Härma Gümnaasium, Ilmatsalu Põhikool ja Raatuse Kool.

Euroopa Regionaalarengu Fondi taotlusvoorst „Väikelahendused HEV õpilaste integreerimiseks tavakoolidesse“ eraldati Tartu linnale ca 720 tuhat eurot. Projekti raames ehitati Tartu Tamme Koolile lift (152 tuhat eurot), remonditi Tartu Mart Reiniku Kooli koridore (76 tuhat eurot) ja parandati akustikat (120 tuhat eurot), tehti Tartu Forseliuse Koolile väikeklass (177 tuhat eurot) ja ehitati Tartu Annelinna Gümnaasiumile liftid ja väikeklassid.

Üldhariduskoolide eelarvest jäid peamiselt seoses COVID-19 levikuga kasutamata töötasudeks kavandatud vahendid summas 127 tuhat eurot, kinnistute, hoonete ja ruumide majandamiskulud summas 125 tuhat eurot (enamuses kommunaalkulude, korrashoiuteenuste ja remondi kavandatud vahenditest) ning õppevahendite ja koolituste vahendid summas 85 tuhat eurot.

Toimusid mitmed arutelud ja õppekäigud kaasaegsemate õppekorralduste integreeritud teenusmudelite ja tugisüsteemidega tutvumiseks (Tallinna Tondi kool ja õppenõustamiskeskus, kogupäevakooli mudelid, Viljandi perepesa jm) Tartu vajaduspõhise mudeli koostamiseks.

Jätkus tervisliku toitumise edendamine, sh mahetooraine kasutamiseks (10 koolis ja 5 lasteaias). Esimese Tartu linna lasteasutusena kasutatakse lasteaed Rukkilille hoius kogu toorainest 51% mahetoodangut. Lasteaedades jäi 222 tuhat eurot toitlustuskulude kavandatud eelarvest kasutamata seoses eriolukorra ning COVID-19 viiruse levikuga, koolides jäi kasutamata 337 tuhat eurot.

Aruandeaastal tehti mitmetes lasteaedades ja koolides erinevaid töid haridusametuste füüsilise keskkonna kaasajastamiseks ning munitsipaalkinnisvara energiatõhususe parandamiseks:

- Annelinna Gümnaasiumi rekonstrueerimistööde lõpetamine (9330 tuhat eurot, kasutamata jäi 74 tuhat eurot toetusest saadud vahendeid seoses hanke odavnemisega);
- lasteaias Pääsupesa terviklik rekonstrueerimine (3144 tuhat eurot, kasutamata jäi 210 tuhat eurot seoses hanke odavnemisega);
- Forseliuse Kool ruumide remont (177 tuhat eurot);
- Kroonuaia Kooli (Ploomi 1) projekteerimistöödega alustamine (125 tuhat eurot, 37 tuhat eurot jäi kasutamata projekteerimise tähtaegade piknemise tõttu);
- Karlova Kooli (Salme 1a) projekteerimistöödega alustamine (130 tuhat eurot);

- Veeriku Kooli remonttööd (71 tuhat eurot);
- Kutsehariduskeskuse akende remont (38 tuhat eurot);
- lasetaia Poku välisuste vahetus (18 tuhat eurot);
- lasteaedade rühmaruumide remondid: Helika (4 rühma remondiga alustamine, 250 tuhat eurot), Tripsik (2 rühma remont, 107 tuhat eurot), Poku (2 rühma remont, 129 tuhat eurot), Kröll (1 rühma remont, 70 tuhat eurot), rühmaruumide remontideks kavandatud eelarvest jäi kasutamata 82 tuhat eurot, mis viidi üles 2021. a eelarvesse, seoses COVID-19ga, mille tõttu peatati uute objektide hangete väljakuulutamise ja seetõttu valmisid ka tööd hiljem;
- lasteaedade ja koolide tehnosüsteemide korrastamine (48 tuhat eurot, 29 tuhat eurot jäi kasutamata lasteaia Sireli küttesüsteemi rekonstrueerimisest seoses COVID-19 levikuga ning viidi üle 2021. a)
- lasteaedade projekteerimised (Ristikhein ja Meelespea projekteerimistöödega alustamine, 167 tuhat eurot. 40 tuhat eurot jäi kasutamata ning viidi üle 2021. a)

Riigi toetuse eest COVID-19 eriolukorras teostati:

- lasteaia Kivike 2 rühma remont (103 tuhat eurot);
- lasteaia Midrimaa 1 rühma remont (28 tuhat eurot);
- lasteaia Helika 2 rühma remondi alustamine (125 tuhat eurot);
- lasteaedade Kelluke ja Tähtvere soojussõlmede vahetamine (62 tuhat eurot);
- K.J.Petersoni Gümnaasiumi keldri remondiga alustamine (368 tuhat eurot, millele lisandub linna eelarvest 92 tuhat eurot; 46 tuhat eurot jäi eriolukorra tõttu kasutamata, tööd jätkuvad 2021. a);
- lasteaedade Helika, Kivike, Midrimaa sisustuse ost (76 tuhat eurot).

Haridusasutuste territooriumite kujundamisel turvaliseks ja arendavaks õppekeskkonna osaks teostati järgnevad tööd:

- lasteaedade ja koolide territooriumite ning mänguväljakute korrashoiuks ning välisvalgustuse rekonstrueerimiseks kulus 172 tuhat eurot ning tööd teostati järgmiste asutuste juures: lasteaedades Tripsik, Lepatriinu, Tõruke, Sass, Kivike ja Poku ning Tamme kool;
- kaasava eelarve idee konkursi „Liikuma kutsuv õueala“ tulemusena valmis Tartu Katoliku kooli Tähtpere Aed, kus leiavad aktiivset tegevust nii koolirahvas kui ümbruskonna pered;
- Annelinna Gümnaasiumi renoveerimisel rekonstrueeriti ka kooli õueala ning kooli juures olevad avalikud parklad said uue tänavavalgustuse.

Riigi toetuse eest COVID-19 eriolukorras teostati haridusasutuste territooriumidel järgmised tööd: lasteaia Naerumaa õuepaviljon (34 tuhat eurot); lasteaia Kivike õueala rekonstrueerimise I etapp (62 tuhat eurot), välivalgustus (60 tuhat eurot) ja aia asendamine (21 tuhat eurot); lasteaia Tõruke mänguvahendid (36 tuhat eurot); lasteaia Kelluke välivalgustus (38 tuhat eurot); Tamme Kooli sademeveekanalisatsiooni ehitus (54 tuhat eurot, ülekulu 33 tuhat eurot seoses eelarve muudatusega 2020. a detsembris); lasteaia Tripsik välivalgustus (25 tuhat eurot).

Nüüdisaegse õpikäsituse elluviimist toetava juhtimise ja õppe korraldamine

Õppijast lähtuvate õppevormide ja -metoodikate rakendamiseks jätkus 2019. a programmi „Õppida saab kõikjal” arendamine. 2020. a katkes Tartu Variku Kooli koostööprojekt seoses Makerlabi tegevuse lõppemisega. COVID-19 leviku tõttu pikendati 2019/20. õa hanke aktiivõppeprogrammide läbiviimise perioodi 2020. a detsembrini.

Ühtse kvaliteedi ning sujuva ülemineku tagamiseks haridusastmete ja -asutuste vahel jätkusid ka aruandeaastal temaatilised võrgustiku kohtumised laste koolivalmiduse saavutamise, selle hindamise ja teadlikuma ülemineku tagamiseks. HTK ja Tartu Kroonuaia Kooli juures toimuvad laste sotsiaalsete oskuste arendamise grupid parema kooliks ettevalmistuse saavutamiseks. Üldhariduskoolide juures töötasid kooliks ettevalmistavad grupid.

Haridusasutuste juhtidele toimusid regulaarsed virtuaalsed infopäevad ning korraldati augustis õppeaasta avakonverents TÜ Deltas. Viie lasteaia ja ühe kooli direktoriga viidi läbi kompetent-side hindamine 360 kraadi tagasiside meetodil. Toimusid ka regulaarsed aineühenduste kohtumised ja erinevad veebinarid, sh veebiseminar lasteaedadele „Koroona õppetunnid” õppe- ja

töökorralduste heade praktikate jagamiseks. Samuti toimusid hariduslaad ja virtuaalne haridusfestival.

Haridustöötajate väärtustamine ja nende professionaalse arengu toetamine

Haridustöötajate enesetäiendamise ja õpikogukondade toetamiseks jätkus lasteaegade ja koolide aineühenduste tegevuse toetamine. Aineühenduste juhtid ja liikmed korraldasid 2020. a enamjaolt virtuaalseid infokoosolekuid ja koolituspäevi, õpetajalt-õpetajatele kogemusseminare ning õpilasüritusi. Haridustöötajate kompetentsuse tõstmiseks toimusid 2020. a e-koolitused tugispetsialistidele jt haridustöötajatele. Kriitilise sõbra tuge pakuti kahele koolile ja kolmele lasteaiale.

2020. a sügisel alustas alustavat õpetajat toetava supervisioonigrupi kolmas lend, milles osales kaheksa Tartu linnas alustavat õpetajat (kulu ca 4 tuhat eurot).

Haridustöötajate tunnustamis- ja tugisüsteemi arendamise raames jätkusid traditsioonilised tunnustamisüritused, Tartu aasta õpetajat tunnustati spetsiaalselt selleks loodud rinnamärgiga.

Haridustöötajatele motiveeriva ja konkurentsivõimelise palgataseme tagamiseks eraldati täiendavad vahendid lasteaegade pedagoogide palgataseme tõusuks (riigi toetuse arvelt 1309 tuhat eurot).

Lasteaiajuhtide palgataset hoitakse proportsioonis õpetajate palgakasvuga. Lasteaiajuhtide palgamäärad on 2020. a võrreldes 2019. a tõusnud ca 6%, lasteaiaõpetajate palga alammäär tõusis 1125 eurolt 1184 eurole ehk ca 5%. Koolijuhtide palgataseme tõus oli võrreldes 2019. a ca 6%, kooliõpetajate palga alammäär tõus 1250 eurolt 1315 eurole ehk ca 5%. Kollektiivlepinguga kehtestati klassijuhatamise tasu tõus 155 eurolt 163 eurole ja kooli abiõpetaja ning lasteaia õpetaja abi palga alammäär tõus 730 eurolt 780 eurole.

Õppijaid, õpetajaid ja lapsevanemaid toetava tugisüsteemi arendamine

Kaasava hariduse võimekuse hindamiseks viidi läbi seire linna põhikoolides eesmärgiga analüüsida koolide tugiteenuste võimekust, kvaliteeti ja kaardistada kitsaskohti. Lasteasutuste erirühmades kaardistati teenuste olukord ja kättesaadavus. Kaardistuse tulemuste põhjal planeeriti arendust vajavate valdkondade tegevused:

- erirühma õpetajate koolituskava loomine;
- kooli eripedagoogi ametikoha rakendamine;
- koostöös ülikooliga vajaduspõhised koovisioonid ja supervisioonid psühholoogidele ja sotsiaalpedagoogidele;
- regulaarsed ainealased koolitused esimese ja teise tasandi spetsialistidele;
- KOV rahastumudeli täiendamine haridusasutuste tugiteenuste korraldamiseks jne.

HTK, haridusasutuste ning e-keskkonna ARNO oluliste koostööpartnerite vahel (Rajaleidja/HARNO, lastekaitseteenistus, kliinikum) loodud koostöövõrgustik on taganud teadlikuma koostöö, süsteemsema infovahetuse ning kvaliteetsema teenuste korraldamise. HTK ja Rajaleidja/HARNO keskuse spetsialistidega toimuvad regulaarsed ümarlauad ja arutelud õpilastele/lastele vajalike tugiteenuste tagamiseks haridusasutustes, lastevanemate nõustamise ning koolitamise valdkondades. Regulaarselt (kord kuus) toimuvad haridusasutustes töötavate tugispetsialistide aineühenduste info- ja koolituspäevad, õppekäigud, töökogemuslikud seminarid.

Planeeritud koostöö TÜ logopeedia, eripedagoogika ja psühholoogia osakondade õppejõudude ja üliõpilastega on võimaldanud korraldada teaduspõhiseid uuringuid, viia läbi erinevaid koolitusi ja teemagruppe haridusasutustes töötavate tugispetsialistide ja õpetajate teadmiste ja oskuste arendamiseks ning õppimist- ja arengut toetavateks õpi- ja kasvukeskkondade loomiseks.

Toimusid HEV koordinaatorite võrgustikutöö ning oskuslikuma juhtumikorralduse koolitused. Tagatud olid regulaarsed nõustamisvõimalused kompetentsikeskuste spetsialistide poolt nii kompetentsikeskustes kui ka haridusasutustes.

Hariduslike erivajadustega laste õppe korraldamisel ja toetamisel on kasutatud oma ala parimaid asjatundjaid ja ülikooli õppejõude. HEV laste toetamiseks tehakse koostööprojekte erinevate asutuste vahel ning korraldatakse mitmeid ettevõtmisi, sh nt lasteaegade erirühmade külastused,

töövarjupäevad, töökogemuste jagamised, kogemusseminarid. Samuti tehakse koostööd lastekaitse, Rajaleidja, meditsiinasutuste ja rehabilitatsiooniasutustega, toimusid sisulised koostöoarutelud TÜ psühhiaatriakliiniku ja lastekliiniku esindajate, perearsti esindaja, Rajaleidja spetsialistide, lastekaitse spetsialistide ja TÜ õppejõududega. Tagatud on kompetentsikeskuste nõustamis- ja hindamisteenused kolmes koolis, kahes lasteaias ja HTKs.

Lasteaedades on kasutuses internetipõhine infosüsteem Eliis, mis pakub lasteaedadele innovaatilisi ning digitaalseid lahendusi teabe kogumise, vahetamise ja andmete turvalise käitlemise tagamiseks.

Erinevatest kultuurikeskkondadest pärit laste õppe toetamiseks suunatakse vahendeid IB-õppe rakendamiseks Miina Härma Gümnaasiumis. Uussisserändajatest õpilastele ja keelekümlusõpilastele eesti keele õpetamiseks said HARNO-lt toetust 7 kooli kogusummas 236 tuhat eurot (enamuse toetusest Tartu Annelinna Gümnaasiumile ja Tartu Aleksander Puškini Koolile). Samuti toetati riigi toetusfondi õpetajate palgavahenditest pagulaste õpetamist Tartu Descartes'i Koolis ja Tartu Veeriku Koolis (2020. a sügisel kokku 2,65 õpetaja ametikoha palgamäära ulatuses).

Tartu Annelinna Gümnaasium osales ka pilootprojektis „Professionaalne eestikeelne õpetaja põhikoolis“, mille sisuks on kvaliteetse keeleõppe tagamine ja erinevate keeleõppemudelite piloteerimine (toetus HTM-ilt 27 tuhat eurot). Sarnases projektis osalesid ka lasteaiad Tripsik ja Mõmmik, projekti nimi on „Professionaalne eesti keele õpetaja vene õppekeelega rühmas“ (HTM-i toetus ca 30 tuhat eurot).

Andekate laste õppe ja arengu toetamiseks haridusprogrammidega jätkus koostöö TÜ Teaduskooliga, mille raames viidi läbi koostööseminar teaduskooli ning Tartu linna ja maakonna koolide vahel. Jätkusid aineolümpiaadide ja võistluste läbiviimise toetamine, läbiviimine ja parimate tunnustamine.

Innovaatiliste tehnoloogiate kasutamine õppijakeskse õppetöö läbiviimiseks

Nüüdisaegse ja turvalise võrgulahenduse tagamiseks haridusasutustes kaasajastati Annelinna Gümnaasiumi renoveerimise käigus kooli digikeskkond. Kõikides linna lasteaedades on loodud vähemalt ühe Wifi seadme kasutamise võimalus.

Iga kool on korraldanud IT kasutaja- ning haridustehnoloogilise toe vastavalt vajadusele. Linn rahastab koolidesse loodud infojuhtide/võrguadministraatorite ja haridustehnoloogide ametikohti vastavalt Tartu Linnavalitsuse määrusele „Munitsipaalpõhikoolide ja -gümnaasiumite eelarvestamise alused“ (§4 lg 2). Lasteaedade IT-alane kasutajatugi on tagatud tsentraalselt IT süsteemihalduse osakonna poolt.

Nüüdisaegsete digivahenditega varustamiseks korraldati 2020. a riigihange „Arvutite rentimine Tartu linna ametiasutustele ja ametiasutuste hallatavatele asutustele“, mille raames renditi aastateks 2021-2025 haridusasutustele lauaarvuteid ja sülearvuteid.

Koolidele (sh KHK-le), HTK-le ja lasteaedadele eraldati kokku 287 tuhat eurot (sh koolid koos KHK-ga 272 tuhat eurot) koosolekutehnika, veebikaamerate, mikrofonide, dokumendikaamerate, digilaudade jms soetamiseks. Tehnika oli hädavajalik koroonakriisist tingitud olukorras õppetöö läbiviimiseks. HTM eraldas linna lasteaedadele ca 60 tuhat eurot, et soetada 297 tahvelarvutit. Lisaks eraldas HTM linnale täiendavad vahendid summas 29 tuhat eurot, et soetada õppetöös osalemiseks digivahendeid Tartu Vanglasse.

E-õppe võimaluste tutvustamisel jätkub aineühenduste toetamine ja innustamine e-õppe võimaluste kasutamiseks. COVID-19 tõttu ära jäänud õpilasüritustest muudeti mõned veebipõhisteks. Hariduslaadal ja virtuaalsel haridusfestivalil jagati õpetajalt-õpetajale e-õppe rakendamise kogemusi.

Erinevaid e-lahendusi on Tartu linna haridusasutused kasutanud mitmeid aastaid. Aruandeaastal jätkusid e-keskkonna ARNO arendused (kulud ca 20 tuhat eurot). M-klassijuhataja teenuse raames saatsid koolid kokku ca 137 000 sõnumit summas ca 7 tuhat eurot.

Tartu linna 29 koolieelset lasteasutust kasutavad aktiivselt internetipõhist infosüsteemi ELIIS, mis võimaldab lasteaedadele innovaatilisi ning digitaalseid lahendusi õppetöö mugavamaks korraldamiseks.

Õpilaste arengut ja õpihuvi toetava õppetöö mitmekesistamine

Mitmekülge õppetöö võimaldamiseks korraldavad koolid järjepidevalt omaalgatuslike projekte. Aruandeaastal jätkus programmi “Õppida saab kõikjal” toetamine (aktiivõppeprogrammid, õppekava toetavad projektid, TOSK): <https://www.tartu.ee/et/oppida-saab-koikjal>.

2020. a sõlmiti neljapoolne koostööleping Tartu linna ja KLAPP meeskonna jt vahel. 2020. a sügisel võeti eesmärgiks Klassisiduse parendamise programmi (KLAPP) laienemine kõikidesse Tartu munitsipaalkoolidesse. Detsembri seisuga oli linna toel KLAPP matkasid läbi viidud seitsmes munitsipaalkoolis (summa ca 4 tuhat eurot).

Huvihariduse ja üldhariduse õppekavade lõimimiseks ning haridusasutustes toimuva huvitegevuse toetamiseks jätkus sisulise koostööprojektide (nn TOSKide) toetamine (kulu kokku ca 18 tuhat eurot).

Õppekava täitmist mitmekesistavate aktiivõppeprogrammide läbiviimise perioodi pikendati COVID-19 leviku tõttu 2019/2020. õppeaastal 2020. a detsembrini. Aktiivõppeprogrammide kulu oli kokku ca 65 tuhat eurot. 2020. a viidi õppekava rakendamist toetavate projektide tegevusi läbi kuni riikliku eriolukorra kehtestamiseni 12.03.2020, kulu ca 26 tuhat eurot.

Õpilaste arengut toetavate koostööprojektide hulka kuuluvad näiteks ujumise algõpe, uisutamine ja ettevõtlusõpe. Ujumise algõppe läbiviimiseks ja korraldamiseks koolide 2. klasside õpilastele (ujumisõpetuse läbiviimine, ujulate rent, transport) kulus 2020. a kokku ca 165 tuhat eurot. Uisutamist korraldatakse koostöös Tartu Lõunakeskuse liuväljaga. 2020. a kasutasid lasteaiad ja koolid kokku võimalust uisutada 380 korral (üks kord arvestusega ühele grupile 45 minutit). Samuti toetati programmi „Liikuma kutsuv kool” raames koole õpilastele erinevate liikumisaktiivsust toetavate vahendite soetamisel (ca 13 tuhat eurot).

Tartu linn finantseeris ettevõtlusõpet toetavaid tegevusi koolidele. Tegevusi viiakse läbi Tartu Jaan Poska Gümnaasiumi poolt juhitud majandusklubi raames. Ettevõtlusõpet ning õpilafirmade osalust erinevatel laatadel ja rahvusvahelistel võistlustel toetati kokku ca 3 tuhande euroga.

Haridusasutuste ja kõrgkoolide vaheliste erinevate koostöövormide toetamisel tehti kulusid ca 10 tuhat eurot, sh TÜ eetikakeskusega projekt „Hea haridus heade mõtete linnas”. Tartu Variku Kool ja Tartu Hansa Kool osalevad TÜ haridusteaduste instituudi ja Tallinna Ülikooli haridusteaduste instituudi ning Norra ja EMP ühisprojektis „Kaasava hariduse õppekava ja õppe kvaliteedi arendamine ning tõhustamine”. Linna haridusasutused pakuvad ka praktikakohti üliõpilaste praktikate läbiviimiseks.

Haridusasutuste ja lapsevanemate koostöö tõhustamine lapse arengu toetamiseks

Õppija enesekohaste ja sotsiaalsete oskuste arengu sihipäraseks toetamiseks kogunevad SPLO ehk sotsiaalsete oskuste grupid koolieelikutele nii HTKs kui Tartu Kroonuaia koolis. Tartu haridusasutustest 20 lasteaias ja 10 koolis rakendatakse KiVa ehk „Kiusamisest vabaks” programmi sotsiaalsete oskuste õpetamiseks. HTK koolitas ka koolide sotsiaalpedagooge ja koolipsühholooge laste sotsiaalsete oskuste arendamiseks ja temaatilise õppe korraldamiseks koolides.

Vanemahariduse väärtustamiseks jätkus vanemlusprogrammi „Imelised aastad” rakendamine, sh venekeelsetele peredele. Koostöös koolide ja lasteasutustega on HTK spetsialistid (psühholoogid, sotsiaalpedagoog, eripedagoog jt) osalenud haridusasutustes lastevanematele korraldatud vestlusringides ja koolitustel. Tartu Herbert Masingu Kooli juures tegutsevad kaks lastevanematele tugigruppi (Aspergeri sündroomi ja teiste autismispektri häiretega laste vanematele) ning toimub temaatiline loengusari „Vanemate kool”.

Loodud on e-keskkonnas uued võimalused lastevanemate nõustamiseks ja koolitusteks ning laste hindamiseks (Nt „Kõne hilistusega laste vanemate nõustamine videoanalüüsi kaudu”).

Koolidemokraatia edasiarendamiseks korraldatakse iga-aastaselt nii koolide kui lasteaedade hoolekogude koostööseminare.

Õpilaste, lapsevanemate ja kogukondade lõimimiseks ning õppijate arengu toetamiseks tegid koolid ja lasteaiad koostööd Karlova, Supilinna ja Tammelinna Seltsidega (nt linnaosa päevad).

Kõigi põlvkondade lõimimine elukestvasse õppesse

Täiskasvanud õppe nädala (TÕN) ettevalmistamise protsessis osalesid Tartu KHK ja Tartu Täiskasvanute Gümnaasiumi esindajad. TÕN raames tutvustati haridusvõimalusi põhi- ja keskhariduseta täiskasvanuile. TÕN raames valitud parimaid õppijaid ja õpitegusid tunnustati Tartu linna haridustöötajate tunnustusürituse raames.

Tartu Täiskasvanute Gümnaasiumi pakub võimalust gümnaasiumihariduse omandamiseks e-õppe vormis, mis võimaldab õppida õppijale sobival ajal ja kohas.

Tartu Täiskasvanute Gümnaasium ja Tartu Kroonuaia Kool viivad läbi õpet Tartu Vanglas, mille tarbeks eraldab HTM igal aastal vajalikud vahendid. 2020. a eraldas HTM linnale 229 tuhat eurot, millest kulutati 208 tuhat eurot.

2020. a loodi ja/või uuendati Tartu KHK-s 36 õppekava, mida on eelneva aastaga võrreldes oluliselt rohkem (2019. a kokku 15). Uusi õppekavasid koostati kokku 10, neist 5 viienda taseme õppekava (tunnus „tase 453“): Laojuht (tase 453); Võrgutehnik (tase 442); Kasutajatoe tehnik (tase 442); Vanempagar (tase 453); Vanemkondiiter (tase 453); Turismikorraldaja (tase 453); Logistik (tase 453); Pottseppmeister (tase 453)-ei registreeritud; CNC metallilõikepingi operaatore (tase 442); Veokorraldaja-logistik (tase 441).

Lisaks muudeti õppekavasid seoses kutsestandardi uuendamisega ja uue mooduli „Õpatee ja töö muutuv keskkonnas“ lisamisega olemasolevatesse õppekavadesse, kuna alates 2021. a septembrist peab kõigis kutsekeskharidusõppe õppekavades olema ja rakenduma antud moodul põhiõpingutes. 2020/21. õa alustati õpatee mooduli rakendamisega ka mentorluse piloteerimist/katsetamist, kokku viies õppeosakonnas.

Töökohapõhises õppes osalejate ning erialade arv on võrreldes eelneva kahe aastaga suurenenud. Töökohapõhises õppes osales (10.10.2020 seisuga) 184 õppijat, mis on ca 6% kõigist KHK õppijatest. Kõige enam õppijaid (96) osales 4. taseme kutseõppe esmaõppes. 2020. a oli koolil valmisolek pakkuda töökohapõhist õpet 16 õppekaval. Õpet viidi läbi töökohapõhises õppes 12 õppekaval, millest 11 puhul tuli täiendav rahastus PRÕM programmist. Kahel õppekaval ei avatud õppegruppi huviliste puudumise tõttu (kokk, kelner) ja kahel õppekaval on plaanis avada õpe 2021. a.

2020. a osales KHK poolt korraldatavatel koolituskursustel 2405 täiskasvanut 287 kursusel.

Seoses erakorralise aasta ja distantsõppega oli KHK eelarves mitmeid alatäitmisi. 303 tuhat eurot jäi kasutamata põhitegevuse kuludes, sh 184 tuhat eurot (so 2% eelarvest) kasutati vähem töäjõu kulusid, kuna tulud jäid laekumata ning kogu asutuse peale koondati 10 ametikohta; 51 tuhat eurot jäi kasutamata hoonete ja ruumide kulused; 45 tuhat eurot jäi kasutamata inventari soetuselt ja hoolduselt; 77 tuhat eurot jäi kasutamata õppevahendite ja koolituskuludest seoses õpirände peatumisega; 30 tuhat eurot jäi kasutamata planeeritud IKT kuludest. 21 tuhat eurot jäi kasutamata sõidusoodustusi seoses õpilaste viibimisega distantsõppel.

Omatulude eelarves jäi KHK õpilaskodude põhitegevuskuludes kasutamata 278 tuhat eurot, sest planeeritud kulud maksti kooli eelarvest. Omatulude osas jäi 140 tuhat eurot laekumata tulused toitlustusest ja majutusteenusest seoses riigis kehtinud eriolukorraga, kuna õpilased viibisid distantsõppel ja õpilaskodu kasutati vähem, 103 tuhat jäi laekumata täiskasvanute täienduskoolitusest seoses kehtinud eriolukorraga ning 7 tuhat eurot laekus planeeritud vähem ruumide rendist.

1.5.2. NUTIKAS ETTEVÕTLUSLINN

Ettevõtluse uuendus- ja kasvuvõime arendamine

Tartu Linnavalitsus toetas 2020. aastal Tartu inkubatsioonikeskusi nii nende kaasamisega erinevatesse ühisprojektidesse (sh ümarlaudad info vahetamiseks, kogukonnajuhi plaanitud ühisinkubatsiooniprogrammi) kui ka rahaliselt. Tulenevalt olukorrast, jäid ära õppereisid kontaktoõrgustiku arendamiseks ja väliskogemuse saamiseks.

- Tartu Teaduspargile eraldati kokku 223 tuhat eurot, sh 85 tuhat investeerimislaenu tagasimaksmiseks, 50 tuhat eurot Euroopa Kosmoseagentuuri äriinkubaatori inkubantide tegevuskuludeks ja 88 tuhat eurot SPARK Demo tegevuskuludeks, äriinkubatsiooniteenuste arendamiseks, Science to Business inkubaatori tegevuskuludeks ning sellega seotud projektide omafinantseeringute toetamiseks;
- MTÜ-le sTARTUp Day eraldati 40 tuhat eurot kogukonna arendusjuhi ametikoha loomiseks, millest 50% oli töötasu katmiseks ning 50% tegevuskuludeks ning 40 tuhat eurot sTARTUp Day ärifestivali toetamiseks;
- Tartu Biotehnoloogia Pargile eraldati 32 tuhat eurot, et inkubatsiooniteenuse arengule kaasa aidata;
- Tartu Loomemajanduskeskusele eraldati eelinkubatsiooniks ja inkubatsiooniks 25 tuhat eurot.

Lisaks ettevõtluse tugistruktuuride, ettevõtete ja ülikoolide koostööle innovatsiooniteadlikkuse tõstmiseks korraldas ettevõtluse arengu osakond koostöös partneritega mitmeid valdkonnaga seotud seminare ja koolitusi, sh MobileMonday seminarid, teemakohased üritused Tartu ettevõtlusnädalal (sh nutika ettevõtluse päev), koostöö Tartu Ülikooli Arvutiteaduse instituudiga digitaliseerimisega seotud teemadel, koostöö Eesti Teadusagentuuriga ning info jagamine teadusinfrastruktuuri kasutamise võimaluste kohta projekti Inno Infra Share kaudu jne. Samuti toetatakse Tartu ettevõtluse tugistruktuure, et tihendada teadus- ja arendusasutuste ja ettevõtete koostööd ja suhtlust.

Tartu ja Eesti ettevõtlusvõimaluste kohta jagati informatsiooni kas läbi SPARK demokeskuse või rahvusvaheliste ettevõtlusalaste projektide.

Alates 2015. aasta maist on Tartu Ärinõuandla tegelenud sihstatult Lõuna-Eestisse välisinvesteeringute toomisega. Tartu Ärinõuandla abil loodi 2020. a Lõuna-Eestisse 30 uut töökohta (2019. a 186 töökohta). Tartu Ärinõuandla nõustab pidevalt Tartus ja Tartumaa piirkonnas tegutsevaid välisosalusega ettevõtteid, 2020. a seisuga on lõuna regiooni investorteeninduse portfellis 65 välisosalusega ettevõtet. Tartu Ärinõuandla investorkonsultant on regulaarselt aasta jooksul kohtunud 12 ettevõttega (portfellis olevad välisettevõtted), kelle probleeme on lahendatud. Välisvisiite investoritele toimus 2.

Tartus on loomemajanduse arengu eestvedajaks Tartu Loomemajanduskeskus (edaspidi LMK). LMK ja Tartu Ärinõuandla eelinkubatsioonis osales 2020. a sügisel 25 ettevõtet, kellest äriplaani kaitses 22. Nii mitmedki äriplaani kaitsnud on liitunud või liitumas LMK inkubatsiooniga. LMK inkubatsioonis oli 2020. a 22 ettevõtet, neist 13 olid uued ettevõtted, mis liitusid 2020. a. Need 13 ettevõtet löid juurde 9 uut töökohta ning enamus inkubeeritavatest ettevõtetest suutis näidata suuremat käivet kui aasta varem. Kuut ettevõtet toetati rahaliselt ka eksporttegevuste elluviimisel ehk kodu- ja välismessidel osalemisel, välismaistel müügiplatvormidel müümisel ning turundusmaterjalide koostamisel.

Septembris 2020 alustas LMK koos Tartu Teaduspargiga ühisinkubatsiooni *gaming meets film*. Koostöö seisneb mängu- ja filmitööstuse valdkonna iduettevõtete inkubeerimise ja vastava kompetentsi edendamisel.

2020. a toimus kolmandat korda sündmus Estonian Fashion Festival (Eff), mis ühendab omavahel kolme Lõuna-Eesti moeetendust - Mood-Performance-Tants, Antoniuse moeetendus ja OmaMood moeetendus. Festivali külastas kokku 1500 inimest.

Aasta jooksul toimusid mitmed koolitused ja seminarid. Eelinkubandid ja inkubandid said tänu LMK panustamisele osa ettevõtlusfestivalist sTARTUp Day 2020. LMK aitas kaaskorraldada

Arts and robots häkatoni koos Garage 48-ga. Tartu Loomemajanduskeskuse eriauhind (1-aastane inkubatsiooniprogramm) läks tiimile „SŠŠUUUUŠSHH”, kelle ideeks oli akustiliste plaatide valmistamine ruumi akustika kontrollimiseks.

Tartu Filmifond toetas 2020. a kokku üheksat filmi, millest kaheksa on uued filmid ja üks Tartu Filmifondi poolt 2019. a toetatud filmile „Fred Jüssi. Olemise ilu” tehtud lõpumakse. Kokku toetati kolme eesti mängufilmi, nelja dokumentaalfilmi ja kahte lühifilmi. Taotluste arv suurenes hüppeliselt, ent koroonakriisi tõttu vähendas linn fondi eelarve mahtu (150 000 euro asemel ca 80 000).

Tartu linn on toetanud mitmete klasterinitsiatiivide teket ning on valmis ettevõtete initsiatiivil moodustatud klastrite arengut soodustama. Mitmed Tartu ettevõtted ja teadusasutused osalevad mujal Eestis asutatud klastrite töös.

Koostöös Tartu Ülikooli, Maaülikooli ja Siseministeeriumiga jätkati 2020. a Tartu Välismaalaste Teenuskeskuse tegevustega. Teenuskeskus kaasati ka ettevõtluse tugistruktuuride ümarlaudadele.

Teadusmahuka ettevõtluse arengu soodustamiseks toetatakse (sh rahaliselt) teemaga tegelevate inkubatsioonikeskuste (S2B Launchpad, Euroopa Kosmoseagentuuri äriinkubaator, Tartu Biotehnoloogia Park) tegevust. 2020. a seisuga tegutseb Euroopa Kosmoseagentuuri Tartu äriinkubaatoris neli kosmosevaldkonna tehnoloogiasiidel baseeruvatele idufirmat: Precision Navigation Systems, Skudo, Estimo GNSS ja Skycorp. ESA Tartu äriinkubaatori programmi on läbinud neli idufirmat – Spaceit, Crystalspace, Kappazeta ja PowerUp. Tartu Biotehnoloogia Pargi inkubaatoris oli 2020. a lõpu seisuga 14 ettevõtet.

Tartu linn oli 2020. a jätkuvalt äriideede konkursi „Ajujaht“ üheks toetajaks. Ettevõtluse arengu osakond osales konkursile „Ajujaht 2020“ laekunud ideede hindamisel. Tartu linn premeeris eriauhinnaga 5000 eurot õpilasfirmat Communicare, kes aitab vabatahtlikel jõuda hooldekodudesse sealsete elanikega suhtlema. Samuti antakse välja Tartu linna eripremia konkursil „Kaleidoskoop“ ning toetatakse „Tärgav idu“ konkursi.

2019. a aprillist alustas Tartu Linnavalitsus tootmise digitaliseerimise toetuse taotluste vastuvõtmist. 2020. a puudus ettevõtjatel huvi digitaliseerimise toetuse vastu. Maksimaalsest 10 toetusest anti välja 3. Huvi puudus oli küsitluse põhjal seotud keerulise majandusliku olukorra ja teadmatusena. Kulutamata jäi ca 31 tuhat eurot.

Varasematel aastatel on Tartu Ärinõuandla korraldanud Smart Manufacturing Meetup'i tootmisettevõtjatele, kuid 2020. a lükati see seoses COVID-19 olukorraga edasi.

Ettevõtluse arengu osakond jätkas Läänemere piirkonna riikidevahelise koostöö programmi projektiga „InnoCAPE“, kus koostöös rahvusvaheliste partnerite ja Tartu Ülikooli Arvutiteaduse Instituudiga soovitakse tihendada koostööd IKT valdkonna osapoolte vahel Eestis ja välismaal ning tuua Tartu linn digitaalsete innovatsioonikeskuste (Digital Innovation Hubs) kaardile.

Inimressursi arendamine

Tartu Linnavalitsuse ettevõtluse arengu osakond osales mitmetes tegevustes, et suurendada Tartu linnas ettevõtlusaktiivsust. Peasündmusena korraldati oktoobri esimesel täisnädalal 60 üritusest koosnenud Tartu ettevõtlusnädal 2020. Ettevõtlusnädal korraldati hübriidüritusena, kus igal päeval oli kindel juhtteema, mida kanti üle Tartu linna Facebooki lehel. Ettevõtlusnädala üritustel osales u 4500 inimest, kellest 2200 osalesid füüsiliselt ning 2300 vaatasid veebiülekan- deid.

Ettevõtlusega seotud koolitusi ja üritusi korraldasid aktiivselt kõik Tartu ettevõtluse tugistruk- tuurid.

- Näiteks Tartu Ärinõuandla baasnõustamistel osales 996 ettevõtjat, Lean koolitustel osales 17 tootmisettevõtet ja koolinoorte seminaridel/koolitustel oli osalejaid kokku 1457, baaskooli- tuse seminaridel 90 ettevõtjat. Ettevõtjate ja koolinoorte nõustamise tagamiseks toetas Tartu Linnavalitsus 2020. a Tartu Ärinõuandlat 20 tuhande euroga;

- Tartu Teaduspargis tegutsevas SPARK Demokeskuses võõrustati ja korraldati 2020. a 51 kordumaist ja rahvusvahelist ettevõtlusega seotud üritust ning 14 Lõuna-Eesti ettevõtlust tutvustavat tuuri. Demokeskus võõrustas 2020. a vaatamata kriisile 2400 külalist.
- Ettevõtlusega seotud üritusi korraldasid ka näiteks Tartu Teaduspark, Tartu Biotehnoloogia Park (sihtgrupiks peamiselt eluteaduste ettevõtted), Tartu Loomemajanduskeskus, Tartu Ülikooli ettevõtlus- ja innovatsioonikeskus, Tartu Ülikooli ideelabor, sTARTUp Day, jt.

Ettevõtluse arengu osakond juhtis restoranide koostööprojekti „Maitsev Tartu“, mille raames pakkusid Tartu restoranid 2020. a veebruaris kolmest roast koosnevat maitsemismenüüd. Samuti aitas osakond käima lükata Rüütli Risti idee ning toetas ettevõtjate tegevusi rahaliselt ning juurutas „Siin on turvaline“ tarbijamärgise ettevõtjate hea tahte kokkuleppe kinnitamiseks. Kuigi Tartu Toidu- ja veinifestival jäi ära, osaleti novembris Metsast taldrikule kampanias.

Noorte ettevõtlikkuse ja õpilasfirmade loomise stimuleerimiseks toetas Tartu Linnavalitsus 2020. a Tartu Ärinõuandlat. Koolinoortele ja õpilasfirmadele korraldati mitmeid konverentse, võistlusi, laatasid, infopäevi ja muid üritusi. Samuti korraldati õpilasfirmade mentorprogrammi. Lisaks Tartu Ärinõuandla tegevusele korraldati noorte ettevõtlikkuse arendamiseks mitmeid üritusi ka Tartu ettevõtlusnädalal, nt „Ettevõtlusküla“ õppemängud, e-viktoriin 8.–9. klasside õpilastele majandusest, Ajujahi töötuba jne. Tartu Ärinõuandla korraldas ka mentorklubi alustavatele ettevõtjatele (osalejaid 8, 2019. a osalejaid 12).

Tartu linnavalitsus ja linna hallatavad asutused on tudengitele võimaldanud praktika sooritamist. Tartu Ülikooli teaduskondade üliõpilaste ja personali ettevõtlusalase koolituse ja teadlikkuse arendamisega tegelevad TÜ ettevõtlus- ja innovatsioonikeskus ning sTARTUp Lab (endine Ideelabor). Eesti Maaülikoolis täidab seda rolli Eesti Maaülikooli teadus- ja arendusosakond.

Tartu Kutsehariduskeskus (KHK) on Eesti suurim kutse- ja täiendõppekeskus. Koolis õpib 3500 õppijat tasemeõppes ja 3000 õppijat täiskasvanute koolituses. Muuhulgas tegeleb KHK aktiivselt võimaluste leidmisega, et oma töötajatele ja õpilastele pakkuda osalemist erinevatel õppereisidel ja kutseoskuste võistlustel.

Karjäärinõustamist pakuvad aktiivselt erinevad Tartu haridusasutused ja Eesti Töötukassa Tartu osakond. Tartu Ärinõuandla ja ka teised Tartu ettevõtluse tugiorganisatsioonid osalevad Töötukassa ja teiste organisatsioonide karjääripäevadel, et tutvustada oma teenuseid ja aidata kaasa sellele, et Tartu ettevõtted leiaksid endale sobivaid töötajaid. Ettevõtluse arengu osakonna nutika ettevõtluse valdkonnajuht osales aktiivselt ettevõtjate ja KHK suhtluses ning lisaks ühisüritustele otsiti ka võimalusi koostööprojektideks.

Alates 2005. a on Tartu Linnavalitsuse ettevõtluse arengu osakond korraldanud konkurssi „Tartu parim teenindaja“, 2020. a konkursil osales 112 klienditeenindajat. Aasta parimaks Tartu teenindajaks kuulutati Grete Hovintal Tele2 Eesti AS-ist. Teise koha sai konkursil Monika Lorvi Swedbank AS-ist ning kolmanda koha Kadri Käesel samuti Swedbank AS-ist. Lisaks korraldatakse alates 2006. aastast Tartus projekti „Hea Teenindusega Linn“ ja selle eesmärgiks on suunata tähelepanu klienditeenindusele ja teenindajatele, propageerida hea teeninduse põhimõtteid ning väärtustada teenindaja ametit.

Ettevõtlust toetava tugisüsteemi ja taristu arendamine

Tartu linn teeb ettevõtluslinna eesmärkide saavutamiseks koostööd kõikide Tartus tegutsevate ettevõtluse tugistruktuuride ja teiste huvirühmadega. Tartu linna esindajad on SA Tartu Ärinõuandla, SA Tartu Teaduspargi, SA Tartu Loomemajanduskeskuse, SA Tartumaa Turismi ja MTÜ Tartu Konverentsibüroo nõukogudes.

Ettevõtluse arengu osakonna eestvedamisel koguneb igal aastal 3–4 korda ettevõtluse tugistruktuuride ümarlaud, millest võtavad osa kõik ettevõtluse arendamise tugistruktuurid ja ülikoolid ning mille eesmärgiks on koostööpunktide leidmine, ühisplaanide tegemine ja projektide kavandamine. 2020. a toimusid ümarlaud aprillis (veebikeskkonnas) ja novembris.

Tartu Linnavalitsus osaleb jooksvalt Tartut mõjutavate poliitikate ja arengukavade kujundamisel. 2020. a olid tihedamad kokkupuuted Majandus- ja Kommunikatsiooniministeeriumiga, Rahandusministeeriumiga, Kultuuriministeeriumiga ja teiste riiklike asutustega (nt EAS). Lisaks toimus aktiivne suhtlus kogemuste vahetamiseks Tallinna ja Pärnu linnavalitsuse ning Valga vallavalitsuse kolleegidega.

2020. a ettevõtlusuuringut läbi ei viidud, viimane ettevõtlusuuring viidi läbi 2019. a Tartu ettevõtete juhtide seas. Valdkondade põhiseid uuringuid kavandatakse 2022/2023. aastatel.

Ettevõtluse arengu soodustamiseks on Tartu Linnavalitsus välja ehitanud Ropka ja Ravila tööstuspargid. Kuna vabu krunte napib, siis on käimas töö uute alade planeerimiseks. Tartu Linnavalitsuse 24.11.2020 korraldusega nr 1358 kehtestati Inseneri tn 8 krundi detailplaneering eesmärgiga määrata ehitusõigus tootmis- ja ärihoonete rajamiseks.

Ettevõtluse arendamise jaoks on oluline hea transpordiühendus. Rahvusvaheliste transpordiühenduste soodustamiseks toetab linn Tartu-Helsingi liini lennuliiklust (2020. a 75 tuhat eurot).

Kohaliku transpordi bussiliiniveo maht oli 2020. a ca 4,4 miljonit kilomeetrit, liinivedu tehti Tartus 16 bussiliinil. Lisaks veeti reisijaid Raudteejaama ja kesklinna ühendaval bussiliinil. Liiniveo maht oli 28 tuhat kilomeetrit.

Ettevõtluse rahvusvahelistumise toetamine

Tavapäraselt toetatakse ettevõtete osalemist olulistel messidel, kuid 2020. a iseärasusi arvestades ei toimunud messide külastamist.

Rahvusvahelistumise toetamiseks korraldatakse rahvusvahelisi konverentse:

- Iga-aastaselt toetatakse koostöös ettevõtluse tugistruktuuridega rahvusvaheliste konverentside korraldamist Tartus (sh nt ärifestival sTARTUp Day). Samuti korraldatakse koostöös partneritega sihtturu-seminare ja muid rahvusvahelistumise arendamiseks mõeldud üritusi;
- lisaks toetab Tartu linn Tartu Konverentsibüroo kaudu rahaliselt konverentside korraldamist Tartus. Toetuse eesmärgiks on suurendada konverentsidel osalejate arvel ööbimiste arvu Tartu majutusettevõtetes ja kasvatada Tartu kui konverentside toimumise koha tuntust (2020. a toetus 15 tuhat eurot);
- Tartu Linnavalitsus ja ettevõtluse tugiorganisatsioonid osalevad iga-aastaselt erinevates koostööprojektides, mille raames korraldatakse Tartus pidevalt rahvusvahelisi teemakohaseid konverentse ja seminare.

Rahvusvahelise koostöö edendamiseks osales ettevõtluse arengu osakond 2020. aastal kuues välisprojektis, kuhu kaasati ka ettevõtjaid ja ettevõtluse tugiorganisatsioone. Tartu Linnavalitsuse delegatsioonide koosseisu kaasatakse võimalusel ettevõtjaid ja ettevõtete katusorganisatsioonide esindajaid. Rahvusvahelise koostöö edendamisse panustavad suurel määral ka Tartu inkubaatorid ja muud ettevõtluse tugistruktuurid.

Ettevõtluskeskkonna maine ja ettevõtluskultuuri edendamine

Tartu ja Eesti ettevõtlusvõimaluste kohta jagatakse pidevalt informatsiooni erinevate infokanalite vahendusel: nt SPARK Demokeskuse abil, ettevõtluse tugiorganisatsioonide töö toetamisel (nt S2B Launchpad inkubatsiooniprogrammi, kosmoseinkubaatori, LMK ja teiste tugiorganisatsioonide töö tulemusel on Tartu saanud tuntust kui innovaatiline ja ettevõtlust toetav linn), välisdelegatsioonide võõrustades ja rahvusvaheliste ettevõtlusalaste projektide raames.

Tartu Linnavalitsuse ettevõtluse arengu osakonna initsiatiivil on loodud nii eesti- kui ka ingliskeelne veebileht Tartu ettevõtluse ja investeerimisvõimaluste kohta, mida uuendatakse ja täiendatakse regulaarselt.

2020. aastal loodi Interreg BSR programmi projekti Baltic Game Industry raames Tartu mängutööstuse reklaamvideo.

Tartu Linnavalitsuse toel käivitasid Tartu Teaduspark ja Tartu Ärinõuandla 2015. aastal Tartu demokeskuse loomise, mis avati ametlikult 2016. aasta septembris. SPARK DEMO eesmärgiks

on muuhulgas ettevõtjate abistamine rahvusvahelistumist toetavate teenuste arendamisel. 2020. aastal:

- võõrustati Demokeskuses 2400 külalist (2019. a võõrustati 6370 ehk -62%);
- võõrustati ja korraldati Demokeskuses 51 ettevõtlusega seotud üritust (2019. a 106 üritust ehk -52%);
- võõrustati 58 koosolekut ja 14 delegatsiooni;
- Demokeskuses on esindatud 31 Tartu ja Lõuna-Eesti ettevõtet;
- korraldati Tartu ettevõtlusnädala raames 12 erinevat üritust, sh teadusmahukate ettevõtete demopäev koostöös TÜ ettevõtlus- ja innovatsioonikeskusega, kus osales üheksa tiimi;
- korraldati üle 20 virtuaalürituse, milles osales kokku u 500 inimest.

Ettevõtluskonkurssi korraldatakse alates 1998. a ja selle eesmärgiks on parimate ettevõtjate tunnustamine. 2020. a anti välja auhinnad järgmistes kategooriates: enim töökohti loonud ettevõtja (Kodumaja AS), suurim ekspordi kasvataja (Kodumaja AS), kiire kasvuga väikeettevõtja (OÜ TBD-Biodiscovery), Tartu Kutsehariduskeskuse parim koostööpartner (Onninen AS), edukaim meditsiini ja eluteaduste valdkonna ettevõtja (OÜ TBD-Biodiscovery), edukaim alustaja Tartu Loomemajanduskeskuses (Degritter OÜ), Tartu Teaduspargi aasta ettevõtte (Solis BioDyne OÜ), Tartu Ülikooli spin-off ettevõtte (Icosagen AS), silmapaistvaim start-up ettevõtte (Remato Eesti OÜ). Koostöös sihtasutusega Tartumaa Turism nimetati aasta turismiteoks Lange Motokeskus (MTÜ Tartu Motokrossikeskus), kes rajas Lõuna-Eesti pikima kardiraja.

2019. a tegeleti aktiivselt sTARTUp Day 2020 ettevalmistamisega, korraldamises osalesid lisaks Tartu Linnavalitsusele ja Tartu Ülikoolile ka kõik teised Tartu ettevõtluse tugioorganisatsioonid ning paljud teised partnerid avalikust ja erasektorist. Baltikumi suurim ärifestival sTARTUp Day 2020 toimus 2020. a jaanuari lõpus ja meelitas kohale ligi 4400 osalejat.

2020. a juulis korraldati Tartu Autovabaduse puiestee. Tartu Linnavalitsus osales andmete analüüsi töögrupis ning kogus ettevõtlusega seotud andmeid (nt Läbirääkimised saamaks kaardimaksete infot ürituse toimumisnädalal, selle võrdlemine eelmise aasta juuliga jne).

Seoses COVID-19 olukorraga ei olnud võimalik korraldada mitmeid füüsilisi üritusi ja üritused jäid kas toimumata või liikusid Zoom keskkonda. Sellega seoses vähenes nii lektoritele, ruumide rendiks kui toitlustuseks makstav tasu. Ettevõtlusnädala ja ettevõtlusgala osas peeti kinni hajuatuse nõudest, mis vähendas oluliselt inimeste hulka ja kulusid. Ettevõtluse arengu osakonna vastavatel kuluridadel jäi eelarves kasutamata ca 36 tuhat eurot.

Tartu kui reisisihi tuntuse suurendamine

2020. a viidi läbi brändiaudit, et kaardistada Tartuga seotud brändide hetkeseis ning luua sisendvisuaalse kuvandi värskendamise konkursi ettevalmistamiseks.

Alates märtsist 2020 osaleb Tartu koos kuue Eesti piirkonnaga EASi eestvedamisel Green Destinations (edaspidi GD) rohelise sihtkoha märgise taotlemise programmis. Arvestades kliima ja jätkusuutlikkuse teemade olulisust Tartu linnale, on tegemist märgisega, mis sobib linna kuvandiga ja aitab turunduslikult paremini maailmas silma paista. Tartu esitas taotluse pääsemiseks jätkusuutlike sihtkohtade topp 100 hulka (30 kriteeriumit), mis ka edukalt täideti. Samuti esitati Tartu gaasibusside ja rattaringluse edulugu GD keskkonna ja kliima auhinnale. Ainsana Eestist nomineeriti Tartu edulugu TOP 3 hulka. Jätkub taotluse kokkupanek GD märgise saamiseks (70 kriteeriumit).

2020. a toimus ka ettevalmistus maailmanäitusel EXPO 2020 osalemiseks. Seoses ülemaailmse pandeemiaga lükati üritus edasi aastasse 2021. Tartu linn on koos riigi ja kohalike ettevõtetega on esindatud Eesti paviljonis. Tartu linn plaanib maailmanäitusel tutvustada mitmesuguseid ettevõtetega koostöös välja arendatud targa linna lahendusi, sh andmepõhine linnajuhtimine, avalike teenuste arendamine, SmartEnCity projekt, Tartu Smart Bike rattaringlus, keskkonnasäästlik ja nutikas ühistranspordisüsteem, uuenduslikud taristulahendused ja mitmed teised innovatsiooniprojektid.

Tartu tutvustamiseks sihtturgudele osaleti SA Tartumaa Turism kaudu järgmistel messidel ja kontaktüritustel: Adventur (Leedu), Balttour (Läti), Tourest (Eesti), Matka (Soome). Mitmed messid ja kontaktüritused jäid COVID-19 olukorrast tingitud piirangute tõttu küll ära, kuid teisel poolaastal toimusid selle asemel mitmed virtuaalsed kohtumised Saksa, Belgia, Hollandi, USA ja Soome sihtturgude reisikorraldajatega.

2020. a siseturu kampaania kandis pealkirja „Puhka tartumaisuses“. Kampaania eesmärk oli siseturistini tuua Tartumaa kompaktsust ja võimalusi – näidata, et Tartu on ühekorraga nii linn kui maa ja pakub mõlemast parimat. Kampaania võeti väga hästi vastu nii ettevõtjate kui turistide poolt ja nimetati juulis 2020 ka Best Marketingi nädala kampaaniaks. Soome ja Läti suunal viidi suvel läbi sotsiaalmeediakampaaniad „Kogu maailm Tartus“, mis teenisid samuti Best Marketingilt nädala kampaania tutvustuse.

Novembris viidi Tartumaa Turismi eestvedamisel koos Tartu linna, Ärinõuandla ja turismiklastri riga läbi kampaania „Metsast Taldrikule“, kus oli osalejaid kuuest maakonnast (Tartu, Valga, Võru, Jõgeva, Viljandi ja Põlva). Detsembris viidi läbi talviseid puhkusevõimalusi tutvustav kampaania „Talvemuinasjutt algab Tartust“, mis keskendus läbi toreda muinasjutulise võtme eelkõige just vabaõhu tegevuste tutvustamisele piirkonnas.

Koroonaviiruse levikust tulenevate piirangute tõttu jäid ära mitmed vastuvõetud ja välislahetused (nt rahvusvahelised hansapäevad, Cluj Napoca visiit, Kecskemet rahvusvahelised lastemängud, visiidid Uppsalasse, Lüneburgi, Sienasse/Ferrarasse, Pihkvasse jne), samuti jäid ära mitmed üritused. Vähendati (või jäeti täielikult ära) kampaaniate (nt suvine turismikampaania, kevadine heakorrakampaania) ning turundus- ja turismiuuringute mahtu ning mitmete trükiste (trükis Tartu in Your Pocket, teetööde trükis, mainetrükise uuendamine, trükise Jalutuskäik Tartus juurdetrükk, järjehoidja- kalender 2021) ostu ja tootmisega seotud kulusid. Teisest küljest lisandusid ettenägematud kulud seoses koroonaviiruse leviku piiramiseks kehtestatud piirangute kommunikatsioonitegevustega. Samuti lisandusid ettenägematud majandamiskulud seoses 2020. a suvel korraldatud Autovabaduse Puiestee projektiga. Kõige eelneva raames vähendati avalike suhete osakonna vastavaid kuluridu eelarves ca 63 tuhande euro võrra.

Turismitoodete mitmekesistamine ja kvaliteedi parendamine

„Teistmoodi Tartu“ kontseptsiooni kandis 2020. a juulikuus toimunud Autovabaduse Puiestee projekt, mille käigus suleti Vabaduse pst autoliiklusele ja pakuti alternatiivina erinevaid tegevusi jalakäijatele ja kergliiklejatele. „Teistmoodi Tartu“ teemad olid kaastatud ka siseturu kampaanias „Puhka tartumaisuses“.

Konverentslinna atraktiivsuse suurendamiseks toimusid konverentsisaadikutele suunatud sündmustest 2020. a Tartu konverentsisaadikute tänuüritus, üks saadikuseminari ja mitmed väiksemahulised koosolekud valdkondade esindajatega. Konverentside ja *incentive*-reiside korraldajatele suunatud üritustest toimusid Convене äriturismi mess Vilniuses, kaks kohtumis potentsiaalsete konverentside Tartusse toojatega ning osaleti mitmetel virtuaalsetel äriturismisündmustel, millest suurim oli äriturismimes IBTM World.

Konverentsimeetmes viidi läbi kaks toetusvoorut ning määruse muutmine eesmärgiga muuta süsteemi taotlejale paindlikumaiks. Seoses koroonaviiruse levikuga oli raskendatud reisimine ning konverentside korraldamine. Seetõttu otsustasid mitmed konverentsikorraldajad 2020. a planeeritud konverentsid kas ära jätta või edasi lükata. Toetusraha ei küsitud tagasi juhul kui konverentsikorraldaja oli teinud juba tagasipööramatuid kulutusi. Esialgu planeeritud 40 tuhandest eurost (kärbitud eelarve 26 tuhat eurot) kasutati 2020. a toimuma pidanud/toimunud konverentside toetamiseks kokku 15 tuhat eurot. Erandkorras eraldati ühekordset toetust Tartu linna olulist turismiobjekti haldavale Tartu Jaani Kiriku sihtasutusele (10 tuhat eurot).

Aruandeaastal valmis Tartu äri- ja konverentsiturismi võimalusi tutvustav video.

SA Tartumaa Turism koosseisu kuuluv Tartu Külustuskeskus (Raekoja I korrusel) jagas turismiinfot seaduses sätestatud korra kohaselt ning vastavalt riiklikult kooskõlastatud klienditeeninduse standardile. Külustuskeskus oli klienditeeninduseks eriolukorra tõttu suletud kuni 1.06.2020. Klientide teenindamine toimus telefoni ja meili teel. Päringute arv seisuga

31.12.2020 oli kokku 7190 (2019. a oli päringuid 26 796). Lisaks päringute haldamisele tegeles külustuskeskus www.visitestonia.com veebilehe haldamise (ettevõtjate pidev nõustamine ja toetamine keerulisel ajal), EIP objektide aastaegadele vastavuse ja töökorras hoidmise kontrolli, sündmuste lisamise ja erinevate teemalehtede objektide korrigeerimisega (nt laulu ja muusikaga seotud objektid, karavanikohad jne). Kriisiperioodil koondati infot Lõuna-Eesti toidutootjate, e-poodide, kullerite, kojuveo või kaasaostmise võimalustega toitlustusasutuste kohta. Turismiatraktsioonide ja –pakette tutvustati ka läbi SA Tartumaa Turism sotsiaalmeediakanalite (Instagram ja Facebook).

Aastaringelt toimusid mitmed arutelud ja kohtumised Lõuna-Eesti turismiarendajate, ettevõtjate ja KOV-ide esindajatega Lõuna-Eesti turismiklastri moodustamiseks. Oktoobris andsid piirkonna suuremad ettevõtjad nõusoleku klastri osaleda ja aasta lõpus töötati koos EAS-i Turismiarenduskeskuse ja BDA Consulting-uga välja esmane klastri toimimismudel. Läbirääkimised ja klastri käivitamistegevused jätkuvad 2021. a. Alates juunist 2020 alustas SA Tartumaa Turism koosseisus tähtajalise töövõtulepinguga tööd Lõuna-Eesti turismiklastri projektijuht. Töökoht finantseeriti piirkondade ühisrahastusest.

Uue viidasüsteemi arendamine jätkus ka aruandeaastal, viidi läbi prototüüpimise protsess. Viidasüsteemi kavandatud 60 tuhande euro suurusest eelarvest täideti 54%. Aasta jooksul tähistati uued bussipeatused ja rattaringluse parklad viidasüsteemiga.

Turismi tugisüsteemi arendamine ja koostöö tihendamine

Tartu linna turundusjuht juhib SA-d Tartumaa Turism, on MTÜ Eesti Konverentsibüroo juhatuse liige ja on linna avalike suhete osakonna koosseisu kuuluv turundusjuht. Aasta jooksul tehti tihedalt koostööd SA Tartumaa Turism ja MTÜ Eesti Konverentsibürooga. Aasta jooksul tegeleti aktiivselt Lõuna-Eesti turismiklastri käivitamisega.

Turismisektori arendajatele ja tugisüsteemidele toimusid järgnevad sündmused:

- kevadel: Tartu linna ja Tartumaa turundus ja turismitegevuste tutvustamine ettevõtjate arendamise osakonna infopäeval;
- 21.05.2020: turismiettevõtjate infopäev;
- 09.10.2020: ettevõtlusnädala Turismipäev;
- juuni-detsember: Lõuna-Eesti turismistrateegia koostamise ja turismiklastri käivitamisega seonduvad arutelud ja infopäevad mitmel pool piirkonnas.

Infomaterjale ja trükiseid koostati jooksvalt vastavalt vajadusele (erinevad kampaaniad jne), uuringud ja analüüsid viidi läbi kampaaniate järgselt. Koostöös EAS-iga toimus suursündmuse mõju analüüsimudelite väljatöötamine.

1.5.3. INSPIREERIVA ELUKESKKONNAGA LINN

Miljööväärtslik, turvalise ja inspireeriva linnaruumi kujundamine

Linnavalitsus viib regulaarselt läbi linnaelanike rahulolu-uuringut. Viimane ülelinnaline elanike rahulolu-uuring viidi läbi 2018. a ja selle tulemustega arvestatakse erinevate eluvaldkondade arendamisel. Uuring on kõigile kättesaadav Tartu kodulehe vahendusel. Järgmine ülelinnaline uuring „Tartlane ja keskkond“ toimub 2021. a.

Aruandeaastal jätkus 2018. a Tartu Linnavolikogu poolt algatatud uue üldplaneeringu ning strateegiadokumendi „Visioon Tartu 2040“ koostamine. Arengustrateegia on Tartu linna juhtimise alusdokument, kus on välja toodud erinevate linnaelu valdkondade arengueesmärgid ning tegevussuunad nende eesmärkide saavutamiseks. Üldplaneeringu koostamise peamiseks eesmärgiks on siduda haldusreformijärgsete piiridega Tartu linn ühtseks tervikuks ja kujundada linna ruumilise arengu põhimõtted. Mõlemad dokumendid valmivad 2021. a sügiseks.

Planeeringute koostamisel kaasatakse linlased ja kodanikeühendused planeerimisprotsessi. Linna lähiala detailplaneeringute koostamisel tehakse koostööd ja küsitakse lahenduse osas arvamusi naabervaldadelt.

Elanike turvalisust kindlustavate meetmete rakendamise toetamiseks valmis 2019. a Tartu linna kodulehel kriisideks valmisoleku alaleht: <https://www.tartu.ee/et/kriisideks-valmisolek>, kus info on alati ajakohane. Täiendavat järelevalvevajadusest teavitatakse nii politseid kui linnavalitsuse järelevalveosakond (nt valesti parkimine, sõidukiiruse ületamine jms).

Kuritegevusriskide leevendusvõimalustega arvestatakse nii planeerimis- kui ehitustegevuses. Planeeringute koostamisel hinnatakse kavandatavast tegevusest tuleneda võivaid kuritegevuse riske ning sätestatakse leevendavad meetmed. Teema edasiarendamise eesmärgil on Tartu linn osalemas PPA poolt korraldatavas turvalise ruumiloome töörühmas.

Linnaruumi kujundamisel korraldati Raadi piirkonna visioonivõistlus koostöös Eesti Arhitektide Liiduga. Visioonivõistluse võitis R-Konsult OÜ töö „SLOWscape“, milles žürii hindas kontseptuaalset tugevust ning tänavastruktuuri selgust ja loogilisust. Arhitektuuri tegevusalas oli kavandatud eelarve 100 tuhande euro suuruse eelarve täimine 80%. Alatäideti Raadi piirkonna visioonivõistluse preemiafondi eelarve, samuti jäi kasutamata ürituste korraldamiseks ja lähetusteks planeeritud vahendeid.

Miljööväärtuslike piirkondade ja üksikobjektide säilitamise ning taastamise toetamiseks kavandati toetused summas 80 tuhat eurot, kuid eraldati ca 72 tuhat eurot. Toetuste andmise eesmärk on autentse miljöö, arhitektuuri ja materjalikasutuse säilimise ja taastamise stimuleerimine ajaloolises linnaruumis ning säästva arengu põhimõtete rakendamine Tartu linna miljööväärtuslikel aladel. Säästva renoveerimise võimaluste tutvustamiseks toetati 18 tuhande euroga MTÜ Säästva Renoveerimise Infokeskuse Tartu Ühendust restaureerimiskeskuse tegevuseks, sh avatud töökoja ning restaureerimisalaste koolituste korraldamiseks.

Pühakodade renoveerimistegevuseks toetas linn Tartu Maarja Kiriku renoveerimisprojekti summas 100 tuhat eurot, EAÖK Tartu Pühade Aleksandrite kirikut (Sõbra 19a) piirdeaia ehituseks summas 50 tuhat eurot ning Tartu Peetri kirikut summas 30 tuhat eurot. J.K.S Morgensterni monumendi renoveerimiseks kulus 9 tuhat eurot.

Aruandeaastal jätkati linnavalitsuse haldushoonete renoveerimisega. Aadressil Raekoja plats 14 lõppesid ehitustööd, millega kohandati II ja III korruse ruumid IT-teenistuse tarbeks (kulud 978 tuhat eurot). Linnavalitsuse haldushoonetes aadressidel Raekoja plats 3/Küüni1, Küüni3/5, Raekoda, Raekoja plats 12, Vaksali 14 tehti osalisi remonditöid (kulud 174 tuhat eurot). Linnavarade osakonna eelarves jäi kasutamata 36 tuhat eurot haldushoonete kommunaalteenuste osas, eelkõige küttekulude osas seoses sooja sügisega.

Linnale kuuluvatest amortiseerunud hoonetest lammutati Narva 101 amortiseerunud kõrvalhoone (7 tuhat eurot), Kastani 1 amortiseerunud kõrvalhoone (2 tuhat eurot) ning koostati järgmised lammutusprojektid: Hermanni 1 a varjend, Kreutzwaldi 46, Puiestee 114, Peetri 78 varjend.

Muu keskkonnakaitse tegevusala eelarve oli 100 tuhat eurot ja täitmine 68 tuhat eurot ehk 68,2%. Täitmata jäi eelarve ühisveevärgi arengukava osas, sest kava koostamine toimub aastatel 2020 ja 2021 ning tasumine jääb täies ulatuses aastasse 2021. a, 2020. a kavandatud kulused ei tehtud.

Ühtse rohe- ja puhkealade võrgustiku väljaarendamine ja looduskeskkonna jätkusuutlikkuse tagamine

Tartu linna energia- ja kliimakava „Tartu energia 2030“ tutvustamiseks ja kava eesmärkide üle diskuteerimiseks korraldati avalik arutelu. Kliima soojenemisest tulenevate riskide maandamise tegevused planeeriti energia- ja kliimakava koosseisu. Kliima soojenemisest tulevate riskide maandamise tegevuse raames algatati projektis Health and Greenspace rohetaristu rajamise juhendmaterjali koostamine.

Parkide väärtustamise ja arendamise raames valiti Tartu kesklinna parkides (Kaubahoovi plats, Uueturu park ja Barclay park) ja Tartu tammikusse välja elurikkuse alad ehk maastikulaborid, et parkidesse elu tagasi tuua ja tõsta liigilist mitmekesisust. Linna asutuse Tartu Sport ja Eesti Maaülikooli koostöös toimusid Tähtvere dendropargi hoolduskava arutelu kõnnikoosolekud.

Laste- ja noortesõbralike ning arendavate mängu- ja spordiväljakute disainimisel jätkati osakondade vahelist koostööd erinevate avaliku ruumi projektide koostamisel. 29.06.20 avati Kaunase 58a haljasalal uus mängu- ja puhkeala, mis pakub vaba aja veetmise võimalusi nii lastele kui ka täiskasvanutele. AB Artes Terrae maastikuarhitektid projekteerisid Ilmatsalu vabaajaväljaku Ilmatsalu alevikku, mille eesmärk on luua mängu- ja sporditaristu kooli- ja lasteaialastele ning piirkonna elanikele. Sanatooriumi parkmetša spordiväljakule paigaldati HAGS AB mitmeotstarbeline tänavatreeningvahendite komplekt. Samuti lisandus sinna ka SlackBatuut abinööridega ja kooremultsist turvaalaga. Toomemäe ajaloomuuseumi platoolt (Jakobi tn 6 ja Lossi tn 15b) ehitati kaldtee, et tagada turvaline juurdepääs Toomemäe platoolt ratastega liikumisvahenditega, sh ka lapsevankritega juurdepääs mänguväljakule.

Vabaõhu puhkamisvõimaluste mitmekesistamiseks jäeti suvel Mathieseni pargi valgusküllasem avatud ala niitmata, et tekitada privaatsemat pikniku ala linnaruumi.

Tartu linna avalikes supluskohtades Tartu Emajõe Vabaujulas ja Emajõe Linnaujulas korraldati veetaimede niitmist kallastelt, et tagada nähtavus ja ohutus.

Tartlaste keskkonna- ja energiateadlikkuse tõstmiseks ja loodushoidlikku käitumist soosivate tegevuste toetamiseks viidi koostöös Tartu Keskkonnahariduskeskusega 2020. aastal läbi kuus keskkonnasõbralikku eluviisi tutvustavat perepäeva, toimus kaks loodus- ja keskkonnateemalist konverentsi ning viis konkurssi ja viis näitust õpilastele, seitse looduspäeva lastele. Jäätmetemalisi koolitusi viidi läbi Tartu linna üritustel või asutustele ja organisatsioonidele suunatud töötubades kokku kaheksal korral.

Eesti Maaülikooli Mahekeskuse, Tartu Maheiaia, Emajõe aia, Euroopa kultuuripealinna SA Tartu 2024 ja Krausberg Eesti OÜ koostöös korraldati talgupäev „Toomemäe lehed toiduks“, millega propageeriti kasutama olemasolevat loodusliku ressursi. Projekti SmartEnCity raames korraldati nutikodu lahenduse koolitusi elanikele.

Aardlapalu prügilä järelhoolduseks ja biogaasi kasutuselevõtuks on sõlmitud pikaajaline leping Doranova Baltic OÜ-ga. 2020. a koguti Aardlapalus 663 000 m³ biogaasi (2019. a 752 000 m³, 2018. a 890 000 m³, 2017. a 957 000 m³, 2016. a 1 223 000 m³), millest Doranova Baltic OÜ tootis elektrit.

Prügiveo eelarve oli 142 tuhat eurot ja täitmine 127 tuhat eurot, so 89,3%. Tartu linna parkides, tänavatel ja bussipeatustes asuva 1217 prügiurni kontrolli, puhastamist, värvimist, remontimist, asendamist ja tühendamist vastavalt vajadusele teostas aastatel 2018-2020 kehtiva lepingu alusel OÜ RoadWest.

Avalike alade puhastamise tegevuskulude eelarve oli 4591 tuhat eurot ja täitmine 4543 tuhat eurot, ehk 99,0%. Tegevuse eesmärgiks on hoida linn puhtana, selle tagamiseks tehakse koostööd lepingupartnerite, menetlusteenistuse, MTÜ-de, puhastusalade hooldajate ja linnakodanikest talgulistega. Siia tegevusala alla koonduvad tänavate puhastamise ja pinkide, bussipaviljonide puhastamise kulud ja kesklinna puhastamine masinatega. Eelarvest jäi kasutamata 48 tuhat eurot ehk 1%.

Haljastuse tegevusala põhitegevuse eelarve oli 1353 tuhat eurot ja täitmine 1301 tuhat eurot ehk 96,2%, investeerimiskulude eelarve oli 440 tuhat eurot ja täitmine 434 tuhat eurot ehk 98,8%. Tegevuskulude eelarvest jäi täitmata 3,8% haljastute majandamiskuludest, kuna uus riigihange haljastute hooldamiseks tuli plaanitust veidi odavam.

Säästva elamumajanduse ja energiatõhususe põhimõtete rakendamine

Linnale kuuluvaid eluruumide remonditakse pidevalt ning vajadusel kohandatakse ruume vastavalt inimese puudele. 2020. a tehti linna elamutes töid 55 tuhande euro eest ning linnale kuuluvates korterites 204 tuhande euro eest. Kokku tehti remonti 27 eluruumis, sh kapitaalremont 18 eluruumis, sanitaarremonti 4 eluruumis ja muid töid 5 eluruumis. COVID-19 erakorralise investeeringuna saadi riigilt eluruumide remondiks toetust 109 tuhat eurot ning linn lisas omalt poolt 5 tuhat eurot, mille eest tehti kapitaalremonti 9 eluruumis. Lisaks finantseeriti linna vahenditest

korteriühistute poolt elamutes organiseeritud ehitus- ja remonttöid 2020. a kokku summas 26 tuhat eurot.

Elamumajanduse arendamiseks toimusid elamumajanduse alased ümarlauad koos Majandus- ja Kommunikatsiooniministeeriumi ja Tartu Regiooni Energiaagentuuriga programmi SocialGreen raames. Koostöös Tartu Regiooni Energiaagentuuriga nõustati linlasi erinevatel energiasäästu teemadel ja viidi läbi erinevaid koolitusi, seminare jms. 2020. a toetas linn Tartu Regiooni Energiaagentuuri 30 tuhande euroga. Linn teeb ka koostööd ja 2020. a toetas Eesti Kinnisvara Korrashoiu Liitu 3,5 tuhande euroga, Tartu Korteriühistute Liitu 6 tuhande euroga.

Linn osaleb mitmeaastases projektis SmartEnCity ja toetab läbi projekti korteriühistute energiasäästlikku renoveerimist. Alustati projekti SmartEnCity raames oma hoonetele päikesepaneelide võimaliku paigalduse analüüsiga ja 2021 on plaanis paigaldada kokku umbes 250kw tootmisvõimsusega päikesejaamu.

SA Tartu Eluasemefond annab laenu väiksemate kortermajade renoveerimiseks. 2020. a anti 22 laenu summas 618 000 eurot. Keskmiseks laenusummaks kujunes 28,1 tuhat eurot ning keskmiseks intressimääraks 6,3% aastas.

Linnavarade osakonna struktuuri moodustati haldurite ametikohad, kes tegelevad linnale kuuluvate haridusobjektide hoonete automaatika ja elektrisüsteemide hooldusega. Lisaks alustati uue haldustarkvara otsimisega, mille eelarve 64 tuhat jäi kasutamata ning viidi üle 2021. aastasse.

Elanike liikumisvajadustest lähtuv transpordisüsteemi planeerimine

2020. a laiendati linnas hästi käivitud rattaringluse parklavõrgustikku Tartu ja Luunja valda. Tehti koostööd Tartumaa Ühistranspordikeskusega maakondliku bussiliinivõrgu arendamiseks.

Säästvat liikumiskäitumist soodustava parkimiskorralduse kujundamiseks tehti ettepanekud linna üldplaneeringusse liikuvuskeskuste rajamiseks. Liikuvuskeskuste rajamine lisati olulise elemendina Tartu linna energia- ja kliimakavasse.

Tartu Keskkonnahariduse Keskuses korraldati jätkuvalt jalgrattakooli õppetööd nii kevadel kui sügisel. Jalgratta vigursõidu harjutamiseks markeeriti õppeväljakud. Laste liiklusõppega seonduv on lisatud Tartu linna jalgrattaliikluse strateegilise tegevuskava 2020-2040 (Tartu linna energia- ja kliimakava lisa) tegevustesse.

Ühistranspordi tegevuskulude eelarve oli 9773 tuhat eurot, täitmine 9068 eurot ehk 92,8%. Investeeringute eelarve oli 392 tuhat eurot ja täitmine 383 tuhat eurot. Aruandeaastal oli bussiliikluses peamiseks märksõnadeks COVID-19 ja bussides desinfitseerimise korraldamine. Perioodil 15.03.20-31.05.20 teostati bussides igas lõpp-peatuses mehitatud desinfitseerimist, milleks kulus 205 tuhat eurot tööjõukuludele ja 14 tuhat eurot pinnadesinfitseerimise vahenditele. Samu vahendeid kasutati ka rattaringluse rataste puutepindade desinfitseerimiseks. Alates 01.06.20 paigaldati bussidesse käte desinfitseerimise pudelid iga ukse juurde, mis kulusid märgatavalt vähendas. Inventar läks maksma alla 500 euro, mida paigaldati enda tööjõuga. Käte desinfitseerimise vahenditele kulus alates suve algusest kuni aasta lõpuni 10 tuhat eurot. Seoses COVID-19 olukorraga oli vähem nii õpilaste vedu kui sõdurite vedu. Olukorraga seoses vähenes proportsionaalselt ka piletimüügi vahenduskulu. Projekti E-Ticketing eelarvest jäi täitmata 97 tuhat eurot, kuna koostööpartneril Helsingi Linnavalitsusel tekkisid projekti elluviimisega probleemid. Seega tekkis projekti tegevustesse paus ja see mõjutas ka Eesti partnerite projektitegevusi. Projekti eelarve kasutamata vahendid on plaanis 2021. a ära kasutada.

Erinevate transpordiliikide arendamine

Üheks oluliseks kordaminekuks 2020. a Tartu linnas peetakse Autovabaduse puiestee korraldamist. Autovabaduse puiestee Tartu kesklinnas Vabaduse puiesteel üheks eesmärgiks oli kergliiklejasõbraliku linnaruumi tutvustamine.

2020. a jätkati linna jaoks väga olulise ja suuremahulise investeeringuga: Riia tänava kergliiklustunnelite ja -viadukti rajamisega. Tunnelid ja viadukt valmivad 2022. aasta alguseks. 2020. a valmis kergliiklustee Vaksali tänava ääres (Vaksali-Fr.Tuglase-Fr.R.Kreutzwaldi kergliiklustee).

Rattaringluse arendamisel laiendati parklate võrgustikku, uusi parklad rajati nii linna ja ka ümbritsevasse omavalitsustesse. Lisati ka kolm rattaringluse virtuaalala ja arendati viie parkla alused. Samuti täiendati suure kasutatavusega rattaringluse jalgrattaparki. Kasutajate soovil ja ettepanekul lisati rattaringluse hinnakirja ka tunnipilet.

Lennu- ja raudteeliikluse elavdamisele kaasaaitamiseks töötas raudteejaama ja kesklinna ühendav bussiliin (liini maht oli 28,14 tuhat kilomeetrit) ning sel ajal, kui töötas Tartu-Helsingi lennuliin, toimis ka Tartu kesklinna ja lennujaama ühendav bussiliin.

Tänavavõrgu kvaliteedi ja juurdepääsetavuse parandamine

2020. a lõpu seisuga on teeregistri andmetel Tartu linna teede kogupikkus 416 km. Nendest on asfaltkattega tänavaid 342,2 km, kruusateid 71,3 km, muid teid 2,5 km. Registri andmetel on linnas 18 silda.

Linna teede ja tänavate korrashoiu põhitegevuse eelarve oli 1875 tuhat eurot ja täitmine 1866 tuhat eurot ehk 99,6%. Teede ja tänavate investeeringute eelarve oli 8235 tuhat eurot ja täitmine 7158 tuhat eurot ehk 86,9%. Investeeringutest jäi tegemata Laseri tn ehitus, sest hanke esimene pakkumus oli liiga kõrge ja pakkumused lükati tagasi. Teine hange korraldati sügisel ning hind tuli veidi odavam ja leping sõlmiti, ehitus algab 2021. a. Täitmata jäi ka Vanemuise tänavate eelarve, kuna ehitajal oli tegemata vaegtööd, tööde lõpetamise uus tähtaeg on 2021. a.

Elanike liikuvust soodustava taristu ehk kergliiklusteede ja -sildade arendamiseks alustati Vaksali-Fr.Tuglase-Fr.R.Kreutzwaldi kergliiklustee (3,3 km) rajamist (tööd rahastatakse Euroopa Regionaalarengu fondi vahenditest) ning jätkati Riia tänavate kergliiklustunnelite ja -viadukti rajamisega (tööd rahastatakse Ühtekuuluvusfondi vahenditest). Soola tn jalg- ja jalgrattateede ehitamisel lõigati Väike-Turu kuni Turu tn ehitati välja kommunikatsioonid, kõnnitee, ülekäigurajad ja valgustus. Lisaks istutati jalgrattateede äärde 11 lehtpuud ja 20 pöösast. Seoses Annelinna tänavavalgustuse rekonstrueerimisega ja tänavatele uute LED valgustite paigaldamisega rekonstrueeriti piirkonna kõnniteid pikkusega 2,1 km.

Tänavate rekonstrueerimisel tehti järgmisi töid: ehitati Ülikooli tn sõiduteed, jalg- ja jalgrattateid ja parklaid; Inseneri tn ehitati sõidutee ja jalg- ja jalgrattateed, rajati kõrghaljastus (21 puud), ehitati sademeveekanalisisatsioon ja tänavavalgustus; Jaama-Rõõmu tn ristmiku rekonstrueerimisel ehitati sõiduteed ja kõnniteid. Mõisavahe tn 37-39 vahelise ala ehitamisel rajati 139 parkimiskohta, teostati haljastustööd, rajati kõnni- ja rattateed, rajati sademeveekanalisisatsioon ja tänavavalgustus; Turu-Ropka tee ristmiku alas ehitati sõiduteed, ehitati parempöörderajad eraldatuna liiklussaartega ja vasakpöörderajad, Ristmik ehitati foorjuhitavaks, ehitati kaks ohutussaart jalakäijatele ja autobussipeatus, rajati sademeveekanalisisatsioon ja tänavavalgustus; Vanemuise tn rekonstrueeriti sõiduteed ja kõnniteid, Uueturu tn ehitati sõiduteed ja kõnniteid.

2020. a korraldati riigihanked ja sõlmiti hankelepingud järgmiste tänavate ülekateteks, pindamisteks ja koostööprojektideks võrguvaldajatega: Kopli tn (Kraavi tn – Ristiku tn), Kalda tee (Luha tn – Kaunase pst), Kase tee, Mõisavahe T45 rekonstrueerimine, Hiie tn, Viljandi mnt (Ravila-Tulbi), Võidu silla asfaltkatte remont ja Võidu silla juures olev jalakäijate ületuskoht. Raekoja platsi remondi käigus võeti üles lahtised kivid ja plaadid, kaevati välja alus, paigaldati plaadid ja vuugiti kivide vahed.

Tänavate seiskorra sõidetavuse tagamiseks teostati pindamistöid järgmistel tänavatel: Marja tn (Herne-Oa tn), Allika tn, Kasesalu tn 30-40 lõik, Molberti tn (E.Wiiralti-E.Kõksi tn), Puhkekodu tn ja Kõrvitsa tn. Asfalttänavatest pinnati Aruküla tee 20 juurdepääs, Pallase pst (Lammi-Põhjatamme tn), Kiigemäe tn (Männimetsa tee-Hipodroomi tn), Metshaldja tn, A.Elleri tn, Annemõisa tn, Rimmelga tn, Sarapuu tn, Lehe tn, Jaama-Puiestee tn ühendus, Aasa tn, Lauupeo pst, A.Haava tn (Näituse-Vikerkaare tn), Kullerkupu tn, Ülase tn, Raja tn (Soinaste-Tamme pst), Ülenurme tn (Aardla-Aianduse tn), Leegi tn, Sirbi kaare tn, Linda tn (Kuu-Sõbra tn), Salme tn (Õnne-Sõbra tn), Männi tn, Papli tn (Anne-32-Männi), Tamme pst (Kesk kaar- Kungla), Vasara tn (Aardla-Sepa), Rõõmu tee (Rõõmu tee 8-Rõõmu tee 43). Endise Tähtvere valla teedest pinnati Männisalu tee, Lõuna tee, Järve tee ja Keskuse tee. Kokku kuulus pindamisele 13 548 m sõiduteid.

Säästlike tänavavalgustuslahenduste laiendamiseks kõikidesse linna piirkondadesse tehti mitmesuguseid erinevaid töid ja tegevusi, sh:

- alustati projekti „Tänavavalgustuse rekonstrueerimine Annelinnas“ ehitustöödega. Kokku rekonstrueeritakse 982 valguspunkti ja olulises osas kogu Annelinna tänavavalgustuse taristu. KIK toetuse abil asendatakse vananenud Na valgustid kaasaegsete säästlike LED valgustitega ning amortiseerunud mastid ja kaablid asendatakse uutega;
- seoses Annelinna tänavavalgustuse rekonstrueerimise eelarvestatust oluliselt odavamama ehituse hinnaga rahuldab KIK taotluse täiendavate 567 valgustuspunkti renoveerimiseks üle Tartu linna, sh endises Tähtvere vallas Vorbusel, Rõhul ja Tähtvere külas. Aruandeaastal alustati projekteerimistöödega;
- KIK rahuldab ka taotluse projekti „Tänavavalgustuse uuendamine Ülejõe, Veeriku, Ränlinna ja Jaamamõisa linnaosades“ finantseerimiseks;
- mitmed tänavad said uued kaasaegsed LED valgustid: nt Inseneri, Tammeõie, Vindi, Kõrvitsa, Välja, Selli, Mõisavahe T63, Vanemuise tänav Pepleri tänavast Kүүni tänavani, Ihaste põik, Kalda tee ja Kaunase puistee ristmik, Keskuse tänav lõpp Märjal, Turu-Ropka tee ristmik, Jaama-Rõõmu tee ristmik, Annelinna Gümnaasiumi parklad, Ülejõe pargi Delta poolne ots ja Lodjakoja sissesõit;
- korrastati valgustus Rukkilille mälestusmärgi ümbruses Pepleri tänaval;
- Mõisavahe 9-korruseliste majade vahelisel alal paigaldati II ehitusetapi alal uued kaasaegsed valgustid;
- Kaunase pst 58 mänguväljaku valgustus;
- Nisu, Tulbi ja Veeriku Tulbi ristmikutele rajati nõuetele vastava valgustusega ülekäigurajad
- Lehe aianduskooperatiivile rajati võimalus elektrienergia kasutamiseks;
- Raekoja platsil uuendati püsivoolu- ja fassaadivalgustuse kilbid;
- Oa ja Kartuli tänavatele paigaldati püsivoolukilbid.

Tänavavalgustuse eelarve põhitegevuskuludeks oli 1401 tuhat eurot, millest täideti 92,9%. Investeeringute eelarve oli 1163 tuhat eurot ja täitmine 807 tuhat eurot ehk 69,4%. Põhitegevuse eelarvelistest kuludest jäi kasutamata projekti Light in The City ja assotsiatsiooni LUCI raames Tartus toimuma pidanud 2020. a konverentsi korraldamiseks planeeritud kulud 30 tuhat eurot.

Tänu 2020. a odavamale elektribörsi hinnale kulus Tartu tänavavalgustuse elektrienergiale esialgsest eelarvest oluliselt vähem raha. Kokkuhoid tänu odavale hinnale ja ka kasutusele võetud säästvamatele valgustitele oli võrreldes esialgse eelarvega üle 70 tuhande euro.

Investeeringute eelarves jäid planeeritud töödest tegemata:

- projekteerimistööd Narva maantee valgustuse ümberehituseks Võidu sillast Delta õppehooni, kuna projekteeritavatele töödele kooskõlastuste saamine venis nii kommunikatsiooni valdajate poolt kui ka maavaldajate poolt;
- projekteerimistööd Vabaduse pst ja Emajõe vahelise pargi valgustuse rekonstrueerimiseks kuna COVID-19 tõttu jäi ära Tartu valgusfestival TAVA 2020, mille õpitubade käigus oleks toimunud pargis olevate monumentide valguslahenduste leidmine. Kuna TAVA 2020 ära jäi, tuli tellida monumentide valguslahenduse projekteerimine eraldi projektina. Kuna kaks projekti on omavahel seotud, siis nihkus ka põhiprojekti valmimise tähtaeg aastasse 2021;
- tänavavalgustusliinide rekonstrueerimistööd koostöös Elektrileviga jäid teostamata, kuna Elektrilevi liinide rekonstrueerimise projekt ei valminud tähtjaks.

Uusimate nutilahenduste kasutamiseks liikluskorralduses lõppes nutikate ülekäiguradade projekt, millega paigaldati märgid Fortuuna, Pikk ja Pepleri tänavatele. Nutimärgid analüüsivad sõidukite ja jalakäijate liikumist ülekäigurajal ja selle ümbruses ning hoiatavad võimaliku ohu eest. Sõidukijuhte alameeritakse liikuva jalakäija märgiga. Jalakäijaid hoiatatakse visuaalselt ja hällhoiatusega.

Liikluskorralduse eelarve põhitegevuskulude eelarve oli 821 tuhat eurot, mille täitmine oli 787 tuhat eurot ehk 95,9%; investeerimiseelarve 265 tuhat eurot ja täitmine 264 tuhat eurot ehk 99,6%. Eelarve täideti suures osas plaanipäraselt. Täitmata jäi liiklusloendurite ostmise eelarve,

kuna töövõtja ei jõudnud töödega aasta lõpuks valmis. Andmeside haldustasu puhul viibis targa linna platvormi lepingu sõlmimine kolm kuud ja seetõttu jäi ka ülejääk (12 tuhat eurot).

Transpordivahendite negatiivse keskkonnamõju vähendamine

Tartlaste keskkonnateadlikkuse arendamiseks tutvustati avalikel üritustel elektritranspordi kui keskkonnasäästliku liikumisvõimaluse arenguid ja tulevikuväljavaateid. Levitati projekti BSRElectric raames loodud elektritranspordi tutvustavaid infomaterjale. Levitati projekti CyclUrban raames valminud jalgrattasõitu propageerivaid infomaterjale.

Transpordivahendite negatiivse keskkonnamõju vähendamiseks mindi Tartu linna liinibussides üle täielikult taastuvkütusele – biometaanile. Valveta avalikes tasulistes parklates pakutakse tasuta parkimisvõimalust täielikult elektriga sõitvatele sõidukitele.

Tartu linnakeskkonna seireks toimusid regulaarsed välisõhu saasteaine NO² mõõdistused difusioonitorudega.

1.5.4. HOOLIV LINN

Sotsiaalprobleemide ennetamine ja sotsiaalhoolekande arendamine ning toetamine

Lastega peredele vanemlust toetavate teenuste korraldamine

Lastega peredele vanemlust toetavate teenusena pakutakse perekülastusteenust ja laste nõustamisteenust. Perekülastusteenuse (tugiisikuteenus lastega peredele) sihtrühmaks on väikelastega pere, kus lapsevanemad vajavad juhendamist lapsele turvalise ja toetava keskkonna loomisel. 2020. a oli teenusel 53 peret. Teenuse kavandatud eelarve oli 58 tuhat eurot, täitmine oli 54 tuhat eurot ehk 92%.

Laste nõustamisteenuse eesmärgiks on tagada laste ja perede psühholoogiline nõustamine ja psühhoteeraapia, sh abi vägivalla tõttu kannatanutele. Teenuse ostmiseks kasutati 62 tuhat (eelarve samuti 62 tuhat, täitmine 100%), teenust kasutas 264 last, teenuse kogumaht oli 1912 tundi.

Laste päevakeskuse teenuse eesmärk on toetada peresid laste koolivälise aja sisustamisel. Lein nõustamise eesmärk on osutada pereliikme või lähedase surma järgselt abi lastele ja nende pereliikmetele (leinareaktsioonide normaliseerimine, toimetulekuviiside õpetamine).

Vanemlust toetavad programmid, millega 2020. a tegeleti on järgmised:

- vanemlusprogrammi „Imelised Aastad“ eesmärk on vanemlike oskuste parandamine, sh positiivsete suhtlemis- ja enesekehtestamisoskuste kujundamine ning stressi vähendamine;
- vanemlusprogrammi „Vanemluse ehituskivid“ sihtrühmaks on vägivalda kasutanud vanaemad, kelle osas näeb prokuratuur lastekaitse spetsialistide sekkumise ja sotsiaalprogrammi suunamise vajadust lapsevanemate oskuste tugevdamiseks;
- ennetusprogramm SPIN on huvitegevuse tagamise kaudu sotsiaalsete ja füüsiliste oskuste arendamise treening riskinoortele;
- vanemlusprogramm „Noorte ehituskivid“ on suhtlemiskoolitus noortele, kellel on vaja toetust sotsiaalsetes olukordades toimetulekuks.

Sotsiaalhoolekande arendamine tööealise elanikkonna toimetulekuraskuste ennetamiseks

Tööealise elanikkonna toimetulekuraskuste ennetamiseks pakutakse mitmeid teenuseid. Tugiisikuteenus eesmärk on iseseisva toimetuleku toetamine olukordades, kus inimene vajab sotsiaalsete, majanduslike, psühholoogiliste või tervislike probleemide tõttu abi oma kohustuste täitmisel ja õiguste teostamisel. Teenust osutab Tartu linna asutus Varjupaik. Teenust osutati 48 täisealisele isikule või perekonnale.

Nõustamisteenus vähekindlustatud elanikele ja riskirühmadele sisaldab psühholoogilist nõustamist, usaldustelefoni teenust ja kriisinõustamist. Teenuse maksumus oli 60 tuhat eurot, teenuse kasutajaid oli 360 isikut, millele lisandusid usaldustelefoni- ja veebinõustamise kasutajad.

Projekti „Noortegarantii tugisüsteemi arendamine ja testimine“ raames rakendati tööle juhtumikorraldaja, kelle ülesandeks on tegeleda juhtumikorralduse mudeli alusel mitteõppivate või -töötavate noortega vanuses 16-26 eluaastat. Projekti rahastas sotsiaalministeerium ja projekt kestis 2018-2020.

Kodus elamist toetavate teenuste arendamine ja abivahendite kasutamise edendamine eakatele ja puuetega isikutele

Koduhooldusteenus on teenus eakatele kodus keskkonnas. Teenust osutas linna asutus Päevakeskus Kalda 602 kliendile. Päevakeskuse eelarve oli 1020 tuhat eurot, täitmine 929 tuhat eurot ehk 91%.

Psüühiliste erivajadustega eakate koduhooldusteenuse eesmärk on erivajadusega eaka koduse toimetuleku toetamine. Teenuse eelarveks oli kavandatud 60 tuhat eurot, täitmine oli 54 tuhat eurot ehk 91%. Teenust kasutas 2020. a 64 inimest.

Sooja toidu kojuveo teenuse eesmärk on toetada eakate ja puuetega inimeste toimetulekut kodus keskkonnas. Teenuse kasutajate arv oli keskmiselt kuus 53 isikut ja toidu kojuveo kuludeks oli kavandatud 19 tuhat eurot, täitmine oli 18 tuhat eurot ehk 93%. Toidu eest tasus klient.

Häirenuppude rentimiseks kasutati 6 tuhat eurot.

ESF projekti „Puuetega inimeste eluaseme füüsilise kohaldamine“ raames tasuti 125 isiku korteri kohandustööde eest 531 tuhat eurot. Linna eelarvest kohanduste tegemiseks maksti toetust 28 isikule kogusummas 43 tuhat eurot.

Projekti „Tartlaste hoolduskoormuse vähendamine (abimees)“ raames võeti tööle kaks heaolu-meistrit. Projekti tulemusel paranes tartlaste kodune toimetulek. Aastas teenindati 110 klienti, kellest 10 kliendi puhul piisas nõustamisest, teistele teenustele suunamisest (juuksur, elektrik, sidetehnik jne). Projekt lõpeb 2021. aasta mais ning teenuse osutamisega jätkatakse linna vahenditest. Projekti kulu 2020. a oli 37 tuhat eurot.

Projekti „Erihoolekande teenusmudeli piloteerimine“ raames asus tööle psüühilise erivajadusega isikute teenuste projektijuht-juhtumikorraldaja, kes korraldab kliendile sobiliku teenuste paketi ja jälgib, et klient saaks talle vajalikud teenused nii tervishoiusüsteemist, erihoolekandesüsteemist kui kohalikult tasandilt. Projekt on välisrahastusega ning kestab kuni 31.12.2021.

Eakate ja puuetega isikute asutushooldust ennetavate teenuste arendamine

Psüühiliste erivajadustega eakate päevahoolduse eesmärk on pakkuda päevahoidu erivajadusega, st peamiselt dementsuse diagnoosiga isikutele. Eelarve oli 125 tuhat eurot, reaalne kogukulu oli 94 tuhat eurot ehk 76%, teenuse kasutajaid aastas oli 64 isikut. Eelarve alakulu on seotud eriolukorraga.

Psüühilise erivajadusega tööeliste isikute igapäevaelu toetamise teenust osutati 246 isikule ja tasuti teenuse osutamisega seotud ruumide ülalpidamiskulude katteks 50,75 eurot isiku eest kuus. Teenuse eelarve oli 178 tuhat eurot ja täitmine 150 tuhat eurot ehk 84%. Teenuse tegevuskulud kaetakse sotsiaalkindlustusameti kaudu, teenusele suunamine käib samuti sotsiaalkindlustusameti kaudu.

Isikliku abistaja teenuse eesmärk on abistada sügava liikumis- või nägemispuudega inimesi tegevustel, millega nad ise toime ei tule. Teenuse eelarveks kavandati 323 tuhat eurot, kuid tege-likkusest osteti teenust rohkem, 330 tuhande euro eest (eelarve täitmine 102%) 48 isikule.

Osaleti projektis „Tugiisikuteenus erivajadusega noortele“, et toetada raske või sügava puudega noori õpingute jätkamisel, tööle asumisel või muus sotsiaalses aktiivsuses. Samuti on eesmärk vähendada erivajadusega noore vanemate hoolduskoormust. Teenusepakkuja on Varajase Kaasamise Keskus ning projekti on rahastatud välisprojektist 30 tuhande euroga.

Omastehooldajate, eakate ja puuetega isikute töötamise ja ühiskonnaellu kaasatuse soodustamine

Psüühiliste erivajadustega eakate ööpäevaringse hooldusteenuse eesmärk on sihtgrupile ööpäevase hoolduse tagamine. Teenust kasutas keskmiselt 29 inimest kuus. Teenuse eelarve oli 216 tuhat eurot, täitmine 209 tuhat eurot ehk 97%.

Päevakeskuste tegevustoetuseks kasutati 166 tuhat eurot. Lepingu järgi osutati piirkonnas elavatele eakatele ja puuetega inimestele päevakeskuse teenust (sh huvitegevuse pakkumist, pesemisvõimalust, huvialaringe, kultuuriüritusi, nõustamist liikumispuuetega inimestele, arvuti- ja interneti kasutamise võimalust). Tegevustoetuse saajad on MTÜ Tartu Puuetega Inimeste Koda (65 tuhat eurot), MTÜ Tartu Linna Pensionäride Organisatsioon Kodukotus (99 tuhat eurot) ja MTÜ Tähtvere Ühistegevuse Selts (2 tuhat eurot). Päevakeskuse teenust pakuvad ka linna asutused Päevakeskus Kalda ja Päevakeskus Tähtvere. Päevakeskuse Tähtvere eelarve oli 119 tuhat eurot, täitmine 103 tuhat ehk 86%.

Viipekeele tõlketeenuse osutamiseks kasutati kavandatud 106 tuhande euro suurusest eelarvest 101 tuhat eurot ehk 96%. Nimekirjas oli 132 tõlketeenuse kasutajat, kes kasutasid teenust 2855 tundi.

Muud teenused, projektid, koostööd

Easõbraliku linna strateegia koostamiseks vajalikud tegevused algasid 2020. a, strateegiadokument valmib 2021. a septembriks.

Erinevate organisatsioonide ja ühingutega tehti koostööd nii igapäevase töö käigus kui projektide raames. Projektide elluviimisel tehti koostööd Johannes Mikhelsoni Keskuse, Varajase Kaasamise Keskuse ja teiste organisatsioonidega.

TÜ ühiskonnateaduste instituudis toimub igal aastal tööandjate mess, kus sotsiaal- ja tervishoiuosakonna eesmärk on tutvustada tudengitele praktika ja töövõimalusi, värvata praktikante ja potentsiaalseid uusi töötajaid. Sotsiaal- ja tervishoiuosakond ja allasutused on praktikabaasiks sotsiaaltöö, lastekaitse ja tervisevaldkonna üliõpilastele.

Sotsiaal- ja tervishoiuosakond osales Tartu Ülikooli Rakendusuuringu Keskuse projektis, et kaardistada kohalike omavalitsuste võimekust pakkuda toetusi ja teenuseid toimetulekuprobleemidega isikutele kogu elukaare ulatuses.

Rahvusvahelise koostöö arendamiseks annab liikmelisus Euroopa sotsiaalsõrgustikus (European Social Network ehk ESN) võimaluse paremaks koostööks organisatsioonidega Euroopa riikides, võtta osa võrgustiku temaatiliste gruppide tööst ja konverentsidest. Projekti Healthy Boost (Hoogu tervisele) projektitegevused toimusid linna osalusel ja Interreg projektitoetuse toel summas 60 tuhat eurot. Projektitegevused hõlmasid projektikohtumisi Eestis ja välisriikides ning koostööd linnakodanikega. 2020. a valmis projekti raames Tartu välijõusaale tutvustav liitreal-suslahendus. 2021. a valmib uus spordiplatside infotahvli prototüüp, mis arvestab kõigi eärühmade ning liikumisvõimekusega.

Sotsiaalvaldkonna töötajate võimekuse tõstmiseks võimaldati mitmeid erialaseid täiendkoolitusi. Supervisiooni kasutatakse nii individuaalselt kui teenistuste siseselt. Meeskonnatöö ja erialase koostöö arendamiseks toimusid terve osakonna ja ka teenistuste meeskonnatöö koolitused. 2020. a oli koolituste korraldamine piiratud seoses eriolukorraga. Eriolukorraga seotud kulud meditsiini- ja hügieenikuludeks ning vaksineerimistelgi valveks kavandati 70 tuhat eurot, kuid tegelikult kulud osutusid ca 4 tuhande euro võrra suuremaks, seega oli eelarve täitmine 74 tuhat eurot ehk 105%.

Sotsiaal- ja tervishoiuosakonna ning allasutuste töö- ja palgatingimuste parandamisel ja uute ametikohtade loomisel moodustati osakonna koosseisus seoses osalemistega välisprojektides kuus uut teenistuskohat. Koosseisus olnud arendus- ja haldusteenistuse peaspetsialisti ametikoha ja sekretäri töökoha kaotamisel moodustati nende baasil üks uus spetsialisti töökohat. Palgatõus oli valdavalt 5% (peamiselt katseajal kehtestatud madalama töötasu tõusu arvelt). Hoolekandea-sutuste palgatõus oli ametikohtade lõikes 5-25%.

Sotsiaalteenuste arendamine

Lapse kasvatamist ja hooldamist kergendavatest tugiteenustest osutati aruandeaastal järgnevaid:

- psüühilise erivajadusega lapsevanema tugiisikuteenus toetab erivajadusega lapsevanamaid, kes vajavad tuge paralleelselt enda psüühilise haiguse ja lapse kasvatamisega toimetulekul.

Teenust kasutas 12 lapsevanemat, teenuse kulu oli 20 tuhat eurot. Tegevust rahastati tegevustoetusena;

- lepitusteenus on vanemlust toetav teenus lahutavatele või lahus elavatele lapsevanematele, kellel aidatakse teenuse kaudu hakkama saada lahutusest tulenevate elumuutustega lapsi võimalikult säästval viisil. Teenust kasutas 26 perekonda, teenuse kulu oli 15 tuhat eurot. Tegevust rahastati tegevustoetusena;
- raske ja sügava puudega laste lapsehoiuteenuseks kasutati 283 tuhat eurot (eelarve oli 275 tuhat, täitmine seega 103% eelarvest). Teenuse kasutajate nimekirjas oli 161 last;
- tugisikuteenus raske või sügava puudega lapsele on tugiteenus erivajadusega laste peredele, mille eesmärk on pakkuda lapsele tuge kodus, haridusasutuses või sotsiaalsetes situatsioonides. Teenuse eelarve oli 200 tuhat eurot, tegelik maht oli 140 tuhat eurot (70%) ja teenus määrati 70 lapsele.

Asendushooldusteenus on teenus vanemliku hoolitsuseta lastele. Asendushooldusteenust osutati Tartu linna eestkostel olevatele lastele asenduskodudes üle Eesti. Teenusel viibis 97 last, neist asenduskoduteenusel 63 last, järelhooldusteenusel 17 last ja hooldusperes 17 last. Järelhooldusteenus on asendushooldusteenusel olles täisealiseks saanud noortele, kes õpivad. Teenust on õigus saada kuni 26-eluastani. Teenuse osutamiseks ja toetusteks kavandati eelarve mahus 2034 tuhat eurot, vahendeid kasutati summas 1818 tuhat eurot ehk 89%.

Tagamaks paremaid võimalusi tööhõives osalemiseks osaleb linn partnerina MTÜ Johannes Mihkelsoni Keskuse poolt ellu viidavates projektides partnerina. Linna kaasfinantseering kolmes projektis oli 27 tuhat eurot. Projektid on järgmised:

- projekti „Samm tööellu“ eesmärgiks on toetada pikka aega tööturult eemal olnud inimeste tööle asumist ja tööl püsimist läbi aktiivsete tööturumeetmete;
- projekti „Inspireeriv töö noortele“ eesmärgiks on väiksema konkurentsivõimega mittetöötavate 16-26 aastaste isikute tööle aitamine;
- projekti „Tagasi tööellu“ eesmärgiks on väiksema konkurentsivõimega mittetöötavate üle 50-aastaste isikute tööle aitamine.

Tööturuteenuste aktiivseks rakendamiseks töötutele toimus koostöö erinevate asutustega: Töötukassa, linna sihtasutused ja allasutused.

Sõltlastele rehabilitatsiooniteenuste arendamisel, rakendamisel ja kahjude vähendamisel pakutakse programmi „Kainem ja tervem Eesti“ raames raviteenuseid inimestele, kelle alkoholitarvitamise harjumused kahjustavad tervist ja elukvaliteeti. Ravi eesmärk on kainus või tarvitavate alkoholikoguste vähendamine patsiendi soovitud piirini. Koostöö toimub sotsiaaltöötajate kaudu, kes saavad oma vastava probleemiga kliente programmis osalema motiveerida ja toetada neid raviprotsessis.

Jätkati ka noortele suunatud psühhotroopsete ainete kasutamise ennetus- ja sekkumisprogrammi „Libastumise ennetamine 12-sammu meetodil“ finantseerimist.

Sotsiaaltransporditeenuse arendamisel on kaks sihtrühma, puudega lapsed ning täiskasvanud. Sotsiaaltransporditeenus puudega lapsele on teenus hariduse omandamise toetamiseks ja puudega lapse jõudmiseks rehabilitatsiooniasutusse. Teenus määrati 101 raske või sügava puudega lapsele. Teenuse eelarve oli 154 tuhat eurot, teenuse tegelik kulu oli 101 tuhat eurot ehk 66%. Täiskasvanute sotsiaaltransporditeenuse eesmärk on tagada liikumis- või nägemisvaegusega isikule juurdepääs haridus-, tervishoiu-, rehabilitatsiooni- ja hoolekandetasutustele, töökohale ning muudele asutustele. Teenuse kasutajate nimekirjas oli 1209 isikut, aktiivseid kasutajaid on 700. Teenuse eelarveks kavandati 195 tuhat, eelarve täideti mahus 172 tuhat eurot ehk 88%.

Eakate ja puuetega isikute lähedaste hoolduskoormust vähendavate teenuste projekti „Koduse hoolekandeteenuse arendamine Tartu linnas“ raames pakuti koduhooldusteenust 167 omastehooldajale. Teenuse saajate sihtarvuks oli kavandatud 200, mida ei saavutatud.

Sotsiaaleluaseme- ja sotsiaalmajutusteenuse arendamise raames valmis 2019. a lõpus peremajutusüksus aadressil Rahu 8 ja teenusele suunamine algas 2020. a. Majutusteenuse eesmärgiks on

toimetulekuraskustega ja eluasemeprobleemidega perede iseseisva toimetuleku parandamine. Teenuse osutamise leping sõlmiti 15 isikuga, neist kaks lepingut lõpetati.

Sotsiaalteenuste osutamiseks vajaliku taristu loomiseks ja ehitamiseks koostati ja esitati rahastamiseks projekt „Sotsiaalrajade rajamine Tartu linna“ SA Kredex meetme „Elamufondi arendamise investeringutoetus kohalikele omavalitsustele“ raames. Projekt sai rahastuse ning kahe sotsiaaltöötaja Tüve tn 2 ja Tüve nt 4 (kokku 56 korterit) ehitustöödega alustati aruandeaastal: kulud oli 4522 tuhat, toetus SA-lt Kredex 2500 tuhat eurot; 809 tuhat eurot viidi üles 2021. a eelarvesse, sest ehitustööde leping sõlmiti augustis 2020 ning esialgselt planeeritud ehitustööde ajakava ei vastanud lepingutingimustele. Aruandeaastal tehti ka erinevaid remonttöid Tartu Hooldekodus 31 tuhande euro eest.

Eakatele hoolekandeteenuste pakkumiseks on koostöös EEKBL koguduste liiduga rajamisel ööpäevaringse üldhooldusteenuse hooldekodu Annemõisa 2 ja 4 kinnistutele. Kavandatud on esimeste teenuskohtade kasutuselevõtt 2021. a sügisest, 2020. a tegeleti hooldekodu projekteerimisega (kulu 116 tuhat eurot).

Intellektipuudega ja kaasuva liitpuudega isikutele mõeldud Maarja Peremajad valmisid 2019. a. Teenusele suunamine ja sihtgrupi motiveerimine teenusele olid 2020. a tegevused.

Projekti „Healthy Boost“ tegevused toetavad linnaruumi ligipääsetavamaks muutumist, sh puhke- ja spordirajatiste ligipääsetavaks muutmist puuetega inimestele.

Tervishoiu valdkonna arengu toetamine ja tervist väärtustava eluhoiaku kujundamine

Laste ja noorte terviseteenuste toetamiseks tasuti noorsportlaste terviskontrolli ja laste vältimatu abi visiitidatuse eest aruandeaastal 36 tuhat eurot. Linna rahalisel toel teostati terviskontroll 41 noorel ja vältimatut abi osutati 5675 juhul. Ravikindlustuseta tartlastel on võimalus jätkuvalt saada tasuta esmatasandi tervishoiuteenuseid. 2020. a tasuti 105 isiku eest 5 tuhat eurot. Üldmeditsiiniteenuste eelarveks kavandati 70 tuhat eurot, eelarve täitmine osutus väiksemaks, 41 tuhat eurot ehk 59%. Teenuse eest esitatakse arveid vastavalt juhtumitele, seetõttu on eelarvet keeruline prognoosida.

Esmatasandi tervishoiuteenuste toetamiseks ja koostöö arendamiseks tervisekeskustega osaleb linn projekti „Hoolduse koordinatsioonimudeli piloteerimisprojekt“ II voorus. Projekti eesmärk on suure ja keerulise hooldusvajadusega inimese jõudmine õigele sotsiaalhoolekande- ja tervishoiuteenusele ning et erinevad süsteemid töötaksid ühise eesmärgi nimel. Projekti raames lisandus kaks hoolduskoordinaatori teenistuskohata lisaks linna poolt finantseeritavale ühele teenistuskohale. Hoolduskoordinaatorid alustasid tööd tervisekeskuste ruumides.

Hooldus- ja põetusabi osutamiseks sõlmiti lepingud 23 teenuseosutajaga. Voodipäeva ja patsiendi omaosaluskulude eest tasuti 327 tuhat eurot. Integreeritud hoolduspõetuse eest tasuti 29 tuhat eurot. Hooldus- ja taastusravihaiglate teenusteks kavandati 436 tuhat eurot, täitmine oli 362 tuhat eurot ehk 83%. Eelarve alatäitmine on seotud COVID-19 levikuga.

Koduõendusteenuse tegevustoetuseks eraldati Tartu linnas teenust osutavale asutusele 50 tuhat eurot.

Tervist edendavate tegevuste toetamiseks ja võrgustike arendamiseks korraldas tervishoiuteenistus aasta jooksul erinevaid üritusi, millest kõige suurem oli tervisekonverents. Ühekordsete ürituste asemel eelistatakse järjepidevaid tegevusi. 2020. a algutati eakate igapäevased kõnniringid, mis jätkuvad 2021. a. Aruandeaastal viidi läbi ka eakatele suunatud vigastuste ennetusprojekt ning renditi kümnesse asukohta elustamisaparaadid. Avalike tervishoiuteenuste eelarveks kavandati 73 tuhat eurot, mis täideti mahus 51 tuhat eurot ehk 70%. Alatäitmine on seotud viiruse levikuga, kuna seetõttu jäid paljud tegevused ära.

Maheda ja tervisliku toidu kasutamise eelistamiseks linna allasutustes ja linna korraldatavatel üritustel tehakse selgitustööd ja jagatakse infot igapäevaselt. Sotsiaal- ja tervishoiuosakonna töötajad osalevad vajadusel koolide ja lasteaedade terviseedenduse võrgustike töös ning linna koolide ja lasteasutuste toitlustusteenuse osutamise hankekomisjoni töös.

Kodanikualgatuse soodustamine, vabaühenduste potentsiaali rakendamine linnaelu probleemide lahendamisel ning heade algatuste tunnustamine

Koroonaviiruse leviku ohjeldamiseks mõeldud piirangutega seotud info levitamiseks tehti koostööd nii Tartu linnaosaseltsidega kui ka linna kodulehel endast teada andnud vabatahtlike ja vabatahtlike ühendustega (nt plakatite, reklaamide laialikanne). Tehti kriisireguleerimisalast koostööd Naiskodukaitsega, sh õppuste ettevalmistamist, kuid õppused lükkusid aastasse 2021.

Organisatsioone toetatakse vabatahtlike tegevuste läbiviimisel ja info edastamisel sihtgruppidele. Eriolukorra ajal ja ka selle järgselt jagati nii teavet kui varustati isikukaitsevahendeid erinevatele organisatsioonidele, et tagada maksimaalne panus nakkuse leviku piiramisesse.

Vabaühendusi on kaasatud ning nad on osalenud kaasava eelarve protsessis (mitmed linnaosaseltsid jt): esitanud ideid ja olnud aktiivsed ideede tutvustamisel oma kogukonnas. Tartu linn levitab vabaühenduste infot nii Tartu kodulehe kui ka Tartu Facebooki lehe vahendusel.

Detsembris korraldas Tartu Noorsootöö Keskus tunnustussündmuse noortele vabatahtlikele: tunnustati silmapaistavaid noori, kes aitasid kaasa noortele suunatud suursündmuste ja projektide kordaminekule. Sündmuste korraldusmeeskondades osales aasta jooksul vabatahtlikuna kokku 98 Tartu noort. Nendest 35 olid noored, kes panustasid aastas vähemalt kahe sündmuse kordaminekusse ja kes kutsuti noorte vabatahtlike tänusündmusele. Kümnet noort, kes osalesid vähemalt nelja sündmuse meeskonnas, tunnustas Tartu Noorsootöö Keskus eripreemiatega.

2020. a Tartu linna noorsootöö aasta aunimetuste määramisel pälvis aasta noore tegija tiitli Tartu Mart Reiniku Kooli õpilasesinduse president Martin Lillevere, kes oli muu hulgas aktiivne vabatahtlik laste- ja noortekeskuses „Aeg-Ruum”, viies läbi huvitegevust distantsilt (video vahendusel). Aunimetusega kaasnes laureaadile preemia 1250 eurot.

Mänguasjamuuseum kaasas MTÜ Meeste garaaži vanavanemate päeva tegevuste läbiviimisesse ning ühenduse EstLUG Legomaania perepäeva korraldamisse.

1.5.5. LOOV LINN

Hariduse, teaduse ja kultuuri mitmekesisuse ning erinevate kihistute kajastamine linnakeskkonnas

Sündmuste korraldajatele sobilike ja hästi toimivate info levitamise võimaluste loomisel jätkusid varasematest aastatest Küüni tänava infostendide kasutamine Tartu mäluasutuste ühissturdusala väliekspositsioonina, betoonist reklaampostide ja Kultuurilaeva kaudu populaarse ja soodsa kultuurireklaami võimaluse pakkumine, Küüni ja Rüütli tn bännerite broneerimise võimaldamine kultuurisündmuste tarbeks, Tartu suursündmuste digitaalse koopia loomine, Kultuuriakna ja Kultuuriakna Facebooki lehe kaudu sündmuste info levitamise võimaluse tagamine ning kultuuriinfo listi kaudu sündmuste korraldajatele olulise info edastamine. Lisaks viidi 2020. a läbi kultuuri infolisti tagasisideküsitlus ja tagasiside põhjal tehti uuendus, mille tulemusena on ka uudiskirja lugejatel võimalus järgmisesse uudiskirja teemasid soovitada.

Innovaatiliste tehnoloogiliste võimaluste toomiseks paigaldati Noorsootöö nädala raames Tartu kesklinna suunaviit, mis näitas vahemaad ja suunda Tartu noortekeskustesse. Noorsootöö eelarve alataideti 10 tuhande euro võrra, mida enim mõjutas avatud noortekeskustes noortele suunatud nädalaprogrammide, sündmuste ja koolituste korralduskulude ära jäämine.

Seoses COVID-19 piirangutega kolisid veebikeskkonda mitmed suuremad ja väiksemad kultuuri- ja spordisündmused, nt kirjandusfestival Prima Vista, Kultuurikompass, Tartu Maratoni sündmused (Tartu Maastikumaratoni ja Tartu Rattaralli) jne.

Hariduse ja teaduse väljatoomiseks linnaruumis kaasaegsel moel kasutati COVID-19 tingimustes uusi võimalusi näituste ja kontsertide korraldamiseks:

- Tartu Linnamuuseum korraldas Oskar Lutsu majamuuseumi plangunäitused Riia tänava ääres, eksponeeriti kolme näitust: „Nukitsamees 100“ tähistamiseks Oskar Lutsu populaarse

raamatutegelase juubelisünnipäeva; „Naine tema kõrval“ oli pühendatud kirjaniku abikaasale; „Häid jõule! Head uut aastat! Valentina Lutsule poeg Georgi poolt saadetud postkaardid“.

- Tartu Mänguasjumuuseum korraldas Teatri Kodu akendel eriolukorra ajal näituse 20. sajandi eri aastakümnete mänguasjadest, tutvustades ja kasutades originaalselt puitarhitektuuri võimalusi.
- Tartu I Muusikakool pidas kooli lõpuaktust tänaval ja vahendas kontserti suurel digiekraanil.
- Tartu I Muusikakool korraldas ka aknakontsertide sarja Tähe 5 tänavapoolisel fassaadil, kasutades koolimaja aknaid kontserdipaigana, vt: <https://www.tmk.tartu.ee/aknakontserdid/>. Tartu I Muusikakooli avalike kontsertide esitused tehti järelkuulatavateks <http://www.tmk.tartu.ee/kontserdid/>, sealsamas jagati ka ajaloolisi videosalvestusi.
- Linnaruumis tähistati erinevaid Tartu Rahu aastapäeva sündmusi, korraldati linnaretki Tartu ajaloo ja Tartu rahuga seotud paikadesse.
- Linnamuuseum korraldas linnaretki I maailmasõjaga seotud paikadesse Tartus, ka seoses Tartus filmitud I maailmasõja sündmusi kajastava „Erna sõjas“ linastumisega PÖFFil.
- Aasta lõpul viis linnamuuseum läbi kirjanduslik-kultuuriloolisi jõulujalutuskäike, mida korraldati koostöös Tartu Linnaraamatukoguga.

Saksa-vene-estegi kultuuriruumi koosmõju ja Tartu Ülikooli pärandi tutvustamiseks on Tartu Linnamuuseum koostöös Tartu Ülikooli germanistika osakonna dotsendi Reet Benderiga ette valmistanud baltisakslase Oswald Hartge mälestusteraamatu publitseerimist eesti keeles. Raamat valmib Tartu Linnaajaloo Muuseumide kirjastamisel 2021. a teises pooles.

Miljööväärtuslike alade (eriti puitarhitektuuri) tutvustamiseks korraldati Linnamuuseumis erinevaid Tartu kultuurilugu ja kultuurimälestisi tutvustavaid temaatilisi linnaretki, retkede sihtrühmadeks on olnud õpilased ja täiskasvanud: „Toomemägi. Ajalugu ja legendid“, „Tudengitest Petersonini. Tartu vanalinna monumentide retk“, „Ajaloolised kohvikud“, „Ajalooliste turgude retk“, „Emajõe kallaste ajaloo retk“, „Elu aegade tagusel Rüütli“. Euroopa Muinsuskaitsepäevade raames toimus Tartu Mänguasjumuuseumi hoonetes 2 tasuta ekskursiooni.

Jätkuvalt toetati linnaosade seltside tegevuste, sh linnaosapäevade (Supilinn, Karlova, Tamme-linn, Tähtvere, Ihaste) korraldamist. Linnaosaseltside tegevust ja linnaosadega seotud sündmusi toetati 27 tuhande euroga.

Loovisikuid ja valdkondlikke tipptegevusi kaasati mitmetesse sündmustesse:

- Jõululinn Tartu raames toimus 1.-22. detsembrini Kirjanduslinn Tartu 5. aastapäeva tähistamiseks „Isu sisu järele“ programm, mis tõi linnaruumi 22 detsembri kuu õhtul 33 erinevat Eesti ja Tartu kirjanikku ning loovisikut;
- Tartu 2020. a linnakirjanik Carolina Pihelgas osales aktiivselt erinevatel sündmustel, sh jõululinnas;
- Linnaklaveri (ehk ettenägematute klaverikontsertide toimumine uudsetes kontserdipaikades üle linna) esimese kontserdisuve raames esinesid Tartu linna päeval linnaruumis pianistid Olav Ehala, Sten Heinoja ja Sven-Sander Šestakov ja suve jooksul ka mitmeid teised klaverimängijad.

Saavutusspordi toetamiseks jätkus Tartu linna edukatele sportlastele, võistkondadele ja treeneritele ühtse korra järgi preemiate maksmine. Vaatamata COVID-19 viiruse levikule jagati tiitlivõistluste parimatele preemiateks 5625 eurot (Andre Seppa - vöömaadluse MM 3, koht 1500 eurot, Käröl Soodla - veemotospordi EM 1. koht 2000 eurot ning treener Üllar Põvvat 1000 eurot, võistkondlik juunioride EM 3. koht 1125 eurot - koondises R. Üprus, T. Kilk, C. Kruus ning treenerid H. Sorge ja M. Siliksaar). Jäähokimeeskonnale Välk 494 maksti Eesti meistriks tulemise ja karikavõidu eest preemiat 5000 eurot.

Tartu linna nelja esindusvõistkonda toetati summas 282 tuhat eurot. (2019. a: 274 tuhat eurot); Tartu linna 14 spordi suurprojektide toetussumma oli 292 tuhat eurot (2019. a: 226 tuhat eurot). COVID-19 viiruse leviku tõttu jäi 4 suurüritust korraldamata.

Koostöös Tartu Kultuurkapitaliga käivitus varasema olümpialootuste stipendiumi ja andeka noorsportlase toetuse asemel Tartu tippspordi stipendium, selleks jagati linna eelarvest 55 tuhat eurot. Noorsportlastele (14-19 aastased) jagati 15 stipendiumi (stipendiumi suurus on vähemalt 1500 eurot) ja täiskasvanute vanuseklassi sportlastele 15 stipendiumi (stipendiumi suurus on vähemalt 2000 eurot). Suurimad stipendiumid said täiskasvanute vanuseklassis maratoonar Tiidrek Nurme ja sulgpallur Kristin Kuuba (kumbki 3000 eurot) ning noorsportlastest jalgrattur Madis Mihkels (2000 eurot).

Rahvusvahelise kõlapinnaga sündmuste ja protsesside soodustamine

COVID-19 levik mõjutas oluliselt kultuurivaldkonna rahvusvahelist koostööd ning mitmed planeeritud rahvusvahelised koostööprojektid ja sündmused jäid ära või kolisid veebikeskkonda. Rahvusvaheline koostöö siiski jätkus ning mitmel juhul oli fookuses kogemuste vahetamine COVID-19 mõjudega toimetuleku osas:

- Tartu tähistas 2020. a 5. aastapäeva UNESCO loovlinnana. 2020. a alustati ka kirjanduslinna uue strateegia loomist, mis võetakse vastu 2021. a alguses ja kehtib kuni 2024. a lõpuni.
- Läänemere Linnade Liit (UBC) korraldas 2.-5. juunil veebipõhise noortekohtumise „BSSSC Spring Youth Event 2020“. Sündmusel osales kaks Tartu Linna Noortevolikogu liiget.
- Tartu Noorsootöö Keskusel oli rahvusvaheliste projektide fookuses noorsootõtajate pädevuse tõstmine, noorte vaimse ja füüsilise tervise hoidmine ja edendamine, noorte tööhõive ja ettevõtlikkus ning loodusharidus ja roheline noorsootöö.
- Tartu Noorsootöö Keskuse töötajad esindasid Tartut kahes partnerriigis (Brasiilia ja Ungari) kahe erineva rahvusvahelise koostööprojekti raames. Võrreldes 2019. a oli esindatust rahvusvahelises koostöös koroonaviiruse haiguse COVID-19 laialdase leviku ning sellest tingitud eriolukorra jt liikumispirangute tõttu oluliselt vähem.
- Mänguasjamuuseum osales rahvusvahelise lastega muuseumis organisatsiooni Hands on! koostööprojektis, mille eesmärgiks oli välja anda raamat erinevate maade laste tulevikunägemustest. Eestit esindas raamatus 11-aastane Emily. Saksakeelse raamatuga „Schlau miteinander in die Zukunft“ saab tutvuda mänguasjamuuseumi raamatukogus.

Euroopa kultuuripealinna ettevalmistavate tegevuste raames rääkis SA Tartu 2024 (Euroopa kultuuripealinna Tartu 2024 koordineeriv organisatsioon) läbi raamleppe tingimused erinevate Lõuna-Eesti omavalitsustega. Allkirjastamine toimus 2021. a alguses ning alla kirjutasid lisaks Tartule kõik 18 Lõuna-Eesti omavalitsust ning Viljandi linn.

2020. a alustati kultuuripealinna kultuuri- ja haridusprogrammi ettevalmistuse ja arendamisega. Selleks on loodud kuue mooduliga arendusprotsess, mis alustas aprillis 2020 ja lõpeb juunis 2021 ning mille eesmärkideks on kandidatuuriraamatus „Ellujäämise kunstid“ kirjeldatud projektide baasil töötada välja tugev tuum Tartu 2024 tiitliaasta programmile ning tõsta protsessist osa võtnud Tartu ja Lõuna-Eesti eestvedajate võimekust ja rahvusvahelist haaret. Koostöös projektiarendajatega ja teiste partneritega korraldas SA Tartu 2024 paarkümmend erinevat Euroopa kultuuripealinna tutvustavat üritust või tegevusala. Osaleti sTARTUpDayl, Eesti Laulul, Autovabaduse Puiesteel, Elva Elamusfestivalil jne.

Tartu 2024 kontseptsiooni ja väärtuste, uue struktuuri ja uute koostöö võimaluste tutvustamiseks loodi ja arendati Tartu 2024 kanaleid – koduleht, Facebook, Instagram, Twitter, mille jälgijaskond on tänavu oluliselt kasvanud. Tartu 2024 kodulehekülje külastatavus kasvas aastases võrdluses 100%, enam kui 7/10 külastajatest on Eestist, teistest Euroopa riikidest külastati kodulehte enim Soomest, Saksamaalt, Prantsusmaalt ja Lätist. 2020. a novembrist, mil koduleheküljel kanti eesti ja inglise keeles üle rahvusvahelist Kultuurikompassi foorumit, sai www.tartu2024.ee kõigi aegade külastatuim kuu. Kultuurikompassi foorumite sarjast on kujunenud Tartu, Lõuna-Eesti ja teistegi kultuurikorraldajate jaoks oluline kogemuste ja teadmiste vahetamise platvorm. Kokku korraldati 2020. a neli Kultuurikompassi foorumit, millest sai osa üle tuhande osaleja (saalis või veebis).

Enne COVID-19 pandeemia algust osalesid Tartu linna delegatsioonid 2020. a kultuuripealinna Rijeka ja Galway avamistseremooniatel. Vaatamata sellele, et silmast-silma kohtumisi korraldada ei saanud, jätkus aktiivne rahvusvaheline koostöö Tartu sõpruslinnade ning kultuuripealinnade liikumisega seonduvate linnadega.

Rahvusvaheliste suursündmuste läbiviimise poolest oli 2020. a Tartus kindlasti meeldejääv. Tartu linna eelarvest toetati jätkuvalt erinevate rahvusvahelise haardega spordi suursündmuste korraldamist (nt Rally Estonia, Miss Valentine Grand Prix, MK-etapp rullsuusatamises, Balti karikavõistluste turniir jäähokis, Tartu Maraton Kuubik sari), kuid kultuurivaldkond oli COVID-19 leviku tõttu rohkem mõjutatud. Näiteks Prima Vista kirjandusfestival suutis piirangute kiuste olla paindlik ja toimumisaega muutes säilitada osa rahvusvahelisest programmist. Festivalist „Klaaspärlimäng“ sai osa 1900 inimest ja festival pakkus kuulajatele rahvusvahelist muusikaprogrammi.

Rahvusvahelise täiendõppe soodustamist mõjutas COVID-19 levik 2020. a rängalt. Kultuuriosakond sulges mitmeks kuuks mobiilsuse toetusmeetmed ning mitmed koolitused tühistati. Piirangute tõttu ei saanud neile määratud arendusstipendiumi kasutada ka mitmed muuseumitöötaja stipendiumi saajad.

2020. a lõpus kinnitas volikogu uue mobiilsustoetuse määruse, mille alusel saavad COVID-19 olukorra taandudes kultuuri-, spordi- ning noorsootöö organisatsioonid saata oma esindajaid Eestist välja täiendkoolitustele või tuua välisekspert Tartusse.

2020. a jätkati kõrge lennu stipendiumi väljaandmisega Tartu huvikoolides õppivatele andekatele Tartu noortele. Stipendiumit suurusega 2000 eurot makstakse 12-19-aastastele õpilastele süva- või lisaõppeks Tartu huvikoolides, 2020. a stipendiumi pälvis neli noort. 2020. a sügisel avati uus taotlusvoor ning aasta lõpus tehti otsus kümne stipendiumi väljaandmiseks 2021. a.

IKT sektori ja kultuuriasutuste koostöös soetas Tartu Noorsootöö Keskus droonid, mida saavad kasutada kõik noored, kellel on luba mehitamata õhusõidukit käitada.

Linna turundusstrateegia kultuuriga seotud eesmärkide elluviimiseks tehti mitmeid tegevusi. Näiteks toimus Noorsootöö Keskuse Lastekaitsepäeva telekampania TV3 kanalites (TV3, Nickelodeon, TV6), lisaks klipid erinevatel väliekraanidel ja sisekraanidel Tartus ja Tallinnas. Projekti ENriCH raames valmis noortepärane Tartu noorte poolt tehtud Tartu linna kaart, mis on tasuta saadaval kõikides infopunktides ja mujal. Kirjanduslinn Tartu sisuloome on alates 2020. a leitav Visit Tartu veebilehel. Kultuuriga seotud turundusstrateegia üheks tulemuseks võib lugeda ka Eesti Vabariigi presidendi Kersti Kaljulaidi visiiti Tartusse Lille noortekeskusesse. Tartu Noorsootöö Keskuse juhtkond andis riigipea delegatsioonile ülevaate Tartu noorsootööst. Presidendi võõrustamise õnnestumisele aitas kaasa hea korralduslik koostöö Tartu Noorsootöö Keskuse ja linna avalike suhete osakonna vahel.

Kultuuri- ja spordirajatiste ehituse ja korrashoiu raames eraldati spordiklubidele 66 tuhat eurot spordibaaside halduskuludeks ja korrashoiuks: Jalgpalliklubi Welco, Sepa Jalgpallikeskus, Spordiklubi Velo, Sõudmise- ja Aerutamise Keskus Tartu, Tartu Kalevi veemotoklubi, Kastre Vallavalitsus-Vooremäe Terviserajad. Ihaste tee 7 (A.Le Coq Sport spordimaja juures) avati eraalgatuse eestvedamisel rannavõrkpalliväljakud. Koostöös erasektoriga avati Raekoja platsil uisuväljak.

2020. a said kultuuriühingute investeringumeetmest toetust 7 taotlust kogusummas 51 tuhat eurot ja arengumeetmest 3 projekti kogusummas 30 tuhat eurot. Investeringutoetuse saajate hulgas on näiteks TYPÄ (endine Trüki- ja Paberimuseum), kes laiendas korrektuuripressi soetamisega oma sihtgruppi, suurendas pakutavate tegevuste ja teenuste hulka ning tõstis väikestruktuuride valmistamise võimekust. Arengutoetuste saajate hulgas oli näiteks Elektriteater, kes arendas välja väikekino infosüsteemi, et tõhustada igapäevaseid tööprotsesse ja parandada kasutajakogemust.

Linna asutustes tehti remonttöid linnaraamatukogu Annelinna harukogus (48 tuhat eurot) ja Mänguasjamuuseumis (11 tuhat eurot). Aruandeaastal lõppesid ka Lodjakoja ehitustööd (2688

tuhat eurot, 70 tuhat eurot jäi kasutamata ning viidi üle 2021. a et lõpetada ujuvkai ning teede ja platside ehitus).

Pärimuskultuuri viljelemise ja laulupeoliikumise jätkumise tagamiseks oli kindlasti erakordne aasta. Seoses koroonaviiruse levikuga ja kehtestatud eriolukorraga jäid 2020. aastal ära kõik kooriliikide laulupäevad. Enne eriolukorra kehtestamist osalesid mitmed koorid ja puhkpilliorkester Tartu Eesti Vabariigi aastapäeva ja iseseisvuse taastamise aastapäeva üritustel. Koostöös ülikooli akadeemiliste kooridega korraldati siiski dirigendi ja muusikapedagoogi Vaike Uibopuu 80. sünnipäevakontsert.

Pärimuskultuuri jätkusuutlikkuse tagamiseks korraldatud üleriigilise projekti „Hakkame santsima!“ kaaskorraldamise raames toimus mitmeid koolitusi, kaasati mitte-eestlasti sündmusesse ERMis ning Tartu Kaubamaja ees ja Raekoja platsil, kureeritud marti jooksmise aktsioon perrdes ja kogukondades ning toimusid XVI Taaderandi talisted 9. novembril.

Laulupeomuuseumi tegevuste fookuses oli 2020. a kui Eesti rahvusliku teatri 150. juubeliaasta. Muuseumi hoone Jaama 14 asub kunagises Vanemuise Seltsi asupaigas ja on seotud nii laulupidude traditsiooni kui rahvusliku teatri sünniga. Avati püsinäitus „Eesriie üles! Vanemuise teater 150“, toimusid teatri juubeliaastale pühendatud üritused ja muuseumitunnid õpilastele („Meie Vanemuine“, „Kõik on staarid“). Koostöös Vanemuise teatriga korraldati mitmeid sündmusi, sh perehommik „Retk balletimaailma“ koostöös Vanemuise balletikooliga. Muuseumi saalis eksponeeriti teatrifotograaf Armin Alla näitust „Teater objektiivis“.

Traditsiooniliselt sai laulupeomuuseumis vaadata Eesti harrastusteatri etendusi. Koostöös Stuudiumi teatriga korraldati lastele Luke mõisa teatrilager. Laulupeomuuseum osales aktiivselt Veljo Tormise 90. sünniaastapäeva tähistamisel, osaleti Tormise juubeli puhul korraldatud soovipaelt aktsioonis. Muuseumi saalis eksponeeriti Teatri- ja Muusikamuuseumi näitust „Veljo Tormis – rahvalauluga loodud maailm“.

Kultuurielu arendamine koostöös haridus- ja mäluasutustega

Linnavalitsuse osakonnad ja allasutused on tihendanud koostööd kõrgkoolidega praktikantide rakendamiseks ja ühisprojektide algatamiseks, näiteks pakkus Mänguasjamuuseum 2020. a praktikavõimalust TÜ Viljandi kultuuriakadeemia kultuurikorralduse ja Tallinna Majanduskooli tudengitele (3 in), noorsooteenistus oli praktikakohaks ühele TÜ Johan Skytte poliitikauuringute instituudi riigiteaduse eriala bakalaureuseõppe üliõpilasele ja ühele Tallinna Ülikooli Haridusteaduste Instituudi noorsootöö eriala üliõpilasele, Tartu II Muusikakoolis oli helitehnoloogia eriala praktikant, kes viis praktika ajal läbi kooli sünnipäevakontserdi salvestamise. 2020/2021. õa-l käivitus TÜ Narva Kolledžis uus eksperimentaalne ainekursus „Kutseala kogukond“, mille raames antakse igale üliõpilasele valdkondlik mentor (noorsootöötaja, noorsootöö korraldaja, KOV spetsialist), kutseala kogukonnas loovad kaasa ka noorsooteenistus ja Tartu Noorsootöö Keskus. Tartu Linnamuuseumis jätkati koostööd TÜ Kliinikumi psühhiaatriakliinikuga, kliiniku patsientidele viidi läbi töötuba kliinikus.

Koostöös Tartu Tudengipäevadega korraldati KGB kongide muuseumis sügisestel tudengipäevadel taskulambiekursioon „Hämarikutsoon kongides“. Tartus tegutsevad üliõpilasorganisatsioonid osalesid Tiigi Seltsimaja korraldatavatel Eesti Vabariigi aastapäeva ning iseseisvuse taastamise aastapäeva tseremooniatel, mõlemal puhul on organisatsioonide esindajad rotatsiooni korras ka tseremooniate peakõnelejate hulgas. Emajõe suvekonsertide raames tehti koostööd Tartu Rahvusvahelise Majaga, kes aitas tõlkida ja levitada sündmuste tutvustusi, et info jõuaks välistudengitele.

Aruandeaastal jätkusid erinevad integreeritud õppekavad ja ühistegevused. Poska Gümnaasiumis jätkus kunsti valikkursuste läbiviimine Tartu Lastekunstikoolis. Tartu II Muusikakooli, Descartes'i ja Hansa kooli ühistegevusena jätkus 1. klasside õpilastele „Pilli puudutus“, mis toimus juba neljandat korda. Kaasati ka Heino Elleri muusikakooli õpilasi, kes saavad noore õpetajana kasulikke koolipraktikat.

Formaalse ja mitteformaalse hariduse ning haridus- ja kultuuriasutuste süsteemse koostöö kohta on mitmeid näited, mis võimaldavad lastele mitmekesisemat õpet:

- VÕTA rakendamine ehk nt huvihariduses omandatud teadmiste ja oskuste arvestamine mitmetes Tartu linna üldhariduskoolides (nt Tartu Kivilinna Kool, Tartu Erakool, Tartu Tamme Kool, Tartu Variku Kool, Tartu Veeriku Kool, Tartu Mart Reiniku Kool, Miina Härma Gümnaasium);
- Miina Härma Gümnaasiumi ja Mart Reiniku Kooli 8. klasside ning Tartu Täiskasvanute Gümnaasiumi kunstitundide toimumine Tartu Lastekunstikoolis;
- Tartu Noorsootöö Keskuse korraldusel toimusid avatud noorsootöös ja koolides erinevad tegevused kuulumis-, nägemis- ja liikumispuuetega noorte kaasamiseks, mida polnud varasematel aastatel tehtud. Koostöös teadusteatriga Kolm Pörsakest viidi esmakordselt läbi teadusteatreid Tartu linna koolides ja noortekeskustes, et tõsta noorte huvi loodus- ja täppisteaduste valdkonna vastu. Koostöös linna üldhariduskoolidega korraldati esmakordselt kolm koolitust „Targalt Tartu teedel“, et õpetada noori turvaliselt elektriliste rataste ja tõukeratastega liiklema;
- Tartu Linnaajaloo Muuseumides on aastaringelt toimunud muuseumitunnid ja ekskursioonid üldharidus- ja kõrgkoolide ning kutseõppeasutuste õppuritele;
- Tartu Linnaajaloo Muuseumide korraldusel ja koostöös kõigi linna muuseumidega korraldati varakevadisel koolivaheajal traditsioonilist Tartu muuseuminädalat;
- Mänguasjamuuseumis korraldati mitmeid tegevusi, sh Teatri Kodus korraldati Tartu linna ja maakonna koolide teatriringide õpilastele ja õpetajatele teatriteemalisi meistriklasse. Jätkus mänguasjamuuseumi kultuuri- ja ajaloo valdkonna aktiivõppeprogrammide pakkumine munitsipaal-koolidele (46 muuseumitundi, osales 893 õpilast 1.-5. klassini). Samuti jätkas mänguasjamuuseumi haridusprogrammide kuraator koostöös Tartu Kesklinna kooliga projektiga, mille raames pakutakse algklassiõpilastele kooliprogrammi toetavaid muuseumitunde „Koolipäev muuseumis“ (2 tundi, osales 45 õpilast).

Kultuurivaldkonna taristu arendamisel paremate harrastusvõimaluste loomiseks kohandati ratas- tooliga ligipääsetavaks Anne noortekeskus (Uus 56) ja Lille noortekeskus (Lille 9). Samuti soetatati palju tegevusvahendeid, mis on kasutajasõbralikud ka lisavajadustega noortele (nt lauad, toolid, mängud).

Raamatukogu 2224 tuhande euro suuruse eelarve ülekulu oli kokku 23 tuhat eurot, sh personalikuludes alataitmine 3 tuhat eurot, kuid raamatukogu majandamiskuludes ülekulu -26 tuhat eurot. Ületäitmine tekkis hoonete majandamiskuludest (10 tuhat eurot), IT-kuludest (8 tuhat eurot), inventari soetusest (5 tuhat eurot) ning administreerimiskuludest (3 tuhat eurot). Koroonakriisi tõttu tekkis vajadus nutikapi hankimiseks, mis võimaldaks kontaktivabalt teavikuid laenutada ja tagastada. Selle rahastamiseks vajalik omaosalussumma võeti raamatukogu eelarvest halduskulude eelarverealet. Otsustamise hetkel tundus, et see on rahaliselt võimalik, kuid tegelike vajalike kulude tegemine viis eelarve täitmise miinusesse. Halduskulusid suurendas ka Raekoja lugemistoala likvideerimine. Raamatukogu IT eelarve muutis pingeliseks ootamatud kulud, nt varukoo- piate hoidmise kettamassiivi väljavahetamine, osade serverite kõvaketaste väljavahetamine ja kahe printeri ostmine.

Tiigi Seltsimaja eelarve alataitmist 30 tuhat eurot mõjutas 15 tuhande euro ulatuses kokkuhoid hoonete kütte ja elektrienergia kuludes ja väiksemas mahus teostatud remonttööd. Võrreldes pla- neerituga laekus Tiigi Seltsimaja omatulude eelarvesse tulusid rohkem 63 tuhande euro ulatuses. Tulude laekumine, 68 tuhat eurot, moodustus peamiselt Tartu Raekoja platsi uisuväljaku uisu- jm tarvikute rentimisest 58 tuhat eurot, ruumide ja Raekoja platsi müügiplatside renditasudest 6 tuhat eurot ning töötubade osalemistasudest ja ürituste piletimüügist 4 tuhat eurot. Hansapäevade mittetoimimise tõttu jäi teenimata Tartu hansalaadaga seotud omatulu ning asutuse vastavaid tulu- ja kuluridu vähendati 62 tuhande euro võrra 2020. a I lisaelarvega. Lisaeelarves jäi pla- neerimata uus, uisuväljaku uisulaenutusest saadav tulu, kuna ehitusplaanid koos investori leid- misega realiseerusid hilissügisel.

Muuseumide eelarve alataitmist 17 tuhat eurot mõjutas enim 14 tuhande eurone kokkuhoid seo- ses sellega, et muuseumid oli kevadperioodil külastajatele suletud ja majandamiskulud olid pla- neeritust väiksemad eelkõige hoonete elektrienergia ja muude kulude tõttu.

Huvikoolide, raamatukogu ja mäluasutuste spetsialistide palgataseme võrdsustamiseks sarnaste ametikohtadega riigisektoris ning ühtlustamiseks linnavalitsuse institutsioonide vahel 2020. a:

- on huvikoolide õpetajate täistööajaga töötamisel keskmine tasu 1289 eurot, Ilmatsalu Muusikakoolis 943 eurot, võrreldes 2019. a on tõus 13,3%. Töötasu suurus oleneb õpetaja kvalifikatsioonist ja omistatud ametijärgust;
- muuseumides kõrgharidust nõudvatel ametikohtadel suurenesid palgad 8%, olles vahemikus 1089-1115 eurot kuus;
- linnaraamatukogus kõrgharidust nõudvatel ametikohtadel: tippspetsialistidel palgamuutus 7%, kuu keskmine töötasu 1219 eurot, raamatukogutöötajatel palgamuutus 10%, kuu keskmine töötasu 1044 eurot.

Loomemajanduse osakaalu ja rolli suurendamine linna majandusel

Loomemajanduse osakaalu suurendamisest on juttu peatükis „Nutikas ettevõtluslinn“ tegevuse „Ettevõtluse uuendus- ja kasvuvõime arendamine“ juures.

2020. a lõpus toetati huvitegevuse riigiraha toel 46 huvihariduse ja -tegevuse digivõimekuse tõstmise projekti kokku 270 tuhande euroga. Toetati nii riistvara, tarkvara kui ka juhendajate koolitamisega seotud projekte, mille eesmärgiks oli huvihariduse ja -tegevuse digivõimekuse tõstmine ning distantsõppe tõhusam korraldamine.

Noortele suunatud algatuste toetamisel said Tartu Linna Noortevolikogu liikmed kahele projektile toetust Eesti Noorteühenduste Liidu Noorte osaluse fondist. Noorsooteenistus toetas noori projekti ettevalmistamisel ja elluviimisel.

Kohalike kogukondade, elanike eri põlvkondade ja huvirühmade osaluse soodustamine linnaelus ja selle kujundamises

Tartu linnas toetati 2020. a:

- noorte huvitegevust ja huviharidust kokku 2663 tuhande euroga (2019. a oli toetus 2451 tuhat eurot). 2020. a toetati 15 noorsootöö programmi ja 9 noorsootöö suurprojekti ning rahastati 9 igakuiste väikeprojektide taotlust kokku u 80 tuhande euro ulatuses. Kõikide projektide elluviimisel olid noored aktiivselt korraldajatena kaasatud. Noorte omaalgatusi toetavad igapäevases töös Tartu linna noortekeskused;
- kultuurisündmusi ja -programme kokku 1013 tuhande euroga (kasv aastaga 37%). Kokku toetati 86 erinevat kultuuriprojekti ja -programmi, sealhulgas 22 uut algatust. Esimest korda andis Tartu linn kultuurivaldkonnas toetusi kuues eri meetmes, millele lisandusid veel rahvusvahemuste projektid ja traditsioonilised sündmused nagu Jaanipäeva tähistamine. Suurima mahuga meede oli kultuuri suurprojektide meede, millest sai toetust 27 projekti kokku summas 436 tuhat eurot. Tartu noorte omaalgatusprojekti raames toetati 12 noore omaalgatusliku idee elluviimist Tartu linnas, mida on ühe võrra rohkem kui 2019. a;
- 11 rahvusvahemuste projekti kokku 25 tuhande euroga. Nendest suurimad olid Vene Ball ja MTÜ Rahvusvahelise Maja uusimmigrantide kultuuride tutvustamisele suunatud projekt „Me kõik oleme Tartu“;
- rahvakultuuri ühingute huvitegevuse korraldamist 131 tuhande euroga, millest 55 tuhat oli saavutustoetus erinevatele ühingutele. 60+ vanuserühmas oli harrastajate arv 241, vanuses 7-26 oli harrastajaid 597. Kokku toetati 60 rahvakultuuriühingu huviringi;
- erinevaid alternatiivkultuuritegevusi 75 tuhande euroga, muuhulgas jätkati Genklubi, Tartu Rokiklubi ning Aparaaditehase tegevuste toetamist ning toetati ka erinevaid alternatiivkultuuri väikeprojekte, sh MTÜ Skeneraatori Aprillikivi muusikafestivali, MTÜ SevenBow Festheart filmifestivali ja interdistsiplinaarset festivali SÜNK.

Ürituste, programmide, spordivõistluste ning linna esindusvõistkondade toetuse eelarve 2157 tuhat eurot täideti mahus 2041 tuhat eurot ehk 95%. Alatäitmist 116 tuhat eurot mõjutas väga oluliselt eriolukord ja piirangute kehtestamine. Keerulise olukorra tõttu jäi Tartus ära 22 planeeritud ja linna poolt toetatud kultuuriprojekti. Spordiprojektidest jäi ära 44. Lükati ajaliselt edasi 29 projekti toimumine või läbiviimine. Asutuste poolt korraldatud ürituste eelarves jäi enam vahendeid kasutamata Jõululinn 2020 raames Raekoja platsile rajatud uisuväljaku tööshoidmise ja uisulaenutuse korraldamise kuludes.

Tartu Noorsootöö Keskus organiseeris ja viis läbi 30 tasuta koolitust noortele, mille fookuses olid teemad nagu noorte vaimne ja füüsiline tervis, tööhõive ja loodusharidus. Koolituste korraldusse kaasati väliseid koolitajaid ja eksperte.

Tartu Mänguasjamuuseumis jätkati 2020. a nutikate beebide ring, lisaks varasematest aastatest beebiteater, loengusari 10x targemaks väikelaste vanematele jm sündmused, mille eesmärgiks on pakkuda väikelaste vanematele ning lastele vanuses 0-6 koostegemise ning enesearendamise võimalusi. Mänguasjamuuseumis avati näitus „Sipsik seikleb“ ning lavastati omalavastus „Mina!“, mis on spetsiaalselt loodud väikelastele ja nende vanematele tegelusvõimaluste ja kultuurist osasaamise pakumiseks. Jaanuaris toimusid mänguasjamuuseumis spetsiaalselt venekeelsele sihtrühmale suunatud jõuluringkäigud.

Huvirühmade kaasamiseks kultuurielu puudutavatesse otsustusprotsessidesse viidi 2020. a lõpus läbi Tartu tervisespordi küsitlusuuring. Küsitluse eesmärk oli uurida tartlaste tervisliku sportimise käitumist, selgitada välja tartlaste lemmikspordialad, uurida rahulolu olemasolevate tervisespordipaikade kohta ning vajadused uute tervisespordipaikade järele. Uuring valmib 2021. a märtsis.

Ülevaate saamiseks Tartu teismeliste vaba aja kasutamise harjumustest, rahulolust Tartu noorsootöö võimalustega ning ootustest Tartu noorsootööle tehti 2020. a ettevalmistused uuringu „Tartu noorte vaba aeg 2020“ läbiviimiseks. Küsimustik käib 2020. a kohta, see viiakse läbi 2021. a alguses. Tegemist on kordusuuringuga, mis toimub regulaarselt (iga 5 a tagant) alates 2005. a. Tartu Noorsootöö Keskuse kolm tegutsemiskohta küsisid igakuiselt noortelt sisendit tegevuste planeerimise ja korraldamise kohta.

Noorte kaasamiseks linnaelu eri valdkondade aruteludesse korraldas noorsooteenistus noorte osaluskohtu, kus linnavalitsuse ja noorte esindajad käsitlesid mitmeid teemasid, sh Kultuuripealinn 2024, noorte vaimne tervis, rattaringlus, vaba aja veetmise võimalused Tartus ja toetusvõimalused noorte jaoks.

Sihtrühma laiendamiseks täpsustati Tartu Linna Noortevolikogu valimise korda ja tegutsemise aluseid. Noortevolikogu liikmed viisid kooskõlas oma valimislubaduste ja tööplaaniga omakorda noorte seas läbi küsitlused järgnevatel teemadel: teadlikkus stipendiumitest ja teadlikkus koolipsühholoogidest (koostöös Eesti Noorte Vaimse Tervise Ühinguga). Teist korda toimus koolitus üldhariduskoolide hoolekogude õpilasliikmetele, et julgustada õpilasi panustama koolielu ja laiemalt kultuurielu otsustesse.

Kogukonna kohtumispaikade kujunemist mõjutas 2020. a oluliselt epidemioloogiline olukord. Juulis muutus 2+2 reegleid järgides kohtumiste ning vaba aja veetmise paigaks Autovabaduse puiestee, mis pakkus tegevusi erinevas eas ja erinevate huvidega linlastele ja Tartu külastele. Autovabaduse puiestee võimaldas ka avatud noorsootöö teenuse kättesaadavust ajutiselt oluliselt parandada: välitingimustes oli loodud suvekeskus noortele, mis pakkus igapäevaselt haaravat programmi. Välinoortekeskus oli avatud lisaks teistele noortekeskustele, kuhu noored said samal ajal samuti minna.

Kuperjanovi 9 hoone osas pole riik endiselt otsustanud hoone müümise tingimusi. Käimas on läbirääkimised, et osaliselt tasaarveldada Riigi Kinnisvara AS-le Annelinnas maa eraldamisega Kuperjanovi 9 hoone müügi summa.

Multifunktsionaalse kultuurikeskuse loomiseks Poe tänava parki toimusid ettevalmistavad tegevused, eelkõige strateegiline meediaplaneerimine ja esitluste koostamine toetuse saamiseks kultuurkapitalilt.

Spordi ja vabaajaharrastuse tingimuste kaasajastamiseks toetati 20 tuhande euroga Klubi Tartu Maraton. 9 tuhande euroga toetati spordi valdkonna MTÜ-sid spetsiifilise spordivarustuse soetamisel. Aruandeaastal tehti laululava remonttööd (337 tuhat eurot), toetati jalgpalliklubi Welco (Muuseumi tee 7 ehitatava jalgpallikompleksi osaline finantseerimine, 75 tuhat eurot), koostati Annemõisa 1a jalgpallihalli eskiisprojekt (45 tuhat eurot), toetati Sõudmise ja aerutamise klubi „Tartu“ (olmehoone küttesüsteemi rekonstrueerimine, 20 tuhat eurot) ning tehti remonttöid

Kvissentali veemotokeskuses (15 tuhat eurot). Koostöös huvirühma ja erasektoriga muudeti Visa spordihalli (Ravila 80) funktsionaalsus BMX rattakrossi keskuseks.

Aastaringelt toimus HEV-noorte sihiteadlik kaasamine Lille noortekeskuse, Anne noortekeskuse ja Ilmatsalu noortekeskuse tegevustesse. Selleks, et suurendada noorte teadlikkust avatud noorsootööst ja ülelinnalistest noorteüritustest, jagati koolides (sh huvijuhtidele) sihitatud reklaami sündmuste toimumise kohta. Jätkus ka Tartu Noorsootöö Keskuse innovatsioonikava „Tartu nägemis-, kuulumis- ja liikumispuudega teismeliste integreerimine noortekeskuste tegevusse loodushariduse toel“ täitmine.

Kultuuriasutused jätkasid lastele ja noortele tegevuste pakkumist koolivälisel ajal. Tartu Kunstimuuseum sai juba mitmendat aastat programmitoetust, et viia ellu noorteklubi tegemisi. Suurem osa Tartu muuseumidest pakkus koolivaheajaprogramme ja sündmusi. Tartu Linnaajaloo Muuseumide peresse kuulub viis eripalgelist muuseumi, kõik need panustasid 2020. a võimaluste piires erinevate sihtrühmade harimisse muuseumi kasutuses olevate vahenditega.

COVID-19 olukord tingis paljude kultuuriorganisatsioonide ja huvihariduskoolide tegevuse kolimise veebi, mistõttu paljudele kultuuriüritustele oli ligipääs suuremal osal inimestel, kui tavalukorras. Koostöös Tartu 2024 meeskonnaga korraldas kultuuriteenistus virtuaal- ja hübriidfoorumeid kultuurikorraldajatele nende võimekuse tõstmiseks. Septembris toimunud konverents „Digikultuuriaasta 2020. Kunst ja käsitöö, traditsioonid ja disain“ toimus veebiformaadis ja laienes üle-eestiliseks. Algas Kultuuriakna laienemine Lõuna-Eesti KOV-idesse.

2020/2021. õa alguseks valmis digitaalne huvitegevuse kaardirakendus, mis võimaldab lihtsmini teenusepakkujaid ja asukohta leida, teekonda planeerida ning pidevalt huvitegevuse ja huvihariduse andmeid uuendada. Võimalikult täpse ülevaate saamiseks on kaardile kuvatud erinevad otsinguvõimalused nagu tasu, keel, vanus, ligipääsetavus. Infot saab otsida eesti, vene ja inglise keeles. Lisaks jagatakse valdkonna infot vastavate infolistide, uudiskirjade, noorsooteenistuse Facebooki lehe ning Tartu kodulehe kaudu.

Tartu Noorsootöö Keskuse tegevuse kohta jagati infot keskuse kodulehel, Facebooki lehel, Instagrami kontol ja YouTube-i kanalis ning Lille noortekeskuse, Anne noortekeskuse ja Ilmatsalu noortekeskuse Facebooki gruppides ja Instagrammi kontodel (@lillenoortekeskus, @annenoortekeskus, @ilmatsalunoortekeskus). Uudsena lõi keskus noorte arengu toetamiseks õpetlikke videoid ja avaldas neid oma YouTube-i kanalis alates 2020. a suvest. Poole aasta jooksul kasutasid Tartu noored ohtralt seda võimalust enese teadlikuks arendamiseks ja millegi uue õppimiseks distantsilt: videoid vaatas 2606 noort 9600 korral. Tartu II Muusikakooli noodikogu tehti kättesaadavaks elektronkataloogis ESTER.

Riigi poolt eraldatavat huvihariduse ja huvitegevuse täiendavat toetust valdadele ja linnadele kasutati perioodil 2017-2020 Tartu huvihariduse ja huvitegevuse kitsaskohtade lahendamiseks vastavalt linnavalitsuse kinnitatavatele iga-aastastele kavadele. 2020. a kevadisest eriolukorrast tingituna korraldati projektikonkurss huvitegevuse ja huvihariduse digiõppe tõhustamiseks, mille raames toetati 46 projekti, seejuures ühele projektile eraldati 3000-10 000 eurot. Tulenevalt sügisel kehtestatud täiendavatest piirangutest tekkis huvihariduse ja huvitegevuse täiendava toetuse kasutamisel eelarve ülejääk, mis viiakse üle 2021. a eelarvesse ja kasutatakse huvihariduse arendamisel 2021. a.

Huvihariduse ja huvitegevuse eelarve 3196 tuhat eurot täideti 3148 tuhat eurot ehk 98%. Eelarve alatäitmist 48 tuhande euro ulatuses mõjutas 26 tuhat eurot riigieelarve huvitegevuse korraldamiseks eraldatud vahendite jääk, mis suunatakse 2021. a eelarvesse. 11 tuhande euro ulatuses jäid täitmata linna nelja huvikooli personalikulud (põhjusteks töötajate haiguslehel viibimised, COVID-19 leviku ennetamisega õppetundide mahu vähendamine ning õpilaste arvu langus) ja 11 tuhat eurot ulatuses jäid täitmata huvikoolide majandamiskulud (põhjusteks osalemine vähematel konkurssidel ja kontsertidel ning osad näitused kolisid veebi, samuti tekkis kokkuhoid hoonete ülalpidamises).

Huvikoolide omatulude eelarve alatäideti mahus 48 tuhat eurot seoses eriolukorrast tingituna vähenenud õpilaste arvuga muusikakoolides eelõppes ja ettevalmistusklassides.

Riigieelarvest saadud projektirahadega 27 tuhande euro ulatuses soetati digiõppe läbiviimiseks erinevaid vahendeid ja korraldati õpetajate koolitusi õppetöö korralduseks distantsõppe perioodil.

Liikumise ja tervislike eluviiside harrastamise soosimine

2020. a toetati kogupere liikumisürituste ellukutumise tegevuse raames 10 erinevat tervisespordiüritust ja 7 tervisespordi sarja. Seoses COVID-19 viiruse levikuga toimusid mitmed tervist edendavad projektid kas virtuaalsena või veidi erinevas formaadis (hajutatud start, väiksemates gruppides liikumine jms). Suurüritustest toimusid Tartu Maastikumaratoni ja Tartu Rattaralli virtuaalsete üritustena.

Liikumiskultuuri soodustamiseks toimus Tartu suvine pühapäevaste rattamatkade sari, mille korraldaja oli MTÜ Tartu Rattamatkad. 2020. a teemaks oli Tartumaa raamatukogud.

Laste liikumisharrastuste soosimisel toetati 29 koolidevahelist karikavõistlust kogusummas 9 tuhat eurot. Piirkondlikel TV-10 Olümpiastarti võistlustel osales 19 kooli. TV-10 Olümpiastarti üleriigilises sarjas osales Tartu Tamme Kool ja saavutas seal suurte koolide üldarvestuses finaalis 1. koha.

Koostöös üldhariduskoolide ja spordiklubidega edendati koolisporti. Tartu koolidevaheliste karikavõistlused viidi läbi spordiklubide poolt. Selle kaudu tutvustatakse sporditegemist ja erinevaid spordialasid. Tartu Spordiliidu abiga viidi Tartu kesklinnas läbi koolidevaheline heategevuslik teatejooks.

Aruandeaastal tegeleti ka Eesti Spordiregistri spordirajatiste andmebaasi uuendamise ja täiendamisega.

Mitmekülgse kasutuses oleva ning linnaloodust ja kultuuri väärtustava avaliku ruumi tekke soodustamine

Juulis toimunud Autovabaduse puiestee projektiga kaasati hulk erinevaid osapooli avaliku ruumi kujundamisse. Ala oli kujundatud mänguliselt ning pakkus võimalusi erinevateks tegevusteks, projekti raames loodi erinevatele eagruppidele hulk ruumiobjekte avaliku ruumi loominguks kasutamiseks. Kunsti eksponeerimiseks kasutati samuti Autovabaduse puiesteed, mille raames rajati Tartu 2024 väliõhu galerii ning tegevustesse kaasati nii Tartu Kunstnike Liit kui Tartmus. Autovabaduse puiestee tõi linnarahva lähemale ka Emajõe, nagu ka mitmed teised tegevused. 2020. a korraldati uute Emajõe äärsete kohvikute konkurss. Emajõe suvekontserdite raames said kontserdipaikadeks TÜ Delta väliala, Emajõe rand, Sõudebaas ning Koidula ja Jannseni monumendi ala. Samuti toimus vabaõhuüritusi ka Tartu Laululava juures asuval suvelaval.

Aruandeaastal valmis uus lodjakoda ning seoses sellega rajati ka uus tänavavalgustus Lodjakoja sissesõidule Ujula tänavast kuni Emajõeni.

Tartu Lastekunstikool korraldas suvise linnalaagri raames Tartu linnalooduse joonistamise ja maalimise. Toetati „Emajõgi algab siit“ konikoristuskampaania kujunduse rajamist.

Laste ja teismeliste arenguks ja eneseteostuseks mitmekülgseid võimalusi loova noorsootöö edendamine

Noorte kaasamiseks kaasava eelarve protsessi oli vähemalt 14-aastastel Tartu linna kodanikel võimalik hääletada kaasava eelarve projektide vahel. Protsessi kajastavate turundus- ja kommunikatsioonitegevuste puhul kasutatakse muuhulgas ka noorte seas populaarseid sotsiaalmeediakanaleid, et noori paremini kõnetada. Kaasava eelarve nimistus oli välja toodud Anne noortekeskuse arendamise projekt. Üheks võitnud ideeks oli aga liikuma kutsuva ala loomine Veeriku kooli õuealale, mis on mõeldud tervele kogukonnale kasutamiseks.

Noorsootöö valdkonnas toimusid arutelud huvitegevuse pearahapõhise süsteemi edasiarendamiseks. 2020. a rakendusid täpsustatud toetusreeglid huvitegevuse rahastamisel. Samuti arendati noorsootöö valdkonna toetusmeetmeid. Töö käigus täiendati toetusliikide kirjeldusi ja hindamiskriteeriume ning pandi veelgi suurem rõhk noorte eakohasele kaasamisele.

2020. a jätkus noorte töömaleva korraldamine Anne Noortekeskuse eestvedamisel. Kinnitati Tartu noorte töömaleva põhimõtted ning malevasse registreerimine toimus esmakordselt läbi Tartu Linnaportaali. Tartu Noorte töömaleva raames avati üks innovatsioonimaleva rühm, mille eesmärgiks oli toetada noorte tööhõivevalmidust laiemalt, pakkudes neile tänapäevasemaid ja loovamaid tööülesandeid.

Kooli noorsootöö tugevdamiseks korraldati infopäev huvijuhtidele ning võrgustikku nõustati huviringide andmete sisestamise koha pealt Tartu haridusteenuste haldamise süsteemis ARNO. Õpilasesindustele loodi infolist ning viidi läbi osalusteemalisi seminare: toimus 11 seminari Zoomi keskkonnas ning ühes koolis kohapeal.

Mobiilse kontaktnoorsootöö kättesaadavuse tagamiseks on alates 2020. a juunist tänavanoorsootöö üks Tartu Noorsootöö Keskuse teenuse komponentidest ning sellega tegeletakse regulaarselt Tartu linna erinevates piirkondades.

Tartu Noorsootöö Keskus viis läbi kvaliteedihindamist muutuste märkamise meetodil juba mitmendat aastat. 2020. a toimus hindamisprotsess osana Eesti Noorsootöötajate Kogu mõju hindamise projektist, mille raames rakendati muutuste märkamise meetodit samaaegselt kaheksas omavalitsuses. Projekti kokkuvõttev seminar toimub 2021. a.

Huvihariduse õpetajate järelkasvu kindlustamiseks toimus Tartu Lastekunstikooli tõhus koostöö Kõrgema Kunstikooliga Pallas, mille tudengid käivad Tartu Lastekunstikoolis praktikal: koolidevahelise koostöö tulemusel asus huvikooli õpetajana tööle kolm noort kolleegi Pallasest.

Noortekeskuste ja huvikoolide ehituse ja korrastamise raames kohandati Anne noortekeskus (Uus 56) ja Lille noortekeskus (Lille 9) ratastooliga ligipääsetavaks. Tartu II Muusikakoolis tegeleti klassiruumide järk-järgulise helikindlamaks muutmise. Helikindlaks muudeti ukсед ja vaheseinad. Tartu Lastekunstikoolis jätkati akende vahetamisega (Tiigi 61) ning remonditi galerii- ja õpperuume (Jakobi 52). Lisaks kaasajastati Tartu Lastekunstikooli õpikeskkonda: hangiti neli LED-ekraani, mis võimaldavad kunstiõppeks hädavajalikku visualiseerimist, õppevideote, pildimaterjali, slaidiesitluste jne kasutamist; hangiti keraamikaahi, mida kasutatakse Tiigi 61 hoones ning uuendati muud õppeinventari.

1.5.6. JÄÄTMEKAVA

Tartu linna jäätmekava perioodiks 2020-2024 kehtestati Tartu Linnavolikogu 23. jaanuari 2020. a määrusega nr 84. Järgnevas aruandes tuuakse välja 2020. a olulisemad tegevused strateegiliste eesmärkide kaupa.

1. Jäätmetekke vältimist soodustavad tegevused

Korduskasutuskeskuste tegevuse toetamine (sh jäätmejaamade juures olevate mööbliruumide kasutamise jätkamine, uue korduskasutuskeskuse loomise toetamine)

Linnamajanduse osakond sõlmis finantseerimislepingud taaskasutuskeskuste toetamiseks. Linna toetusel hoidis Majaomanike Ühing käigus Korduvkasutuskeskust. MTÜ Eko Tarest korraldas linna toetusel teise Tartus tegutseva taaskasutuskeskuse tööd.

Tartu linna toetuse abil on valminud Aparaaditehase keldrikorrusel taaskasutus põhine avatud töökoda (Taaskasutusklauster), mis kannab nimetust Paranduskelder. Paranduskeldris viiakse läbi töötubasid ja huviringe taaskasutuse edendamiseks. 2020. a jätkati Paranduskeldri toetamist.

Tartu elanikud said jäätmejaamadest mööbliesemeid kasutamiseks kaasa viia.

2. Jäätmete liigiti kogumise ja taaskasutamise edendamine

Jäätmete kogumis- ja käitlusvõrgu arendamine

2.2 Tartu Linnavalitsuse hangetes keskkonnahoidlike riigihangete põhimõtete rakendamine

2020. a korraldati Jaama 72c jäätmejaama haldamise, korraldatud jäätmeveo ning Aardlapalu jäätmekeskuse haldamise hanked. Nendes riigihangetes rakendati keskkonnahoidlike riigihangete põhimõtteid.

2.3 Korraldatud jäätmeveo hanke läbiviimine

2020. a kuulutati välja korraldatud jäätmeveo riigihange. Riigihankes nähti ette tingimused, et edendada jäätmete liigiti kogumist. Nähti ette biojäätmete, vanapaberi ja pakendijäätmete kogumisel tingimused hinna osas, et jäätmete liigiti kogumine oleks soodsam.

2.4 Jäätmejaamade töö jätkamine

Liigiti kogutud jäätmeid võeti elanikelt vastu jäätmejaamades (Selli 19 ja Jaama 72c). Kokku külastas jäätmejaamasid 2020. aastal 54 829 inimest (2019. a 61 659, 2018. a 70 890, 2017. a 59 896, 2016. aastal 43 095, 2015. a 25 560).

2.6 Koostööprogrammid korteriühistutega jäätmemajade rajamiseks, süvamahutite hankimiseks jms

Seoses eriolukorraga riigis ja sellest tulenenud kärbetega linnaeelarves 2020. a korteriühistutele jäätmemajade ehitamiseks või süvakogumismahutite paigaldamiseks mõeldud toetusi ei jagatud.

Linn toetas Tartu Korteriühistute Liidu projekti „Hoolas Ühistu 2020“ elluviimist. Kampania käigus telliti 7 m³ konteinereid 141 ning 10 m³ konteinereid 13. Kokku koguti jäätmeid 11 117 m³. Kõik ühistud, kes kontainerit soovisid, selle ka said.

2.7 Ohtlike jäätmete kogumisringi korraldamine

Ohtlike jäätmete kogumisringi endises Tähtvere vallas toimus 07.09.2020. Kogumispunktid elanikele olid kaheksas külas ja alevikus. Kokku koguti erinevaid ohtlikke jäätmeid, vanu elektroonikaseadmeid ning autorehve 7791 kg (2019. a koguti 17 991 kg jäätmeid, 2018. a 6197 kg jäätmeid).

2.8 Ohtlike jäätmete kogumise jätkamine jäätmejaamades ja bensiinjaamades

1. bensiinjaamad (10 asukohta) - 2020. a töid elanikud 7128 kg ohtlikke jäätmeid (2019. a 7974 kg, 2018. a 6248 kg, 2017. a 5921 kg, 2016. a 6187 kg, 2015. a 7689 kg);

2. jäätmejaam aadressil Selli 19 - 2020. a töid elanikud 79 783 kg ohtlikke jäätmeid (2019. a 68 649, 2018. a 71 018 kg, 2017. a 64 841 kg, 2016. a 41 132 kg, 2015. a 34 230 kg);

3. jäätmejaam aadressil Jaama 72c - 2020.a töid elanikud 58 960 kg ohtlikke jäätmeid (2019. a 47 336, 2018. a 34 595 kg, 2017. a 44 338 kg, 2016. a 28 993 kg, 2015. a 27 840 kg).

2.9 Pakendijäätmete kohtkogumise suurendamine jäätmevaldaja juures (eraldi konteiner, pakendikott)

OÜ Tootjavastutusorganisatsioon (TVO) pakendikoti teenusega oli 2020. a oktoobris ühinenud 1180 klienti (2019. a veebruaris 1002). Korterimajade teenindamiseks oli TVO 2020. a oktoobris paigaldanud 280 konteinerit (2019. veebruaris 189). Pakendikonteinereid said korteriühistud tellida ka teistelt jäätmevedajatelt (AS Eesti Keskkonnateenused, AS Ragn-Sells).

2.12 Aiajäätmete vastuvõtt ja kogumisringid sügisel ja kevadel

Aia- ja haljastusjäätmeid võeti kompostimiseks vastu Aardlapalu ümberlaadimisjaamas ja jäätmejaamades. 2020. a töid elanikud linna jäätmejaamadesse 909 tonni aiapäätmeid (2019. a 957 t, 2018. a 924 t, 2017. a 788 t, 2016. a 731 t, 2015. a 428 t). Jätkati sügisese puulehtede kogumiskampaaniaga nii eramajade (jagati tasuta 100 liitriseid kilekotte maha langenud lehtede kogumiseks) kui korterimajade (koostöös Tartu Korteriühistute Liiduga) juurest. Puulehed veeti ära linna kulul ja suunati kompostimisele.

Tähtvere linnaosa korraldas oma elanikelt sügisese aiapäätmete kogumise 9-13. novembril 2020. Selle aja jooksul koguti elanikelt 75 m³ erinevaid aia- ja haljastusjäätmeid.

Jäätmete liigiti kogumise ja sortimise arendamine

2.15 Võimalusel linnaülene konteinerite sarnane märgistamine (paber ja kartong – sinine, pakend – kollane, klaas – roheline, biolagunevad jäätmed - pruun)

Pakendiorganisatsioonid juhivad samast märgistusest. ETO segapakendikonteinerid ja sildid on kollased, klaaspakendikonteinerid ja sildid rohelised. TVO mahutite sildid on segapakendil kollased, paberpakendil sinised, klaaspakendil rohelised. EPR on erinevaid mahuteid kõige enam, kuid ka neil on kas mahutid ise või siis sildid nõutud värvides. Erisuseks on see, et suurte tünnide, kuhu võib panna nii sega- kui paberpakendit, sildid on poolenisti kollased, poolenisti sinised.

2.16 Tartlaste jäätmehooldusharjumuste, motivaatorite ning rahulolu kaardistamine

2020. a alguses viis linnamajanduse osakond läbi küsitluse Tartu linna koolide ning lasteaedade jäätmete liigiti kogumise teemal. Küsiti erinevate jäätmeliikide konteinerite olemasolu kohta, konteinerite majasisesel paiknemise ning märgatavuse kohta. Kõikidel koolidel ja lasteaedadel on olemas segaolmejäätmete konteinerid, peaaegu kõikidel koolidel ning lasteaedadel on ka vanapaberikonteiner, vähem on biojäätmete ning pakendikonteinereid. Koolides ja lasteaedades, kus majasisesed kastid on hästi märgistatud, toimub ka usinam liigiti kogumine.

3. Jäätmetest tuleneva keskkonnamiski vähendamine ning seire ja järelevalve tõhustamine

3.3 Ulaladestatud (illegaalsete) jäätmete (tava- ja ohtlike) likvideerimine vastavalt vajadusele

Töid on teostatud jooksvalt vastavalt saadud infole ja vajadusele.

Alates 1998. aastast on igal kevadel organiseeritud linlaste abiga, talgukorras munitsipaal- ja reformimata riigimaadel omavalitsuste prügi mahapanekukohtade likvideerimist ja alade heakorradamist. 2020. a jäid talgud COVID-19 leviku tõttu linna kriisikomisjoni otsusega ära kuid prügi mahapanekukohti koristati aasta jooksul mitmeid. 2019. a osales heakorraltalgutel 858 inimest ja koristati 347 m³ jäätmeid, 2018. a 936 inimest ja 361 m³ jäätmeid, 2017. a 1370 inimest ja 822 m³ jäätmeid, 2016. aastal 1208 inimest ja 622 m³ jäätmeid, 2015. a 959 inimest, 645 m³ jäätmeid.

3.5 Suletud Aardlapalu prügila järelhooldus

2020. a jätkati Aardlapalu järelhooldusega vastavalt prügila sulgemiskavale. Prügilas koguti 663 000 m³ prügilagaasi, millest Doranova Baltic OÜ tootis elektrit.

3.6 Probleemsetesse pakendijäätmete kogumiskohtadesse valvekaamerate paigaldamine

2020. a oli avalike pakendikonteinerite ümbruse prügistamise ohjamiseks tellitud videovalve üleval viies asukohas: Mäe 39a parklas, Uus-Pärna ristmikul, Kabeli-Raudtee ristmikul, Aardla-Raudtee ristmiku lähedal, Näsiniine-Põhjatamme pst ristmikul. Keskkonnateenistus edastas järelvalveosakonnale aasta jooksul 26 prügistamisjuhtumi materjalid (videoklipid, pildid, ametniku tunnistused).

3.7 Jäätmevaldajate registri pidamine

Keskkonnateenistus menetles jooksvalt korraldatud jäätmeveo vabastamise avaldusi ning korraldab jäätmevaldajate registrit, samuti kontrolliti kortermajade vanapaberi- ja biolagunevate jäätmete konteinereid.

3.9 Tartu jäätmekava eesmärkide ja tegevuste täitmise ülevaade ja tegevusplaani koostamine järgmiseks aastaks

Jäätmekava täitmine vaadatakse üle kalendriaasta lõppedes ning esitatakse jäätmekava täitmise aruanne (käesolev aruanne).

3.10 Olmejäätmete ringlussevõtu määra, liigiti kogutud jäätmete hulga analüüs

2020. a korraldatud jäätmeveo raames kogutud jäätmekogused veopiirkondade kaupa, tonnides.

	Segaolmejäätmed	Vanapaber	Biolagunevad jäätmed
Endine Tähtvere vald	621,00	21,84	
I jäätmeveopiirkond	6 961,44	417,24	553,92
II jäätmeveopiirkond	4 225,81	1 109,26	441,60
III jäätmeveopiirkond	2 527,88	232,59	256,88
IV jäätmeveopiirkond	5 987,17	820,99	396,44

3.12 Tartu linna jäätmehoolduse õigusaktide üle vaatamine-uuendamine, kui muutuvad riigi õigusaktid

2020. a kehtestas Tartu Linnavolikogu Tartu linna jäätmekava aastateks 2020-2024.

4. Teadlikkuse suurendamine

4.2 Järjepidev teadlikkuse edendamine Tartu linna veebilehe, meedia ja sotsiaalmeedia vahendusel arvestades ka muukeelsete elanikega:

- jäätmetekke vältimisest
- jäätmete liigiti kogumisele, ringlussevõtule ja taaskasutusele suunamisest
- liigiti kogutud jäätmete üleandmisvõimalustest

Jäätmeinfot avaldatakse linna kodulehel. Pressiteadete vahendusel informeeriti elanikke erinevatest olulistest jäätmealastest teemadest. Linna veebilehe rubriigis „Ametnik vastab” vastasid ametnikud elanike küsimustele, sh heakorda ja jäätmekäitlust puudutavatele küsimustele. Tartu heakorratelefonile said elanikud jätta kaebusi ja ettepanekuid. Tartu Linnavalitsuse infopunktist saavad elanikud muuhulgas esmast infot jäätmevaldkonna kohta.

4.3 Koostöö haridusasutuste ja ettevõtetega jäätmetekke vähendamisel, ühisprojektide kavandamine

Kultuuriosakonna ja linnamajanduse osakonna koostöös töötati välja keskkonnasõbralike kultuuriürituste korraldamise juhendi, mida võetakse tulevaste ürituste korraldamisel aluseks. Juhend käsitleb ka jäätmete liigiti kogumist avalikel üritustel.

4.5 Õpetajate ja teiste täiskasvanute koolitamine

Koostöös Tartu Keskkonnaharidusekeskusega on välja töötatud jäätmeteemalised koolitused. Loodusmaja töötajad tutvustasid Tartu linna jäätmekäitlussüsteemi, jäätmete liigiti sorteerimist ja eri liiki jäätmete käitlemise võimalusi (jäätmejaamad, uuskasutuskeskused, kompostimine), jäätmetekke vähendamist, taaskasutust. Koolituste metoodika kohandati osalejatele vastavaks, nt lastega peredele viidi läbi jäätmete sorteerimise mäng. Jäätmeteemalisi koolitusi viidi läbi Tartu linna üritustel või asutustele ja organisatsioonidele suunatud töötubades kokku 8 korral.

1.5.7. ÜHISVEEVÄRGI JA –KANALISATSIOONI ARENDAMISE KAVA

Vastavalt ühisveevärgi ja –kanalisatsiooni seadusele korraldab ühisveevärgi ja –kanalisatsiooni arendamise kava koostamist kohalik omavalitsus, kusjuures kava koostatakse vähemalt 12 aastaks ning iga nelja aasta tagant toimub kava läbivaatamine ja täiendamine nii, et kava hõlmaks jälle vähemalt 12 aastat. Viimane läbivaatamine toimus 2016. aastal ning Tartu Linnavolikogu kinnitas 08.12.2016. a määrusega nr 126 „Tartu linna ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni arendamise kava aastateks 2016-2030.“

Tartu Linnavolikogu on Tartu vee-ettevõtjaks määranud ASi Tartu Veevärk, mis kuulub 100% Tartu linnale ja on ainuke vee-ettevõtja linnas. AS Tartu Veevärk on vee-ettevõtja ka Kõrveküla alevikus ja Tila, Vahi ning Lombi külas, Ülenurme ja Tõrvandi alevikus, Reola ja Uhti külas, Õssu külas ja Räni alevikus ning endise Tähtvere valla territooriumil ehk Ilmatsalu ja Märja alevikus ning Haage, Vorbuse, Tüki, Rahinge ja Rõhu külas.

Ettevõtte on Tartus 85 puurkaevu (nendest 9 puurkaevu, Anne veehaare Luunja valla territooriumil), mis paiknevad suurte veehaaretena (Meltsiveski, Anne, Ropka), üksikpuurkaevudena ja puurkaevude gruppidega linnas hajali.

Alates 2000. aastast töödeldakse põhjavett Sepa veetöötlusjaamas (Ropka veehaare) ja alates 2004. aastast Anne veetöötlusjaamas (Anne veehaare), Meltsiveski veehaarde põhjavett ei töödeldeta ja vesi pumbatakse otse veetorustikku.

Lisaks kasutatakse väljaspool Tartu linna 15 puurkaevu, mille põhjavett töödeldakse 10 veetöötlusjaamaga.

2020. a üldise veetarbimise võrdlus (Tartu linn; Kõrveküla, Ülenurme ja Tõrvandi alevik; Reola ja Uhti küla):

AS Tartu Veevärk	Vesi elanikkonna seas m ³	Vesi tööstus m ³	Veekadu m ³
Linnas	3 355 383	1 439 244	557 714
Linnast väljas	46 108	19 778	7 665
Kõik kokku	3 401 491	1 459 022	565 379

Aastateks 2017-2021 on koostatud joogivee ja põhjavee kontrolli kava, mis on kooskõlastatud Terviseameti Lõuna talitusega. Tähtvere linnaosas on kontrollikavad koostatud 2020-2024 aastateks.

1. Põhjaveevõtt 2020. aastal oli Tartu linnas 5 352 341 m³/a. Tartu põhjaveemaardla põhjaveevaru on kinnitatud 15.11.2017 keskkonnaministri käskkirjaga nr 1-2/17/1140 47 060 m³/d järgnevalt: Tartu linnas 39 360 m³/d (sellest AS Tartu Veevärk 35 120 m³/d + teised asutused 4240 m³/d = kokku 39 360 m³/d), Tartu vallas 7700 m³/d (kinnitatud 2017. a) + 2400 m³/d (kinnitatud 2018. a) = kokku 10 100 m³/d (AS Tartu Veevärk).
2. Tasu võetud vee eest 1 m³ maksab eurot - teenusehind 0,616 lisandub käibemaks 0,123 kokku 0,739 eurot.
3. Ühisveevärgi kaod Tartu linnas 2020. aastal oli 557 714 m³ (10,42%).
4. Ühisveevärgi teenust kasutas Tartu linnas 92 881 elanikku (Statistikaameti andmetel oli 01.01.2021. a seisuga 92 974 elanikku). Olmes kasutati ühisveevärgi vett 2020. a

3 355 383 m³ (62,69%). Ühe elaniku kohta tarbiti 2020. a umbes 99 liitrit ööpäevas (2019. a umbes 91 liitrit ööpäevas).

5. 2020. aastal kasutati Tartu linnas tööstuses vett 1 439 244 m³ (26,89%). Veekadu oli 557 714 m³ (10,42%).
6. Ühisveevärgi torustiku kogupikkus oli 424,3 km (Tartu linn + teeninduspiirkond väljaspool linna).
7. Ühisveevärgi kasutajate osa protsentides Tartu linna elanike üldarvust oli 99,9%.
8. Kõigile joogivee kvaliteedinõuetele (sh nitraatide osas) vastavat vett saavate elanike osakaal oli 100%.
9. Ühiskanalisatsiooni suunatava heitvee osakaal Tartu linnas 99,9%.
10. Ühiskanalisatsiooni torustiku pikkus oli 459,3 km (Tartu linn + teeninduspiirkond väljaspool linna).
11. Sademeveetorustiku kogupikkus 2020. a lõpuks oli 154,0 km (Tartu linn + teeninduspiirkond väljaspool linna)
12. Kanalisatsioonitorustike vanuseline jaotus on järgmine:

Ehitusaastad	Pikkus (km)	Osakaal (%)
Kuni 1960	16,1	3,5
1961 - 1970	36,9	8,0
1971-1980	28,2	6,1
1981-1990	18,3	4,0
1991-1995	21,1	4,6
1996-1999	19,9	4,3
2000-2005	70,6	15,4
2006-2010	129,8	28,3
2011-2016	40,7	8,9
2017-	77,7	16,9
KOKKU	459,3	100,0

13. Kanalisatsiooni teenuse hind on järgmine: 1 m³ maksab 1,080 eurot, lisandub käibemaks 0,216 eurot, kokku 1,296 eurot.
14. Veekeskonnale ohtlike ainete suunamine ühiskanalisatsiooni ja/või Emajõkke: naftasaaduste sisaldus Emajõkke suunatavas sademe- ja heitvees on <1,4 mg/l.
15. Alates Tartu reoveepuhasti käivitamisest 1998. aastast kuni 2014. aastani kasutati reoveemuda käitlemiseks aunkomposteerimist. Kääritatud muda koos tugiainega (turvas) aunastatakse. Settekäitlustulemusena tekkis 2020. a 6150 tonni reoveemuda, mis kasutati haljastuses ja põllumajanduses.
2014. a alustas tööd biogaasijaam. 2020. a toodeti biogaasi 618 868 m³ ja sellest elektrienergiat 558 083 kWh.
16. Tartu ühisveevärgi torustikul on ligikaudu 1120 töökorras hüdranti, lisaks paigaldati 10 uut hüdranti.

1.5.8. VÄLISÕHUS LEVIVA KESKKONNAMÜRA VÄHENDAMISE KAVA

„Tartu linna välisõhus leviva keskkonnamüra vähendamise tegevuskava aastateks 2019-2023“ kinnitas Tartu Linnavolikogu 20.12.2018. a määrusega nr 51, mis jõustus 01.01.2019. Tegevuskava põhineb 2017. aastal valminud Tartu linna strateegilisel mürakaardil. Järgnevas aruandes antakse ülevaade 2020. a olulisematest tegevustest.

1. Linna üldised tegevused, mis toetavad müra vähendamist

Keskkonnamüra vähendamine on võimalik planeerimistegevuse, liikluskorralduslike võtete ning müra tekke ja leviku piiramise kaudu. Müra vähendamiseks püütakse planeeringutes ja ehitusprojektides arvestada keskkonnamüra aspektidega. Uute hoonete planeerimisel ja projekteerimisel arvestatakse välispiiretele esitatud heliisolatsiooninõudeid olenevalt keskkonnamüra tasemest (standard EVS 842:2003). Tulenevalt keskkonnaministri 3.10.2016. a määrusest nr 32 „Välisõhus leviva müra piiramise eesmärgil planeeringu koostamise kohta esitatavad nõuded“ peab planeeringu-dokumentatsioon sisaldama mürahinnangut, kui planeeringuga kavandatakse ehitist või tegevust, mis võib kaasa tuua müra normtaseme ületamise, kuid läbi ei viida keskkonnamõju strateegilist hindamist.

Tartu Linnavolikogu 14.09.2017. a otsusega nr 494 kehtestatud Tartu linna üldplaneeringuga on muuhulgas antud suunised müra vähendamiseks. Üldplaneeringu kohaselt tuleb kõrge müra-tasemega piirkondade arendamisel lähtuda keskkonnamüra vähendamise tegevuskavas välja toodud meetmetest. Põhimagistraaltänavad planeerida hoonetest piisavalt kaugele või kasutada müratõrjemeetmeid. Uute põhi- ja jaotustänavate lõikude või olemasolevate põhi- ja jaotustänavate rekonstrueerimise kavandamisel tuleb rakendada sobivaid müra ja vibratsiooni leevendavaid meetmeid, mis realiseeritakse teede ehitamisega samal ajal. Konkreetsete tööstusobjektide või müratundlike hoonete kavandamisel tuleb iga kord analüüsida, kas müra võib muutuda probleemiks, ning vajaduse korral rakendada leevendavaid meetmeid või leida kavandatavale objektile sobivam asukoht. Kohtades, kus tööstusmüra on praegu probleemiks (müratundlikud eluhooned), tuleb leida juhtumipõhised lahendused. Kui perspektiivis soovitakse kaubarongide osas raudtee kasutamise intensiivsust suurendada, tuleks kogu linnasisese raudteekoridori ulatuses hinnata müratõkkeseinte rajamise vajadust ja otstarbekust. Planeeringus määratud vaiksete alade säilitamiseks ja laiendamiseks tuleb võtta tarvitusele meetmed, mis on esitatud Tartu linna välisõhus leviva keskkonnamüra vähendamise tegevuskavas.

Kui puuduvad võimalused müra vähendamiseks väliskeskkonnas, siis lähtutakse uute detailplaneeringute või projektide koostamisel heade tingimuste tagamisest hoonete siseruumides, nt hoonete teepoolse välispiirde helipidavuse parandamine.

Müra piirväärtustega arvestatakse ka ehituslubade väljastamisel, kus hoone tehnoeadmete valikul on aktsepteeritavad vähem müra tekitavad seadmed, ning keskkonnamüra taotlusele seisukohta andes, kus esitatakse loa väljastajale ettepanekud tootmismüra vähendamiseks.

2. Liikluskorralduslikud võtted ja prioriteetide seadmine liikluses

Kaudseteks müra vähendamise meetmeteks on ühistranspordi ning jalg- ja kergliiklusteede kasutamise soodustamine. Samuti liikluskorralduslikud võtted, mille elluviimisel lähtuti Tartu linna transpordi arengukavast 2012-2020.

Liikluse rahustamise eesmärgil ehitati uusi künniseid ja vahetati välja amortiseerunud künnised.

3. juulist 2. augustini korraldati Autovabaduse puistee, mis tähendas, et kuu aega oli Vabaduse puistee avatud ainult jalakäijatele ja kergliiklejatele. Euroopa liikuvusnädal 16.-22. septembril said autojuhid sõita linnaliinibussiga tasuta.

Kergliikluse ja ühistranspordi kasutamist toetas jätkuvalt Tartu rattaringlus ehk avalik iseteenindusega jalgrataste kasutamise süsteem. Rattaringluse koosneb rohkem kui 70 rattaringluse parklast ja ligi 750 jalgrattast.

2020. a jätkus Tartu läänepoolse ümbersõidu II ehitusala projekteerimine. Projekti eesmärk on liiklusohutuse taseme tõstmine, liikluse sujuvuse ja läbilaskvuse suurendamine, mis omakorda

vähendab liiklusrummu nii piirkonnas kui ka kesklinnas. Projektiga rajatakse uusi müraseinu, et parandada elukvaliteeti nendel elanikel, kes elavad mittenouetekohastes müratingimustes.

3. Müra teket vähendavad meetmed

Mürataset mõjutab teede ja tänavate tehniline seisukord, mille parandamine on omavalitsuse võimuses. Teede ja tänavate remontimisel ja rekonstrueerimisel lähtuti 2020. a Tartu linna arengukavas 2018-2025 sätestatust.

2020. a ehitati ja rekonstrueeriti mitmeid sõiduteid, sh jätkati Riia-Vaksali tn kergliiklussilla ja tunnelite ehitamis, alustati Vaksali-Fr.Tuglase-Fr.R.Kreutzwaldi kergliiklustee rajamist. Rajati mitmeid jalg- ja jalgrattateid, näiteks Ülikooli tänaval, Mõisavahe tänaval, Turu-Ropka teel, Jaama-Rõõmu, Uueturu ja Inseneri tänaval. Kõnniteid rekonstrueeriti Annelinnas ja Vanemuise tänaval.

Tartu on üks vähestest keskmise suurusega linnadest Euroopas, kus linna kogu ühistranspordisüsteem on viidud üle taastuvkütusele. 2020. a sõitsid Tartu linnaliinide kõik 64 bussi taastuvkütusega: biometaani ehk rohegaasiga.

Müra vähendamiseks raudteel kasutab AS Eesti Raudtee peateedel keevitatud rööpaid, mis võrreldes mehaaniliste liidestustega on kordades vähem müra tekitavad. Müra vähendamiseks on kaubarongide kiirust Tartu jaamast läbi sõitmisel vähendatud 25 km/h.

Kaudselt aitavad müra vähendamisele kaasa elektriautode kiirraadijad kesklinnas ning linna-keskkonda paigaldatud mürasensorid, mille abil tekkivat müra analüüsida.

4. Müra levikut piiravad meetmed

Müra leviku piiramise võimalike meetmetena on müratõkkeseinte ja -vallide rajamine, haljastuse osakaalu suurendamine ja vaiksete alade kaitse. Müratõkkeseinu 2020. a ei rajatud.

Tartu linna avalikele haljasaladele istutati 2020. a 117 uut puud ja 1417 uut põõsast, näiteks Soola tn jalgrattatee äärde 11 lehtpuud ja 20 põõsast, Inseneri tänava kõnniteede äärde kõrghaljastuseks 22 puud. Tartu kesklinna parkidesse ja Tartu tammikusse valiti välja elurikkuse alad ehk maastikulaborid, et parkidesse elu tagasi tuua ja tõsta liigilist mitmekesisust.

Müra piirava meetmeta on arvestatav hoonete välispiirde heliisolatsiooni parandamine, 2020. a renoveeriti täielikult linna suurim kool Annelinna gümnaasium ja algas Kroonuaia kooli projekteerimine.

5. Üksikobjektide poolt põhjustatud müra piiramise meetmed, teavitused, uurimus- ja arendustegevus ning järelkontroll

Müraprobleemidega linnavalitsusse pöördumise põhjuseks on olnud tööstusettevõttest, tehnoseadmest, lehepuhuritest või raudteelt kostuv häiriv müra. Ühekordsete ja lihtsamate kaebuste puhul saadi müratekitajaga kokkuleppele, et rakendatakse võimalikke müravähendamise meetmeid. Kahel juhul edastati kaebus häiriva müra kohta Terviseametile menetlemiseks. Detsembris teostati Raekoja platsi uisuväljaku jääseadme kompressori mürataseme mõõtmised.

2020. a esitati Keskkonnainvesteeringute Keskusele taotlus toetuse saamiseks, mille positiivse otsuse tulemusel sõlmiti töövõtuleping Estonian, Latvian & Lithuanian Environment OÜ-ga Tartu linna välisõhu strateegilise mürakaardi ajakohastamiseks. Mürakaart peaks valmima 2021. a lõpuks.

1.5.9. SÄÄSTVA ENERGIAMAJANDUSE TEGEVUSKAVA

Tartu linn liitus Linnapeade Paktiga 20.02.2014. sooviga suurendada energiatõhusust ja kasutada oma territooriumil rohkem taastuvaid energiaallikaid. Peamiseks eesmärgiks oli vähendada 2020. a CO² heitkoguseid vähemalt 20%. Energiamaajanduse eesmärkide seadmiseks valmis koostöös Tartu Regiooni Energiaagentuuriga Tartu linna säästva energiamajanduse tegevuskava

aastateks 2015-2020 (SEAP), mille Tartu Linnavolikogu võttis vastu 16.04.2015. a määrusega nr 63.

Säästva energiamajanduse tegevuskavas kirjeldati energiavaldkonnaga seotud tegevusi Tartu linnas aastatel 2015-2020 ning nende oodatavat mõju energia tarbimisele ja sellest tulenevale CO₂ emissioonile. Tabelites 1 ja 2 on toodud indikaatorid, mis võimaldavad hinnata kavandatud tegevuste efektiivsust. Tabelites on esitatud indikaatorite algnäidud (2010. a) esimese vaheinventuuri tulemused (2017. a) ja sihtnäidud aastaks 2020.

Tabel 1. Indikaatorid ja sihttase Tartu linna säästva energiamajanduse kava edukuse hindamiseks

Indikaator	ühik	2010	2017	Eesmärk 2020
Üldine energiatarbimine	MWh/a	1 272 193	1 501 000	1 072 000
CO ₂ heide	t CO ₂ a	540 794	660 000	432 635
Taastuenergia osakaal lõpptarbimises	%	38	27	45

Tabel 2. Indikaatorid ja sihttase Tartu linna säästva energiamajanduse kava edukuse hindamiseks munitsipaalsektoris (Tartu LV haldushooned, tänavavalgus, ühistransport, veevärk)

Indikaator	ühik	2010	2017**	Eesmärk 2020*
Energiatarbimine munitsipaalsektoris	MWh/a	91 000	88 000	1 072 000
CO ₂ heide	t CO ₂ a	43 000	32 000	432 635
Taastuenergia osakaal lõpptarbimises	%	33	45	45

*ülelinnalised eesmärgid SEAPis

*taastuenergia protsent tuleb Fortumi taastuvkütuste protsenti, rohesertifikaadiga (30%) ostenud elektrikoguse, veevärkis toodetud elektri ja linna hoonete taastuenergia toodangu alusel (müük 2,6 MWh).

Nagu nähtub tabelitest on munitsipaalsektoris suudetud eesmärke silmas pidada, kuid kokkuvõtteks on üldine energiatarbimine perioodil 2010-2017 siiski hoopis tõusnud.

Lõplik järelinventuur tuli kava kohaselt teha aastaks 2020, kuid koos SEAPi koostajatega leiti, et mõistlik on järelinventuur teha uue laiendatud sisuga arengukava SECAP (Suistanable Energy and Climate Action Plan) raames, mille käigus analüüsitakse seni tehtut ning seatakse uued eesmärgid.

08.11.2018. a otsusega nr 111 algatas Tartu Linnavolikogu Tartu linna energia- ja kliimakava „Tartu energia 2030“ koostamise, mille eesmärkide seadmisel võetakse lähteandmeteks 2017. a energiamajanduse tegevuskava vaheinventuuri tulemused.

Alljärgnevalt on esitatud „Tartu linna säästva energiamajanduse tegevuskava aastateks 2015-2020“ täitmise ülevaade meetmete lõikes kogu arengukava kehtimise perioodil.

Tegevus	Vastutaja ja täitmise aeg	Täitmine
Meede I: Kaugküttesoojuse ja –jahutuse tootmine ning jaotamine		
1. Kaugküttesoojuse võrgukadude vähendamine (18%-lt 15%-le)	Fortum Tartu AS 2010-2018	Ümber 192 km pikkune linna kaugküttetorustik on renoveeritud/asendatud uue torustikuga 83,1% ulatuses. Investeeringute tulemusena on viimase 10 aastaga trasside pikkus kahekordistunud, samal ajal on võrgu soojakadu vähenenud 15,2%-lt 11,99%-le ja veekadu on vähenenud 42%.
2. Kaugjahutusjaama rajamine võimsusega 13MW	Fortum Tartu AS 2016	Kesklinna külmajaam rajati 2016. a; Aardla katlamaja kaugjahutusjaam rajati 2017. a; Kahe jaama koguvõimsus on 13+5,4MW.
Meede II: Hoonefrondi energiatõhususe tõstmine		

Tegevus	Vastutaja ja täitmise aeg	Täitmine
3. Omavalitsuse haldusalas olevate hoonete renoveerimine	Tartu LV LVO 2011-2020	2015 koostati Tartu Linnavalitsuse energiatõhususe tegevuskava; 2015-2016 Kesklinna lastekeskuse renoveerimine; 2017 valmis Naerumaa lasteaiahoone; 2018 rekonstrueeriti Raatuse kool; 2019 rekonstrueeriti Variku kool koos spordihoonega, Rahu tn 8 sotsiaalmaja ja Maarjamõisa lasteaed; 2020 rekonstrueeriti Annelinna Gümnaasium.
4. Omavalitsuse hoonetes „roheline“ elektrienergia ostmise	Tartu LV LVO 2020	2018. a on hoonete elektrienergia 30% ulatuses „roheline“; 2019. a kehtiva elektrihanke järgi on Tartu Linnavalitsuse poolt tarbitavast elektrienergiast 40% roheline; 2020. a sõlmitud elektrihanke kohaselt tarbitakse 01.01.2021-31.12.2022 ainult taastuvatest energiaallikatest toodetud elektrienergiat.
5. Ärisektori hoonetes ja rajatistes energiatõhususele kaasaaitamine	Erasektor, Tartu LV 2020	2018-2020 kaastati suuremad ettevõtted ja kinnisvara haldurid kliimakava „Tartu energia 2030“ koostamisse.
6. Elamusektoris energiatõhususele kaasa aitamine	Tartu LV LVO, Kodanikud, Korteriühistud 2020	2015-2020 koostööprojekt „Nutikas linnaosa (Smart City District)“ korterelamute rekonstrueerimine liginullenergia hooneteks. 2019. a lõpuks oli renoveeritud 17 suurt kortermaja.
Meede III: Veekäitlus		
7. Biogaasijaama rajamine (10% elektrienergia-vajadusest kaetakse oma toodetud elektriga)	AS Tartu Veevärk 2014	2016. a valmis AS-i Tartu Veevärk biogaasijaam. Toodetud tahendatud reoveemuda kogus vähenes ca 32% võrreldes enne metaankääritamist toodetuga. 2020. a toodeti 618 868 m ³ biogaasist 595 804 kWh elektrienergiat.
8. AS Tartu Veevärk „roheline“ elektrienergia kasutamine	AS Tartu Veevärk 2020	
Meede IV: Transport		
9. Tartu linnavalitsuse ja haldusala transpordivahendite väljavahetamine säästlikemate vastu	Tartu LV LVO 2020	2015. a asendati kaks bensiinimootoriga ametisõidukit gaasisõidukitega; 2016. a rajas linn oma töötajatele jalgrataste nutika parkimismaja, mis mahutab 15 jalgratast ning kus on võimalik elektrirattaid laadida; 2017. a asendati üks ametisõiduk metaangaasil töötava sõiduki vastu ning ametiautode arvu vähendati 4 võrra. Ametnike käsutusse on antud ka ametijalgrattaid.
10. Kergliiklusteede rajamine (50 km uut teed) ja jalgrattaparklate rajamine	Tartu LV LPMKO, LMO 2020	Iga-aastaselt on rajatud kergliiklusteid, kõnniteid, jalgrattateid ja –radasid ning jalgrattaparkalaid. Eesmärk on täidetud.

Tegevus	Vastutaja ja täitmise aeg	Täitmine
11. Jalgrattaringluse rakendamine	Tartu LV LMO 2018	2016.-2019. a töötati välja rattaringluse tehnilise lahenduse prototüüp ja toimusid ettevalmistused projekti elluviimiseks; 2019. a käivitati Tartu rattaringlus ja 2020. a laiendati laadimiskohtade võrgustikku, sh naabervaldadesse. Eesmärk on täidetud.
12. Uue silla ehitamine, tänavavõrgu parendamine	Tartu LV LMO 2020	2015. a avati Ihaste sild; Tänavavõrku on iga-aastaselt parendatud. Eesmärk on täidetud.
13. Ühistranspordi busside uuendamine kuni 25% bussidest	Tartu LV LMO 2018	2019. a alustas uus operaator 100% uute gaasibussidega. Alates 2020. a sõidavad kõik liinibussid biogaasil. Eesmärk on täidetud.
14. Ühistranspordi busside uuendamine kuni 100% bussidest	Tartu LV LMO 2020	
Meede V: Tänavavalgustus		
15. Tänavavalgustuse üleviimine LED-valgustitele ja nutika juhtimise rakendamine	Tartu LV LMO 2015-2020	2015. a vahetati 10% olemasolevaid valgusteid LEDide vastu; 2016. a paigaldati 500 kaugjuhitavat LED valgustit; 2017. a vahetati välja 400 ja paigaldati 300 uut LED valgustit; 2018. a asuti ette valmistama Annelinna linnaosa tänavavalgustuse rekonstrueerimist; 2019. a lõpuks oli linna tänavavalgustuses kasutusel ca 3900 LED valgustit (28% kõikidest valgustitest) ja ca 2000 neist olid varustatud kontrolleritega individuaalseks juhtimiseks. 2020. a alustati suuremahulise tänavavalgustuse rekonstrueerimisega Annelinnas.
16. Tänavavalgustuses „rohelise“ elektrienergia ostmise 20%	Tartu LV LMO 2014	2020. a sõlmitud elektrihanke kohaselt tarbitakse perioodil 01.01.2021-31.12.2022 ainult taastuvatest energiaallikatest toodetud elektrienergiat. Eesmärk on täidetud.
17. Tänavavalgustuses „rohelise“ elektrienergia ostmise 100%	Tartu LV LMO 2020	
Meede VI: Energiajuhtimine		
18. Omavalitsuse hoonete varustamine nutikate seadmetega ja energiajuhtimise rakendamine hoonete/objekti põhiselt	Tartu LV LVO 2015-2020	2015.-2016. a M. Reiniku kooli staadionihoone kaugloetavate mõõdikute pilootprojekt; 2019. a võttis linnavalitsus kasutusele Cumulocity andmeplatvormi, mida kasutatakse linna energiatarbimise andmete kogumiseks; 2020. a jooksul töötati välja süsteem, mille abil kinnisvara ja tänavavalgustuse haldurid omavad jooksvat ülevaadet hoonete või liitumispunktide energiatarbimisest.

Tegevus	Vastutaja ja täitmise aeg	Täitmine
19. Infopäevade, sündmuste ja koolituste läbiviimine ametnikele, töötajatele ja linlastele	Tartu LV 2015-2020	2015. a algatati veebilehe „Säästev Tartu“ tegemist, mis valmis 2016. a; 2017. a toimus visioonikonverents „Tartu ühistransport 2030“ ning Vabaduse puistee ruumilahenduse töötuba; 2018. a toimus „Targa linna“ konverents. Iga-aastaselt korraldatakse autovaba päeva–nädala jagu üritusi iga aasta sügisel 2020. a toimus „Autovabaduse puistee“
20. Energiajuhtimise rakendamine (sh keskkonnasõbralikud riigihanked, energiatarbimise andmete seire, omavalitsuse eeskuju jne)	Tartu LV 2015-2020	2017. a rakendati töösse tänavavalgustuse haldamise lahendus ValGis; 2018. a asuti välja töötama Tartu linna hoonete haldustarkvara ning hoonete automaatika keskuse juhtimissüsteemi; 2018. a alustati Tartu Energia- ja Kliimakava „Tartu Energia 2030+“ koostamist; 2019. a ühineti konsortsiumiga koostööprojekti ClimateAligned elluviimiseks. Projekti eesmärk on meetodika koostamine, mis arvestab toote/teenuse keskkonnamõju ning millele tuginedes toimub planeerimine ning korraldatakse toodete, teenuste ja taristuobjektide hanked; 2020. a valmis Tartu energia- ja kliimakava „Tartu Energia 2030“.

1.5.10. ÕHUKVALITEEDI PARANDAMISE KAVA BENSOPÜREEINI OSAS

Tartu linna õhukvaliteedi parandamise kava koostati, kuna bensopüreeeni aastakeskmise sisaldus ületas kehtestatud sihtväärtust 1 ng/m^3 . Perioodil 2014-2019 mõõdeti Tartu linna seirejaamas järgmised bensopüreeeni sisaldused:

Aasta	Aasta keskmine, g/m^3
2013	1,9
2014	1,9
2015	1,2
2016	1,2
2017	1,4
2018	0,97
2019	0,98

Aastatel 2018 ja 2019 bensopüreeeni aasta keskmist sihtväärtust Tartus ei ületatud, 2020. a tulemused ei ole 2021. a veebruaris selgunud.

Õhukvaliteedi kavas toodi välja 7 meetet õhukvaliteedi parandamiseks bensopüreeeni osas.

Meede 1. Kaugküttele üleminek

Tegevuskava nägi ette üldplaneeringu kaugküttepriirkondade üle vaatamise tulenevalt BaP sihtväärtuste ületamisest. 2020. aastal jätkati Tartu üldplaneeringu 2040 koostamist, milles käsitleti eraldi teemana kaugküttepriirkondi, kaugküttele üleminekut. Üldplaneeringu koostamisel arvestatakse õhukvaliteedi parandamise tegevuskava soovitustega.

Üldplaneeringu kohaselt on kaugküttepiirkonna määramisel prioriteediks välisõhu kaitstuse, hoonestuse säästliku energiavarustuse tagamise ning kaugküttevõrgu funktsioneerimise tagamine. Üldplaneeringu eelnõu kohaselt on bensopüreeeni osas probleemne Karlova piirkond tervikuna ette nähtud kaugküttepiirkonnaks.

Kaugküttevõrguga liitumiseks saavad ühistud toetust taotleda läbi Keskkonnaprogrammi. Soojaettevõtted saavad toetust taotleda EL Ühtekuuluvusfondi vahenditest kaugküttekatelde renoveerimiseks ja kütuse vahetuseks, amortiseerunud ja ebaefektiivse soojustorustiku renoveerimiseks, soojusmajanduse arengukava koostamiseks ning lokaalsete kütelahenduste ehitamiseks.

Meede 2. Elamute soojustamine

Õhukvaliteedi tegevuskava nägi ette Tartu linna energia-ja kliimakava koostamise. Energia-ja kliimakava koostati 2020. a, milles käsitletakse Tartu linna energiajuhtimise teemasid. 2020.a septembris-oktoobris toimus energia ja kliimakava avalik väljapanek. Tegevuskava eesmärk on muuta energiakasutus linnas efektiivsemaks ja säästvamaks. Tartu linna strateegilised eesmärgid on:

- kliimaneutraalne Tartu linn aastaks 2050;
- teel kliimaneutraalsuse suunas on vahe-eesmärk vähendada 2030. aastaks CO₂ heidet 40% võrra;
- jõuda uuele tasemele taastuvenergia tarbimises ja tootmises;
- kohaneda kliimamuutustega.

Meede 3. Küttekollete uuendamine

Tartu linnas küttekollete uuendamiseks eraldi toetust ei ole. Küttekollete uuendamiseks on toetusmeetmed Kredexil (korterühistud, eramajapidamised).

Meede 4. Liikluskoormuse hajutamine, kergliiklusteede võrgustiku arendamine ja reguleerimine

Liikluskoormuse hajutamise ja kergliiklusteede arendamisega seotud tegevused on esitatud Tartu linna arengukava täitmise aruandes.

Meede 5. Teiste taastuvate energiaallikate kasutusele võtmine

2019. a väljastas linnamajanduse osakond 13 ning 2020. a 20 soojuspuuraugu asukoha kooskõlastust. Keskkonnaregistri andmetel on 2021. a veebruari seisuga Tartu linna territooriumil 108 kinnise süsteemi soojuspuurauku.

2020. a telliti uuring täpsustamiseks maasoojuse kasutamise võimalusi Tartu linnas endise Tähtvere valla territooriumil, seni olid juhised olemas vaid Tartu linna tiheasustusala kohta.

Meede 6. Muud pikemas perspektiivis võimalikud meetmed

Õhukvaliteedi tegevuskava kohaselt on üks efektiivsemaid meetmeid õhukvaliteedi parandamisel õigete kütmissvõtete kasutamine. 2019. a loodi keskkonnaministeeriumi poolt veebileht „Küta õigesti“ (<https://kutaõigesti.ee/et/>). Tartu linnas on õigete kütmissvõtete kasutamiseks loodud veebileht (<https://www.tartu.ee/et/linnakeskkond>), koostatud on infovoldik ning õppevideo.

Meede 7. Projektid ja uuringud

2020. a linn bensopüreeeni seireuuringuid ei tellinud. SA Keskkonnauuringute Keskus jätkas bensopüreeeni seirega Kalevi tn seirejaamas.

1.5.11. TARTU ARENGUSEIRE NÄITAJAD

Tartu linna arenguseire näitajad koos sihtnäitudega töötati välja arengustrateegia Tartu 2030 ülevaatamise käigus aastatel 2014-2015. Näitajad annavad üldise ülevaate sellest, kas ja kui kiiresti me linnaelu erinevates valdkondades püstitatud eesmärkide suunas liigume.

Kuna kõikide näitajate andmed 2020. a kohta ei ole aruandluse ajaks erinevatel põhjustel kättesaadavad (mõned andmed saame aastase nihkega, küsitlustulemustel põhinevaid andmeid saadakse 5-aastase intervalliga ja elamispinna suurst iseloomustava näitaja väärtused põhinevad rahvaloenduse andmetel), siis on 2020. a veerus nende andmete kohta esitatud värskem saadolev väärtus. Lähtenäiduks on üldjuhul võetud 2014. a andmed, v.a rahvaloenduse ja tartlaste küsitluse tulemustel põhinevad näitajad.

Üldised rahvastikunäitajad

Näitaja	2030 sihtnäit	2020 täitmine	2014 lähtenäit
Rahvaarv (seisuga 31. detsember)	110 000	95 090	97 080
Loomulik iive	Positiivne	17	102
Rändesaldo, Eesti sisene ja välisriikidega	Positiivne	-181	-643
Noorte (7-26-aastaste) osakaal	≥23	23,0	23,3
Tööturusurve indeks (seisuga 1. jaanuar)	>1	1,16	0,99

Vaatamata sellele, et 2017. a haldusreformi käigus lisandusid Tartu linna koosseisu ka Tähtvere valla elanikud, pole rahvastiku arvu kasvu suunas õnnestunud pöörata. Elanike arv Tartus vähenes võrreldes eelmise aastaga 236 inimese võrra. Ka rändesaldo on jäänud negatiivseks. Reaalset rännet analüüsidest saab välja tuua, et kõige rohkem liikumist on toimunud Tartu linna ja Tartu maakonna vahel. 2020. a lahkus Tartu linnast Tartu maakonda 1992 inimest ja Tartumaalt saabus 1727 inimest. Välisriikidesse suundumine on seevastu pidurdunud. Mullu lahkus Tartust välisriiki 618 inimest ja sealt tagasi saabus 1098 inimest.

Loomuliku iibe näitaja, mis püsis viimastel aastatel kasvutrendis, langes eelmisel aastal 17-le, kuid püsib ikka veel positiivsena. Positiivne on see, et üldise rahvastiku vananemise taustal pole Tartus noorte osatähtsus rahvastikus märkimisväärselt langenud ning püsib seatud sihtnäidu piiiril. Võrreldes Eesti keskmisega on noorte osakaal Tartus jätkuvalt suurem (01.01.2020 seisuga oli Eesti keskmine 20,6%).

Demograafiline tööturusurve indeks näitab eelseisval kümnendil tööturule jõudvate noorte (kes on praegu vanuses 5-14) ja sealt vanuse tõttu väljalangevate inimeste (kes on praegu vanuses 55-64) suhet. Kui indeks on ühest suurem, siis jõuab järgmisel kümnendil tööturule rohkem inimesi kui sealt vanaduse tõttu potentsiaalselt välja langeb. Kui aastatel 2012-2014 oli indeksi väärtus Tartus alla ühe, siis alates 2015. a tõusis see taas ühest suuremaks ning on senini kooskõlas püstitatud eesmärgiga.

Hariduse valdkonna näitajad (õppeaastate lõikes)

Näitaja	Ühik	2030/2031 sihtnäit	2020/2021 täitmine	2014/2015 lähtenäit
Koolieelsete lasteasutuste kohtade arv ja täituvus	arv	6330	5587	6195
	%	98	97,1	94,8
Põhikoolist väljalangenud õpilaste osakaal	%	0,0	0,08	0,07
Õpingutega jätkajate osakaal peale põhikooli lõpetamist	%	100	97,9	96,8
Kvalifikatsioonile vastavate õpetajate osakaal alus- ja üldhariduses	%	95	92,8	88
Gümnaasiumis õppijate arv ja õppurite osakaal, kes ei ela alaliselt Tartus	arv	2600	2881	2666
	%	30	36	32,8
Kõrgkoolis õpingute jätkajate osakaal gümnaasiumi lõpetajate hulgas	%	80	63,9	70
Tartu Kutsehariduskeskuses õppijate arv ja	arv	4000	2715	3429

Näitaja	Ühik	2030/2031 sihtnäit	2020/2021 täitmine	2014/2015 lähtenäit
õppurite osakaal, kes ei ela alaliselt Tartus	%	60	64,7	66
Tartu kõrgkoolides õppivate välisüliõpilaste osakaal	%	Kasvav trend	10,3	4
Elanike rahulolu haridus- ja õppimisvõimalustega Tartus*	%	≥80	86,0	75,5

* 2013. ja 2018. a elanike rahulolu-uuringu tulemused.

Üle poolte hariduse valdkonna näitajaist on muutunud positiivses suunas. Kuigi lasteaiakohtade arv ei ole suurenenud, siis aasta aastalt on suurenenud lasteaiakohtade täituvuse protsent, kasvunud on peale põhikooli lõpetamist õpinguid jätkavate noorte osakaal ning kvalifikatsioonile vastavate õpetajate osakaal alus- ja üldharidusasutustes. Jätkuvalt on kasvutrendis Tartu kõrgkoolides õppivate välisüliõpilaste osakaal. Elanike rahulolu haridus- ja õppimisvõimalustega Tartus on aga võrreldes 2013. a toimunud uurigu tulemustega suurenenud enam kui 10 protsendipunkti võrra, ületades 2018. a isegi soovitud sihtnäidu.

Koolieelsete lasteasutuste (munitsipaal- ja eralasteaiad) kohtade arvu vähenemine tulenes eelkõige rühmaliikide muutusest (nt kui aiarühm muutub sobitusrühmaks, sõltub kohtade arv hariduslike erivajadustega laste arvust). Kohtade arv sõltub ka sellest, kas lasteaiad hoolekogu on lubanud kohtade arvu rühmades suurendada või mitte. Viimastel aastatel on suurenenud seevastu lasteasutuste kohtade täituvus.

Gümnasistide arv on suurenenud eeldatust enam ja seda eelkõige mittetartlastest õppurite arvel. Viimastel aastatel on vähenenud Tartu Kutsehariduskeskuse õppurite arv, kellest ligi 65% on ka väljastpoolt Tartut tulnud kutseõppurit.

Ettevõtluse ja tööhõive valdkonna näitajad

Näitaja	Ühik	2030 sihtnäit	2020 täitmine	2014 lähtenäit
Tartu sisemajanduse koguprodukti (SKP) osatähtsus riigi SKPst*	%	Kasvav trend	8,3	7,7
Tööhõive määr võrreldes Eesti keskmisega*	%	Üle Eesti keskmise	Eesti: 68,4 Tartu: 72,1	Eesti: 63,0 Tartu: 65,9
Registreeritud noorte töötute (vanuses 16-24) osakaal registreeritud töötute hulgas*	%	Kahanev trend	17,2	21
Hõivatute jaotus sekundaarsektoris	%	Sekundaar-sektori osakaalu mõõdukas suurenemine	22,5	25,3
Hõivatute jaotus tertsiaarsektoris			76,3	73,8
Tartu keskmise brutotulu suhe Eesti keskmisesse*	%	105,0	101,7	101,7
Töövõljalikus hõivatute kohta lisandväärtuse alusel, tuhat eurot*	%	>45	42,5	24,6
Ettevõtlusaktiivsus**	arv	Kasvav trend	1741	1465
Majutuskohtade arv*	arv	Kasvav trend	2778	2057
Konverentsituristide osakaal Tartus majutatute arvust	%	8,0	0,8	3,1

* Andmed saab aastase nihkega (st 2020. a veerus on esitatud 2019. a andmed)

** Ettevõtlusaktiivsuse andmeid Statistikaameti poolt esitatavate andmete põhjal pole alates 2018. a enam võimalik arvutada, kajastatud on viimased andmed.

Eesmärgiks on võetud Tartu SKP osatähtsuse suurendamine riigi SKP-s. Võrreldes lähtenäiduga on see näitaja olnud mõõdukas kasvutrendis, kuid kolmel viimasel aastal on kasv peatunud. Läbi aastate on Tartus olnud kasvutrendis ka ettevõtlusaktiivsus.

Tartu tööhõive näitajad on muutunud positiivses suunas. Tööhõive määr on aastatel 2010-2019 nii Eestis tervikuna, kui Tartus pidevalt tõusnud ja alates 2013. a ületab Tartu näitaja Eesti keskmist. Noorte töötus, mis kuni 2019. a püsis langustrendis, tõusis 2020. a pisut, kuid jäi siiski lähtenäidust madalamaks.

Üheks eesmärgiks on tootmissektori töötajate osakaalu mõõdukas tõus suuremat lisandväärtust loovate ja eksportivate ettevõtete arvukuse kasvu arvelt. Kui aastatel 2014 ja 2015 hõivatute osakaal sekundaarsektoris suurenes, siis alates 2016. a on toimunud väike tagasilangus, kuid 2020. a hakkas sekundaarsektoris hõivatute osakaal taas suurenema.

Tartlaste brutotulu on vaatlusalusel perioodil ületanud Eesti keskmist, moodustades 2019. a 101,7% Eesti keskmisest. Tööviljakus on samal ajal olnud pidevas tõusutrendis, kasvades 24 600 eurolt 42 500 euroni.

Majutuskohtade all on mõeldud voodikohtade arvu, mis on võrreldes lähteaastaga märkimisväärselt suurenenud. Konverentsituristide osakaal, mis aastatel 2015 ja 2016 oli tõusutrendis, langes aga 2020. a vaatlusaluse perioodi madalaimale tasemele. Üheks oluliseks põhjuseks võib siin pidada koroonast tingitud reisipiiranguid.

Elukeskkonna näitajad

Näitaja	Ühik	2030 sihtnäit	2020 täitmine	2014 lähtenäit
Rahvastiku tihedus *	km ² kohta	2850	2357	2490
Elamispinna suurus elaniku kohta **	m ²	30	28,4	28,4
Aasta jooksul kasutusloa saanud uute elamute eluruumide pind	m ²	>26 000	45 944	11 312
Parkide ja haljasalade pindala elaniku kohta	m ²	≥38	39,1	39,9
Jalgsi ja jalgrattaga liiklejate osakaal ***	%	45,0	29,0	29,8
Ühistranspordi kasutajate osakaal ***	%	30,0	21,5	16,6
Rahvusvaheliste lendude arv nädalas	arv	14	0	5
Isikuvastaste kuritegude arv	arv	Kahanev trend	295	296
Elanike rahulolu Tartu kui elukohaga ***	%	≥92,0	96,0	91,9

* Ei ole arvestatud 2017. a Tartu linnaga liitunud Tähtvere valla andmeid.

** 2011. a rahvaloenduse andmed.

*** 2013. ja 2018. a elanike rahulolu-uuringu tulemused.

Elanikkonna arvu langusest tingituna on 2020. a ka rahvastiku tihedus vähenenud. Varasemate aastatega võrreldavuse säilitamiseks ei ole rahvastiku tiheduse arvutamisel arvestatud Tartu linnaga 2017. a ühinenud endise Tähtvere valla andmeid. Kuna endise Tähtvere valla territooriumil on rahvastiku tihedus 27 inimest km², siis langeks elanike tihedus 617 inimeseni km².

Arvestades asjaolu, et viimastel aastatel on elamuehitus elavnenud, võib väita, et paranenud on tartlaste elamistingimuste parendamise võimalused. 2020. a lisandus varasemaga võrreldes oluliselt rohkem uusi eluruumi ning aasta jooksul kasutusloa saanud uute eluruumide pind ületas juba kolmandat aastat kavandatud sihtnäidu. 2020. a sai kasutusloa 79 uut elamut (2019. a 72). Kuna kogu elamufondi suuruse näitaja põhineb rahvaloenduse andmetel, siis võrdlusandmed selle kohta saab peale järgmist rahvaloendust.

Parkide ja haljasalade pindala elaniku kohta on jäänud küll lähtenäiduga võrreldes väiksemaks, kuid on kooskõlas püstitatud eesmärgiga. Kuna rahvaarv võrreldes eelmise aastaga vähenes, siis ka haljasalade pinna näitaja elaniku kohta pisut suurenes.

Võrreldes 2019. a vähenes märkimisväärselt isikuvastaste kuritegude üldarv ja saavutas taas lähetaseme. Märkimisväärselt vähenes kehaliste väärkohtlemiste arv (2019. a - 337, 2020. a - 274) ning seksuaalkuritegude arv (2019. a - 22, 2020. a - 10).

2018. a toimunud tartlaste küsitluse tulemused näitasid, et kui jalgsi- või jalgrattaga liiklejate osakaal langes viie aasta taguse küsitlusega võrreldes 0,8 protsendipunkti võrra, siis ühistranspordi kasutajate osakaal kasvas samal ajal 16,6%-lt 21,5%-ni. Järgmine küsitlus „Tartu ja tartlastel“ toimub aastal 2023.

Koroonakriisi tõttu katkestas Finnair 2020. a märtsis lennuühenduse Tartu ja Helsingi vahel. Linlaste rahulolu Tartu kui elukohaga on juba aastaid olnud üle 90%, 2018. a küsitluse tulemused näitasid, et Tartu kui elukohaga rahulolijate osakaal on tõusnud 96%-ni. Tähtis on ka tulevikus seda taset säilitada.

Hoolekande ja tervishoiu ning kodanikuühiskonna arengu näitajad

Näitaja	Ühik	2030 sihtnäit	2020 täitmine	2014 lähtenäit
Toimetulekutoetust saavate perede arv	arv	Kahanev trend	4449	6386
Eakatele ja puuetega inimestele mõeldud teenuste saajate arv ja osakaal Tartu eakatest ja puuetega inimestest	arv	2000	2744	1781
	%	>=9	12,0	9
Tööealistele mõeldud teenuste saajate arv ja osakaal Tartu tööelistest elanikest	arv	1650	1622	1376
	%	>=2	2,0	2
Lastega peredele mõeldud teenuste saajate arv	arv	400	432	331
Elanike tervise enesehinnang, hea ja väga hea tervisega elanike osakaal võrreldes Eesti keskmisega	%	Parem Eesti keskmisest	Eesti: 59,4	Eesti: 54,9
			Tartu: 64,6	Tartu: 57,8
Aktiivse kehalise liikumisega regulaarselt tegelevate elanike osakaal *	%	>50,0	48	48,8
Elanike rahulolu osalemisvõimalustega linnaarengu ja -planeerimise küsimuste üle otsustamisel *	%	>30,0	29,7	15,3
Elanike rahulolu linnavalitsuse tööga *	%	>50,0	49	26,4
Kandidaatide arv ühele volikogu liikme kohale kohaliku omavalitsuse volikogu valimistel **	arv	Kasvav trend	7,4	8,9

* 2013. ja 2018. a elanike rahulolu-uuringu tulemused.

** 2013. ja 2017. a kohaliku omavalitsuse volikogu valimiste näitaja.

Positiivne on, et võrreldes 2014. a on märkimisväärselt vähenenud toimetulekutoetust vajavate perede arv. Tööealistele mõeldud teenuste saajate arv on küll kasvanud, kuid jäänud siiski sihtnäidust madalamaks. Eakatele ja puuetega inimestele mõeldud teenuste saajate arv on samal ajal märkimisväärselt kasvanud, ületades juba alates 2018. a sihtnäitu. Ka lastega peredele mõeldud teenuste saajate arv on oluliselt kasvanud ning ületab samuti eeldatud sihtnäitu.

Tartlaste tervise enesehinnang on võrreldes 2014. a paranenud ning on jätkuvalt parem Eesti keskmisest. Aktiivse kehalise liikumisega regulaarselt tegelevate elanike osakaal ei ole võrreldes 2013. a elanikeküsitlusega tõusnud ja püsib 48% piirimail.

Kolm viimast näitajat iseloomustavad tartlaste ühiskonnaelus osalemise aktiivsust. Võrreldes 2013. a küsitluse tulemustega on elanike rahulolu osalemisvõimalustega linnaarengu ja -planeerimise küsimuste üle otsustamisel peaaegu kahekordistunud ning linnavalitsuse tööga rahulolijate osakaal on kasvanud 26,4%-lt 49%-ni. Kohaliku omavalitsuse volikogu valimiste aktiivsuse uued tulemused kajastuvad järgmise aasta aruandes.

Kultuuri, spordi ja noorsootöö näitajad

Näitaja	Ühik	2030 sihtnäit	2020 täitmine	2014 lähtenäit
Huvikoolide õpilaste arv/osakaal 7-19-aastaste seas	arv	11 540	11 693	9591
	%	>80,0	79,0	73,8
Elanike rahulolu Tartu kui laste- ja noortesõbraliku linnaga *	%	>75,0	78	69,2
Raamatukogude külastused	arv	Säilitada sama taset	580 870	870 950

Näitaja	Ühik	2030 sihtnäit	2020 täitmine	2014 lähtenäit
Muuseumide ja galeriide külastused	arv	Kasvav trend	466 654	696 610
Sportimispaigad	arv	145	142	130
Harrastajaid spordiklubides	arv	>23 000	25 478	17 880
Tartu kaasava eelarve hääletamisel osalenute arv ja osakaal 16-aastaste ja vanemate laste hulgas (al. 2019 14-a ja vanemate hulgas)	arv %	Kasvav trend	7260 9,2	1938 2,5
Elanike rahulolu kultuurivaldkonnaga *	%	Rahulolu kasv	89	67
Elanike rahulolu vaba aja sisustamise võimalustega *	%	Rahulolu kasv	53,5	41,4

* 2013. ja 2018. a elanike rahulolu-uuringu tulemused.

Võrreldes lähtenäiduga on enamus kultuurivaldkonna näitajad muutunud positiivses suunas, mõne näitaja languse on toonud kaasa koroonapiirangud. Nii osutus huvikoolides osalevate noorte arv, mis näitas tõusutrendi juba aastaid, koroonapiirangutest tingituna mullu tagasihoidlikumaks.

Elanike aktiivset kultuurihuvi iseloomustavad raamatukogude ja muuseumide külastused. Võrreldes 2014. a suurenes kunstigaleriide ja muuseumikülastuste arv hüppeliselt 2017. a tänu Eesti Rahva Muuseumi valmimisele, kuid 2020. a koroonapiirangute tõttu vähenes nii raamatukogude kui muuseumikülastuste arv märkimisväärselt. Mõlemad näitajad jäid lähtenäidust madalamale tasemele.

Positiivne on, et võrreldes 2014. a on sportimispaikade arv kasvanud. Sportimispaikadena arvestatakse nii hooneid (spordisaal, võimla, siseujula, lasketiir jne) kui välirajatisi (staadionid, palliplatsid jne). Ka spordiklubide külastajate arv on võrreldes 2014. a pidevalt suurenenud ja ületas 2020. a juba kavandatud sihtnäidu. Kavandatud kasvu eeldusteks oli elanike arvu kasv, nende elanike osakaal, kes pole end veel ühegi spordiklubiga sidunud ning elanike terviseteadlikkuse tõus.

Positiivsena saab esile tõsta elanike aktiivsust iseloomustava näitaja tulemusi. Kaasava eelarve hääletamisel osalenute arv on iga aastaga märkimisväärselt kasvanud. 2019. a hääletajate arvu kasvu mõjutas ka asjaolu, et hääletajate vanuse alammäära langetati 16 eluaastalt 14 aastale. 2020. a sellist osalejate arvu kasvu enam ei toimunud vaid see vähenes pisut.

Võrreldes lähtenäiduga on paranenud ka kõik kolm elanike küsitluste tulemustel põhinevat näitajat. Võrreldes viie aasta taguse küsitlusega oli 2018. a märkimisväärselt suurenenud laste rahulolu nii kultuuri valdkonnaga tervikuna kui vaba aja sisustamise võimalustega. Oluliselt on kasvanud ka elanike rahulolu Tartu kui laste- ja noortesõbraliku linnaga, ületades juba praegu 2030. a püstitatud sihtnäitu.

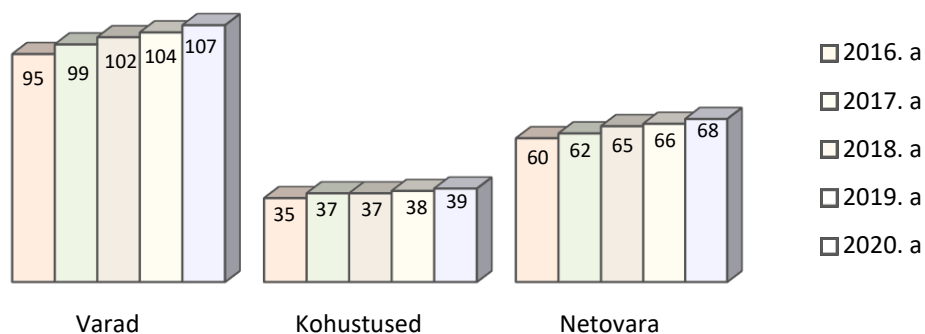
1.6. KONSOLIDEERIMISGRUPI ÄRIÜHINGUD JA SIHTASUTUSED

Aruandeaasta lõpuks on Tartu linna konsolideerimisgrupis valitseva mõju all olevaid (linna osalus 50-100%) äriühinguid 4 ja sihtasutusi 8, olulise mõju all olevaid (linna osalus 20-50%) sihtasutusi 1 ning sidusüksusi (linna osalus alla 20%) sihtasutusi 3.

Tartu linna ettevõtluses osalemise eesmärgiks on linnaelanikele kvaliteetsete teenuste kättesaadavuse tagamine. Sellest põhimõttest lähtuvalt ei saa äriühingute eesmärgiks olla mitte alati maksimaalse kasumi teenimine, vaid linna kui kohaliku omavalitsuse ülesannete täitmine. Linna konsolideerimisgruppi kuuluvate linna valitseva mõju all olevate äriühingute ja sihtasutuste olulisemad finantsnäitajad on esitatud raamatupidamisaruande lisa 3, üksuste töötajate keskmine arv ja töötasu kulu aruandeaastal on avatud tegevusaruande peatükis 1.2 graafikutel lk 10-13.

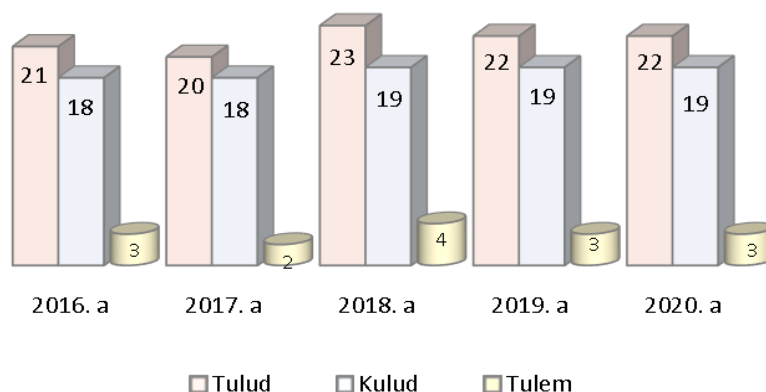
Järgnevalt ülevaade linna valitseva mõju all olevate äriühingute ja sihtasutuste viimase viie aasta olulisematest majandusnäitajatest, kajastades üksuste tegevuse stabiilsust ja mõningast tõusutrendi. Esimesel joonisel on bilansimahu, selle komponentide suuruse ja dünaamika ning teisel tulud ja kulud ning tulemi kujunemine.

Linna valitseva mõju all olevate üksuste bilansimaht
(mln eurot)

Linna valitseva mõju all olevate üksuste bilansi ja tulemiaruaruande olulisemate finantsnäitajate (varad, kohustused, netovara, st varad miinus kohustused, ning tulud ja kulud) kogumahtudest kuulub valdav osa linna suurimale tütarettevõtjale AS Tartu Veevõrk, kelle bilansimaht moodustab 90% ning aruandeaasta tulemit ületab kõikide linna valitseva ja olulise mõju all olevate üksuste kogu tulemit 371 tuhat eurot, samuti natuke üle poole nimetatud üksuste kogu tuludest ja kuludest.

Linna valitseva mõju all olevate üksuste tulemi kujunemine
(mln eurot)

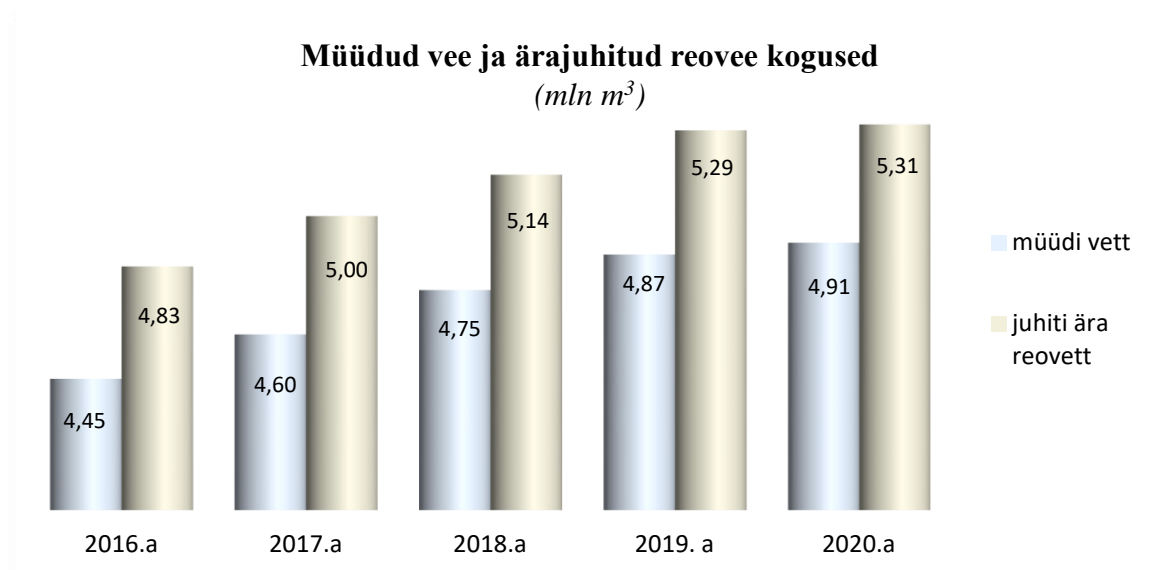

Linna valitseva ja olulise mõju all olevate üksuste bilansi ja tulemiaruaude olulisemad finantsnäitajad üksuste lõikes on avatud raamatupidamise aruande lisa 3.

AS Tartu Veevärk

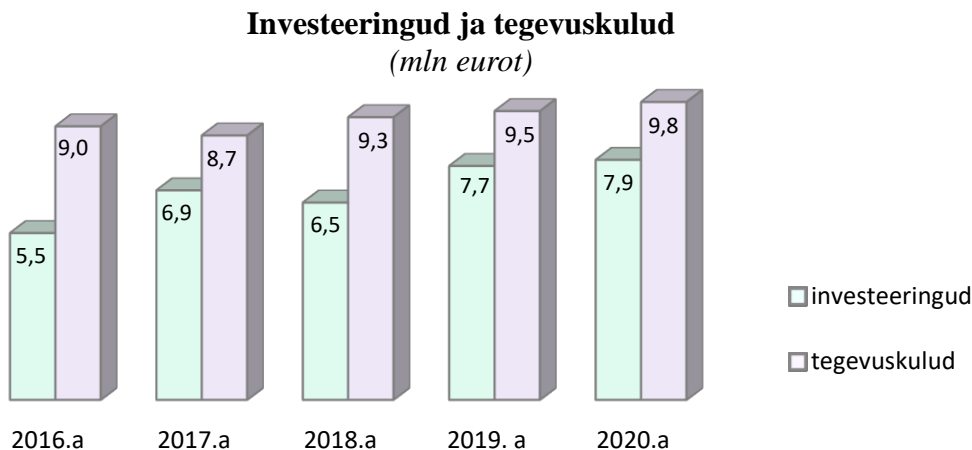
Linna suurima tütarettevõtja AS Tartu Veevärk põhitegevusaladeks on tarbijate varustamine joogiveega ning reovee ärajuhtimine Tartu linnas ja seda vahetult ümbritsevates omavalitsustes linna kontaktvööndis. Ettevõtte põhieesmärgid olid lisaks tarbijate kvaliteetse veega varustamisele ja reovee ärajuhtimisele ka teenuste kvaliteedi ja varustuskindluse tõstmine, keskkonnanahoiu tõhustamine, lahkvoolse sademeveetorustiku rajamine, et vähendada reoveepuhasti ülekoormust sajuperioodidel, optimeerida pikaajaseid kulusid ning võimaldada linnal ruumiliselt areneda.

Tarbijatele müüdud vee ning ärajuhitud reovee kogustest annab ülevaate järgnev joonis.

Aruandeaastal on eelnenud aastast müüdud 1% rohkem nii vett (ehk 36 tuhat m³ rohkem) kui juhitud ära reovett (ehk 22 tuhat m³ rohkem). Elanikkonna vee- ja kanalisatsiooniteenuste tarbimine on suurenenud vastavalt 7% ja 7%, tööstusele vähenes vee müük 11% ja kanalisatsiooniteenuse osutamine 9%. Mis on tingitud koroonaviiruse mõjust. Reovee ärajuhtimise ja veeteenuseid osutati 10,0 miljoni euro ning muid teenuseid 1,7 miljoni euro eest, eelnenud aastal vastavalt 10,2 miljonit ja 1,4 miljonit eurot.

Ettevõttesisene järjekindel kulude ja struktuuri efektiivsemaks muutmine andis võimaluse pakuda tarbijatele paraneva kvaliteediga teenuseid. Järgneval joonisel on ülevaade viimaste aastate investeeringute ja tegevuskulude mahtudest.

Aruandeaastal investeeris ettevõtja ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni teenuste arendamisega seotud tegevustesse, sh:

- veega varustamise kindluse tõstmiseks tegeleti Anne joogivee automaatika uuendamisega;
- alustati uue veehaardes joogiveepuhasti ehitustöödega ja linna ühendavate torustike ehitustöödega;
- suuremas mahus renoveeriti hallmalmist veetorustikke, kokku 8 km (eelmisel aastal 4,3 km);
- renoveeriti reoveetorustikke eesmärgiga vähendada vee infiltratsiooni ja ummistuste ohtu, et vähendada keskkonna reostamise ohtu kokku 3,5 km (eelmisel aastal 3,8 km);
- lahkvoolset sademeveekanalisatsiooni arendades suurendati piirkonda, millelt sademevesi lahkvoolset ära juhitakse kokku rajati 10 km;
- korrastati ja kaotati hoolduskaeve, parandamaks hoolduskaevude olukorda tänavatel ja tänavate sõidetavust;
- Haage piirkonnas arendati torustikke selliselt, et alates sügisest pumbatakse reovesi Tartusse ning Haage reoveepuhasti suleti;
- aasta lõpus omandati Ülenurme, Tõrvandi, Reola ja Uhti piirkonna torustikud ja rajatised;
- korrastati torustikke Luunja, Tartu ja Kambja vallas, et tõsta teenuse kvaliteeti ja tarnekindlust.

Aruandeaastal renoveeriti ja ehitati veetorustikke 15,3 km ning kanalisatsioonitorustikke 6 km, rajati sademeveetorustikke ligi 10 km ulatuses (2019. a vastavalt 11 km, 9,1 km ja 11,3 km); eraldati reovee puhastamisel 5,8 tuhat tonni muda (2019. a 6,7 tuhat tonni), toodeti biogaasi 619 tuhat m³ (2019. a 780 tuhat m³) ning biogaasist toodeti 558 miljon kWh elektrit (2019. a 1 miljon kWh). Samuti likvideeriti 41 tänavava veetorustiku avariid ning 121 kanalisatsioonitorustiku ummistust, pesti läbi 87 km kanalisatsiooni- ja sademeveetorustikku, vahetati ligikaudu 2 tuhat veearvestit.

Ettevõtte tegevuse pikaajaliseks eesmärgiks on varustada kliente kvaliteetse stabiilse survega veega, juhtida ära ning puhastada reovesi, töödelda keskkonnaohtlikud jäägid keskkonnohutuks, kasutades ära nende energeetilist potentsiaali ja tagastada need keskkonda; samuti linna arenguvajadustest ja säästva arengu põhimõtetest lähtuva lahkvoolse sademevee kanalisatsiooni arendamine.

Äriühing on võtnud 2014-2015. a kahes jaos investeerimislaenu algmahuga 2,5 miljon eurot lõpptähtajaga 2024. a, millest aruandeaasta lõpuks on tasutud 1,4 miljon eurot. Tagatiseks on panditud varasid bilansilise maksumusega 11,5 miljon eurot, millest üle poole on ehitised.

Aruandeaasta kasum 3068 tuhat eurot on eelmise aasta kasumist 403 tuhande euro ehk 15% võrra suurem. Tegevustuludest 53% ehk 6948 tuhat eurot (2019. a 57% ja 7039 tuhat eurot) saadi heitvee ära juhtimisest, 25% ehk 3026 tuhat eurot (2019. a 24% ja 3004 tuhat eurot) saadi vee müügist. Teenuse müügikäibe ühelt eurolt saadi kasumit aruandeaastal 26,0 senti, eelnenud aastal 23,1 senti. Tegevuskuludest 47% ehk 4662 tuhat eurot (2019. a 46% ehk 4310 tuhat eurot) moodustas põhivara aruandeaasta amortisatsioonikulu, 31% ehk 3036 tuhat eurot (2019. a 33% ehk 3165 tuhat eurot) majandamis- ja muud kulud ning 22% ehk 2139 tuhat eurot (2019. a 21% ehk 2042 tuhat eurot) tööjõukulud. Tegevustulude ja -kulude struktuur püsib viimastel aastatel stabiilsena.

AS-i Tartu Veevõrk tegevjuhi töötasu aruandeaastal oli 68 tuhat eurot, nõukogu 7 liikme tasu kokku 19 tuhat eurot.

OÜ Tartu Veekeskus

OÜ Tartu Veekeskuse põhilisteks tegevusaladeks on spordirajatise käitus, spordi- ja tervistavate vaba aja veetmise teenuste osutamine. Veekeskuse eesmärgiks on jätkuvalt võimaldada tegutsemist nii ujumissportlastele kui ka tervisespordiga tegelejatele, jätkatakse laste ja täiskasvanute ujumise algõpetuse läbiviimist. Turundustegevuses jätkub koostöö Teaduskeskusega AHHA, klubiga Tartu Maraton, Jäähaja Keskusega, Vudila mängumaaga, Eesti Rahva Muuseumiga, ho-

tellide, reisibüroode, SA-ga Tartumaa Turism, Tagurpidi majaga jt ettevõtjatega. Turundustegevust panustati 2020. a, tingituna eriolukorrast, enamasti siseturistidele. Lühiajaliste kampaaniate korral oli põhirõhk suunatud tartlastele ja Tartu lähiümbruses elavatele inimestele.

Aruandeaastal külastati veekeskust kokku 279 tuhandel korral (eelnenud aastal 393 tuhat korda), mis vähenes eelnenud aastaga võrreldes 113 tuhat külastuskorda ehk 29%. 2020. a oli 19 tegutsemisaasta kõige väiksema külastatavusega. Väiksema külastatavuse tingis asjaolu, et Aura Keskus oli suletud 14. märtsist kuni 24 maini. 25. mail avati külastajatele ujula ja 1. juunist kogu keskus.

Teenuste pakettidest kasutati ujulat 68%, terviseklubi 19% ja veeparki 13%. Võrreldes 2019. aastaga vähenes külastatavus 32% saunakeskuses, 29% veepargis ning 26% ujulas.

Oluliselt ehk 25% vähenes ka osalenute hulk organiseeritud õppetöös, moodustades kogu ujula külastustest ligi 52%. Ujumisklubide treeningtunnid ning üldhariduskoolide II klassi õpilaste ujumise algõpetuse treeningud on soodushindadega, vastavalt ujumisklubidega sõlmitud lepingutele. Alates 1. juunist ei ole viiruse levimise tõkestamise eesmärgil toimunud ka enam tunde eakatele ning Sauna Yoga treeninguid. Pärast seda, kui kehtestati 10 osaleja piir treeningutele, ei ole toimunud väikelaste ja beebide ujumise tunde. Samuti ei toimunud grupi suuruse piirangu tingimustes laste algõpetuse tunde.

Aruandeaastal investeeris ettevõtte põhivarasse 116 tuhat eurot (2019. a üle 78 tuhande euro) ning tegi hooldusremonti 40 tuhande euro väärtuses (2019. a 103 tuhat eurot). 2020. a suurimateks investeeringuteks olid mullivannide paigaldamine välisterassile, fuajee tualettide ümberehitamine, välisuste vahetus ja sissepääsu parduste rekonstrueerimine, katuse ja fassaadide projekteerimine jms.

Aruandeaastal saadi 15 tuhat eurot kasumit (2019. a 288 tuhat eurot), tulud vähenesid 456 tuhande euro ning kulud 182 tuhande euro võrra.

OÜ Tartu Veekeskuse nõukogu ja juhatuse liikmed said aruandeaastal kokku töötasu 38 tuhat eurot.

AS Tartu Turg

Tartu Turg AS koosneb kahest turukaubanduse pindade väljaüürimise üksusest, millest üks on ajalooline Turuhoone ning teine on Avaturg, mille juurde kuulub ka Turuhall. AS-i Tartu Turg põhitegevusalad on turukaubanduse organiseerimine, tasuliste turuteenuste osutamine, kaubandusinventari laenutamine ning müügikohtade ja ruumide rentimine nii ajaloolises turuhoones kui avaturul koos turuhalliga. Turg on ja jääb linnakeskkonna oluliseks osaks ning turu tegevuse osas on kõrgendatud avalik huvi.

2020. a viidi ellu kokkuhoiu programm, millega muudeti efektiivsemaks turva- ning koristusteenused. Koroonakriisi leevendamiseks tehti rendisoodustusi kauplejatele ja muudeti intensiivsemaks üldkasutatavate pindade puhastamine, osteti desojaamad, trükiti infosildid külastajatele reeglite teavitamiseks. Kokku olid nn koroonakulud ja saamata jäänud käive ligi 40 tuhat eurot.

Aruandeaasta tulemiks kujunes kasum 116 tuhat eurot (2019. a kasum 49 tuhat eurot). Renoveerimistöõde teostamiseks võetud pangalaenukohustised on aruandeaasta lõpuks kokku 1878 tuhat eurot (eelnenud aasta lõpus 2046 tuhat eurot).

Aruandeaasta majandustegevuse tulemusel kujunes aasta müügituluks 816 tuhat eurot (2019. a 831 tuhat eurot). Tegevustulud on aastaga vähenenud 14 tuhat eurot valdavalt renditulu kahane-mise arvel. Tegevuskulud on vähenenud 78 tuhat eurot, seejuures tööjõukulud suurenesid 36 tuhat eurot ning põhitegevusega seotud kulud vähenesid 121 tuhat eurot.

AS-i Tartu Turg juhataja aruandeaasta töötasu oli 46 tuhat eurot ning nõukogu 3 liikmel kokku 8 tuhat eurot.

OÜ Tartu Linna Polikliinik

OÜ Tartu Linna Polikliiniku põhitegevuseks on ambulatoorse eriarstiabi osutamine. Analüüsid ja uuringud, mida ise ei tehta, ostetakse sisse teistelt raviasutustelt. Polikliinik haldab ka kinnistut Gildi 8/Munga 5.

Aruandeaastal toimus kokku 3 tuhat visiiti (2019. a 3 tuhat ja 2018. a 5,8 tuhat visiiti). Nii tulud kui kulud on aastaga suurenenud vastavalt 1% ja 8%. Müügitulusid saadi võrreldes eelnenud aastaga rohkem 4 tuhat eurot. Viimaste aastate müügitulude struktuur on suhteliselt stabiilne – ca $\frac{3}{4}$ moodustavad ambulatoorsest arstiabist koos uuringutega saadavad tulud, üle kümnendiku kinnistu üüritulud ning alla kümnendiku tulud taastusravi teenustest. 2020. a saadi sihtfinantseerimisest tulu Eesti Töötukassalt 48 tuhat eurot, töötajatele makstud töötasu hüvitist.

Kulusid tehti rohkem 55 tuhat eurot võrreldes eelnenud aastaga. Tulemiks kujunes kahjum 1 tuhat eurot (2019. a kasum 2 tuhat eurot).

OÜ Tartu Linna Polikliiniku tegevjuhi aruandeaasta töötasu oli 18 tuhat eurot ning kokku nõukogu 5 liikmel 2 tuhat eurot.

SA Tartu Eluasemefond

SA Tartu Eluasemefond põhitegevusalaks on laenude ja toetuste andmine Tartu linna elanikele nende elamistingimuste parandamise võimaldamiseks.

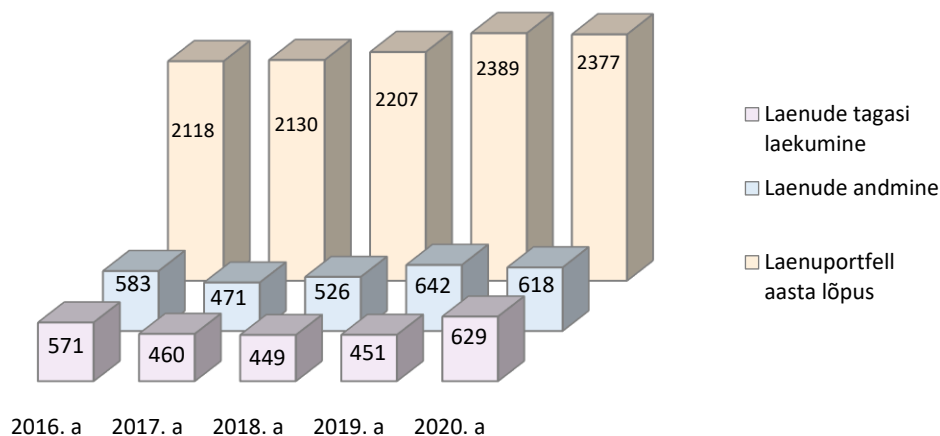
Põhikirjaliste eesmärkide täitmise raames väljastati 2020. a erinevatele sihtgruppidele 22 erinevat toodet kogusummas 618 tuhat eurot (2019. a 32 toodet ja 643 tuhat eurot; 2018. a 29 toodet ja 527 tuhat eurot), sellest laene 614 tuhat eurot (2019. a 642 tuhat eurot) ning ühisveevärgi ja/või –kanalisatsiooniga liitumiseks üks laen summas 4 tuhat eurot. Keskmiseks laenusummaks kujunes 28 tuhat eurot, keskmiseks intressmääraks 6,3% (2019. a 6,4% ja 2018. a 6,6%) laenu põhiosa jäägilt aastas. Võrreldes eelneva aastaga on väljastatud toodete maht vähenenud 4%.

Aruandeaastal sõlmiti 21 (2019. a 29, 2018. a 25) eluasemelaenu lepingut kogusummas 614 tuhande euro ulatuses (2019. a 569 tuhat eurot). Laenusaaajaid olid peamiselt noored ja lasterikkad pered (62%) ning pensionärid (29%). Eluaseme soetamiseks väljastati 7, remondiks 11 ja ehitamiseks 3 laenu.

Vaatamata COVID-19 levikule ning sellest tulenenud majanduslangusele jätkasid kliendid korrektselt laenukohustuste täitmist. Maksepuhkust vajasid ja kasutasid ainult mõned laenusaajad.

Järgneval joonisel on ülevaade sihtasutuse laenuportfelli suurusest ja muutustest:

SA Eluasemefondi antavad laenud (tuhat eurot)

Kõikidest antud laenudest laekus aruandeaastal tagasi põhiosa 629 tuhat eurot ning aasta lõpuks oli laenuõuete kogumaht 2377 tuhat eurot, olles vähenenud aastaga 11 tuhande euro võrra. Ebatõenäolisi laenuõudeid oli aruandeaasta lõpuks 1 tuhat eurot. Enamus väljastatavatest laenudest tagatakse kinnisasja pandilepingu ehk hüpoteegiga.

Intressitulu laenuõuetest saadi 151 tuhat eurot, eelnenud aastast 7 tuhat eurot rohkem. Aruandeaasta tulem 39 tuhat eurot on eelmise aasta kasumist 7 tuhande euro ehk 15% võrra väiksem.

Viimastel aastatel on pangad karmistanud laenuandmise tingimusi, millest tulenevalt on eluasemefondi osatähtsus elanike ostu-, ehitus- ja renoveerimisprojektide finantseerimisel Tartu linnas suurenenud. Pankade mõistes kõrge riskiastmega eluasemefondi laenusaajad täidavad oma kohustusi valdavalt korrektselt ning laenuportfelli kvaliteet on hea.

SA Tartu Eluasemefondi juhatajale ning nõukogu 7 liikmele arvestati aruandeaastal töötasu 33 tuhat eurot.

SA Tartu Loomemajanduskeskus

SA Tartu Loomemajanduskeskuse põhitegevusalaks on katusorganisatsioonina loomemajanduse koordineerimine Tartus, jagades loomemajandusalast infot ning pakkudes alustavatele loov-ettevõtjatele ärialustusteenuseid. Sihtasutuse üks peamisi põhikirjalisi ülesandeid on uute innovaatiliste loomemajanduse ettevõtete tekke initsieerimine ning nende jätkusuutlikkuse tagamine. Selleks pakub keskus eelinkubatsiooni ja inkubatsiooni teenuseid. Sihtasutuse loomeinkubaator pakub ka loomemajanduse valdkonnas alustavatele ettevõtjatele soodsatel tingimustel üüritavaid ruume. Loomemajanduskeskuse ülesanne on julgustada loomeinimesi ettevõtlusega tegelema, et neil tekiks oskused rakendada oma loominguline potentsiaal sissetuleku teenimisele. Intellektuaalomandi müügil põhineva ettevõtluse arendamine loob Tartus uusi võimalusi loovisikutele ja oma ala spetsialistidele. Juhtivateks valdkondadeks on kujunenud film ja moedisain, lisaks veel maastikuarhitektuur, tootedisain, fotograafia. Uute valdkondadena on seniste lisandunud alpinismiteenused, seinamaalingute valmistamine, tööhuumoriga seotud digiprintide pakkumine jms Sihtasutus haldab ka Antoniuse õue kompleksi, kus tegutsevad mitmesugused käsitöökodjad, on avatud õuekohvik.

Aruandeaastal kaitses loomemajanduskeskuses äriplaani 22 uut ettevõtjat (2019. a 10), kellest parimatel on võimalus asuda inkubatsiooni ning saada abi oma ettevõtte arendamisel. Kokku on keskuse 11 tegevusaasta jooksul koostatud ja kaitstud 214 äriplaani. Inkupantide arv suurenes 2020. a hüppeliselt.

Suur osa Loomemajanduskeskuse omatuludest on seotud lühiajalise rendituludega: Kalevi ja Antoniuse seminariruumide väljarentimisest. Koroonakriis mõjutas nii Tartu Loomemajanduskeskuse inkubatsioonis olevaid ettevõtteid, rentnike kui ka omatulude teenimist nii lühiajalisest kui ka pikaajalisest rendist, kui ka toimimata jäänud üritustest. Seoses sellega vabastati eriolukorra ajal inkubandid inkubatsiooniteenuse tasust. Samuti pakuti ettevõtetele ja rentnikele tasuta ettevõtlusalaseid konsultatsioone ja turundusvõimalusi, viidi läbi koolitusi.

Loomemajanduskeskus pakkus koroonakriisitingimustes inkubantidele ja rentnikele erinevaid tugimeetmeid. Toimusid veebikoolitused, mis olid keskendunud eelkõige digiturundusele. Veebikoolitusel „LMK x digiturundus“ käsitleti teemasid kuidas koostada pressiteateid ning suhelda meediaga, turundada edukalt Facebookis ja Instagramis, kuidas Google Ads aitab jõuda õigete klientideni jne. Alustati koos Tartu Teaduspariga ühisinkubatsiooni „gaming meets film“, mis seisneb koostöös mängu- ja filmitööstuse valdkonna iduettevõtete inkubeerimise ja vastava kompetentsi edendamisel.

Linnas populaarsust koguv Aparaaditehase kvartal on suures osas asustatud loomemajanduskeskuse vilistlaste ja inkubantidega. Esmakordselt toimus Estonian Fashion Fest veebis. Noore kunsti oksjon toimus 2020. a vaid üks kord. Konkurstil „Parim ettevõtja 2019“, mis korraldati 2020. a novembris tunnistas Tartu Linnavalitsus edukaimaks alustajaks Tartu Loomemajanduskeskuse ettevõtte Degitter OÜ. Loomemajanduskeskus osales ka Eesti ja välisprojektides.

Aruandeaastal eraldas Tartu linn Tartu Filmifondile toetuse üheksa uue filmi kaasfinantseerimiseks, sealhulgas toetati 3 Eesti mängufilmi, 4 dokumetaalfilmi ja 2 lühifilmi. Tartu filmifondi eesmärgiks on edendada Eesti ja rahvusvaheliste filmide loomist ja neile tootmis- ja järeltootmisteenus osutamist Tartus ja Tartumaal.

SA Tartu Loomemajanduskeskuse juhatuse liikme aruandeaasta töötasuks oli 36 tuhat eurot, nõukogu 3 liikmele tasu ei makstud.

SA Tartu Kultuurkapital

SA Tartu Kultuurkapitali põhitegevusalaks on Tartu kesksete kultuuri-, teaduse-, hariduse- ja spordiprojektide ning isikute loomingulise tegevuse toetamine avalikes huvides rahaliste vahendite kogumise ja sihtotstarbelise jagamise kaudu ning toetustena laekunud raha majanduslikult otstarbekas paigutamine, arvestades sihtasutuse eesmärke.

Kultuurkapitali tegevust toetab Tartu linn, Kultuurkapitali juurde asutatud nimelistesse allfondidesse teevad annetusi ja toetusi nii füüsilised kui juriidilised isikud. Laekunud vahendite arvelt annab Kultuurkapital välja erinevaid preemiaid, stipendiume ja projektitoetusi.

Aruandeaastal saadi sihtasutuse juures asuvatele nimelistele allfondidele (49 allfondi) ning erinevateks stipendiumikonkurssideks kokku 261 tuhat eurot annetusi ja toetusi, sh Tartu linnalt 178 tuhat eurot (linnalt 2019. a 117 tuhat eurot). Stipendiume, preemiaid ja toetusi eraldati saadud tegevustoetustest ja allfondidest kokku 250 tuhat eurot, sh nimelistest allfondidest 80 tuhat eurot (2019. a 92 tuhat eurot).

Kultuurkapitali sihtkapitalist, mis oli aruandeaasta lõpuks 520 tuhat eurot (eelnenud aastal 527 tuhat eurot), tehti kokku väljamakseid 7 tuhat eurot (2019. a 8 tuhat eurot), üldreeglina on sihtkapital aga tulu saamise eesmärgil investeeritud.

Aruandeaasta lõpuks oli sihtasutusel investeerimisportfelli suuruseks 456 tuhat eurot (2019. a 448 tuhat eurot). Kultuurkapitali investeringuid haldab AS LHV Pank. Vähemalt kord aastas esitab fondivalitseja Kultuurkapitalile investeerimisotsuste tegemiseks analüüsi üldisest valitsevast majanduskeskkonnast koos ettepanekutega edasise investeerimisstrateegia kohta võimalikult minimaalsete riskidega. Lisaks paigutab sihtasutus rahalisi vahendeid tähtajalistesse hoiustesse, nende kogumaht seisuga 31.12.2020 oli 198 tuhat eurot.

SA Tartu Kultuurkapitali juhatajale arvestati aruandeaastal töötasu 16 tuhat eurot, nõukogu 15 liiget teevad oma tööd sihtasutuses tasuta.

SA Tartu Vaimse Tervise Hooldekeskus

SA Tartu Vaimse Tervise Hooldekeskuse eesmärk on psüühiliste erivajadustega ja eakate inimeste elukvaliteedi parandamine või säilitamine ning igapäevaelu ja töötamist toetavate erihooldekande- ning rehabiliteeritavate teenuste osutamine. Sihtasutus osutab eakatele ööpäevaringset hooldamist hooldekeskuses, päevahoidu päevahoiduskeskuses, koduhooldust ja koduõendust eaka kodus ning sooja toidu kojuviimise teenust. Tööealistele osutab sihtasutus rehabilitatsiooni, igapäevaelu toetamise, töötamise toetamise, toitlustamise, pesupesemise ja sauna teenust, isiku elukohas osutatakse toetatud elamise teenust. Erihooldusteenuse saajaid on lisaks Tartu linna kodanikele ka lähivaldadest ning ka Otepäält.

2021. a on eesmärk jätkata ning arendada erihooldus- ja rehabilitatsiooniteenuste osutamist arvestades pandeemiast tulenevaid muutusi keskkonnas ja inimeste personaalseid vajadusi. Ouline on juhendada ja luua tehnilisi võimalusi erivajadustega inimestel digitaalsetest lahendustest osa saamiseks.

Hooldekeskus oli 2020. a praktikabaasiks Tartu Ülikooli sotsiaaltöö tudengitele ning Tartu Teravhoiu Kõrgkooli ja koolitusettevõtte Luwi OÜ õppuritele tegevusjuhendamise, hooldustöötajate ja kogemusnõustajate erialadel.

SA Tartu Vaimse Tervise Hooldekeskuse tegevjuhtkonnale arvestati aruandeaastal töötasu kokku 42 tuhat eurot.

SA Tartumaa Turism

SA Tartumaa Turism põhitegevusalaks on koordineerida Tartu linnas ja Tartumaal turismialast arendus- ja turundustööd: kujundada piirkonna mainet, arendada turismooteid ning koguda, analüüsida ja levitada turismialast informatsiooni. Tartu kui sihtkoha kuvand on väga hea ja mitmekülgne ning Tartut peetakse Eesti peamiseks pereturismi sihtkohaks. Jätakuvalt kogub linn tuntust ka targa linnana ja kultuuriturismi sihtkohana, mis omakorda on kooskõlas linna turundusstrateegia ning fookustega.

Tartumaa Turismi eestvedamisel toimus 2020. a Lõuna-Eesti turismiklastri käivitamine. Väiksemate arendustegevustena keskenduti visittartu.com väikemahuliste arendustöödele ja Via Hanseatica Plus projektist tulenevatele tegevustele. Tegeleti peamiselt kohalike väiketootjate koondamise ja eriolukorra ajal nende pakutava tutvustamisega; esindamisega messidel ja kontaktüritustel; siseturule suunatud kampaaniatega ning olulised tegevused eriolukorra järgsel ajal. Tegeleti ka Tartu nähtavuse tõstmisega sotsiaalmeedias, toimusid kampaaniad Soome ja Läti turgudel; osaleti projektides „Livonian Culinary Route“ (EST-LAT meede) ja Via Hanseatica Plus (EST-RUS meede). Pakuti turundustuge toiduüritustel ja Autovabaduse puiesteel jne.

Arvestades erakordselt keerukat aastat võib tegevusi hinnata suhteliselt edukaks. Erinevate osapoolte koostöös suudeti kiirelt reageerida nii kevadise eriolukorra ajal koondades ja pakkudes veebivõimalusi, sellele järgnevalt edukate kampaaniatega, mis juulikuus kasvatasid siseturistide hulga eelmisest hooajast kõrgemale. Aasta lõpus oli Tartu peamiseks siseturismi sihtkohaks. Samuti meelitati ka välituriste.

Turunduskommunikatsioonis pööratakse varasemast enam tähelepanu Tartu2024 Euroopa Kultuuripealinna kommunikatsioonile, Tartu targa linna kuvandile, piirkondliku toidukultuuri kuvandi esiletõstmisele ja loodusturismile.

Aruandeaastal on nõukogu saanud kokku 9 tuhat eurot tasu.

SA Tartu Perekodu Käopesa

SA Tartu Perekodu Käopesa eesmärgiks on peamiselt Tartu linna lastele ja laste peredele sotsiaalhoolekande teenuste osutamine ning nende teenuste arendamine. Perekodu Käopesa pakub teenustena asendushooldusteenust vanemlikust hoolitsusest ilma jäänud lastele, järelhooldusteenust täisealistele vanemliku hoolitsuseta noortele ning lapsehoiuteenust raske ja sügava puudega lastele. Asendushoolduse vormideks on peresüsteemne asenduskoduteenus peremajas ning asenduskoduteenus üliraske terviseseisundiga sügava puudega lastele.

2020. a kehtestati asendushooldusteenuse hinnaks alaealise puudeta või kerge puudega lapsel 1920 eurot kuus, sügava puudega lapsel 2150 eurot kuus. Täisealise noore järelhooldusteenuse maksumus oli 1460 eurot kuus ning sügava puudega eestkostet vajavale noorele 1920 eurot kuus. SA Tartu Perekodu Käopesa põhieelarve kujuneb omavalitsuste kaudu laekuvast tulust lähtuvalt teenuse hinnast ja vastavast omavalitsusest pärit laste arvust. Omavalitsused toetavad oma lapsi ka sihtotstarbeliselt, näiteks makstes kinni laste treeninguid, inva-abivahendeid, meditsiiniseadmeid jmt. Sponsorlusena laekuvaid summasid kasutatakse sihtotstarbeliselt laste heaolu parandamiseks, sageli määrab annetaja ise otstarbe. Rohkelt kasutatakse SEB heategevusfondi võimalusi (hobistipendiumid, jõulusoovide täitmine jne).

Aasta lõpu seisuga oli asendushooldusteenusel 33 last, neist 24 raske või sügava puudega ning 10 ilma puudeta last. Asendushooldusel elavad lapsed on jaotatud 5 pereks, 3 peret asub peremajades ning 2 peret peamajas. Kogu aasta vältel oli keskmiselt täidetud 36 teenusekohta.

Riigi ja omavalitsuse nõudlus ning sotsiaalhoolekandeseaduse muudatused soosivad täna selgelt perepõhist hoolekannet, samas on ka järjest suurem vajadus puudespetsiifilisteks ja omanäolisteks teenusteks, mida SA Käopesa on pakkuda püüdnud.

SA Tartu Perekodu Käopesa juhatajale on arvestatud töötasu 34 tuhat eurot, nõukogu 5 liikmele tasu ei makstud.

SA Tartu Keskkonnahariduse Keskus

SA Tartu Keskkonnahariduse Keskus on kaasaegne loodus- ja keskkonnahariduse metoodiline keskus, looduse ja säästva eluviisi õppimist koordineeriv keskus Lõuna-Eestis, loodust ja selle väärtusi tutvustav keskus nii lastele, noortele kui täiskasvanutele. Sihtasutus on loodus- ja täpisteaduste ning tehnoloogia valdkonna huvihariduse katusorganisatsiooni Eesti Teadushuvihariduse Liidu asutajaliige (<http://www.teadushuvi.ee/>). Tartu loodusmaja huvikool kuulub Huvikoolide Liitu. Tartu loodusmaja on keskkonnasõbralik ja vastutustundlik organisatsioon, kes omab Eesti Keskkonnajuhtimise Assotsiatsiooni poolt väljastatud roheline kontori sertifikaati. Loodusmajale omistati ka üleilmselt tuntud keskkonnasõbraliku haridusasutuse märgis *Roheline Lipp*.

Keskkonnahariduse Keskuse missiooniks on loodushariduse kaudu kujundada keskkonnasõbralikku mõtteviisi, peatada inimeste võõrandumine loodusest ning tekitada noortes kasvav huvi ja hoolivust meid ümbritseva looduse vastu; pakkuda Tartu linna ja Lõuna-Eesti elanikele kvaliteetset koolitust, teavet ja huvitegevust looduse, keskkonna ja säästva eluviisi teemadel. Tartu loodusmaja visiooniks on olla Eesti juhtiv keskkonnahariduse keskus, loodusteadusliku huvihariduse ja keskkonnahariduse kompetentsikeskus ja Tartu tuntuim loodusväärtusi tutvustav külastuskeskus.

Keskuses tegutsevad laste ja noorte huvikool Tartu Loodusmaja, loodus- ja keskkonnainfot edastav keskkonnainfopunkt, täiskasvanute koolituskeskus ning lasteaedadele ja koolidele pakutakse loodus- ja keskkonnateemalisi aktiivõppeprogramme. 2020. a õppis huvikoolis 605 last, mis on 12 õpilase võrra vähem kui 2019. a (617 õpilast). Jätkuvalt on enamus ehk 90% kooliealistest õpilastest Tartu linnast, 10% teistest omavalitsustest. Keskkonnahariduse keskus on ka praktilikaks mitmete õppeasutuste õpilastele ja üliõpilastele. Looduslaagrites ja välipraktikatel on osalenud 949 õpilast (2019. a 937 õpilast). Keskus pakub lasteaiast 11, üldhariduskoolidele 34 ja kutsekoolile 5 erineval teemal riiklikele õppekavadele vastavat programmi. Nendest 50st programmist 45 said 2020. a riikliku kvaliteedimärgise: läbimõeldud programm. Kokku on neis osalenud 7174 last 396 rühmas, mis on 24% eelnenud aastast vähem. Aruandeaastal jätkas Tartu loodusmaja erinevatele sihtgruppidele loodusõhtute, perepäevade, filmi- ja kultuuriõhtute ning näituste korraldamist. Aastaringelt on Tartu loodusmajas võimalik rentida ruume, pidada sünipäevi ning korraldada erinevaid keskkonnasäästlikke sündmusi. 2020. a külastas Tartu loodusmaja kokku üle 17 tuhande külastaja ja õpilase (2019. a 28 tuhat) mis on ligi 40% vähem kui eelnenud aastal. 2020. a koronaviiruse mõju külastuskeskuse tegevusele väljendus saamata jäänud tulus hinnanguliselt 36 tuhat eurot.

SA Tartu Keskkonnahariduse Keskuse juhatajale on arvestatud töötasu 25 tuhat eurot, nõukogusse kuulub 8 liiget.

SA Tartu 2024

SA Tartu 2024 asutati 12.12.2019. a kooskõlas Tartu Linnavolikogu 05.12.2019. a otsusega nr 211. Organisatsiooni sisuline tegevus algas 01.01.2020. a, et viia ellu Euroopa Kultuuripealinn Tartu 2024 lõppvooru taotluses lubatu.

Esimesel tegevusaastal valiti vastavalt SA nõukogu poolt kinnitatud struktuurile töötajad. Tegutsemist alustas SA välistest liikmetest koosnevad nõuandvad kogud: loomenõukogu ja Lõuna-Eesti omavalitsusjuhtide foorum. Samuti alustati kultuuri- ja haridusprogrammi ettevalmistuse ja arendamisega 2020. a aprillis tähtajaga 2021. a juuni. Eesmärkideks on kandidatuuriraamatus

„Ellujäämise kunstid“ kirjeldatud projektide baasil töötada välja tugev tuum Tartu 2024 tiitliaasta programmile.

Toimus neli Kultuurikompassi foorumit kokku enam kui tuhandele pealtvaatajale saalis või internetis. Euroopa kultuuripealinna igapäevaselt nähtavaks tegemiseks oli teabe- ja turundustiimi ülesandeks Tartu 2024 kontseptsiooni ja väärtuste tutvustamine esmastele huvipooltele: kultuurikorraldajatele ja asutustele, Lõuna-Eesti omavalitsustele, ministriumitele ja riigiasutustele. SA-l Tartu 2024 on oma koduleht, Facebook, Instagram ja Twitter. Tartu 2024 meeskond käis Baltikumi suurimail ärifestivalil STARTUpDay, samuti esitleti Tartu 2024 kultuuriprogrammi Autovabaduse puiesteel, väljaspool Tartut korraldati üritusi Põlva, Tartu ja Viljandi maakonnas.

Aruandeaastal saadi sihtfinantseerimist tegevuskuludeks kokku 785 tuhat eurot: sh Kultuuriministriumilt 500 tuhat eurot ja Tartu Linnavalitsuselt 285 tuhat eurot.

Aasta lõpu seisuga oli asutuses täidetud 11 töökohta, neist 2 koormusega 0,5. Juhatus on üheleliikmeline, juhatusle maksti juhatuselise liikme tasu 59 tuhat eurot. Nõukogu on viieliikmeline, nõukogule tasusid ei makstud.

SA Tartu Pauluse Kirik linna sidusüksusena on asutatud eesmärgiga renoveerida Tartu Pauluse Kirik ja tegeleda selle hilisema kasutamise ning säilitamise projektide rahastamisega. Peamised töösuunad valminud kirikus on kontsertkorraldus, ruumide väljarentimine nii kontsertideks kui ka üritusteks, giidiga ekskursioonide, tornikülastuse ja interaktiivse oreliprogrammi läbiviimine.

SA Tartu Rahvaülikooli kui linna sidusüksuse eesmärk on tööalase ja vabahariduskoolituse pakkumine täiskasvanutele ja alaealistele, selle arendamine ja propageerimine ning elanikkonna eri sihtgruppidele võimaluste loomine muusika-, kirjanduse-, teatri-, kunstialase jne teadmiste, oskuste, vilumuste täiendamiseks vabahariduskoolituse korras. Sihtasutuse kui täienduskoolitussasutuse missiooniks on pakkuda kultuuriteadlikkust, enesearendust ja loovust soodustavat õpikeskkonda professionaalseks ja isiksuslikuks arenguks. Rahvaülikool on mitteformaalse hariduse keskus, mis on tuntud ja hinnatud Eestis ja piiriüleselt, tegutseb ka üle-eestilise kultuurikandjana, olles Põhjamaade rahvaülikoolide traditsioone ning vormi kandev.

Tartu Rahvaülikool on jätkuvalt üks mahukaima õppetegevuse ja suurima õpilaste arvuga täiskasvanute koolituskeskustest kogu vabariigis. Õppijad on huvitunud üldharivast koolitusest (psühholoogia ja eneseareng, kodu ja köök, tervis ja ilu, kultuur ja muusika) keeleõppest ning loovuskoolitustest (kunst, käsitöö, fotograafia, sisekujundus jms). Rahvaülikoolis saab õppida ca 15 erinevat keelt.

SA Tampere Maja linna sidusüksusena on sõpruslinnade Tampere ja Tartu koostöö- ja kultuurikeskus asukohaga Tartus. Aruandeaastal jätkas sihtasutus tegevust kultuuriürituste korraldajana ning majutusteenuse pakkujana Tampere Maja külalistemajas.

1.7. ÜLEVAADE SISEKONTROLLISÜSTEEMIST

Hinnangu andmist linna ametiasutuste, linna ametiasutuste hallatavate asutuste sisekontrolli, aruandluse ja tegevuse ning ressursside kasutamise seaduslikkuse, säästlikkuse ja tõhususe osas korraldas volituste piires kuni 01.06.2020. a linnakantselei koosseisus sisekontrolli teenistus ja pärast seda sisekontrolli osakond. Sisekontrolli osakonnas oli aasta lõpu seisuga viis ametnikku.

Sisekontrollisüsteem hõlmab kehtivaid protseduure jt meetmeid, mis annavad mõistliku kindlustunde, et:

- üksuste tegevus on seaduspärane;
- üksuste varad on kaitstud raiskamise, ebasihipärase kasutamise, pettuste ja ebakompetentsest juhtimisest jms tingitud kahju eest;
- üksuste tegevus on säästlik, tõhus ja mõjus ning on tagatud teenuste kõrge kvaliteet;
- üksuste tegevust kajastav juhtimis- ja finantsinformatsioon on usaldusväärne, tõene ja õigeaegne.

Tõhusat sisekontrollisüsteemi iseloomustavad asutusesiseste protseduurireeglite olemasolu ja nende täitmine ning täitmise jälgimine, organisatsioonikultuuri arendamine, töötajate professionaalsus, kohustuste lahusus asutuse funktsioonide täitmisel, tehingute dokumenteerimine ja autoriseerimine ning järelevalve toimimine.

Sisekontrollisüsteemi tõhususe tagavad:

- reglementeeritud tegevuste regulatsioonide pidev ajakohastamine, jälgimine;
- olemasoleva ühtse raamatupidamise- ja dokumendihalduse tarkvarasüsteemi toimimine ja arendamine;
- infosüsteemidele, andmefailidele ja serveritele ligipääs kindlaksmääratud kasutusõiguste alusel;
- raamatupidamise sisekorra eeskirjade kohased inventuurid, kinnitatud korrad, mis reguleerivad vara võõrandamist, kasutusse andmist, üleandmist, kõlbmatuks tunnistamist, maha kandmist ja hävitamist;
- raamatupidamisandmete täpsus ja täielikkus - finantstulemuste regulaarne võrdlemine eelarvega;
- pidev rahavoogude analüüs;
- igakuine eelarve täitmise aruande esitamine juhtkonnale ja volikogule, andmete avaldamine linna kodulehel ja kord kvartalis ülevaade esitamine volikogu revisjonikomisjonile;
- funktsionaalselt sõltumatu raamatupidamise algdokumentide kinnitamine ja kontrollimine;
- toimub tegevuse kontrollimine asutusesiseste kordadega ja asutuseväliselt;
- arvemenetluses e-arve menetluskeskkonna rakendus ja selles toimuvate kannete monitooring;
- korruptsiooniennetuse elektroonilise keskkonna kasutus.

Tartu linnakantselei sisekontrolliteenistuse ja sisekontrolli osakonna poolt 2020. a alustatud auditite ja ülevaadete koondteemad:

Tartu Oskar Lutsu nimeline Linnaraamatukogu - auditi eesmärgiks oli saada ülevaade asutuse tegevusest rõhuasetusega personalitöö korraldusele. Välja toodi kitsaskohad ning tehti ettepanekud nende parendamiseks, nõustati asutust personalitöö protsesside ja toimingute kujundamisel. Selleks koostati asutuse personalitoimingute toimemudel;

Linna asutus Anne Saun tegevus - auditi eesmärgiks oli saada ülevaade uue hallatava asutuse tegevusest;

Sõidupäevikute täitmine - auditi eesmärgiks oli saada ülevaade osakondade ametiautode ja isiklike sõiduautode kasutamisest ametisõitute tegemisel. Kontrolliti sõidupäevikute täitmist kogu aasta lõikes;

Elektrooniline korruptsiooniennetuse õpikeskkond võeti täielikult kasutusse.

Tehingute kontrollimisest seotud osapooltega vt raamatupidamisaruande lisast 24.

1.8. ÜLEVAADE FINANTSRISKIDE JUHTIMISEST

Kohaliku omavalitsuse üksuse kohustuste võtmiseks, varaga tehingute tegemiseks, investeringute kavandamiseks ning investeringutoetuste taotlemiseks ning eelarve koostamiseks arengukavas sätestatud eesmärkide saavutamise eesmärgil koostatakse igal aastal linna arengukava osana nelja eelseisva aasta kohta eelarvestrateegia konsolideerimisgrupi arvestusüksuse kohta. Eelarvestrateegia koostamise eesmärk on tagada eelarvepoliitika jätkusuutlikkus ning valdkondlike arengute suunamise tulemuslikkus, viies kooskõlla Tartu valdkonnaspetsiifilised vajadused ja prognoosidest tulenevad rahalised võimalused.

Linna likviidsusrisiki juhtimisel on oluline roll rahavoogude planeerimisel ja kontrollimisel, milleks linnavalitsus koostab aasta algul eelarveaasta rahavoogude prognoosi kuude kaupa ning hiljem järgmise kuu vajaduse päevade kaupa. Pikaajaline rahavoogude prognoos annab võimaluse leida sobivaim aeg investeerimislaua võtmiseks, lühiajaline prognoos aitab juhtida rahavooge kuusiseselt – leida kriitilisi perioode, kus prognoositavad maksed ületavad laekumisi ning vajadusel kulusid hajutada. Võimalusel paigutatakse rahalisi vahendeid lühi- ja tähtajalistesse pangadeposiitidesse ning teatud määral ka finantsinvesteeringutesse (SA Tartu Kultuurkapital) intressitulu teenimiseks.

2011. a sõlmiti Nordea Pangaga valuutariski maandamiseks swap-leping (*cross-currency swap*) 103 mln SEK võlakirjale lõpptähtajaga 2021. a. Linn õigusaktide kohaselt valuutariski võtta ei tohi. 2020. a ei olnud grupil tehinguid, millega oleks kaasnenud valuutariske.

Oluliseks finantsrisiki juhtimise instrumendiks on netovõlakoormuse planeerimine. Kohaliku omavalitsuse üksuse finantsjuhtimise seadus (KOFs) sätestab netovõlakoormuse (NVK) mõiste sisu ja selle ülemmäära. Netovõlakoormus on võlakohustustiste (võetud laenud, kapitalirendi- ja faktooringukohustised, emiteeritud võlakirjad, tasumise tähtajaks täitmata jäänud kohustised, saadud toetuste tagasimakse kohustused, toetusteks saadud ettemaksud, toetuste andmise kohustused, pikaajalised võlad tarnijatele, teenuste kontsessioonikokkulepetest tekkivad kohustised ja muud pikaajalised kohustised, mis nõuavad tulevikus raha väljamaksmist) ja likviidsete varade kogusumma vahe. Üldreegli kohaselt võib netovõlakoormus aruandeaasta lõpul ulatuda lõppenud aruandeaasta põhitegevuse tulude ja põhitegevuse kulude kuuekordse vaheni, kuid ei tohi ületada sama aruandeaasta põhitegevuse tulude kogusummat. Kui põhitegevuse tulude ja põhitegevuse kulude kuuekordne vahe on väiksem kui 60 protsenti vastava aruandeaasta põhitegevuse tuludest, võib netovõlakoormus ulatuda kuni 60 protsendini vastava aruandeaasta põhitegevuse tuludest. Alates 2020. aastast kehtib ajutiselt kõrgem netovõlakoormuse ülemmäär – kuuekordse põhitegevuse tulude ja põhitegevuse kulude vahe asemel on arvestuse aluseks kümnekordne vahe ning 60 protsendi asemel 80 protsenti. Seejärel hakkab lubatud netovõlakoormuse ülemmäär järk-järgult langema jõudes 2028. aastal tagasi tavapäraste ülemmääradeni, mis kehtisid ka 2019. aastal.

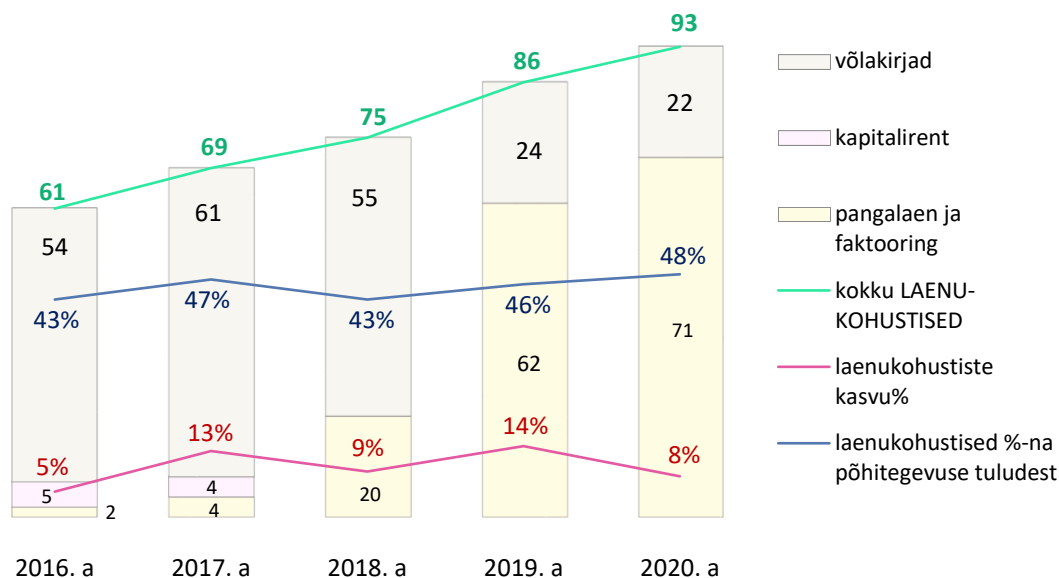
Netovõlakoormuse piirmäär kehtib nii konsolideerimata omavalitsusüksuse kui ka kohaliku omavalitsuse arvestusüksuse kohta. Arvestusüksuse moodustavad kohaliku omavalitsuse üksus ja temast sõltuvad üksused. Sõltuv üksus on raamatupidamise seaduse mõistes kohaliku omavalitsuse üksuse otsese või kaudse valitseva mõju all olev üksus, kes on saanud kohaliku omavalitsuse üksuselt, riigilt, muult avalik-õiguslikult juriidiliselt isikult või eelnimetatud isikute valitseva mõju all olevatelt üksustelt üle poole tuludest või kes on saanud toetust ja renditulu kohaliku omavalitsuse üksustelt ja nende valitseva mõju all olevatelt üksustelt rohkem kui 10% vastava aasta põhitegevuse tuludest. Seisuga 31.12.2020 kuulub Tartu linna omavalitsuse arvestusüksusesse lisaks linnavalitsuse haldusalale ka 6 sihtasutust ning ühe äriühinguna Linna Polikliinik OÜ.

2020. a suurenesid konsolideerimisgrupi laenukohustised kokku 6 887 tuhande euro võrra (eelnenud aastal 10 642 tuhande euro võrra). Uusi laenukohustisi võeti kokku 14 965 tuhande euro ning tasuti 8 078 tuhande euro ulatuses. Linn võttis investeerimistegevuseks pangalaenu kokku 14 950 tuhande euro ulatuses. Laenuvahendite hankimine 2020. a korraldati kahe pangalaenu

võtmisena (2019. a võeti juurde 17 690 tuhat eurot). Lepingud sõlmiti soodsamaid pakkumisi teinud Euroopa Investeeringupangaga EIB ning SwedBank AS-ga.

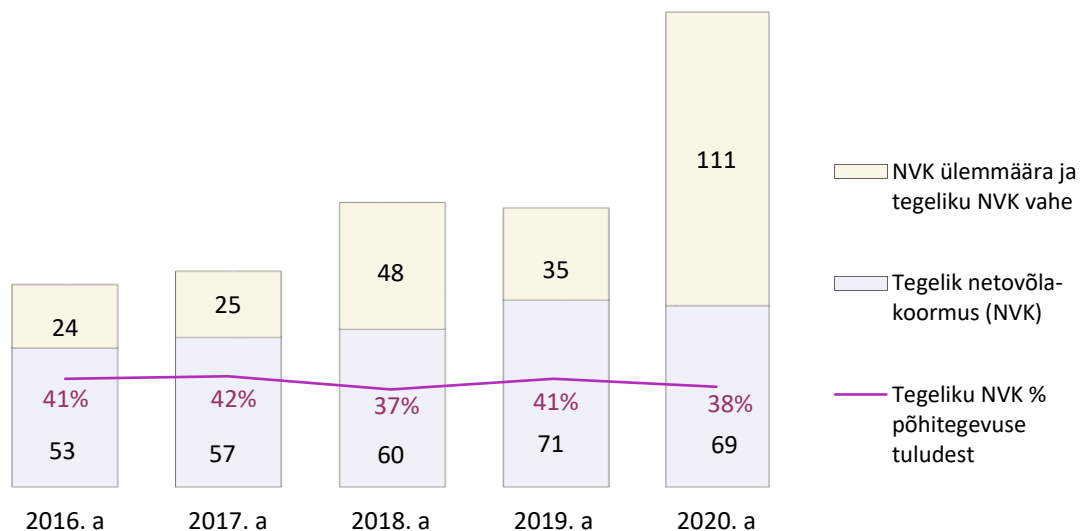
Võlakirjakohustised summas 21 996 tuhat eurot, samuti 96% ehk 67 649 tuhat eurot pangalaenudest kuuluvad linnavalitsusele. Ülejäänud 2 933 tuhat eurot jaguneb 1 055 tuhande euro ulatuses AS-i Tartu Veevõrk Danske Bank AS-st võetud ja nüüdseks LHV investeerimislaenuks ning 1 878 tuhande euro väärtuses AS-i Tartu Turg investeerimis- ja arvelduslaenuks Swedbank AS-lt. Kapitalirendi kohustised aasta lõpu seisuga kokku 33 tuhat eurot kuuluvad linnale. Aruandeaasta lõpuks kujunenud laenukohustiste kogusummast 92 611 tuhandest eurost kuulub 97% ehk 89 677 tuhat eurot Tartu Linnavalitsusele. Konsolideerimisgrupi laenukohustised on avatud raamatupidamise aruande lisas 11 ning linna laenudest täpsemalt eelarve täitmise selgitustes punktis 2.7.3.

Konsolideerimisgrupi laenukohustised (mln eurot)

Tartu linna konsolideerimisgrupi arvestusüksuse netovõlakoormuse ülemmäärast ja tegelikust seisust annab võrdleva ülevaate järgnev joonis.

Tartu linna omavalitsuse arvestusüksuse netovõlakoormus (mln eurot)

Tartu linna netovõlakooormus püsib kindlalt lubatu piires. Netovõlakooormuse absoluutväärtus on arvestusüksusel vähenenud 1,7 miljoni euro võrra, ning finantspositsiooni analüüsimise seisukohalt olulisem näitaja netovõlakooormuse suhe põhitegevuse tuludesse on aruandeaasta lõpuks linnavalitsusel 40% (2019. a 42%) ja omavalitsuse arvestusüksusel 38% (2019. a 41%). Aruandeaastal suurenesid põhitegevuse tulud arvestusüksusel 4% ehk 7 miljoni euro võrra, konsolideerimisgrupil vastavalt 4% ehk 8 miljon eurot, ning laenukohustised arvestusüksusel 9% ehk 7 miljoni euro võrra, kogu grupil vastavalt 8% ehk 7 miljonit eurot. Arvestusüksuse netovõlakooormuse lubatud maksimaalse väärtuse ning selle tegeliku väärtuse vahe ehk nn laenupuhver on kasvanud 76 miljoni euro võrra, mida peamiselt on põhjustanud eelnevalt kirjeldatud ajutine lubatud netovõlakooormuse ülemmäära suurendamine. Netovõlakooormust on parandanud ka likviidsete varade oluline kasv. Kuna sisuliselt kõik arvestusüksuse laenukohustised kuuluvad linnale, on linna ja arvestusüksuse näitajad suures osas sarnased. Linna laenudest on täpsemalt ülevaade eelarve täitmise aruande selgitustes.

Teiseks KOFS-is sätestatud finantsdistipliini tagamise meetmeks on kinnipidamine põhitegevuse tulemi, s.o põhitegevuse tulude ja kulude vahe lubatavast väärtusest. Põhitegevuse tulemi ei tohi olla negatiivne kahel aastal järjest. Negatiivse põhitegevuse tulemi korral rahastatakse jooksvaid kulutusi erakorraliste vahendite arvelt ning selline teguviis ei ole jätkusuutlik. Tartu linna konsolideerimata põhitegevuse tulemi aruandeaastal on 23 458 tuhat eurot (eelnenud aastal 16 511 tuhat eurot), omavalitsuse arvestusüksusel 23 543 tuhat eurot (eelnenud aastal 16 963 tuhat eurot) ning kogu konsolideerimisgrupil 30 353 tuhat eurot (eelnenud aastal 23 065 tuhat eurot). Seega on ka põhitegevuse tulemi kindlalt KOFS-is sätestatu piires.

2. RAAMATUPIDAMISE AASTAARUANNE**2.1. KONSOLIDEERITUD BILANSS***tuhandetes eurodes*

	31.12.2020	31.12.2019	<i>Lisa</i>
VARAD	388 370	369 444	
Käibevara	45 749	30 962	
Raha ja pangakontod	32 703	18 226	2
Finantsinvesteeringud	226	143	3
Maksunõuded	7 972	7 160	4
Muud nõuded ja ettemaksud	4 694	5 265	5
Varud	154	168	
Põhivara	342 621	338 482	
Materiaalne põhivara	314 697	310 598	6
Kinnisvarainvesteeringud	25 198	24 954	7
Pikaajalised maksu- ja muud nõuded	2 215	2 222	5
Finantsinvesteeringud	271	374	3
Immateriaalne põhivara	222	309	8
Osalused tütar- ja sidusettevõtjates	18	25	
Kohustised ja netovara	388 370	369 444	
KOHUSTISED	120 266	105 557	
Lühiajalised kohustised	47 234	27 849	
Muud kohustised ja saadud ettemaksud	13 779	7 229	9
Võlad töötajatele	7 167	6 865	10
Laenukohustised	19 579	8 077	11
Tuletisinstrumendid	1 041	296	11,9
Võlad tarnijatele	5 668	5 382	12
Pikaajalised kohustised	73 032	77 708	
Laenukohustised	73 032	77 647	11
Muud kohustised ja saadud ettemaksud	0	61	9
NETOVARA	268 104	263 887	
Akumuleeritud ülejääk	263 998	265 368	
Aruandeperioodi tulem	4 106	-1 481	

2.2. KONSOLIDEERITUD TULEMIARUANNE*tuhandetes eurodes*

	2020	2019	<i>Lisa</i>
Tegevustulud	200 874	196 779	
Maksutulud	95 650	91 099	4
Saadud toetused	69 082	68 338	14
Kaupade ja teenuste müük	32 646	35 137	15
Muud tulud	3 496	2 205	16
Tegevuskulud	-195 470	-194 948	17
Tööjõukulud	-91 088	-86 536	17, 18
Majandamiskulud	-48 562	-53 032	17, 19
Antud toetused	-19 757	-19 925	17, 20
Põhivara amortisatsioon ja allahindlus	-25 845	-24 106	17, 21
Muud kulud	-10 218	-11 349	17, 22
Aruandeperioodi tegevustulem	5 404	1 831	
Finantstulud ja -kulud	-1 202	-3 202	23
Ettevõtja tulumaks	-96	-110	
Aruandeperioodi tulem	4 106	-1 481	

2.3. KONSOLIDEERITUD RAHAVOOGUDE ARUANNE

tuhandetes eurodes

	2020	2019	<i>Lisa</i>
Rahavood põhitegevusest	31 264	23 570	
Aruandeperioodi tegevustulem	5 404	1 831	
Tegevustulemi korrigeerimised kokku	24 948	21 232	
Põhivara amortisatsioon ja ümberhindlus	25 845	24 107	17,21
Käibemaksukulu põhivara soetuselt	4 535	5 177	22
Saadud sihtfinantseerimine põhivara soetuseks ja selle amortisatsioon	-4 042	-9 106	14
Ebatõenäoliselt laekuvate laenude muutus	-1	-2	
Kasum/kahjum põhivara müügist	-2 614	-1 268	16
Antud sihtfinantseerimine põhivara soetuseks	1 225	2 324	20
Korrigeeritud tegevustulem	30 352	23 063	
Käibevarade netomuutus	-1 354	-1 005	
Kohustiste netomuutus	2 266	1 512	
Rahavood investeerimistegevusest	-33 625	-42 539	
Tasutud põhivara soetamisel	-35 323	-41 794	
Laekunud põhivara müügist	2 810	1 424	
Tasutud sihtfinantseerimine põhivara soetuseks	-1 168	-2 569	
Antud laenud	-618	-641	5
Antud laenude tagasimaksed	629	460	5
Tasutud finantsinvesteeringute soetamisel	-79	-348	
Laekunud finantsinvesteeringute müügist	93	849	
Laekunud intressid ja muu finantstulu	23	80	
Tasutud osaluste soetamisel	8	0	
Rahavood finantseerimistegevusest	16 838	18 486	
Laekunud võlakirjade emiteerimisest, laenude saamisest	-2 049	-31 245	11
Kapitalirendi tagasimaksed	-37	-33	11
Tagasimakstud laenud	-5 970	-1 779	11
Laekunud laenud	14 950	43 819	11
Arvelduskrediidi muutus	-22	-56	11
Laekunud sihtfinantseerimine põhivara soetuseks	10 528	8 480	
Makstud intressid ja muud finantskulud	-465	-525	
Tagasimakstud faktooringulepingud	0	-64	
Makstud dividendide tulumaks	-97	-111	
Puhas rahavoog	14 477	-483	
Raha ja selle ekvivalendid perioodi alguses	18 226	18 709	2
Raha ja selle ekvivalendid perioodi lõpus	32 703	18 226	2
Raha ja selle ekvivalentide muutus	14 477	-483	

2.4. KONSOLIDEERITUD NETOVARA MUUTUSTE ARUANNE

	<i>tuhandetes eurodes</i>			
	Aruandeperioodi tulem	Akumuleeritud ülejääk	Netovara kokku	<i>Lisa</i>
Saldo 31.12.2018	5 107	260 254	265 361	
Muutused 2019				
Eelmise perioodi tulemi ümbertõstmine	-5 107	5 107	0	
Põhivara ümberhindlus	0	7	7	
Aruandeperioodi tulem	-1 481	0	-1 481	
Saldo 31.12.2019	-1 481	265 368	263 887	
Muutused 2020				
Eelmise perioodi tulemi ümbertõstmine	1 481	-1 481	0	
Põhivara ümberhindlus	0	111	111	<i>6,7</i>
Aruandeperioodi tulem	4 106	0	4 106	
Saldo 31.12.2020	4 106	263 998	268 104	

2.5. EELARVE TÄITMISE ARUANNE (konsolideerimata)

tuhandetes eurodes

	2020					2019 täitmine
	Esialgne eelarve	Lõplik eelarve	Täitmine	Lõpliku eelarve täitmise		
				%	hälve	
PÕHITEGEVUSE TULUD	170 703	166 691	177 044	106,2	10 353	169 494
Maksutulud	94 972	86 660	95 667	110,4	9 007	91 114
Kaupade ja teenuste müük	19 176	16 576	17 005	102,6	429	19 086
Saadud toetused tegevuskuludeks	55 823	62 698	63 537	101,3	839	58 471
Muud tegevustulud	732	757	835	110,3	78	823
PÕHITEGEVUSE KULUD	160 505	161 288	153 597	95,2	-7 691	152 786
Üldised valitsussektori teenused	13 493	12 847	12 125	94,4	-722	11 965
Avalik kord	634	654	637	97,4	-17	624
Majandus	16 427	16 031	14 590	91,0	-1 441	15 476
Keskkonnakaitse	7 053	6 712	6 521	97,2	-191	6 644
Elamu- ja kommunaalmajandus	3 604	3 335	3 059	91,7	-276	3 349
Tervishoid	811	775	604	77,9	-171	609
Vaba aeg ja kultuur	12 320	11 875	11 197	94,3	-678	10 954
Haridus	90 981	92 845	90 041	97,0	-2 804	89 675
Sotsiaalne kaitse	15 182	16 214	14 823	91,4	-1 391	13 490
INVESTEERIMISTEGEVUSE TULUD	11 456	8 288	7 022	84,7	-1 266	11 253
Finantsinvesteeringute müük	0	0	0	x	0	475
Põhivara müük	3 520	1 520	2 396	157,6	876	1 416
Sihtfinantseerimine põhivara soetuseks	7 422	6 259	4 124	65,9	-2 135	8 853
Finantstulud	514	509	502	98,6	-7	509
INVESTEERIMISTEGEVUSE KULUD	39 741	36 923	31 166	84,4	-5 757	38 294
Üldised valitsussektori teenused	2 460	2 403	2 419	100,7	16	981
Majandus	12 879	11 266	9 140	81,1	-2 126	13 473
Keskkonnakaitse	581	455	449	98,7	-6	136
Elamu- ja kommunaalmajandus	2 252	1 844	1 457	79,0	-387	2 956
Vaba aeg ja kultuur	4 586	5 222	3 361	64,4	-1 861	2 425
Haridus	13 803	14 053	13 503	96,1	-550	15 693
Sotsiaalne kaitse	3 180	1 680	837	49,8	-843	2 630
EELARVE TULEM	-18 087	-23 232	-697	3,0	22 535	-10 333
FINANTSEERIMISTEGEVUS	11 087	11 086	7 318	66,0	-3 768	11 182
Laenukohustuste võtmine (+)	18 900	18 900	14 965	79,2	-3 935	17 690
Laenukohustuste tasumine (-)	-7 813	-7 814	-7 647	97,9	167	-6 508
LIKVIIDSETE VARADE MUUTUS	-7 000	-12 146	14 183	-116,8	26 329	151
NÕUETE JA KOHUSTUSTE MUUTUS	0	0	-7 562	x	-7 562	698
EELARVE KOGUMAHT	208 059	206 025	192 410	93,4	-13 615	197 588

2.6. KONSOLIDEERITUD AASTAARUANDE LISAD

Lisa 1 Raamatupidamise aastaaruande koostamisel kasutatud arvestuspõhimõtted ja hindamisalused

Käesolev Tartu Linnavalitsuse (edaspidi „Tartu LV“) konsolideerimisgrupi raamatupidamise aastaaruanne on koostatud vastavuses Eesti finantsaruandluse standardiga. Eesti finantsaruandluse standard tugineb rahvusvaheliselt tunnustatud arvestuse ja aruandluse põhimõtetele (Euroopa Liidu raamatupidamise direktiivid, rahvusvahelised finantsarvestuse standardid ja rahvusvahelised avaliku sektori raamatupidamise standardid) ning selle põhinõuded on kehtestatud Eesti Vabariigi raamatupidamise seaduses, mida täiendavad Raamatupidamise Toimkonna poolt välja antud juhendid ja avaliku sektori finantsarvestuse ja -aruandluse juhend.

Konsolideerimisgrupi raamatupidamise aastaaruanne on koostatud lähtudes soetusmaksumuse printsiibist, v.a kauplemiseesmärgil hoitavad väärtpaberid ning edasimüügi eesmärgil soetatud finantsvarad, mis kajastatakse õiglases väärtuses ning olulised enne 1995. a soetatud kinnisvarainvesteeringud ja materiaalne põhivara, mis on kajastatud ühekordselt ümberhinnatud väärtuses.

Raamatupidamise aastaaruanne on koostatud tuhandetes eurodes tekkepõhiselt kogu Tartu LV konsolideerimisgrupi (edaspidi „grupi“) kohta.

Konsolideerimine

Valitseva mõju all olevateks üksusteks on sihtasutused ja äriühingud, milles Tartu LV omab mõjuvõimu määrata investeeringuobjekti finants- ja tegevuspoliitikat.

Äriühingute puhul eeldatakse valitseva mõju olemasolu tavaliselt siis, kui linna osalus ühingus on üle 50%. Valitseva mõju all olevad sihtasutused on asutatud Tartu LV poolt, kes ka määrab nende nõukogude liikmed.

Vastavalt avaliku sektori finantsarvestuse ja -aruandluse juhendile kajastatakse valitseva mõju korral osalus 100% ning ükski teine avaliku sektori üksus seda osalusena ei kajasta.

Valitseva mõju all olevate üksuste tegevus kajastub konsolideeritud raamatupidamise aastaaruandes alates valitseva mõju tekkimisest kuni selle katkemiseni. Nende üksuste soetamist kajastatakse ostumeetodil.

Valitseva mõju all olevate üksuste finantsnäitajad on konsolideeritud aruandes liidetud rida-realt meetodil. Grupisisised üksuste vahelised nõuded, kohustused, tulud ja kulud ning realiseerumata kasumid ja kahjumid on elimineeritud.

Tartu Linnavalitsuse konsolideerimata aruandes on osalused valitseva mõju all olevates üksustes kajastatud tuletatud soetusmaksumuses. Tuletatud soetusmaksumuseks loetakse kuni 31.12.2003 soetatud osaluste korral nende väärtus kapitaliosaluse meetodil ning peale 31.12.2003 soetatud osaluste korral nende soetusmaksumus. Tuletatud soetusmaksumus hinnatakse alla, kui osaluse objekti omakapitalist aruandekohustuslasele kuuluv osa (valitseva mõju all olevate sihtasutuste ja mittetulundusühingute korral nende omakapital tervikuna) on langenud allapoole osaluse bilansilisest väärtusest. Kajastatud allahindlusi taastatakse järgmistel perioodidel, kuid mitte kõrgemale tuletatud soetusmaksumusest.

AS-i Tartu Veevärk raamatupidamise aastaaruanne on alates 2012. a koostatud kooskõlas rahvusvaheliste finantsaruandluse standarditega, nii nagu need on võetud vastu Euroopa Liidu poolt (edaspidi IFRS). Üleminek IFRS-ile ei toonud kaasa arvestuspõhimõtete muutusi ettevõtte poolt seni kasutatud arvestuspõhimõtetes.

Tartu linna konsolideeritud raamatupidamise aruandes on IFRS arvestuspõhimõtted konsolideerimiskannetega viidud vastavusse Eesti finantsaruandluse standardi ja riigi raamatupidamise avaliku sektori finantsarvestuse ja -aruandluse juhendi nõuetega, rakendades kogu konsolideerimisgrupis ühtseid arvestuspõhimõtteid.

Olulise mõju all olevateks üksusteks loetakse sihtasutused ja äriühingud, milles Tartu Linnavalitsus osaleb investeeringuobjekti finants- ja tegevuspoliitika üle otsustamisel. Olulise

mõjuvõimu eelduseks on arvatud 20-50% hääleõigusest. Olulise mõju all olevad äriühingud on kajastatud konsolideeritud ja konsolideerimata aruannetes sidusüksustena kapitaliosaluse meetodil. Alla 50% hääleõigusest sihtasutuste kohta osalusi ei kajastata.

Varad ja kohustused on jaotatud bilansis lühi- ja pikaajalisteks lähtuvalt vara või kohustuse eeldatavast valdamisest kuni üks aasta või kauem arvestatuna aruandekuupäevast.

Raha ja raha ekvivalendid kajastatakse bilansis käibevara all *Raha ja pangakontode* kirjel (sularaha, raha teel, arvelduskontode jäägid pangas ja lühiajalised või katkestatavad tähtajalised deposiidid).

Deposiitidelt bilansikuupäevaks kogunenud laekumata intressid kajastatakse viitlaekumistena. Investeeringufondide osakud kajastatakse turuväärtuses.

Finantsinvesteeringud on jaotatud **lühiajalisteks**, millena kajastatakse turuväärtuses likviidsuse tagamiseks hoitavaid rahaturu- ja intressifondide aktsiaid ja osakuid ning lühiajalise kauplemise eesmärgil hoitavaid võlakirju, ning **pikaajalisteks**, kui hoitakse kauem kui 12 kuud bilansi kuupäevast.

Finantsinvesteeringuid aktsiatesse ja muudesse omakapitaliinstrumentidesse (v.a osalused tütar- ja sidusettevõtetes) kajastatakse nende õiglasest väärtuses, juhul kui see on usaldusväärselt hinnatav. Õiglasest väärtusena kasutatakse aruandekuupäeva börsinoteeringut. Juhul, kui õiglasest väärtus ei ole usaldusväärselt määratav, kajastatakse aktsiaid ja muid omakapitaliinstrumente korrigeeritud soetusmaksumuse meetodil (s.o algne soetusmaksumus miinus võimalikud allahindlused, kui investeeringu kaetav väärtus on langenud alla bilansilise väärtuse).

Muude pikaajaliste finantsinvesteeringutena kajastatakse aktsiaid ja osakuid juhul, kui osalus on alla 20%. Nimetatud pikaajalisi finantsinvesteeringuid kajastatakse soetusmaksumuses, kuna nende õiglasest väärtust pole olnud võimalik usaldusväärselt hinnata. Finantsinvesteeringute oste ja müüke kajastatakse järjepidevalt tehingupäeval.

Tuletisinstrumentidena kajastatakse riskimaandamise eesmärgil soetatud pangalaenu intressiswapi turuväärtust aasta lõpu seisuga õiglasest väärtuses - positiivset nõuetes, negatiivset lühiajalistes kohustustes ning väärtuse muutus kajastatakse tulemiaruanDES.

Maksu-, lõivu-, trahvi- ja muud nõuded on bilansis kajastatud korrigeeritud soetusmaksumuse meetodil. Nõudeid kajastatakse bilansis nõudeõiguse tekkimise momendil ning hinnatakse lähtuvalt tõenäoliselt laekuvatest summadest. Võimaluse korral hinnatakse iga konkreetse kliendi laekumata nõudeid eraldi, arvestades teadaolevat informatsiooni kliendi maksevõime kohta. Suure hulga samaliigiliste nõuete laekumise tõenäosust hinnatakse grupi tasandil, võttes arvesse eelmiste perioodide statistikat sarnaste nõuete laekumise kohta. Ebatõenäoliselt laekuvad nõuded on bilansis tõenäoliselt laekuva summani alla hinnatud. Aruandeperioodil laekunud, eelnevalt kuludesse kantud nõuded on kajastatud aruandeperioodi ebatõenäoliste nõuete kulu vähenusena. Nõuet loetakse lootusetuks, kui juhtkonna hinnangul puuduvad võimalused nõude kogumiseks. Lootusetud nõuded on bilansist välja kantud.

Pikaajalisi nõudeid kajastatakse algselt saadaoleva tasu nüüdisväärtuses, arvestades järgnevatel perioodidel nõudelt intressitulu kasutades sisemise intressimäära meetodit.

Lõivu- ja trahvinõuded kajastatakse maksunõuete grupis, **lõivutulu** aga müüdud kaupade ja teenuste tulu hulgas ning **trahvitulu** muude tulude hulgas.

Loodusressursside kasutamise ja saastetasude nõuded ning tulu on arvestatud tekkepõhiselt Keskkonnaministeeriumi teatise alusel. Selle tulu nõuded kajastatakse maksutulu nõuete grupis, tulu aga muude tulude hulgas.

Maksu- ja Tolliametilt kohalikele omavalitsustele kantavate **tulumaksu ja maamaksu** nõuded ja -tulu arvestatakse tekkepõhiselt pärast aruandeperioodi lõppemist maksuametilt saadud teatise alusel nende maksude riigi poolt kohalikele omavalitsustele kantava osa kohta. Maksuvõlalt arvestatud intressinõuded riigilt kohalike omavalitsuste eelarvetesse ei kanta.

Erisoodustuse ja ettevõtte tulumaksu kohustused kajastatakse muudes kohustustes maksu-, lõivu- ja trahvikohustuste grupis koos, kulu aga eraldi - tulumaksukulu erisoodustustelt tööjõukuludes ning ettevõtte tulumaksukulu muudes tegevuskuludes.

Üksikisiku tulumaksu, sotsiaalmaksu, töötuskindlustus- ja kogumispensioni maksete kohustused kajastatakse muudes kohustustes maksu-, lõivu- ja trahvikohustuste grupis, kulu aga tööjõukuludes. Enne deklareerimise tähtaega tasutud deklareeritud maksud kajastuvad nii lühiajalistes kohustustes deklareeritud maksukohustustena kui ka lühiajalistes nõuetes ettemaksetena. Käesolevas aruandes on nii lühiajalised nõuded kui ka kohustused nimetatud ettemaksete võrra vähendatud (lisa 4).

Varud võetakse arvele soetusmaksumuses, mis koosneb ostuhinnast ja muudest soetamisega seotud otsestest kulutustest. Varude jäägi hindamisel kasutatakse valdavalt kaalutud keskmise soetushinna meetodit, mõni üksik valitseva mõju all olev üksus on kasutanud FIFO meetodit, kuid arvestuspõhimõtete erinevuse mõju on ebaoluline.

Kinnisvarainvesteeringutena kajastatakse selliseid kinnisvaraobjekte (maad või hooneid), mida hoitakse väljarentimise või turuväärtuse tõusmise eesmärgil ja mida linnavalitsus ega ükski avaliku sektori üksus ei kasuta oma põhitegevuses. Kinnisvarainvesteeringuid kajastatakse konsolideerimisgrupis valdavalt soetusmaksumuse meetodil (soetusmaksumuses, millest on maha arvatud akumulieeritud kulum ja võimalikud allahindlused).

Materiaalseks põhivaraks loetakse varasid hinnangulise kasuliku tööeaga üle ühe aasta ja soetusmaksumusega alates 5000 eurost.

Varad, mille kasulik tööiga on üle 1 aasta, kuid mille soetusmaksumus on alla kapitaliseerimise alampiiri, kajastatakse kuni kasutusele võtmiseni väheväärtusliku inventarina (varudes) ja vara kasutusele võtmise hetkel kantakse kulusse.

Põhivara rekonstrueerimisväljaminekud, mis pikendavad vara kasulikku tööiga ning tõstavad vara kvaliteeti või tööjõudlust üle algselt arvatud taseme, kapitaliseeritakse bilansis põhivarana. Põhivara remondi- ja hoolduskulud, mis tehakse eesmärgiga säilitada vara esialgset taset, kajastatakse nende kulude tekkimisel aruandeperioodi kuludes.

Põhivara kajastatakse bilansis soetusmaksumuses, millest on maha arvatud akumulieeritud kulum ja võimalikud väärtuse langusest tulenevad allahindlused. Kulumi arvestamisel kasutatakse lineaarset meetodit. Kulumi norm määratakse igale põhivara objektile eraldi, sõltuvalt põhivara grupile määratud kasulikust tööeast ning on valdavalt sarnased terves konsolideerimisgrupis.

Uute põhivarade kasulik eluiga on üldreeglina nii kinnisvarainvesteeringute kui materiaalse põhivara gruppidele määratud järgmiselt:

Hooned	50 aastat
Rajatised	20 aastat
sh erandina silla	20-40 aastat
masinad, seadmed, transpordivahendid	5 aastat
Infotehnoloogilised seadmed ja arvutustehnika	3 aastat
Muu amortiseeruv vara - inventar, tööriistad ja sisseseade	5 aastat

Maa ja kunstiväärtused, mille väärtus aja jooksul ei vähene, ei kuulu amortiseerimisele.

Immateriaalse põhivarana kajastatakse füüsilise substantsita vara kasuliku tööeaga üle ühe aasta ja soetusmaksumusega alates 5000 eurost. Immateriaalset põhivara kajastatakse bilansis soetusmaksumuses, millest on maha arvatud akumulieeritud kulum ja võimalikud väärtuse langusest tulenevad allahindlused. Immateriaalse põhivara amortiseerimisel kasutatakse lineaarset meetodit ja nende kasulik eluiga on üldreeglina 4 aastat.

Uurimis- ja arenguväljaminekud on kajastatud tekkimisel kuluna.

Põhivarade ümberhindlusena kajastatakse linnavalitsuse poolt munitsipaliseeritud maade esmast arvele võtmist maa maksustamise hinnas avaliku sektori finantsarvestuse ja -aruandluse juhendi § 45 kohaselt. Samuti võetakse ümberhindlusena jätkuvalt arvele aruandeperioodil omandatud peremehetut vara, mis on saadud seoses pärijate puudumisega.

Põhivara väärtuse languse korral (osaline või täielik demonteerimine, lammutamine, kahjustumine jmt) viiakse läbi allahindlus, mis kajastub aruandeperioodi kuludes koos amortisatsiooniga.

niga. Linnavalitsuses hinnatakse igal aastal lõpetamata ehituste pearaamatukonto saldoinventuuri käigus eraldi ehitusprojektide edasise kasutuse võimalusi. Projektid, mille kasutamine on lükkunud edasi vähemalt 4 aastat ning nende kasutusele võtmise aeg pole teada või selleks puudub täielik kindlus, hinnatakse alla nullväärtusele vara bilansist välja kandmata, kajastades tehingut lõpetamata ehituse allahindluse kuluna. Projekti edaspidise kasutamise kindlust näitab konkreetse projektiga seotud ehitusobjekti lülitamine järgneva(te) aasta(te) eelarvesse. Ehitusprojekti hilisemal rakendumisel või sellega seotud objekti lülitamisel eelarvesse tühistatakse allahindlus ning taastatakse kuni esialgse soetusmaksumuseni, kajastades tehingut läbi perioodi tulemi.

Renditud varades käsitletakse kapitalirendina rendilepingut, mille puhul kõik olulised vara omandiga seonduvad riskid ja hüved kanduvad üle rentnikule ning kui renditavat vara pole võimalik kergesti asendada teise varaga. Muud rendilepingud kajastatakse kasutusrendina.

a) Aruandekohustuslane on rentnik

Kapitalirenti kajastatakse bilansis vara ja kohustusena renditud vara õiglase väärtuse summas või rendimaksete miinimumsumma nüüdisväärtuses, juhul kui see on madalam. Kapitalirendi tingimustel renditud varasid amortiseeritakse sarnaselt omandatud põhivaraga, välja arvatud juhul, kui ei eksisteeri piisavat kindlust, kas rentnik omandab rendiperioodi lõpuks vara omandiõiguse – sellisel juhul amortiseeritakse vara kas rendiperioodi jooksul või kasuliku tööea jooksul, olenevalt sellest, kumb on lühem. Kapitalirendi maksed jagatakse kohustust vähendavateks põhiosa tagasimakseteks ning intressikuluks.

Kasutusrendi maksed kajastatakse kuluna ühtlaselt rendiperioodi jooksul.

b) Aruandekohustuslane on rendileandja

Kasutusrendi tingimustel väljarenditud vara kajastatakse bilansis tavakorras, analoogselt muu põhivaraga. Kasutusrendimaksed kajastatakse tuluna ühtlaselt rendiperioodi jooksul.

Laenukohustused kajastatakse korrigeeritud soetusmaksumuses. Olulised lepingutasud kajastatakse laenude võtmisel laenukohustuste hulgas (miinusega) ja amortiseeritakse intressikuludesse laenuperioodi jooksul, ülejäänud lepingutasud kajastatakse laenude saamisel koheselt intressikuludes. Kuna laenutehingute tehingukulud ei ole olulise suurusega, siis ei kasutata laenude kajastamisel sisemist intressimäära, vaid kajastatakse laenud lepingulise intressimääraga. Kapitalirendikohustused kajastatakse laenukohustustena vastavalt renditud varade kajastamise kohta antud selgitusele.

Sihtfinantseerimisena kajastatakse sihtotstarbeliselt antud ja teatud tingimustega seotud toetusi. Sihtfinantseerimist ei kajastata tuluna või kuluna enne, kui eksisteerib piisav kindlus, et toetuse saaja vastab sihtfinantseerimisega seotud tingimustele ja sihtfinantseerimine leiab aset. Saadud sihtfinantseerimise kajastamisel rakendatakse brutomeetodit, mille järgi kajastatakse nii saadud sihtfinantseerimist kui selle arvel tehtud kulusid või põhivara soetust mõlemaid eraldi. Tegevuskulude sihtfinantseerimise kajastamisel lähtutakse tulude ja kulude vastavuse printsiibist ning tulu sihtfinantseerimisest kajastatakse proportsionaalselt sellega seonduvate kuludega. Avaliku sektori üksuste vahelistes tehingutes kajastatakse toetused vastastikusel kokkuleppel raha ülekandmisel kas kohe tulu-kuluna või ettemaksetena ning periodiseeritakse vastava aruandluse kohaselt.

Sihtfinantseerimise korral põhivara soetamiseks võetakse vara bilansis arvele tema soetusmaksumuses, finantseerimise summa kajastatakse samal ajal tuluna.

Põhivara tasuta võõrandamisel kajastatakse vara jääkväärtust antud toetusena ehk üle antud sihtfinantseerimisena põhivara soetuseks.

Toetused, mille korral on määratud eesmärk, aga kasutamise otstarve ei ole selgelt määratud kajastatakse tegevustoetusena. Tegevustoetus kantakse tuludesse ja kuludesse selle ülekandmise hetkel.

Tingimuslike kohustustena on avalikustatud lubadused, garantiid ja muud kohustused, mis teatud tingimustel võivad tulevikus muutuda kohustusteks, kuid mille kohustusena realiseerumise tõenäosus on alla 50%.

Välisvaluutas fikseeritud tehingute kajastamisel on aluseks võetud tehingu toimumise päeval ametlikult kehtinud Euroopa Keskpanga valuutakursid. Välisvaluutas fikseeritud monetaarsed finantsvarad ja –kohustused ning mitte-monetaarsed finantsvarad ja -kohustused, mida kajastatakse õiglase väärtuse meetodil, on aruandekuupäeva seisuga ümber hinnatud eurodesse aruandekuupäeval ametlikult kehtinud Euroopa Keskpanga valuutakursside alusel. Välisvaluutatehingutest ning varade ja kohustuste ümberhindamisest saadud kasumid ja kahjumid kajastuvad tulemiaruan-des finantstuludes-kuludes, kui nad on seotud finantsinvesteeringute või laenukohustustega, muude tehingute puhul tegevuskuludes.

Põhivara või varude soetamisel tasutud **mittetagastatavad maksud ja lõivud** (näiteks käibemaks, juhul kui ostjaks on mitte-käibemaksukohustuslane) kajastatakse soetamishetkel kuluna ning neid ei arvata varade soetusmaksumuse koosseisu. **Tekkepõhine käibemaksukulu** kajastatakse mitte-käibemaksukohustuslaste poolt tegevuskuludes eraldi kululiigina. Eelarve täitmise aruan-des kajastatakse käibemaksukulu vastavate majandamiskulude hulgas, sh ka vara soetamise kuludes.

Tulude arvestus. Kogutud riiklikke makse ning loodusvarade kasutamise ja saastetasude tulu võetakse arvele tekkepõhiselt vastavalt Maksu-ja Tolliameti ning Keskkonnaministeeriumi poolt esitatud teatistele. Kohalike maksude tulu võetakse arvele tekkepõhiselt vastavalt esitatud maksudeklaratsioonidele ja muudele tulu tekkimist kajastavatele dokumentidele. Lõivutulu kajastatakse lõivuga maksustatud toimingu päeval ning trahve trahvide määramise päeval. Toode-te, kaupade ja põhivara müügist saadud tulu kajastatakse siis, kui kõik olulised omandiga seotud riskid on läinud üle ostjale ning müügitulu ja tehinguga seotud kulu on usaldusväärset mää-ratav. Tulu teenuste müügist kajastatakse teenuse osutamisel, lähtudes valmidusastme meetodist. Intressitulu arvestatakse tekkepõhiselt sisemise intressimäära alusel. Dividenditulu arvestatakse dividendide väljakuulutamisel.

Kulude arvestus. Kulused kajastatakse tekkepõhiselt. Põhivara või varude soetamisel tasutud mittetagastatavad maksud ja lõivud, sh käibemaks, mida ei arvata sisendkäibemaksuks, kajastatakse soetamishetkel kuluna tulemiaruan-de kirjel *Muud kulud*. Dividendide väljamaksmisega kaasnev tulumaks kajastatakse kuluna dividendide väljakuulutamisel.

Muude tegevuskulude hulka kuuluva **ettevõtte tulumaksu** all kajastatakse äriühingute ja sihtasutuste põhitegevusega mitteseotud kuludelt arvestatud tulumaksukulu. Tulemiaruan-des eraldi reana oleva ettevõtja tulumaksu all kajastatakse aga tütarettevõtjate poolt väljakuulutatud dividendidelt makstavat tulumaksukulu sõltumata sellest, millise perioodi eest need on välja kuulutatud või millal dividendid välja makstakse.

Aruandekuupäeva järgsed sündmused. Raamatupidamise aastaaruandes kajastuvad olulised vara ja kohustuste hindamist mõjutavad asjaolud, mis ilmnesid aruandekuupäeva ja aruande koostamispäeva vahemikul, kuid on seotud aruandeperioodil või varasematel perioodidel toimunud tehingutega.

Aruandekuupäeva järgsed sündmused, mida ei ole varade ja kohustuste hindamisel arvesse võetud, kuid mis võivad oluliselt mõjutada järgmise aruandeaasta tulemust, on avalikustatud raamatupidamise aastaaruande lisades.

Seotud osapoolteks loetakse Tartu Linnavalitsuse volikogu ja valitsuse liikmed ning asutuste juhid, kellele on antud õigus iseseisvalt lepinguid sõlmida, konsolideerimisgruppi kuuluvate sihtasutuste, äriühingute nõukogude ja juhatuste liikmed, kõigi eelpool loetletud tegev- ja kõrgema juhtkonna liikmete lähedased pereliikmed, samuti ka nende valitseva ja olulise mõju all olevad sihtasutused, mittetulundusühingud ja äriühingud.

Linnavalitsusel on toimiv sisekontrollisüsteem (tegevusaruande punkt 1.7. *Ülevaade sisekontrollisüsteemist*). Seotud isikutega tehtud tehinguid kontrollitakse praktiliste kontrolliprotseduuride käigus lähtudes korruptsioonivastase seaduse nõuetest. Seotud osapooltega tehtud tehingutest vaata lisa 24.

Eelarve täitmise aruandes

Eelarve täitmise aruande andmed ei ole üks ühele võrreldavad raamatupidamise konsolideerimata aruannetes (lisa 26 *Tartu Linnavalitsuse konsolideerimata põhjaruanded*) kajastatud andmetega, kuna mitmed kulude ja tulude grupid eelarve koosseisu ei kuulu või on kajastatud aruannetes erinevates alajaotustes. Peamisteks erinevusteks on:

- a) eelarve ja selle täitmise aruande koosseisu ei kuulu põhivarade kulumi- ja ümberhindluse kulu, samuti annetuseks antud ja/või saadud põhivaraga seonduvad tulud ja kulud;
- b) kaupade ja teenuste ning põhivarade soetamisel lisanduv käibemaks, mida ei saa arvata sisendkäibemaksuks, on eelarve täitmise aruandes kajastatud vastavate kaupade, teenuste ja põhivara soetamise kuludes, tulemiaruanDES aga kirjel *Muud kulud*;
- c) raamatupidamise aruannetes on linnavalitsuse haldusala asutuste omavahelised tehingud elimineeritud, kuid eelarve täitmise aruandes on omavahelised tehingud kajastatud.

Lisa 2 Raha ja selle ekvivalendid

	<i>tuhandetes eurodes</i>		
	31.12.2020	31.12.2019	<i>Lisa</i>
Raha ja selle ekvivalendid kokku	32 703	18 226	
Sularaha	21	55	
Raha teel	13	2	
Raha pangas	32 667	18 168	
Raha tähtajalisel deposiidihoiusel	2	1	
<i>alla kolmekuuline deposiit</i>	2	1	
	<u>2020</u>	<u>2019</u>	
Intressitulu arvelduskontodelt	3	49	23

Lisa 3 Finantsinvesteeringud ja osalused

	<i>tuhandetes eurodes</i>	
Finantsinvesteeringud	Lühiajalised	Pikaajalised
Bilansiline väärtus 31.12.2019	143	374
Muutused 2020	83	-103
Muude finantsinvesteeringute soetus	36	43
Muude finantsinvesteeringute müük	-40	-53
Muude finantsinvesteeringute ümberhindlus	87	-93
Bilansiline väärtus 31.12.2020	226	271

Linna valitseva mõju all olevate äriühingute ja sihtasutuste olulisemad finantsnäitajad¹

tuhandetes eurodes

Nimetus	Osa- luse %	Aru- ande aasta	Bilansi näitajad aasta lõpus			Tulemiaruaande näitajad			
			Varad	Kohus- tised	Neto- vara	Tege- vus tulud	Tegevus kulud	Finants- tulud ja kulud	Tulem
Valitseva mõju all olevad äriühingud			101 377	37 140	64 237	16 086	-12 745	-144	3 197
AS Tartu Veevärk	100	2020	96 131	34 852	61 279	13 003	-9 830	-105	3 068
		2019	92 657	33 946	58 711	12 265	-9 517	-83	2 665
OÜ Tartu Veekeskus	100	2020	2 154	219	1 935	1 536	-1 521	0	15
		2019	2 242	322	1 920	1 976	-1 688	0	288
AS Tartu Turg	100	2020	2 962	1 967	995	816	-662	-39	115
		2019	3 019	2 140	879	831	-740	-42	49
OÜ Anne Saun*	0	2020	0	0	0	0	0	0	0
	100	2019	0	0	0	111	-145	0	-34
OÜ Tartu Linna Polikliinik	100	2020	130	102	28	731	-732	0	-1
		2019	116	88	28	680	-678	0	2
Valitseva ja olulise mõju all olevad sihtasutused			5 426	1 357	4 069	5 661	-6 176	15	-500
SA Tartu Eluasemefond	100	2020	2 463	456	2 007	162	-117	-6	39
		2019	2 432	463	1 969	158	-108	-4	46
SA Tartu Loomemajandus- keskus	100	2020	95	55	40	438	-1 006	0	-568
		2019	729	121	608	571	-572	0	-1
SA Tartu Kultuurkapital	100	2020	699	178	521	271	-295	20	-4
		2019	672	147	525	209	-236	23	-4
SA Tartu Vaimse Tervise Hooldekeskus	100	2020	1 088	193	895	1 873	-1 932	1	-58
		2019	1 143	190	953	1 935	-1 896	0	39
SA Tähtvere Puhkepark*	0	2020	0	0	0	0	0	0	0
	100	2019	0	0	0	421	-232	0	189
SA Tartu Sport*	0	2020	0	0	0	0	0	0	0
	100	2019	0	0	0	751	-697	0	54
SA Tartumaa Turism	60	2020	322	185	137	513	-523	0	-10
		2019	186	39	147	431	-430	0	1
SA Tartu Perekodu Käopesa	100	2020	382	77	305	847	-759	0	88
		2019	298	82	216	851	-744	0	107
SA Tartu Keskkonna- hariduse Keskus	100	2020	282	161	121	771	-796	0	-25
		2019	240	93	147	909	-860	0	49
SA Tartu 2024	100	2020	95	52	43	786	-748	0	38
		2019	5	0	5	0	0	0	0
Linna valitseva mõju all olevad üksused kokku		2020	106 803	38 497	68 306	21 747	-18 921	-129	2 697
		2019	103 739	37 631	66 108	22 099	-18 543	-106	3 450

* Alates 01.06.2019 muudetud linna hallatavaks asutuseks koos bilansisaldode linnapoolse ülevõtmisega, nende viimase 5 kuu tulude ja kulude tulem on saldeeritud nende netovara nulliks.

Esitatud bilansi- ja tulemiaruaande näitajad põhinevad rahandusministeeriumi saldoandmike infosüsteemis avalikustatud andmetel.

Lisa 4 Maksud, lõivud, trahvid

<i>tuhandetes eurodes</i>					
<u>A Maksunõuded ja -kohustised</u>	Nõuded		Kohustised		<i>Lisa</i>
	31.12.2020	31.12.2019	31.12.2020	31.12.2019	
Lühiajalised maksunõuded ja -kohustised kokku	7 972	7 160	4 147	4 097	<i>9</i>
Maksud kokku	7 877	7 106	4 002	3 939	
Üksikisiku tulumaks	7729	6 959	1 246	1 201	
Käibemaks		0	55	77	
Sotsiaalmaks		0	2 445	2 407	
Töötuskindlustusmaksed		0	160	158	
Kogumispensionimaksed		0	111	111	
Muud riiklikud maksud	166	124	7	9	
Trahvinõuded	26	23	0	0	
Maksude ettemaksed		0	-22	-24	
Loodusressursside kasutamise ja saastetasud	51	54	145	158	

Maksude ettemaksetes on Maksu- ja Tolliametile ettemaksena kantud 2021. a jaanuarikuus deklareeritavad töötasude maksud.

<i>tuhandetes eurodes</i>			
<u>B Maksu-, lõivu-, trahvitulud</u>	2020	2019	
Maksu-, lõivu-, trahvitulud kokku	96 437	91 970	
Maksutulud kokku	95 650	91 099	
Üksikisiku tulumaks	92 355	87 925	
Maamaks	1 929	1 545	
Kohalikud maksud	1 366	1 629	
<i>reklaamimaks</i>	<i>461</i>	<i>451</i>	
<i>teede ja tänavate sulgemismaks</i>	<i>153</i>	<i>215</i>	
<i>parkimistasud</i>	<i>752</i>	<i>963</i>	
Riigilõivud	125	133	<i>15</i>
Loodusressursside (vee erikasutuse) tasu	206	206	<i>16</i>
Trahvid	456	532	<i>16</i>

Lisa 5 Muud nõuded ja ettemaksed

<i>tuhandetes eurodes</i>			
	31.12.2020	31.12.2019	<i>Lisa</i>
Muud nõuded ja ettemaksed kokku	4 694	5 265	
Nõuded saamata toetuste eest	1 214	1 946	<i>14</i>
Nõuded ostjate vastu kokku	2 462	2 377	
<i>nõuded ostjate vastu</i>	<i>2 581</i>	<i>2 512</i>	
<i>ebatõenäoliselt laekuvaks hinnatud</i>	<i>-119</i>	<i>-135</i>	
Ettemakstud tulevaste perioodide kulud	153	180	
Laenunõuded ¹	162	166	<i>20</i>
Ettemakstud toetused - sihtfinantseerimised	391	392	
Muud nõuded	74	77	
Viitlaekumised (sh ka laekumata intressid)	13	11	
Maksude ettemaksed ja tagasinõuded	225	116	
Pikaajalised laenunõuded¹	2 215	2 222	
Pikaajaliste laenuõuete jaotus järelejäänud tähtaja järgi			
	31.12.2020	31.12.2019	
Keskmine intressimäär	6,3%	6,3%	
1 kuni 2 aastat	191	201	
2 kuni 3 aastat	195	202	
3 kuni 4 aastat	189	197	
4 kuni 5 aastat	181	189	
üle 5 aasta	1 459	1 433	
Kokku:	2 215	2 222	

¹ **Antud laenudeks** on eluasemelaenuid füüsilistele isikutele. Laenuodega on toimunud järgmised tehingud (tuhandetes eurodes):

	2020	2019
laene anti välja	629	641
laekus tagasi	618	460

2020. a tõsteti 162 tuhat eurot pikaajalistest laenuõuetest lühiajaliseks, 2019. a 166 tuhat eurot.

Lisa 6 Materiaalne põhivara

<i>tuhandetes eurodes</i>								
		Maa	Hooned ja rajatised	Masinad ja seadmed	Muu põhivara	Lõpetamata tööd ja ettemaksud	Kokku materiaalne põhivara	<i>Lisa</i>
Soetusmaksumus	31.12.2019	19 918	440 062	18 920	11 961	7 711	498 572	
Akumuleeritud kulum	31.12.2019	0	-173 885	-10 471	-3 619	0	-187 975	
Jääkväärtus seisuga	31.12.2019	19 918	266 177	8 449	8 342	7 711	310 597	
<i>2020 tehingud kokku</i>		<i>856</i>	<i>632</i>	<i>-767</i>	<i>1 287</i>	<i>2 092</i>	<i>4 100</i>	
Soetamine		727	1513	692	349	28839	32 120	
Arvestuspõhimõtte korrigeerimine ²		0	-2 022	0	0	0	-2 022	
Ümberklassifitseerimine		0	21 942	395	1 763	-24 120	-20	8
Ümberhindlus ¹		108	0	0	0	0	108	
Mitterahaline sihtfinantseerimine		37	0	0	0	0	37	
Üleviimine kinnisvarainvesteeringute gruppi		-23	-262	0	0	-2 548	-2 833	7
Ületoomine kinnisvarainvesteeringute grupist		20	1 284	0	0	0	1 304	7
Müük		-1	-28	-29	0	0	-58	
Müüdid põhivara kulum		0	24	29	0	0	53	
Aruandeaastal arvestatud kulum; allahindlus		0	-20 833	-1 854	-825	-79	-23 591	21
Mahakandmine		-12	-3 094	-156	-72	0	-3 334	21
Mahakantud põhivara kulum		0	2 108	156	72	0	2 336	21
Soetusmaksumus	31.12.2020	20 774	458 898	19 822	13 641	9 803	522 938	
Akumuleeritud kulum	31.12.2020	0	-192 089	-12 140	-4 012	0	-208 241	
Jääkväärtus seisuga	31.12.2020	20 774	266 809	7 682	9 629	9 803	314 697	

¹ Ümberhindlus: munitsipaliseeritud maad, mis esmakordselt kajastati bilansis maa maksustamishin-
nas

² Arvestuspõhimõtte korrigeerimises kajastub AS Tartu Veevärgi IFRS standardi järgi arvestatud liitumistasude arvelt soetatud põhivara muutus

Põhivara müük	2020	2019	<i>Lisa</i>
Müügihind	425	12	
Vara jääkväärtus	-6	0	
Müügikasum	419	12	<i>16</i>

Lisa 7 Kinnisvarainvesteeringud

tuhandetes eurodes

	Soetus- maksumus	Kogunenud kulum	Jääkväärtus	Lisa
Seisuga 31.12.2019	35 735	-10 781	24 954	
<i>2020 tehingud kokku</i>	1713	-1 469	244	
Ületoomine materiaalse põhivara grupist	3572	-739	2833	6
Üleviimine materiaalse põhivara gruppi	-1546	242	-1304	6
Aruandeaastal arvestatud kulum	0	-1068	-1068	21
Mahakandmine	-52	20	-32	21
Soetus	2	0	2	
Ümberhindlus	3	0	3	
Müük	-266	76	-190	
Seisuga 31.12.2020	37 448	-12 250	25 198	

	2020	2019	Lisa
Kinnisvarainvesteeringute müük			
Müügihind	2 405	1 425	
Müügikulud	-21	-12	
Vara jääkväärtus	-189	-156	
Müügikasum	2 195	1 257	16

Lisa 8 Immateriaalne põhivara

tuhandetes eurodes

	Tarkvara	Muu immateriaalne põhivara	Kokku im- materiaal- ne põhivara	Lisa
Soetusmaksumus 31.12.2019	1 015	205	1 220	
Akumuleeritud kulum 31.12.2019	-707	-204	-911	
Jääkväärtus seisuga 31.12.2019	308	1	309	
<i>2020 tehingud kokku</i>	-86	-1	-87	
Soetamine	39	10	49	21
Aruandeaastal arvestatud kulum	-154	-2	-156	21
Mahakandmine	-97	0	-97	21
Mahakantud põhivara kulum	97	0	97	6
Ümberklassifitseerimine	29	-9	20	
Soetusmaksumus 31.12.2020	986	206	1 192	
Akumuleeritud kulum 31.12.2020	-764	-206	-970	
Jääkväärtus seisuga 31.12.2020	222	0	222	

Lisa 9 Muud kohustised ja saadud ettemaksed

	<i>tuhandetes eurodes</i>				<i>Lisa</i>
	31.12.2020		31.12.2019		
	lühiajaline osa	pikaajaline osa	lühiajaline osa	pikaajaline osa	
Muud kohustised ja saadud ettemaksed kokku	14 820	0	7 525	61	
Toetusteks (sihtfinantseerimiseks) saadud ettemaksed	7 472		1 421	0	14
Maksukohustised	4 147		4 097	0	4
Viitvõlad	241		228	0	
<i>laenuintressi kohustised</i>	76		67	0	
<i>muud viitvõlad</i>	165		161	0	
Tuletisinstrumentide intressiswapi turuväärtus	1 041		296	0	11
Muud kohustised	1 157		733	61	
Muud saadud ettemaksed ja tulevaste perioodide tulud	351		354	0	
<i>muud saadud ettemaksed¹</i>	351		353	0	
<i>saadud maksude, lõivude ja trahvide ettemaksed</i>	0		1	0	
Toetuste andmise kohustised	411		396	0	20

¹ Muudes saadud lühiajalistes ettemaksetes kajastub ka 2020. aastal eraisikute koolitoidu ettemaks 117,3 tuhat eurot.

Lisa 10 Võlad töötajatele

	<i>tuhandetes eurodes</i>	
	31.12.2020	31.12.2019
Võlad töövõtjatele kokku	7 167	6 865
Puhkusekohustis	1 157	1 087
Töötasu võlgnevus	3 669	3 539
Deklareerimata töötasumaksude kohustised	2 324	2 218
Muud võlad töövõtjatele	17	21

Lisa 11 Laenukohustised

tuhandetes eurodes

Laenu liik		Võla- kirjad	Panga- laen	Kapi- tali- rent	Kontses- siooni leping	Fak- too- ring	Laenu- kohustised kokku	
Laenukohustised seisuga 31.12.2018 kokku		55 290	19 640	88	0	64	75 082	
Muutused laenukohustistes 2019. a		-31 245	41 984	-33	0	-64	10 642	
	suurendatud	0	43 819	0	0	0	43 819	
	vähendatud	-31 245	-1 835	-33	0	-64	-33 177	
Laenukohustised seisuga 31.12.2019 kokku		24 045	61 624	55	0	0	85 724	
sh	kuni 1 aasta (lühiajalised)	2020. a	2 049	5 992	36	0	0	8 077
	1 kuni 2 aastat	2021. a	12 175	5 977	11	0	0	18 163
	2 kuni 3 aastat	2022. a	917	5 976	8	0	0	6 901
	3 kuni 4 aastat	2023. a	918	5 976	0	0	0	6 894
	4 kuni 5 aastat	2024. a	917	3 960	0	0	0	4 877
	Üle 5 aasta		7 069	33 743	0	0	0	40 812
	Kokku pikaajalised		21 996	55 632	19	0	0	77 647
Muutused laenukohustustes 2020. a		-2 049	8 958	-22	0	0	6 887	
	suurendatud	0	14 950	15	0	0	14 965	
	vähendatud	-2 049	-5 992	-37	0	0	-8 078	
Laenukohustised seisuga 31.12.2020 kokku		21 996	70 582	33	0	0	92 611	
sh	kuni 1 aasta (lühiajalised)	2021. a	12 175	7 386	18	0	0	19 579
	1 kuni 2 aastat	2022. a	917	7 240	12	0	0	8 169
	2 kuni 3 aastat	2023. a	917	7 240	3	0	0	8 160
	3 kuni 4 aastat	2024. a	917	5 223	0	0	0	6 140
	4 kuni 5 aastat	2025. a	918	4 931	0	0	0	5 849
	Üle 5 aasta		6 152	38 562	0	0	0	44 714
	Kokku pikaajalised		9 821	63 196	15	0	0	73 032

Kapitalirendi tingimustel rendile võetud varadest ülevaade lisas 13

Täiendav informatsioon olulisemate laenulepingute lõikes						<i>tuhandetes eurodes</i>
Laenu andja / algne laenusumma / lepinguline intressimäär	Alus- valuuta	Aru- ande- aasta	Laenu- jääk aasta lõpus (euro)	Intressi- määr perioodi lõpus (%)	Võla tee- ninda- mise kulud (euro)	Tagasi- makse lõpptäh- taeg
Nordea Pank võlakiri 103 mln SEK ¹	SEK	2020 2019	1 132 2 264	0,453 0,497	-754 75	04.08.2021
European Investment Bank (EIB) pangalaen 6 mln €	kokku EUR	2020 2019	12 650 5 700 6 000	x 0,000 0,000	0 0 -8	10.09.2039
pangalaen 6,95 mln €	EUR	2020	6 950	0,000	0	02.12.2026
LHV Varahaldus võlakiri 5,5 mln €	EUR	2020 2019	4 337 4 721	0,475 0,475	-23 -24	25.10.2032
Nordic Investment Bank (NIB) võlakiri 8 mln €	kokku EUR	2020 2019	17 315 6 401 6 934	x 0,000 0,125	-33 -14 -16	04.12.2032
pangalaen 6,8 mln €	EUR	2020 2019	5 893 6 347	0,000 0,105	-12 -13	04.12.2033
pangalaen 5,2 mln €	EUR	2020 2019	5 021 5 200	0,000 0,065	-7 -6	04.12.2034
OP Corporate Bank plc Eesti filiaal pangalaen 7,57 mln €	EUR	2020 2019	6 056 6 813	0,750 0,750	-51 -57	27.11.2028
Swedbank võlakirjad 10,1 mln €			20 004	x	-140	
	EUR	2020 2019	10 126 10 126	0,940 0,940	-99 -99	01.10.2021
pangalaen 8 mln €	EUR	2020	8 000	0,815	-3	18.12.2030
pangalaen 2,30 mln €	EUR	2020 2019	1 878 2 043	1,890 1,990	-38 -40	28.08.2022
LHV (algself Danske) pangalaen 9,8 mln € (2019. a muutus võlakirjast laenuks)	kokku EUR	2020 2019	24 249 2 940 3 920	x 0,621 0,665	-153 -24 -33	01.08.2023
pangalaen 10 mln € (2019. a muutus võlakirjast laenuks)	EUR	2020 2019	2 993 3 991	0,532 0,576	-21 -33	12.09.2023
pangalaen 10,9 mln € (2019. a muutus võlakirjast laenuks)	EUR	2020 2019	5 443 6 531	0,520 0,520	-33 -39	30.09.2025
pangalaen 11,7 mln € (2019. a muutus võlakirjast laenuks)	EUR	2020 2019	11 687 11 687	0,535 0,535	-64 -64	24.10.2026
laen 2,50 mln € ²	EUR	2020 2019	1 055 1 319	0,890 0,890	-10 -12	30.01.2024
pangalaen 430 tuh € (Tähtvere)	EUR	2020 2019	131 174	0,818 0,879	-1 -2	15.01.2024

Laenu andja / algne laenusumma / lepinguline intressimäär	Alus- valuuta	Aru- ande- aasta	Laenujääk aasta lõpus (euro)	Intressi- määr perioodi lõpus (%)	Võla tee- nindamise kulud (euro)	Tagasi- makse lõpptähtaeg
SEB	kokku	2020	6 835	x	-65	
pangalaen 6,5 mln €	EUR	2020	5 841	0,820	-53	24.10.2029
		2019	6 490	0,820	-16	
laen 1 mln € (Tähtvere)	EUR	2020	838	1,150	-10	07.10.2026
		2019	888	1,150	-11	
laen 200 tuh € (Tähtvere)	EUR	2020	95	1,260	-1	15.06.2025
		2019	116	1,260	-2	
laen 150 tuh € (Tähtvere)	EUR	2020	61	0,820	-1	20.01.2025
		2019	76	1,022	-1	
laen 100 tuh € (Tähtvere)	EUR	2020	0	0,000	0	26.09.2020
		2019	29	1,750	-1	

Intressikulu jaotus erinevate laenu liikide lõikes ning nendega seotud valuutakursi kasumid/kahjumid, korralduskulud, samuti intressiswapiga seotud finantstulud-kulud on avatud lisas 23 *Finantstulud ja -kulud*.

¹ 31.12.2020 seisuga **tuletisinstrumentidina** kajastub võlakirja intressiswap (vt tegevusaruande p 1.9. Ülevaade finantsriskide juhtimisest).

	<i>tuhandetes eurodes</i>		
	31.12.2020	31.12.2019	<i>Lisa</i>
intressiswapi turuväärtus (negatiivne)	-1 041	-296	9
turuväärtuse muutusest tekkinud finantstulu (+)/kulu (-)	-745	89	
kokku swapiintressi kulu (-) tulu (+)	-736	99	23

¹ swapi turuväärtuse suurenemisega kaasnev intressikulu oli 745 tuhat eurot ning swapi intressitulu aastasisestest tehingutest oli 9 tuhat eurot.

31.12.2020 seisuga **tuletisinstrumentidina** kajastub ühe võlakirja intressiswap (vt tegevusaruande p 1.8. Ülevaade finantsriskide juhtimisest).

103mln SEK võlakirjadele on sõlmitud valuutaswapi leping laenu perioodi lõpuni.

² ASi Tartu Veevärk pangalaenust loe tegevusaruande punktist 1.6

Võlakirjade tagatiseks on linna eelarvelised vahendid. ASi Tartu Veevärk pangalaenu tagatiseks on seatud hüpooteek. Intressikulu jaotus erinevate laenu liikide lõikes ning nendega seotud valuutakursi kasumid/kahjumid, korralduskulud, samuti intressiswapiga seotud finantstulud-kulud on avatud lisas 23 *Finantstulud ja -kulud*.

Lisa 12 Võlad tarnijatele

	<i>tuhandetes eurodes</i>	
	31.12.2020	31.12.2019
Võlad tarnijatele kokku	5 668	5 382
Võlad tarnijatele toodete ja teenuste eest	5 130	4 248
Kohustised erasektori üksustele	4 753	4 036
Kohustised avaliku sektori üksustele	337	209
Kohustised mitteresidentidele	40	3
Võlad tarnijatele põhivara eest	538	1 134

Lisa 13 Kapitali- ja kasutusrent*tuhandetes eurodes*

	31.12.2020	31.12.2019	<i>Lisa</i>
Kapitalirendi tingimustel rendile võetud varad kokku	59	173	
Soetusmaksumus kokku	108	223	
Akumuleeritud kulum kokku	-49	-50	
Masinad ja seadmed jääkväärtuses	59	173	
Soetusmaksumus	108	223	
Akumuleeritud kulum	-49	-50	
Kasutusrendile antud materiaalne põhivara kokku	23 202	19 573	
Soetusmaksumus kokku	35 159	29 828	
Akumuleeritud kulum kokku	-11 957	-10 255	
Kinnisvarainvesteeringud jääkväärtuses	17 748	15 453	
Soetusmaksumus	26 427	23 021	
Akumuleeritud kulum	-8 679	-7 568	
Hooned ja rajatised jääkväärtuses	5 454	4 120	
Soetusmaksumus	8 732	6 807	
Akumuleeritud kulum	-3 278	-2 687	
Renditud varadega seotud tulud ja kulud	2020	2019	
Üüri ja renditulud kokku	2 132	2 640	<i>15</i>
Kinnisvarainvesteeringud	1 227	1 463	
Muud hooned	905	1 177	
Netotulu kinnisvarainvesteeringute rentimisest kokku	63	125	
Kinnisvarainvesteeringute halduskulud	-1 164	-1 338	
Kasutusrendi tingimustel pikaajalisele rendile võetud varad			
	2020	2019	
Arvutid	759	743	
Autod	13	80	
Muu vara	13	9	

Kapitalirendi lepingute alusvaluutaks on euro, intressimäärad vahemikus 4-6%
 Olulise kapitalirendi lepingu üksikasjad lisa 11 täiendavas informatsioonis.

Lisa 14 Saadud toetused

	2020			2019			Lisa
	Tegevus- kuludeks	Põhivara soetuseks	Tulud kokku	Tegevus- kuludeks	Põhivara soetuseks	Tulud kokku	
Rahaline sihtfinantseerimine	65 040	4 005	69 045	59 232	8 809	68 041	
Kodumaine	59 275	773	60 048	55 791	301	56 092	
Riigieelarvest KOV eelarve toetus- ja tasan- dusfond	47 196		47 196	44 431	0	44 431	
Tegevustoetused	10 987		10 987	10 079	0	10 079	
Muud toetused	1 092	773	1 865	1 281	301	1 582	
Välismaine	5 580	2 881	8 461	3 245	8 484	11 729	
Kaasfinantseerimine	185	351	536	196	24	220	
<i>Kokku saadud toetustest sh</i>							
<i>saadud vahendamiseks</i>	19	522	541	242	1 659	1 901	
<i>tagasi nõutud</i>			0	0	2	2	
Mitterahaline sihtfinantseerimine	0	37	37	0	297	297	
Tasuta saadud põhivara	x	37	37	x	157	157	
Põhivara soetus, mille eest tasus toetuse andja otse tar- nijale	0	0	0	0	140	140	
<i>sh välismaine</i>	0	0	0	0	0	0	
Kokku saadud toetused ¹	65 040	4042	69 082	59 232	9 106	68 338	

Ettemaksed, nõuded ja ko- hustised toetuste saamisel	31.12.2020			31.12.2019			
Toetusteks saadud ettemak- sed ²	1 449	6 023	7 472	855	566	1 421	9
Nõuded saamata toetuste eest	1 047	167	1 214	713	1 233	1 946	5
sihtfinantseerimine ³	1 025	167	1 192	690	1 233	1 923	
seadusandlusest tulenevad toetused	22		22	23	0	23	

¹ 2020. a saadud välisraha sihtfinantseerimise ja kaasfinantseerimise olulisemad allikad ning teostatud projektid:

ERDF (Regionaal) fondist	
Puuetega inimeste eluaseme kohandam	468
Common Peipsi2	399
Väikelahendused HEV õpilaste integreerimiseks tavakoolis	322
ISPA, Ühtekuuluvusfond	
Biometaani kasutam Tartu linnaliinibussides	2 112
Tartu raudteejaama arendamine	1 334
Tänavalgustuse rekonstrueerimine Annelinnas	387
ESF (Sotsiaal) fondist	
Tartu Kutsehariduskeskuse erinevad projektid	381
Koduteenuse arendamine ja pakkumine Tartu linnas	135
Muud välisraha toetused	
Nutikas linnaosa (SmartEnCity) projekt	1 485

² Toetusteks saadud ettemaksetest olulisemateks on:

LVO Annemõisa multifunkts. jalgpallihalli rajam.	1500
Improving professional competencies II	243
COVID-19 eriolukorra KOV investeeringute toetus	3655
Majandusministeeriumi teede investeering	868

³ Seisuga 31.12.2020 olulisemad saamata sihtfinantseerimise nõuded :

Keskkonnainvesteeringute Keskus	Biometaani kasutam Tartu linnaliinibussides	353
	Tänavalgustuse rekonstrueerimine Annelinnas	87
Setomaa Vallavalitsus	Common Peipsi2	80
Haridus- ja Noorteamet	Praktikasüsteemi arendamine kutse- ja kõrghariduses	94
Sotsiaalministeerium	Puuetega inimeste eluaseme kohandam	57

Bilansivälised lepingulised nõuded seisuga 31.12.2020

Bilansivälised toetuse saamise nõuded, mille kohta toetuse saamise leping on sõlmitud, kuid kulud on tege-
mata.

tuhandetes eurodes

Nõuded kokku	12 441	1-2 aastat	2-3 aastat
ISPA (Ühtekuuluvusfond)	1 797	1 797	x
Muud mitteresidendid	1 954	1 954	x
ERDF (Euroopa Regionaalarengu Fond)	2 598	2 598	x
ESF (Euroopa Sotsiaalfond)	86	86	x
Kodumaine sihtfinantseerimine	6 006	6 006	x

- sh Euroopa Komisjoni poolt rahastatav Nutikas linnaosa projekt (SmartEnCity) 854 tuhat eurot;
SA Keskkonnainvesteeringute Keskuse poolt rahastatav tänavalgustuse rekonstrueerimine Annelinnas 1 019 tuhat eurot;
Riigi Tugiteenuste Keskuse poolt rahastatav Vaksali - Kreutzwaldi kergliiklustee 1 747 tuhat eurot;
Haridus- ja Teadusministeeriumi poolt rahastatav HEV koolis kaasaegse õppekeskkonna loomise projekt 2 500 tuhat eurot;
SA Kredexi poolt rahastatav sotsiaalmajade rajamine 2 500 tuhat eurot.

Lisa 15 Kaupade ja teenuste müük

	<i>tuhandetes eurodes</i>		
	2020	2019	
Kaupade ja teenuste müügitulud kokku	32 646	35 137	
Tulud majandustegevusest	32 521	35 004	
Elamu-kommunaalalased tegevustulud	10 675	10 077	
Haridusalased tegevustulud	9 494	10 777	
Üür ja rent	3 658	4 243	
<i>hooned</i>	2 132	2 640	13
<i>muu vara</i>	1 526	1 603	
Tulu transpordialasest tegevusest	2 112	2 748	
Tervishoiualased tegevustulud	545	539	
Spordi- ja puhkealased tegevustulud	1 993	2 576	
Sotsiaalalased tegevustulud	2 790	2 645	
Muud majandusalased tegevustulud	892	964	
Kultuuri- ja kunstialased tegevustulud	362	435	
Riigilõivud	125	133	4
Ehitusloa väljastamine	82	87	
Kasutusloa väljastamine	20	18	
Bussiveo liiniloa väljastamine	23	28	

Lisa 16 Muud tulud

	<i>tuhandetes eurodes</i>		
	2020	2019	
Muud tulud kokku	3 496	2 205	
Kasum/kahjum põhivara ja varude müügist	2 639	1 331	
Kasum/kahjum põhivara müügist	2 614	1 268	
Maa	409	1	6
Muu materiaalne põhivara	10	10	6
Kinnisvarainvesteeringud	2 195	1 257	7
Kasum varude(kaupade) müügist	25	63	
Mitmesugused muud tulud	619	634	
Trahvid	456	532	4
Maksukorralduse seaduse alusel määratud viivistasu	285	283	
Väärteomenetluse seaduse alusel määratud trahvid	140	169	
Muud trahvid	31	80	
Muud tulud	163	102	
Muud tulud varadelt	238	240	
Tasud veerikasutusest	206	206	4
Muud viivisintressitulud	32	34	

Tartu linna konsolideeritud raamatupidamisaruanne 2020

Lisa 17 Tegevuskulude jaotus valdkonniti (tegevusalade järgi)

tuhandetes eurodes

Tegevusala	Tööjõukulud	<i>sh töötasu</i>	<i>Keskmine töötajate arv</i>	Majandamiskulud	Antud toetused	Põhivara amortisatsioon ja allahindlus	Muud tegevuskulud	2020	2019
Haridus	66 020	49 370	3 019	15 509	7 341	6 734	4 142	99 746	98 649
Vaba aeg, kultuur, religioon	5 063	3 769	267	3 260	4 986	1 538	872	15 719	15 636
Majandus	1 248	929	45	12 078	1 291	10 760	1 962	27 339	28 956
Elamu- ja kommunaalmajandus	2 736	2 069	129	4 632	106	5 221	1 135	13 830	14 130
Sotsiaalne kaitse	5 278	4 006	334	5 121	5 639	690	387	17 115	16 097
Üldised valitsussektori teenused	9 671	7 188	306	2 070	170	317	526	12 754	12 469
Keskkonnakaitse	6	4	0	5 171	92	529	1 143	6 941	7 046
Tervishoid	616	471	28	617	73	56	24	1 386	1 339
Avalik kord ja julgeolek	450	336	19	104	59	0	19	632	619
Tegevusalata							8	8	7
2020 tegevuskulud kokku	91 088	68 142	4 147	48 562	19 757	25 845	10 218	195 470	194 948
2019 tegevuskulud	86 535	64 636	4 127	53 032	19 925	24 107	11 349	x	194 948
<i>Lisa</i>	<i>18</i>	<i>18</i>	<i>18</i>	<i>19</i>	<i>20</i>	<i>21</i>	<i>22</i>		

Lisa 18 Tööjõukulud

	<i>tuhandetes eurodes</i>		
	2020	2019	<i>Lisa</i>
Tööjõukulud kokku	-91 088	-86 535	<i>17</i>
Töötasud	-68 142	-64 636	<i>17</i>
Valitavad ja ametisse nimetatavad ametnikud	-498	-442	
Avaliku teenistuse ametnike töötasud	-3 203	-3 077	
juhid	-1 044	-1 026	
tippspetsialistid	-129	-103	
keskastme spetsialistid	-2 012	-1 932	
nooremspetsialistid	-18	-16	
Töötajate töötasud	-63 824	-60 241	
õpetajad	-31 775	-30 176	
keskastme spetsialistid	-12 526	-12 283	
töölised ja abiteenistujad	-6 779	-6 259	
tippspetsialistid	-2 943	-3 349	
juhid	-4 910	-4 717	
nõukogude ja juhatuste liikmed	-284	-257	
nooremspetsialistid	-457	-439	
tugispetsialistid	-2 899	-2 761	
kõrgharidusega kultuuritöötajad	-1 251	0	
Ajutiste lepinguliste töötajate töötasu	-615	-874	
Muud koosseisuvälised töötasud	-2	-2	
Tööjõukuludega kaasnevad maksud	-22 856	-21 745	
Sotsiaalmaks töötasudelt	-22 263	-21 135	
Töötuskindlustusmaks	-536	-509	
Sotsiaalmaks erisoodustustelt	-35	-63	
Tulumaks erisoodustustelt	-22	-38	
Erisoodustused	-90	-154	
Õppelaenu kustutamine	-3	-5	
Isikliku sõiduvahendi kasutamise hüvitis (üle piirmäära)	-3	-4	
Mitmesugused muud erisoodustused	-84	-145	
Kokku keskmine töötajate arv taandatuna täistööajale	4 147	4 126	<i>17</i>
Töötajad	3 991	3 970	
sh õpetajad	1 716	1 684	
Avaliku teenistuse ametnikud (koos koosseisuvälistega)	150	150	
Valitavad ja ametisse nimetatud isikud	6	6	

Lisa 19 Majandamiskulud

	<i>tuhandetes eurodes</i>		
	2020	2019	
Majandamiskulud kokku	-48 562	-53 032	<i>Lisa</i> 17
Kinnistute, hoonete, ruumide majandamiskulud	-8 917	-9 648	
konsolideerimisgrupi põhitegevuseks kasutatavad kinnistud, hooned, ruumid	-7 663	-8 191	
kinnisvarainvesteeringud	-1 163	-1 338	
avalikule sektorile üürile ja rendile antud (v a kinnisvarainvesteeringud)	-91	-119	
Rajatiste majandamiskulud	-9 920	-10 337	
Õppevahendite ja koolituse kulud	-3 785	-3 717	
sh haridusteenuste eest teistele kohalikele omavalitsustele	-1 479	-1 468	
Toiduained ja toitlustusteenused	-3 204	-4 016	
Administreerimiskulud	-1 522	-1 740	
Inventari majandamiskulud	-1 635	-2 012	
Info- ja kommunikatsioonitehnoloogia kulud	-2 902	-2 415	
Kommunikatsiooni-, kultuuri- ja vaba aja sisustamise kulud	-1 593	-2 934	
Sotsiaalteenused	-3 319	-3 118	
Mitmesugused majanduskulud (erivarustus, -materjalid, töömasinate majandamine, tootmiskulud)	-8 993	-9 681	
Koolituskulud oma töötajatele (sh koolituslähetus)	-495	-949	
Sõidukite ülalpidamiskulud	-640	-702	
Meditsiini- ja hügieenikulud	-1 125	-840	
Uurimis- ja arendustööd	-395	-463	
Lähetuskulud	-64	-407	
Teavikute ja kunstiesemete kulud	-53	-53	

Lisa 20 Antud toetused

		<i>tuhandetes eurodes</i>		
<u>A Kulud</u>		2020	2019	<i>Lisa</i>
	Antud toetused kokku	-19 757	-19 925	<i>17</i>
Sotsiaaltoetused		-6 826	-6 719	
Õppetootused		-1 353	-1 530	
Puudega inimeste toetused		-1 657	-1 353	
Peretoetused		-687	-623	
Muud		-1 390	-1 529	
Toimetulekutoetused		-1 425	-1 343	
Preemiad ja stipendiumid (va haridusalased stipendiumid)		-314	-341	
Sihtfinantseerimine		-1 926	-3 089	
Tegevuskulud		-701	-765	
keskkonnakaitse		-63	-86	
majandusprojektid		-229	-211	
vabaaja- ja sporditegevus		-9	-5	
haridustegevus		-82	-229	
kultuuritegevus		-231	-184	
muud		-87	-50	
Põhivara sihtfinantseerimine		-1 225	-2 324	
majandusprojektid		-641	-1 744	
vabaaja- ja sporditegevus		-248	-119	
kultuuritegevus		-229	-361	
muu (majandus)		-107	-99	
mitterahaline põhivara sihtfinantseerimine		0	-1	
Mittesihotstarbeline finantseerimine		-11 005	-10 117	
Liikmemaksud		-111	-109	
MTÜ Eesti Linnade Liit		-57	-55	
MTÜ Tartumaa Omavalitsuste Liit		-33	-33	
muud liikmemaksud		-21	-21	
Antud tegevustoetused		-10 894	-10 008	
vabaaja- ja sporditegevus		-3 689	-3 627	
haridustegevus		-5 755	-4 708	
kultuuritegevus		-340	-377	
sotsiaalne kaitse		-479	-434	
majandustegevus		-393	-571	
muu (majandus)		-238	-291	
<u>B Tehtud ettemaksud ja kohustused toetuste andmisel</u>		31.12.2020	31.12.2019	
Ettemakstud toetused		391	392	<i>5</i>
Lühiajaliste toetuste andmise kohustused		411	396	<i>9</i>

Lisa 21 Põhivara amortisatsiooni ja allahindluse kulu

	<i>tuhandetes eurodes</i>		
	2020	2019	<i>Lisa</i>
Amortisatsiooni, allahindluse ja mahakandmise kulu kokku	-25 845	-24 107	<i>17</i>
Materiaalne põhivara	-24 589	-22 775	<i>6</i>
sh hooned ja rajatised	-21 820	-20 617	
Kinnisvarainvesteeringud	-1 100	-1 181	<i>7</i>
Immateriaalne põhivara	-156	-151	<i>8</i>

Lisa 22 Muud kulud

	<i>tuhandetes eurodes</i>		
	2020	2019	<i>Lisa</i>
Muud kulud kokku	-10 218	-11 349	<i>17</i>
Maksu-, lõivu-, trahvikulud	-10 158	-11 164	
Käibemaksukulu	-9 534	-10 485	
sh põhivara soetusega kaasnev käibemaksu kulu	-4 535	-5 177	
Loodusressursside kasutamise ja saastetasud	-561	-617	
Riigilõivukulu	-6	-6	
Maamaksukulu	-45	-36	
Muud maksud, trahvid ja maksuvõla intressid	-12	-20	
Muud tegevuskulud	-3	-120	
Kahjutasud, viivised (v a maksuintressid ja finantskulud)	-2	-119	
Valuuta kursivahed (v a finantstulud-kulud) ja muud kulud	-1	-1	
Kulu ebatõenäoliselt laekuvatest nõuetest	-57	-65	

Lisa 23 Finantstulud ja -kulud

	<i>tuhandetes eurodes</i>		
	2020	2019	
Finantstulud ja -kulud kokku	-1 202	-3 202	<i>Lisa</i>
Tulu hoiustelt ja väärtpaberitelt	17	68	
Intressitulu arvelduskontodelt	3	49	<i>2</i>
Kasum/kahjum finantsinvesteeringute ümberhindamisest ja müügist	14	19	
Tulem kapitaliosaluse meetodil ¹	0	-2 863	
Intressikulu	-1 219	-407	
Võlakirjad	-890	-181	
intressi-, viivise- ja kohustistasu kulu võlakirjadelt	-154	-280	
intressikulu riskimaandamise eesmärgil soetatud tuletisinstrumentidelt ²	-736	99	<i>11</i>
Laenude intressi-, viivise- ja kohustistasu kulu	-328	-223	
Kapitalirendi, teenuste kontsessioonikokkulepete ja muude kohustuste intressikulu	-1	-3	

¹ Tulem kapitaliosaluse meetodil 2019. aastal on seotud AS Emajõe Veevärgi osaluse allahindlusega.

² Intressikulu tuletisinstrumentidelt sisaldab nii aastalõpu turuväärtuse muutust (vt lisa 11 märkusi) kui ka aasta jooksul arvestatud swapintressi kulu.

Intressikulu tuletisinstrumentidelt on vähenenud seoses võlakirja intresside langemise ning swapi turuväärtuse muutusega.

Lisas 11 on avatud intressikulud olulisemate laenulepingute kohta, samas ka intressiswapi muutused.

Lisa 24 Seotud osapooled

Tartu Linnavalitsuse konsolideerimisgrupil on toimiv sisekontrollisüsteem (vt tegevusaruande punkti 6.1 „Ülevaade sisekontrollisüsteemist ja tegevustest siseauditi korraldamisel“). Seotud isikutega tehtud tehinguid kontrollitakse praktiliste kontrollprotseduuride käigus. KOV volikogu liikmete ja valitsuse liikmete lähedaste pereliikmete andmeid sai seotud osapoolte kindlakstegemisel kasutada mahus, mida aruande koostajale läbi huvide deklaratsioonide teatavaks olid tehtud. Sisekontrolli osakond koondas ja vaatas üle seotud osapoolte ja tehingute info.

Konsolideerimisgrupi tegev- ja kõrgema juhtkonna liikmetele arvestatud tasud ja hüvitised

	Konsolideerimisgrupi tegev- ja kõrgema juhtkonna keskmine arv (taandatud täistööajale)		Tasude kogusumma (tuhandetes eurodes)	
	2020	2019	2020	2019
Volikogu liikmed	49	49	161	116
sh esimees ja aseesimees	2	1	56	13
Linnavalitsuse liikmed	6	6	335	320
Asutuste juhid	68	70	1 837	1 736
Nõukogude ja juhatuste liikmed	8	8	283	257
Kokku:	130	133	2 616	2 429

Lisa 25 Bilansiväline informatsioon**Tingimuslikud kohustised seisuga 31.12.2020***tuhandetes eurodes*

Lepingu tähtaeg	Kokku	kuni 1 aasta	1-2 aastat	2-3 aastat	3-4 aastat	üle 4 aasta
Kohustised kokku:	108 241	21 654	12 603	11 161	10 595	46 830
Hankelepingud ¹	102 843	21 654	12 603	11 161	10 595	46 830
Potentsiaalne tulumaks dividendidelt ²	5 398		x	x	x	x

¹ Hankelepingud jagunevad:

- GoBus AS - ühistranspordi veeteenus 86 785 tuhat eurot (võrreldava perioodi lõpus 28 500 tuhat eurot);

- linna tänavate, haljastute jms puhastus, hooldus, remont 12 880 tuhat eurot (võrreldava perioodi lõpus 16 763 tuhat eurot);

² Konsolideerimisgruppi kuuluvatel äriühingutel on aruandekuupäeva seisuga jaotamata kasumit kokku 31 796 tuhande euro väärtuses (võrreldava perioodi lõpus 29 148 tuhat eurot), millelt arvestatud potentsiaalne tulumaks on esitatud tingimusliku kohustisena. Maksimaalse tulumaksukohustuse arvestamisel on lähtutud eeldusest, et linna äriühingute jaotatavad netodividendid ja nende maksimisega kaasnev tulumaksukulu kokku ei või ületada jaotuskõlblikku konsolideeritud kasumit aruandeperioodi lõpu seisuga. Seisuga 31.12.2020 on 2021. aasta võimaliku tulumaksukohustuse arvestamisel kasutatud maksumäärasid 14/86 (võimalikult dividendilt mahus 1/3 2020. aastal jaotatud maksustatud kasumist) vaid Tartu Veevärk AS puhul, kuna ettevõtte jaotas 2020. aastal dividende ja 20/80 (ülejäanud vabalt omakapitalilt) ülejäanud linna äriühingute puhul.

Lisa 26 Tartu Linnavalitsuse konsolideerimata põhiaruanded

BILANSS*tuhandetes eurodes*

	31.12.2020	31.12.2019
VARAD	331 627	314 570
Käibevara	38 452	24 472
Raha ja pangakontod	27 660	13 477
Maksu-, lõivu- ja trahvinõuded	7 972	7 161
Muud nõuded ja ettemaksud	2 749	3 758
Varud	71	76
Põhivara	293 175	290 098
Materiaalne põhivara	238 100	235 820
Kinnisvarainvesteeringud	22 494	21 635
Immateriaalne põhivara	201	263
Osalused avaliku sektori ja sidusüksustes	32 380	32 380
Kohustised ja netovara	331 627	314 570
KOHUSTISED	113 761	99 085
Lühiajalised kohustised	43 252	24 371
Võlad tarnijatele	3 840	3 862
Võlad töötajatele	6 544	6 283
Muud kohustised ja saadud ettemaksud	12 658	6 284
Laenukohustised	19 169	7 646
Tuletisinstrumentid	1 041	296
Pikaajalised kohustised	70 509	74 714
Laenukohustised	70 509	74 714
NETOVARA	217 866	215 485
Aruandja omanikele kuuluv netovara	217 866	215 485
Akumuleeritud ülejääk (puudujääk)	215 596	214 931
Aruandeperioodi tulem	2 270	554

Tartu Linnavalitsus

TULEMIARUANNE

tuhandetes eurodes

	2020	2019
TEGEVUSTULUD	183 861	179 726
Maksud ja sotsiaalkindlustusmaksed	95 651	91 099
Tulumaks	92 355	87 925
Maamaks	1 929	1 545
Kohalikud maksud	1 367	1 629
parkimistasu	752	963
reklaamimaks	461	451
teede ja tänavate sulgemise maks	154	215
Kaupade ja teenuste müük	16 994	19 042
Tulud majandustegevusest	16 869	18 908
Riigilõivud	125	134
Saadud toetused	68 251	67 481
Tegevuskuludeks	63 652	58 471
Põhivara soetuseks	4 599	9 010
Muud tulud	2 965	2 104
TEGEVUSKULUD	-180 921	-180 758
Antud toetused	-20 453	-21 164
Muud toetused	-13 826	-14 610
Sotsiaaltoetused	-6 627	-6 554
Tööjõukulud	-84 086	-79 724
Majandamiskulud	-45 392	-49 404
Põhivara amortisatsioon ja ümberhindlus	-21 545	-20 013
Aruandeaasta kulumi ja allahindluse kulu	-20 587	-18 471
Põhivara mahakandmise kulu	-958	-1 542
Muud kulud	-9 445	-10 453
Aruandeperioodi tegevustulem	2 940	-1 032
FINANTSTULUD JA -KULUD	-670	1 586
Finantstulud	501	1 937
hoiuste intressid	1	8
tulem osalustest	500	1 929
Finantskulud	-1 171	-351
intressikulu laenukohustustelt	-1 171	-351
ARUANDEPERIOODI TULEM	2 270	554

Tartu Linnavalitsus

RAHAVOOGUDE ARUANNE

tuhandetes eurodes

	2020	2019
Rahavood põhitegevusest	24 277	16 604
Aruandeperioodi tegevustulem	2 939	-1 032
Tegevustulemi korrigeerimised kokku	20 518	17 543
Põhivara amortisatsioon ja ümberhindlus	21 545	20 013
Käibemaksukulu põhivara soetuselt	4 535	5 164
Saadud sihtfinantseerimine põhivara soetuseks	-4 599	-9 010
Kasum/kahjum põhivara müügist	-2 203	-1 260
Üleantud mitterahaline sihtfinantseerimine	1 240	2 636
Korrigeeritud tegevustulem	23 457	16 511
Käibevarade netomuutus kokku	-916	-1 045
Muutus nõuetes	-960	-864
Muutus antud ettemaksetes	38	-179
Muutus varudes	6	-2
Kohustiste netomuutus kokku	1 736	1 138
Muutus võlgades ja kohustistes	1 387	940
Muutus saadud ettemaksetes	349	198
Rahavood investeerimistegevusest	-27 508	-35 456
Tasutud põhivara soetamisel	-29 225	-35 609
Laekunud põhivara müügist	2 398	1 417
Tasutud sihtfinantseerimine põhivara soetuseks	-1 183	-2 716
Laekunud finantsvahendite müügist	0	475
Laekunud osaluste müügist	0	472
Tasutud osaluste soetamisel	0	-5
Korrigeerimine laekumata nõuete muutusega	0	1
Laekunud dividendid	500	500
Laekunud intressid ja muu finantstulu	2	9
Rahavood finantseerimistegevusest	17 414	19 003
Laekunud võlakirjade emitteerimisest	-2 049	-31 245
Saadud laenud	14 950	43 819
Tagasi makstud laenud	-5 563	-1 374
Kapitalirendi tagasimaksed	-35	-18
Laekunud sihtfinantseerimine põhivara soetuseks	10 528	8 355
Makstud intressid	-417	-470
Tagasimakstud faktooringepingud	0	-64
Puhas rahavoog	14 183	151
Raha ja selle ekvivalendid perioodi alguses	13 477	13 326
Raha ja selle ekvivalendid perioodi lõpus	27 660	13 477
Raha ja selle ekvivalentide muutus	14 183	151

Tartu Linnavalitsus

NETOVARA MUUTUSTE ARUANNE*tuhandetes eurodes*

	Akumuleeritud üle-/puudujääk	Aruande- perioodi tulem	Kokku
Saldo 31.12.2018	212 528	2 396	214 924
Muutused 2019. a			
Eelmise perioodi tulemi ülekandmine	2 396	-2 396	0
Põhivara ümberhindlus	7	0	7
Aruandeperioodi tulem	0	554	554
Saldo 31.12.2019	214 931	554	215 485
Muutused 2020. a			
Eelmise perioodi tulemi ülekandmine	554	-554	0
Põhivara ümberhindlus	111	0	111
Aruandeperioodi tulem	0	2 270	2 270
Saldo 31.12.2020	215 596	2 270	217 866

Lisa 27 Aruandekuupäeva järgsed sündmused

Koroonaviiruse pandeemia on 2021. aastal jätkuvalt majandusaktiivsust tugevalt pärssimas. Uued viiruse lained ühes uute nakkavamate tüvede levikuga on sundinud paljusid EL liikmesriike taas piiranguid kehtestama või neid karmistama. Ka Eestis on nakatunute arv pidevalt kasvanud ning valitsus on asunud piiranguid kehtestama, kusjuures piirangute ulatus on olnud ajas kasvav.

Piirangud omavad majandusaktiivsusele tugevat mõju. Majanduskasv üldiselt ning linnale tulude laekumine konkreetselt sõltub paljuski sellest, milliseid piiranguid valitsus otsustab kehtestada (on viiruse leviku tõttu sunnitud kehtestama) ning milliseid majanduse toetamise meetmeid ollakse valmis rakendama. Valitsus on võtnud selgeid samme majanduse toetamiseks. Valitsus kinnitas märtsis COVID-19 toetuste üldmääruse, mis on eelduseks riigi 2020. aasta lisaeelarve vahendite kasutamiseks COVID-19 piirangute kompensatsioonideks 2021. aastal. Samuti tegi valitsus otsuse 2020. aasta lisaeelarve kasutamata vahendite ülekandmiseks tänavusse aastasse. Jätkatakse nii Maaelu Edendamise Sihtasutuse kui ka SA KredEx kaudu rakendatavate toetusmeetmetega, samuti jätkub korterelamute rekonstrueerimise toetus. Valitsus kinnitas ka „Tööhõiveprogrammi 2021-2023“ muutmise, mis võimaldab vastavalt Eesti Töötukassa nõukogu ettepanekule hüvitada piirangutest enim kahju saanud ettevõtetele märtsi töötasu.

Seniste signaalide põhjal võib siiski arvata, et valitsus ei pruugi olla valmis eelmise aastaga võrreldavas mahus ettevõtteid ja töötajaid (täpsemalt pandeemia tõttu töötuks jäänuid või sellises ohus olevaid inimesi) toetama. Lisaks valitsuse vahetumisele (praegune koalitsioon hindab eelarvetasakaalu olulisemaks kui eelmine) omab siin rolli asjaolu, et juba rakendatud abimeetmete tõttu on riigi laenukoormus tunduvalt suurem kui eelmisel aastal. Seetõttu on oht, et piirangud mõjuvad majandusele rängemalt kui eelmisel aastal.

2.7. EELARVE TÄITMISE ARUANDE SELGITUSED

Tartu linna eelarve koostamise ja täitmise põhimõtted tulenevad kohaliku omavalitsuse üksuse finantsjuhtimise seadusest (KOFS), raamatupidamise seadusest ning Tartu Linnavolikogu 11.06.2020 määrusest nr 96 „Tartu linna eelarve koostamise, täitmise ja finantsjuhtimise kord“. Nimetatud määruse § 4 kohaselt on eelarve tekkepõhine ning koosneb järgmistest eelarveosadest:

- põhitegevuse tulud (maksutulud, saadud toetused tegevuskuludeks, laekumised majandustegevusest ja muud tulud);
- põhitegevuse kulud (tööjõukulud, majandamiskulud, antavad toetused ja muud kulud (reservfond ettenägematute väljaminekute tegemiseks));
- investeerimistegevuse tulud (põhivara soetuseks saadud sihtfinantseerimine, tulu varade müügist ning finantstuludena intressitulud ja dividendid)
- investeerimistegevuse kulud (põhivara soetus, põhivara soetuseks antavad toetused ja finantskuludena võla teenindamise kulud, sh laenuintressid)
- finantseerimistegevus (laenu võtmine sh refinantseerimine ning laenukohustuste tagasimaksed ehk võetud laenude ja kapitalirendi põhiosa tagastamine);
- likviidsete varade muutus.

Võttes aluseks KOFS § 5 lg 4¹ oli 2020. aastal eraldi eelarveosaks nõuete ja kohustuste muutus. Eelarve täitmise arusaadavuse huvides erinevad käesoleva aruande koostamise põhimõtted väikeses ulatuses KOFS 3. peatükis sätestatust. Investeerimistegevuse tulude ning investeerimistegevuse kulude eelarveosad moodustavad kokku KOFS § 16 lg-s 1 sätestatud investeerimistegevuse eelarveosa. Osad põhivara soetamise kulud on aruande arusaadavuse huvides kajastatud põhitegevuse kulude eelarveosas (ja vastupidi). Sellised kulud moodustavad kokku 809 tuhat eurot ega mõjuta seega oluliselt eelarveosade vahelist jaotust. Nimetatud kulude täpne ülevaade on esitatud eelarve täitmise aruande lisa 3a. Muus osas vastab aruanne seaduses sätestatud põhimõtetele.

Linna 2020. a eelarve kinnitati volikogu 19. detsembri 2019. a määrusega nr 83. Eelarve maht oli määruse kohaselt 208 059 tuhat eurot. Aasta jooksul vähendati eelarvet 2 034 tuhande euro võrra ehk 1%. Eelarve muudatuste peamiseks põhjuseks oli koroonakriis. Pandeemiast tulenenud eriolukorra kehtestamise tõttu vähendas linn oluliselt oma tulude, eelkõige tulumaksu eelarvet ning sellest tingituna ka kulude eelarvet. Tegelikuses osustus eriolukorra majanduslik negatiivne mõju riigi majandust toetavate meetmete tõttu arvatust oluliselt väiksemaks. Seetõttu laekus tulumaksu ligi 8 mln eurot kavandatust rohkem. Kulude eelarve täitmine osutus samuti kavandatust märkimisväärselt väiksemaks.

Koroonakriisi mõjud

Vabariigi Valitsuse korraldusega nr 42 „Toetusfondi lisavahendite jaotus 2020. aastal“ oli kohalikele omavalitsustele ette nähtud lisavahendid kriisiga võitlemise toetamiseks. Tartu linnale eraldati nimetatud korralduse alusel 2924 tuhat eurot (sh 1714 tuhat eurot tulubaasi stabiliseerimise toetus ja 1210 tuhat eurot kohalike teede korrashoiu toetus). Kultuuriministeerium toetas 65 tuhande euroga Tartu Mänguasjamuuseumi, et korvata muuseumi tulude alalaekumist.

Kokku eraldati Tartu linnale täiendavaid tulusid Vabariigi Valitsuse Toetusfondist ja Kultuuriministeeriumist seoses koroonakriisiga 2 989 tuhat eurot.

Pandeemia levikuga kaasnesid täiendavad kulud, mida kokku tehti 2020. a jooksul 2982 tuhande euro ulatuses (sh Tartu linna reservfondist eraldati riigi poolt antud toetussummadele täiendavalt lisaks 342 tuhat eurot).

Struktuuriüksuste lõikes kasutas 49% täiendavatest tuludest kulude katteks linnamajanduse osakond 1447 tuhat eurot (sh 1 210 tuhat eurot teede korrashoiu toetuse arvelt); 24% haridusosakonna

¹ KOFS § 5 lg 4 sätestab, et telarvele võib lisada täiendavaid osasid.

allasutused 710 tuhat eurot; 9% võrdselt linnavarade osakond ja sotsiaal- ning tervishoiuosakond kokku 556 tuhat eurot, 3% võrdselt kultuuriosakond ja linnakantselei kokku 200 tuhat eurot, ülejäänud 2% ehk 69 tuhat eurot kasutati avalike suhete osakonna, rahandusosakonna ja ettevõtluse arengu osakonna poolt kokku.

Linna reservfondist said täiendavaid vahendeid sotsiaal- ja tervishoiuosakond 159 tuhat eurot, linnavarade osakond 126 tuhat eurot, haridusosakonna allasutused 24 tuhat eurot, kultuuriosakond 23 tuhat eurot, linnamajanduse osakond ja rahandusosakond kokku 10 tuhat eurot. Vahendid eraldatai täiendava tööjõu palkamiseks struktuuriüksuste allasutustesse, hoonete ja ruumide desinfitseerimisevahendite, hügieenitarvete, isikukaitsevahendite (maskide) soetamiseks, toetusteks, tervishoiuteenuse osutamiseks, hooldusinventari soetamiseks ja välialade puhtana hoidmiseks.

Majandusliku sisu järgi tehti suuremaid kulusid järgmiselt:

41% kuludest (1210 tuhat eurot) moodustasid teede korrashoiu kulud; 11% IT kulud (335 tuhat eurot, sh linnakantselei 33 tuhat eurot kaugtöö võimaluste loomiseks, IT seadmete ja tarkvara soetamiseks; haridusosakonna allasutused 301 tuhat eurot distantsõppe korraldamiseks); 11% meditsiini- ja hügieenitarvikute kulud (321 tuhat eurot, sh sotsiaal- ja tervishoiuosakond 155 tuhat eurot; linnavarade osakond 102 tuhat eurot ja haridusosakonna allasutused 34 tuhat eurot); 9% kuludest (274 tuhat eurot) moodustavad antavad toetused eralasteaedadele (206 tuhat eurot) ja kultuuriosakonna allasutustele (60 tuhat eurot); 7% kuludest (216 tuhat eurot) kasutati hoonete ja ruumide korrashoiuks ja desinfitseerimisvahendite soetamiseks haridusosakonna allasutustes (54 tuhat eurot), sotsiaal- ja tervishoiuosakonnas (56 tuhat eurot) ja linnavarade osakonnas (90 tuhat eurot); 7% kuludest (197 tuhat eurot) kasutati linnatranspordis osalevate busside desinfitseerimiseks linnamajanduse osakonnas; 5% kuludest (142 tuhat eurot) kasutati täiendava tööjõu rakendamiseks (sotsiaal- ja tervishoiuosakond, linnavarade osakond ja linnakantselei); 4% kuludest (109 tuhat eurot) kasutati toitlustamiseks distantsõppel olevatele õpilastele haridusosakonna allasutustes.

Koroonakriisist tulenevalt jäi Tartu linnal võrreldes esialgselt planeeritud tuludega saamata tulusid järgmiselt: kohalikest maksudest – parkimistasud (101 tuhat eurot), teede- ja tänavate sulgemismaks (40 tuhat eurot), reklaamimaks (7 tuhat eurot); kaupade- ja teenuste müügist – koolieelsete lasteasutuste kohatasu (936 tuhat eurot), tasud toitlustuskuludeks (370 tuhat eurot), Kutsehariduskeskuse tasulised teenused (304 tuhat eurot); bussipiletite tulu (465 tuhat eurot), spordibaaside tulud (331 tuhat eurot), rendi- ja üüritulud (273 tuhat eurot), trahvid (93 tuhat eurot); kultuurivaldkonna kohatasudest saadav tulu (71 tuhat eurot), raamatukogud (17 tuhat eurot), muuseumid (77 tuhat eurot).

Lisaks tulubaasi stabiliseerimise toetusele ja kohalike teede korrashoiu toetusele eraldas riik Riigihalduse ministri 15. mai 2020. a määrusega nr 19 „COVID-19 eriolukorras kohaliku omavalituse üksustele investeringuteks, lammutamise ja remonttöödega seotud tegevusteks toetuse eraldamise ning kasutamise tingimused ja kord“ Tartu linnale 3890 tuhat eurot investeringutoetus. Rahandusministeerium aktsepteeris Tartu linna poolt esitatud 33 objekti rahastuse. Kogu investeringuteks eraldatud 3890 tuhat eurot laekus Tartu linnale 2020. a. Investeerimistoetus jaotus kahe osakonna vahel: linnavarade osakonnale eraldatai 1602 tuhat eurot ja linnamajanduse osakonnale 2288 tuhat eurot. Vastavalt tekkepõhisuse printsiibile kajastatakse objektid investeringute eelarves valmimise järgselt. 2020. a valminud objektid kogumaksumuses 235 tuhat eurot on kajastatud 2020. a investeringute eelarves ja 2021. a valmivad objektid kogumaksumusega 3655 tuhat eurot kajastatakse 2021. a eelarves.

Eelarvet muudeti aasta jooksul alljärgnevalt:

	tuhat eurot
Eelarvet muudeti kokku	-2 034
1. Volikogu poolt lisaelarvega (põhiliselt seoses koroonakriisiga)	-3 092
1) vähendati laekumisi maksudest, sh:	-8 311
<i>üksikisiku tulumaks</i>	-8 000

<i>parkimistasu</i>	-200
<i>teede ja tänavate sulgemise maks</i>	-74
<i>reklaamimaks</i>	-37
2) vähendati laekumisi majandustegevusest, sh:	-2 651
<i>tulu haridusalasest tegevusest</i>	-981
<i>tulu transpordialasest tegevusest</i>	-865
<i>tulu spordi- ja puhkealasest tegevusest</i>	-350
<i>tulu üürist ja rendist</i>	-225
<i>tulu kultuuri ja kunstialasest tegevusest</i>	-174
<i>tulu muude teenuste, kaupade ja õiguste müügist</i>	-56
3) vähendati tulu vara müügist, sh maa müügist -700 tuhat ja hoonete müügist -1300 tuhat eurot	-2 000
4) suurendati saadavaid sihtotstarbelisi toetusi, sh olulisemad:	2 590
<i>sihtasutuselt KIK projekti „Biometaani kasutamine Tartu linnaliinibussides“ teostamiseks</i>	2 000
<i>sihtasutuselt Innove erinevate projektide rahastusena, millest suurem 110 tuhat eurot eurot M. Härma gümnaasiumile projekti „MHG, JPG ja MRK loodusainete õppevara ühiskasutus“ teostamiseks</i>	299
<i>ministeeriumidelt erinevate projektide rahastusena, sh 123 tuhat eurot Sotsiaalministeeriumilt korterite kohaldusprojekti II vooru eelarve täiendamiseks ja Noortegarantii tugisüsteemi arendusprojekti pikendamiseks</i>	173
<i>sihtasutuselt Archimedes kolme kooli seitsme projekti toetusena</i>	88
5) Suurendati toetust riigi tasandus- (-13 tuhat eurot) ja toetusfondist (2841 tuhat eurot)	2 828
<i>kriisiga võitlemise toetamiseks eraldatud toetus (1 713 692 eurot tulubaasi stabiliseerimise toetus ja 1 210 637 eurot kohalike teede hoiu toetus);</i>	2 924
<i>rohkem eraldati toetust üld- ja huviharidusele, millest olulisem toetuse kasv tõhustatud ja eritoe tegevuskuludeks</i>	336
<i>vähendati toetusi sotsiaalsele kaitsele, sh asendus- ja järelhoolduse teenuse toetust 213 tuhat eurot ja toimetulekutoetust 187 tuhat eurot</i>	-416
6) Vähendati tegevustoetusi riigiasutustelt, sh olulisemad	-285
<i>vähendati Kultuuriministeeriumilt saadavat tegevustoetust projekti Tartu 2024 teostamiseks, sest Kultuuriministeerium sõlmis riigieelarvelise tegevustoetuse kasutamise lepingu mitte linnavalitsusega vaid SA-ga Tartu 2024</i>	-500
<i>Kultuuriministeeriumilt muinsuskaitse korraldamiseks ja raamatukogudele teavikute soetamiseks ning mänguasjamuuseumi tulude alalaekumise katteks</i>	115
<i>Haridus- ja teadusministeeriumilt põhiliselt IB ja kutseõppe toetuseks</i>	95
7) Vähendati saadavaid toetusi investeringuteks, sh:	-84
<i>Suurendati Rahandusministeeriumilt Annelinna jalgpallihalli ehitamiseks saadavat toetust</i>	900
<i>EASilt saadav toetus Vaksali tn - EMÜ - Waldorfkooli kergliiklustee ehituseks, sest projekt teostatakse aastatel 2021 ja 2022;</i>	-750
<i>EASilt ei saanud rahastust Tartu-Rahinge-Ilmatsalu kergliiklustee ehitus</i>	-234
8) Suurendati muid laekumisi (kindlustushüvitised +11 tuhat eurot ja varude müük -6 tuhat eurot)	5
9) Suurendati kavandatavat likviidsete varade kasutuselevõttu	4 816

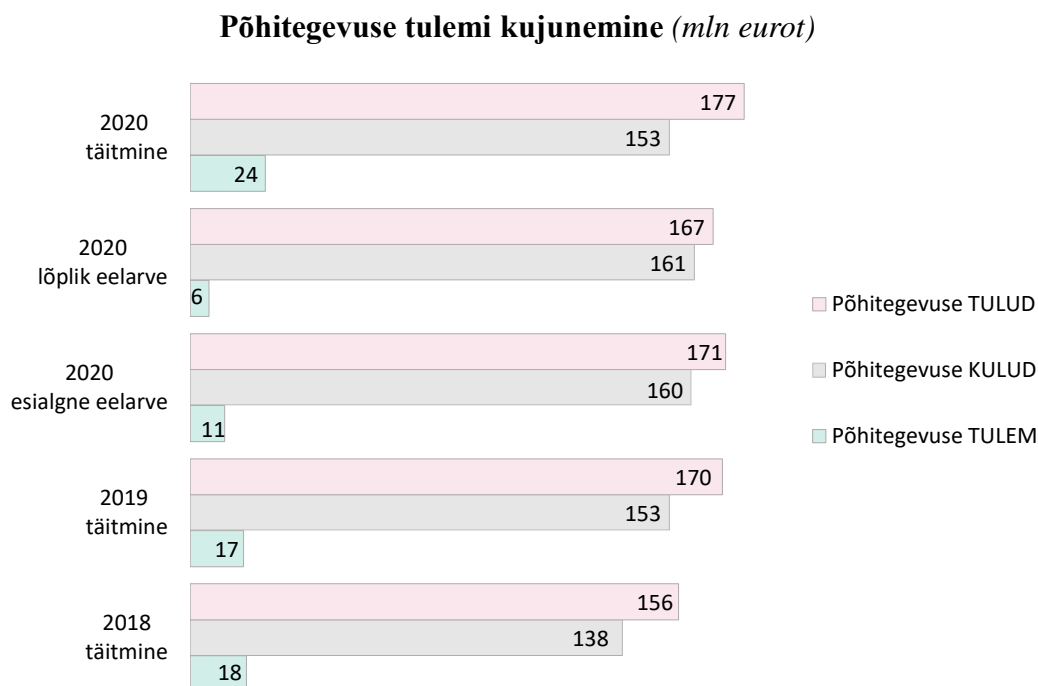
2. KOFS § 26 lg 4² alusel kavandati täiendavad kulud sihtotstarbeliselt eraldatud vahendite arvel:	1 058
1) Sihtotstarbelised toetused põhitegevusega seotud projektidele, sh:	1 319
<i>Valitsussektori sihtasutustelt kokku</i>	<i>550</i>
sh olulisemad:	
SA-lt Arcimedes haridusasutuste 4 projekti teostamiseks 241 tuhat eurot (sh Kutsehariduskeskuse 4 projektile 237 tuhat eurot, millest õpirände projektile 165 tuhat eurot ja elukestva õppe edendamiseks 60 tuhat eurot) ja kultuuriasutuste 5 projekti (põhiliselt noorsootööd toetavate projektide) teostamiseks 49 tuhat eurot;	290
SA-lt Innove 11 erineva projekti teostamiseks (sh Kutsehariduskeskusele 89 tuhat eurot, millest 79 tuhat eurot PRÕM tegevuste elluviimiseks. 64 tuhat eurot on HEV õpilaste integreerumiseks tavakoolidesse);	162
SA-lt KIK haridusasutuste 32 projekti teostamiseks;	79
SA-lt HITSA haridusasutuste 8 projekti teostamiseks	15
<i>Riigiasutustelt kokku</i>	<i>591</i>
sh olulisemad:	
Haridus- ja teadusministeeriumilt, sh Kutsehariduskeskusele täiskasvanu koolituseks 172 tuhat eurot, digivahendite soetamiseks vanglaõppe tarvis 28 tuhat eurot, projektile “Professionaalne eestikeelne õpetaja põhikoolis“ 27 tuhat eurot ning Noorsootöö keskuse projektile „Töömalev 2020“ 11 tuhat eurot	240
PRIAlt, sh 93 tuhat eurot lasteaedade piimaprogrammi ja mahepõllumajandusega tutvumise projektide katteks, 30 tuhat eurot nelja kooli projektide ja koolipiima kuludeks, 16 tuhat eurot tervislikke toitumisharjumuste kujundamiseks lasteaedades	128
HARNOLT ja INNOVELt erinevate projektide rahastusena sh Kutsehariduskeskusele 104 tuhat eurot	120
Sotsiaalministeeriumilt, sh projekti „Erihoolekande teenusmudeli piloteerimine“ teostamiseks 18 tuhat eurot, Koordinatsioonimudeli rakendamise projektile 15 tuhat eurot ja rahvusvahelise kaitse saaja vastuvõtmise toetusena 15	48
Kaitseministeeriumilt (Kaitseamet) riigikaitseõpetuse raames õppekäigu ja õppelaagri läbiviimiseks ning õppevahendite soetamiseks üldhariduskoolidele ja Kutsehariduskeskusele)	28
Kultuuriministeeriumilt, sh projekti „Külastaja värav Tartu Linnaajaloo Muuseumidesse“ läbiviimiseks 16 tuhat eurot.	19
<i>Mitteresidentidelt</i>	<i>90</i>
sh olulisemad:	
Kutsehariduskeskusele 16 projekti teostamiseks	60
Saksamaalt laekus toetus linnamuuseumile KGB Kongid näituste korralduskuludeks	12
kolme kooli viie projekti teostamiseks	12
<i>Muudelt residentidelt sponsorluse korras ja /või projekti kaasfinantseerimiseks sh olulisemad:</i>	<i>51</i>
kümnele üldhariduskoolile	36

² KOFS § 26 lg 4 sätestab, et lisaelarvet ei pea koostama, kui sissetulekud suurenevad sihtotstarbeliselt eraldatud vahendite või annetuste võrra ja väljaminekud suurenevad nende arvel tehtavate kulutuste võrra.

kutsehariduskeskusele	23
neljale kultuuriasutusele	7
<i>Avalik-õiguslikelt juriidilistelt isikutelt (Töötukassalt 16 tuhat eurot (sh alaealise töötamise toetus 10 tuhat eurot) ja Kultuurkapitalilt 21 tuhat eurot 14 kultuuriprojekti toetuseks)</i>	37
2) Sihtotstarbelised toetused investeeringuteks, sh:	695
COVID-19 investeerimisobjektidele Rahandusministeeriumilt	240
Rattaringluse parklate ehitamiseks Tartu ja Luunja valdadelt	191
Välismaistelt rahastajatelt projekt Est-Lat-Rus "Majanduslikult jätkusuutlik ja keskkonnasäästlik Peipsi järve piirkond 2" raames Lodiakoja ehitamiseks	172
SA-lt Innove projektile „Väikelahendused HEV õpilaste integreerimiseks tavakoolidesse Tartu linnas“	92
3) Linna investeeringute eelarvesse olid kavandatud suuremahulised toetused, mille realiseerimine oli seoses eriolukorraga ning tööde mahtude ja ajakava muudatustega lükkunud järgmisse aastasse, sh:	-1 800
SA-lt Kredex saadavat toetust ja selle arvel kavandatud kulused Tüve tn majade ehitamiseks	-1 500
SA-lt KIK saadavat toetust ja selle arvel kavandatud kulused Annelinna tänavavalgustuse rekonstrueerimiseks.	-300
4) Saadud tegevustoetusi kokku	449
sh olulisemad:	
Vabariigi Valitsuse 08.10.2020 korraldusega nr 345 „Toetusfondi lisavahendite jaotus 2020. aasta II poolaastal“ eraldati Tartu linnale täiendavaid vahendeid, sh asendus- ja järelhoolduseks 126 tuhat eurot ja toimetulekutoetuseks 94 tuhat eurot;	220
Haridus- ja teadusministeeriumilt sh tahvelarvutite soetamiseks koolieelsete lasteasutuste rühmadesse, kus õpivad 5 aastased lapsed 60 tuhat eurot, projekti "Professionaalne eestikeelne õpetaja vene õppekeelega rühmas" läbiviimiseks kahes lasteaias 56 tuhat eurot, Kutsehariduskeskusele koolitoidu toetuse lisarahastamiseks 46 tuhat eurot ja toetus avatud noorsootöök;	166
koostööprojekti „Kodud tuleohutuks“ raames Päästeametilt;	26
Kultuuriministeeriumilt Tartu rahu virtuaalreaalsuse loomiseks;	24
HARNOLT (endine Innove) eesti keele õppe toetuse lepingu alusel finantseerimiseelarvesse üldhariduskoolidele eesti keele õppeks	13
5) Haridus- ja teadusministeeriumi poolt teenuse ostuna Tartu nägemis-, kuulmis- ja liikumispuudega teismeliste integreerimine noortekeskuste tegevusse;	26
6) Laekus muid ettearvamata tulused (trahv lepingu rikkumise eest, kindlustushüvi-	15
7) Laekus SA-lt Tartu 2024 talle osutatava raamatupidamisteenuse eest	13
8) Laekus sotsiaalministeeriumilt projektile „Integreeritud teenuste mudeli piloteerimine“ ja projekti „Imelised aastad ürituste läbiviimiseks“	6
9) Laekus hoolekande ja tervishoiu konverentside osavõtutasudena	5
10) Avati kasutamiseks 2020. a alguseks kasutamata vahendeid reklaamipindade elektri eest laekunud vahendeid	330
sh olulisemad:	
Haridusasutuste erinevate projektide teostamiseks saadud vahendeid	232
Kultuuriasutuste erinevate projektide teostamiseks saadud vahendeid	67
Kutsehariduskeskusele erinevate projektide teostamiseks saadud vahendeid	23
Aadressandmete korrastamiseks saadud vahendeid	8

Lõplik eelarve 206 025 tuhat eurot täideti 192 410 tuhat eurot ehk 93%. Likviidseid varasid oli aasta lõpuks 14 183 tuhande euro võrra rohkem kui aasta algul.

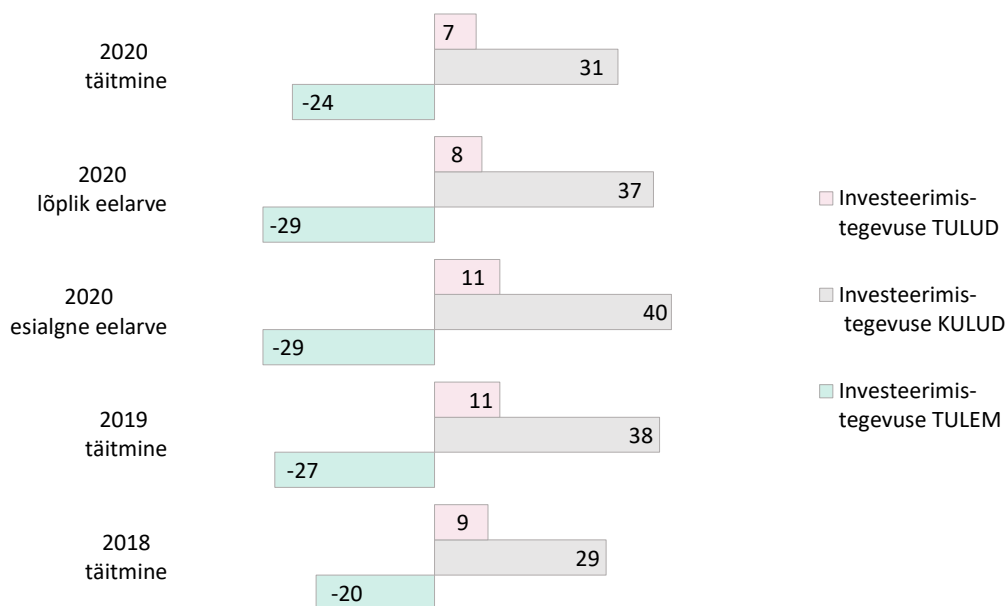
Põhitegevuse tulem 23 447 tuhat eurot kujunes plaanilisest 18 044 tuhande euro võrra ehk ligi viis korda suuremaks (olles suurem ka eelnenud aasta tulemist 6739 tuhande euro võrra) seoses tulude plaani ületamisega 10 353 tuhande euro ehk 6% võrra ning kulude plaani alatäitmisega -7691 tuhande euro ulatuses ehk 5%. Tulude planeeritust suurem täitmine oli maksutulude, eelkõige üksikisiku tulumaksu arvel. Kulude suurimad alatäitmised olid haridusvaldkonnas -2804 tuhat eurot ehk -3%, sotsiaalse kaitse valdkonnas -1391 tuhat eurot ehk -9% ning majandusvaldkonnas -1441 tuhat eurot ehk -9%.

Investeeringustegevuse tulem -24 144 tuhat eurot kujunes plaanilisest 4491 tuhande euro võrra suuremaks (eelarves -28 635 tuhat eurot). Täitmata jäid nii tulude kui kulude plaanid, seejuures tulude viiendiku võrra väiksem alatäitmine võrreldes kulude alatäitmisega kujundas täitmises kavandatust väiksema kahjumi.

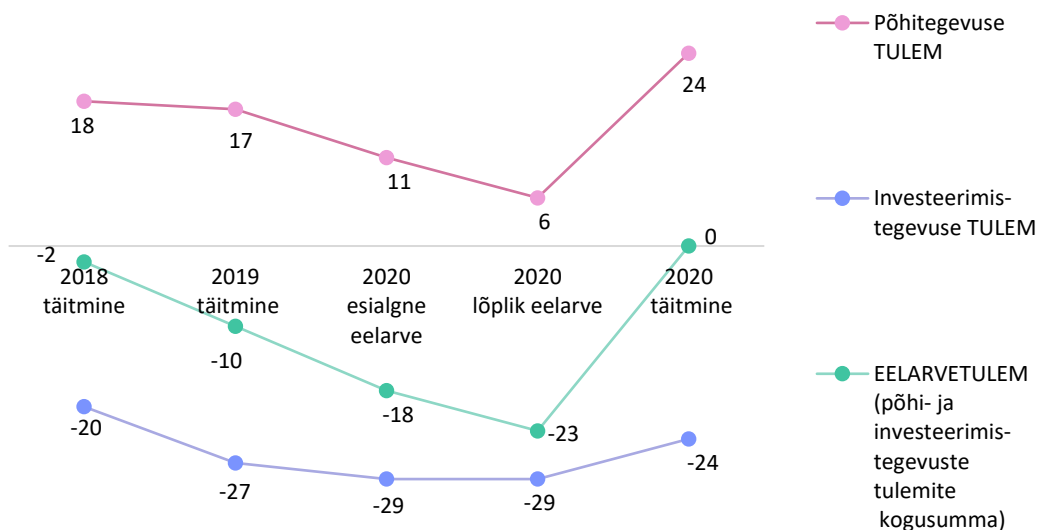
Investeeringustegevuse tuludes olid suurimad alatäitmised põhivara soetuseks saadud sihtfinantseerimise toetuste arvel -2135 tuhande euro ehk kolmandiku võrra kavandatust vähem, kulude suurimad alatäitmised esinesid majanduse valdkonnas -2126 tuhat eurot ning kultuuri valdkonnas -1861 tuhat eurot.

Investeeringustegevuse tulemi kujunemine (mln eurot)

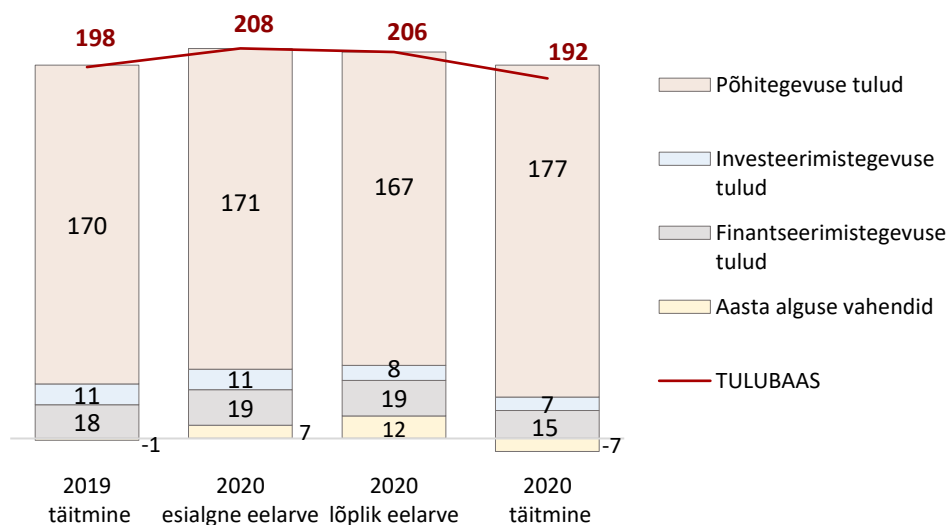
Eelarvetulem -697 tuhat eurot kujunes plaanilisest (-23 232 tuhat eurot) 22 535 tuhande euro võrra suuremaks.

Põhi- ja investeeringustegevuste tulemite ning eelarvetulemi dünaamika (mln eurot)

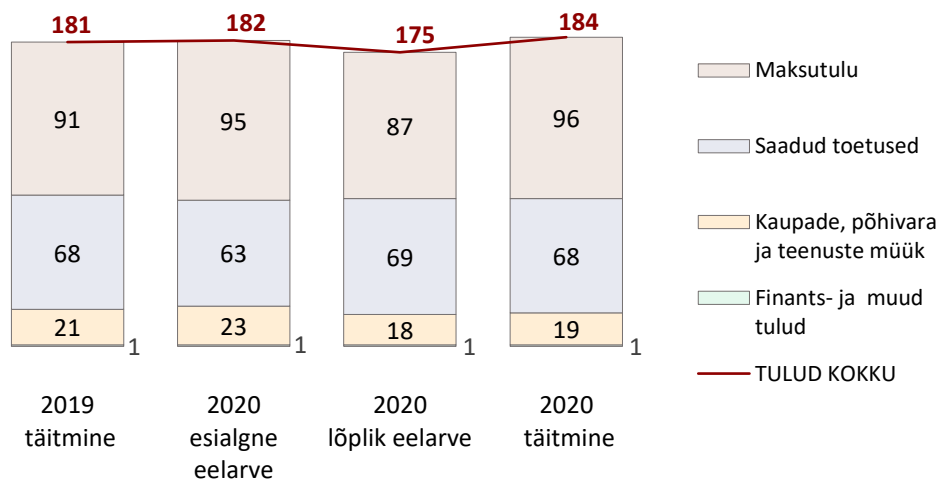
2.7.1. Tulud

Tulubaas (mln eurot)

Vastavalt kohaliku omavalitsuse üksuse finantsjuhtimise seaduse (KOFS) §-le 5 koosneb eelarve osadest, milleks sissetulekute³ puhul on põhitegevuse tulud ja investeerimistegevuse tulud. Täiendavaks kulude katteallikaks saavad olla laenud ja/või likviidsed varad. Järgnevalt on esitatud ülevaade põhitegevuse ja investeerimistegevuse tuludest. Finantseerimistegevusest ja likviidse varade muutusest on ülevaade aruande lõpuosas.

Põhi- ja investeerimistegevuse tulud kokku (mln eurot)

2.7.1.1. Põhitegevuse tulud

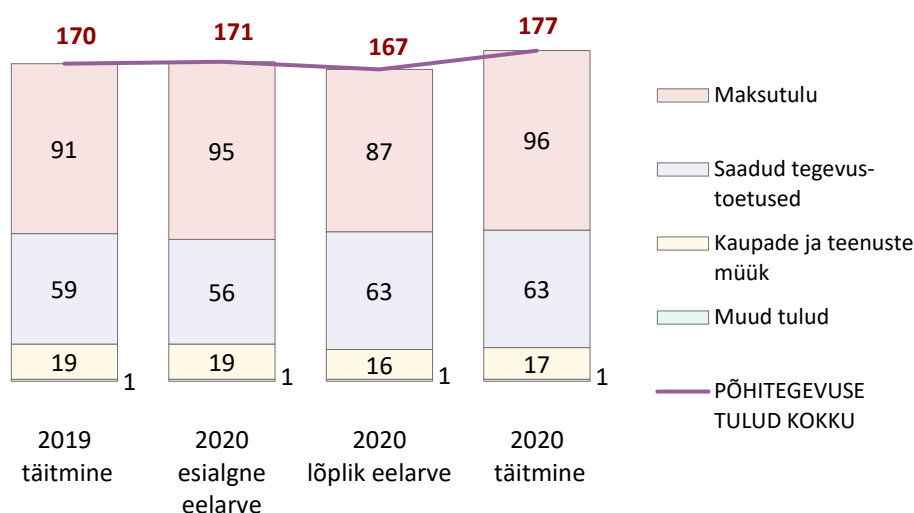
Põhitegevuse tuludest moodustab 54% maksutulu, 36% saadud tegevustoetused, 9% kaupade ja teenuste müügitulu ning 1% muud tulud. Põhitegevuse tulude eelarve täideti 106%, tekkepõhised tulud ületasid eelarvet 10 353 tuhat eurot. Ülelaekumise põhjustas koroonakriisi arvatust väiksem negatiivne majanduslik mõju. Kuna sätised piirangud olid kevadistest leebemad ning valitsus

³ KOFS § 2 p 5 kohaselt on sissetulekuteks põhitegevuse tulud, materiaalse ja immateriaalse põhivara, osaluste ja muude aktsiate või osade müügitulu, põhivara soetuseks saadav sihtfinantseerimine, finantstulud ja tagasi-laekuvad laenud.

rakendas julgelt ja edukalt majanduse toetamise meetmeid, jäi viiruse majanduslik mõju kardetust väiksemaks.

Suurima tulu ehk füüsilise isiku tulumaksu laekumine ületas eelarvet 8855 tuhat eurot ehk 11%. Ka kohalike maksude laekumist mõjutas eriolukord kardetust vähem, mistõttu ületas täitmine eelarvet 13%. Kaupade ja teenuste müügist laekunud tulu vastas ligilähedaselt eelarvele – lisaeelarvega tehtud olulised muudatused osutusid vägagi täpseteks. Kavandatust vähem laekus tulusid haridusalasest tegevusest, kus suurimad alatäitmised olid lasteasutuste toitlustamistuludes ning kutseõppe toodete ja teenuste tuludes. Transpordialasest tegevusest laekus 400 tuhat eurot enam ning kultuuri- ja kunstialasest tegevusest 209 tuhat eurot enam kui kavandatud, kuna need valdkonnad said kardetust väiksema pandeemiast tingitud majandusliku löögi. Ka saadud toetuste eelarve täideti suure täpsusega (ülelaekumine 1%). Enamik toetusi laekus riigieelarvest, millest suur enamus omakorda toetusfondist.

Põhitegevuse tulud (mln eurot)

2.7.1.2. Investeeringutegevuse tulud

Põhiosa investeeringutegevuse tuludest moodustavad põhivara soetamiseks saadavad sihtotstarbelised toetused. Vara müügi ja eriti finantstulude osakaal on tagasihoidlik.

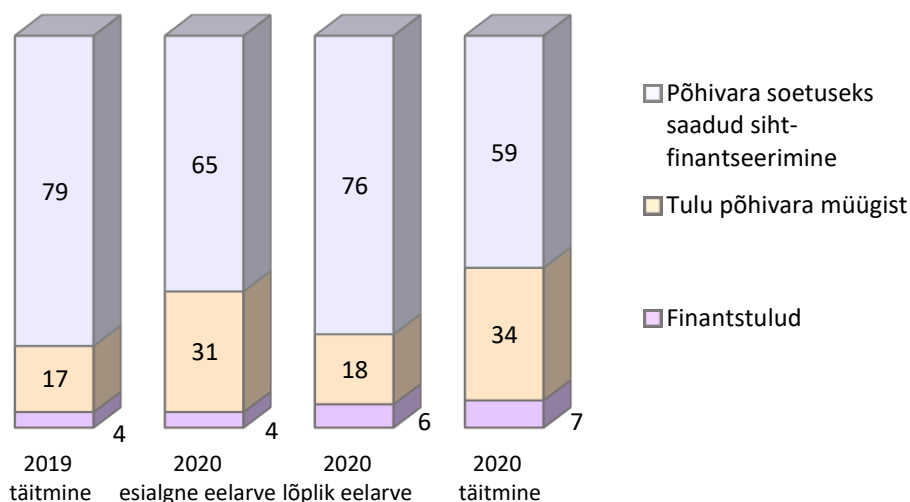
Vara müügist laekus kavandatust 876 tuhat eurot ehk 58% enam. Müüdi järgmised objektid: In-seneri 5, Raatuse 35, Ujula 71, 73, 75, 77, 79, 81 ning Narva mnt 101.

Toetuste eelarve täideti 66% põhiliselt osade ehitustööde järgmise eelarveaastasse lükkumise tõttu. Suuremad alatäitmised esinesid Annemõisa 1a jalgpallihalli ning projekti SmartEnCity raames korteriühistutes tehtavates investeeringutes. Annemõisa pneumohalli rajamine on kavandatud Kultuuriministeeriumi toetusest. Tööd toimuvad tegelikkuses 2021. aastal, mistõttu jäi summa täies ulatuses 2020. aastal kasutamata. Täpsem ülevaade on esitatud eelarve täitmise aruande lisas 4 ning ka seletuskirja investeeringutegevuse kulude punktis.

Intressituludena oli eelarves 9 tuhat eurot linna kontsernikontolt. Tegelik intressitulu oli 2 tuhat eurot. Kõik tulud laekusid üleöödeposiitidelt. Pikemaajalistest deposiitidest pangad huvitatud ei olnud, mistõttu tähtajalistest deposiitidest loodetud tulu ei saadud.

Dividendidena oli eelarves ja laekus 500 tuhat eurot AS-ilt Tartu Veevärk.

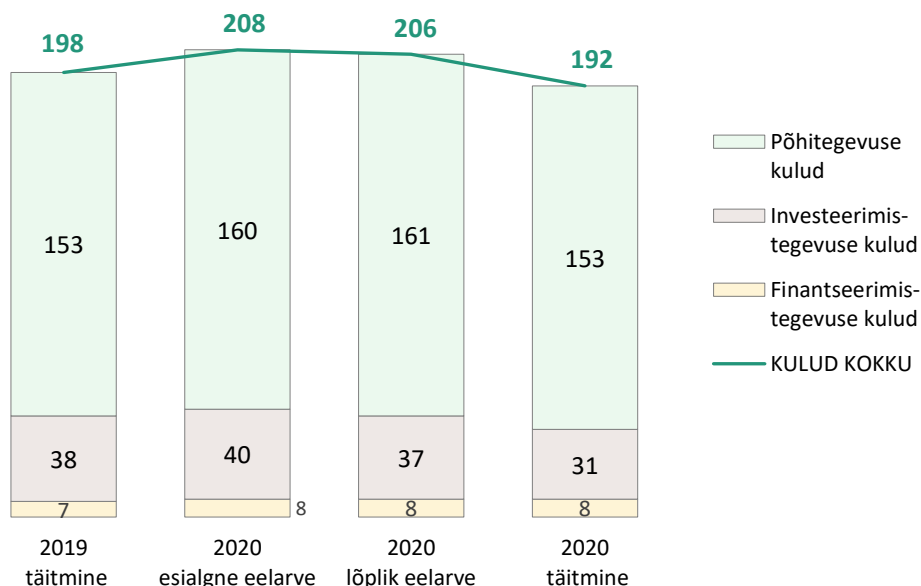
Investeeringustegevuse tulude struktuur (%)

2.7.2. Kulud

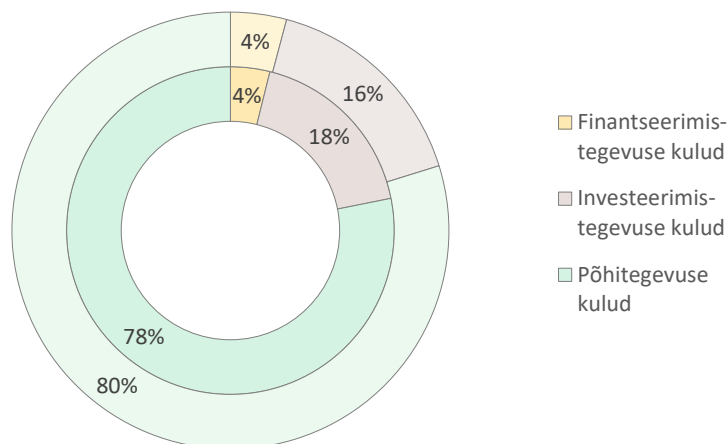
Linna lõplik eelarve 206 025 tuhat eurot täideti 192 410 tuhat eurot ehk 93%, eelarve jäi täitmata 13 615 tuhande euro ulatuses. Kulude mahtudest ja struktuurist eelarveosade lõikes annavad ülevaate alljärgnevad graafikud.

Eelarve kulud (mln eurot)

Põhitegevuse kulud moodustasid eelarves 78%, investeeringud 18% ja finantseerimistehingud ehk linna laenukohustuste tasumine 4% kõikidest kuludest, tegelikus täitmisel vastavalt 80%, 16% ja 4%.

Kulude struktuur eelarve põhijaotuse lõikes 2020. a eelarves (sisemine ring) ja täitmis (välimine ring)

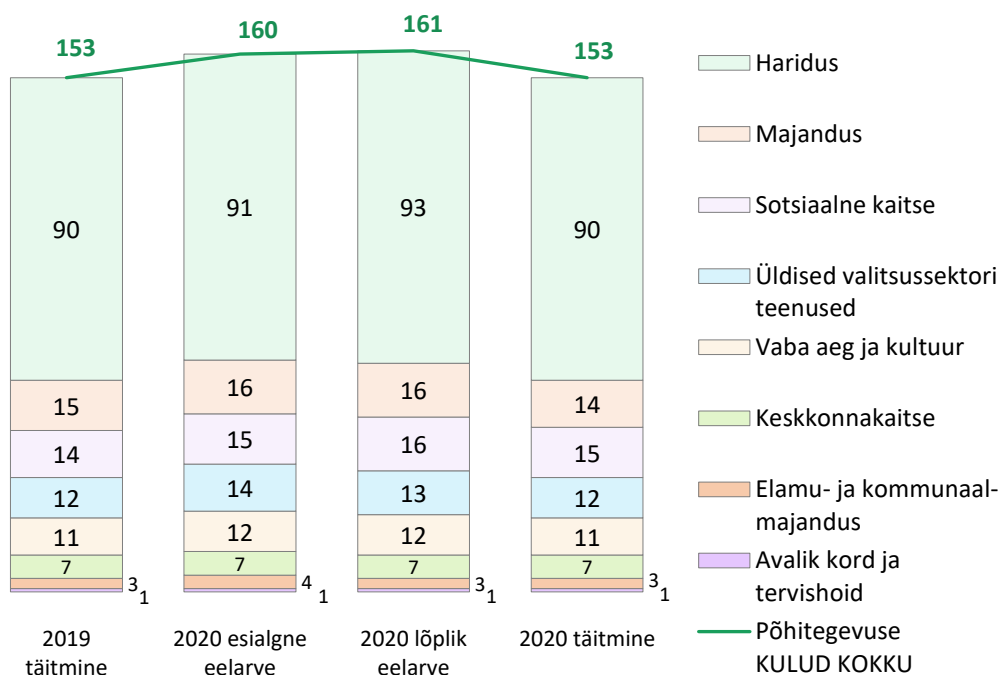
Linna kulude eelarve 206 025 tuhat eurot, sh:

põhitegevuse kuludes	161 288 tuhat eurot, eelarvest jäi täitmata 7691 tuhat eurot
investeeringitegevuses	36 923 tuhat eurot, eelarvest jäi täitmata 5757 tuhat eurot
finantseerimistegevuses	7 814 tuhat eurot, eelarve ületati 167 tuhande euro võrra.

2.7.2.1. Põhitegevuse kulud

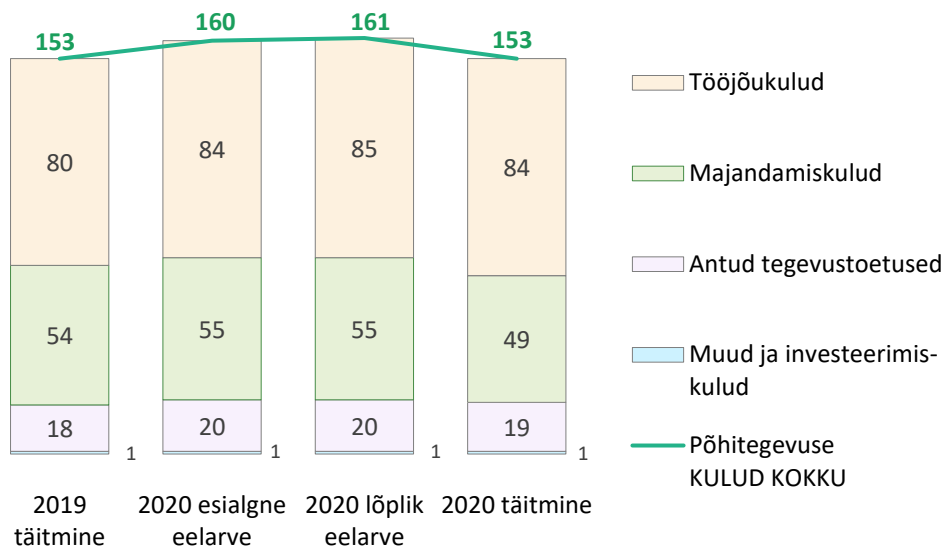
Järgnevatel graafikutel on ülevaade põhitegevuse kulude eelarvest ja tegelikust täitmisest tegevusvaldkondade ja majandusliku sisu lõikes ning kulude struktuur eelarves ja täitmis nii aruande- kui eelnenud aastal.

Põhitegevuse kulud tegevusvaldkonniti (mln eurot)

Üle poole (eelarves 58% ja täitmisel 59%) põhitegevuse kuludest on tehtud haridusvaldkonnas. Põhitegevuse kulude kasv 811 tuhande euro võrra võrreldes eelnenud aastaga on saanud võimalikuks tänu põhitegevuse tulude kasvule.

Põhitegevuse kulud majandusliku sisu lõikes (mln eurot)

Põhitegevuse kulude eelarvest 53% on tööjõukulud, 34% majandamis- ja muud kulud ning 13% antud toetused, täitmisel vastavalt 55%, 32% ja 13%. Võrreldes 2019. a täitmisega on kulude struktuur peaaegu sama, vaid ca 3 protsendi punkti võrra olid aruandeaastal tööjõukulude osatähtsus suurenenud majandamiskulude osatähtsuse vähenemise arvel.

2020. a põhitegevuse kulude lõplik eelarve oli 161 288 tuhat eurot, millest täideti 153 597 tuhat eurot ehk 95%. Tööjõukulude eelarve täideti 99%, majandamiskulude eelarve 90%, antud toetused 95% ulatuses ning põhitegevuse tulemiks kujunes 23 447 tuhat eurot. Majandusaasta kulusid mõjutas kõikides tegevusvaldkondades kõige enam koroonakriis. Lähtuvalt kriisi spetsiifikast muutus kulude struktuur võrreldes esialgse eelarvega. Täiendavaid kulusid tehti riigi poolt eraldatud stabiliseerimisfondi arvelt kokku 2982 tuhat eurot. Ära jäi palju üritusi, lähetusi, koolitusi. Edasi lükkusid paljud planeeritud tegevused. Enim said koroonakriisist puudutatud haridusvaldkond, majandusvaldkond ja sotsiaalne kaitse. Põhitegevuskulude eelarves esinesid olulisemad alatäitmised alltoodud tegevusaladel.

Üldiste valitsussektori teenuste eelarve täideti 94%, kasutamata jäi 722 tuhat eurot, millest 534 tuhat eurot on majanduskulud ja 187 tuhat eurot tööjõukulud. Tööjõukulude eelarve alatäitmise peamised põhjused oli *volikogus* istungite ära jäämine. Vähem oli komisjonide koosolekuid, ajutine komisjon töötas pool aastat ja esimees loobus komisjoni tasust. Volikogu esimehele kavandatud töötasu perioodil 01.01-20.02.2020 välja ei makstud (KOKS § 17 lg 4 alusel), kuna sel ajal oli volikogu esimeheks Riigikogu liige, linnakantseleis ja LV osakondades (ettevõtluse arengu osakonnas, linnakantseleis) oli koosseisus täitmata ametikohti nii struktuurimuudatuste tõttu kui ka kokkuhoiu eesmärgil; majandamiskulude alatäitmist mõjutasid töökorralduslikud muudatused seoses kaugtööga; alatäidetud olid administreerimiskulud (bürookulud, sidekulud, esindus- ja vastuvõtukulud), lähetus- ja koolituskulud, IT kulud (infotehnoloogilised arendustööd ja rendikulud).

Linnavalitsus tegi reservfondist eraldisi kokku 622 tuhat eurot (sh 33 tuhat eurot investeeringuteks ja 589 tuhat eurot tegevuskuludeks). Täpsem ülevaade reservfondi eraldistest on esitatud alapunktis 3 „Reservfondi kasutamise aruanne“.

Majandusvaldkonna eelarve täideti 91%, kasutamata jäi 1441 tuhat eurot, millest 45 tuhat eurot on tööjõukulud, 1200 tuhat eurot majanduskulud, 181 tuhat eurot toetused. Kasutamata jäi vahendeid teede ja tänavate hoolduskuludes, linnaplaneeringute eelarves (tööde tellimisel saavutati soodsamaid tingimusi); liikluskorralduses (ei õnnestunud liiklusloendurite soetamine, tövõtjast tingitud asjaoludel, andmeside haldustasu lepingu sõlmimine viibis, nutikate ülekäiguradade liiklusemärgide soetus osutus odavamaks paneeritust); ühistranspordi korralduses (bussitransport, rattaringlus, projekt E-Ticket) ja linnakantselei projektide eelarveridadel; linnavarade osakonna eelarves haldushoonete ja rajatiste ülalpidamiskuludes soodsate ilmaolude tõttu sügisperioodil ja olukorrast tingitud pindade/rajatiste kasutamisest alakoormusega; majanduskeskkonna ebastabiilsuse tõttu jäid välja andmata mitmed toetused tegevuskuludeks (ettevõtluse arengu osakonnal jäi välja andmata digitoetus soovijate puudumisel, toetuste saajad kandsid osaliselt kasutamata jääke tagasi, linnakantseil jäi osaliselt välja andmata õhustranspordi toetus); tööjõukulude alataitmine majandusvaldkonnas oli tingitud peamiselt projektide tegevuste ärajäämisega/edasilükkamisega koroonaperioodil.

Elamu- ja kommunaalmajanduse eelarve täideti 92%, kasutamata jäi kokku 276 tuhat eurot, millest 265 tuhat eurot on majandamis- ja muud kulud ja 14 tuhat eurot tööjõukulud. Tänavavalgustuse eelarve jäi täitmata seoses projekti „Light in The City ja assots LUCI“ konverentsi ära jäämisega ja odavamast elektribörsi hinnast tingitud väiksemast elektri kulust ning kulutõhusamate valgustite kasutusele võtmisest; muude kommunaalteenuste eelarve alataitmine on peamiselt tingitud väiksematest haldushoonete- ja pindade haldamiskuludest võrreldes planeerituga.

Kultuurivaldkonna eelarve täideti 94%, kasutamata jäi 678 tuhat eurot, sellest 412 tuhat eurot majanduskuludest, 176 tuhat eurot tööjõukuludest ja 72 tuhat eurot antud toetustest. Suuremad alataitmised esinesid spordibaaside ja noortesporti eelarves (keeruliste olude tõttu olid spordibaasi- ja klubid sunnitud tööjõukulusid kokku hoidma, koondati töötajaid ja suveperioodiks ei palgatud asendustöötajaid, kokkuvõttes tekkis ka hoonete, ruumide, rajatiste ülalpidamiskulude arvelt), muuseumide eelarvest (muuseumid olid kevadperioodil suletud ja hoonete- ja ruumide majandamiskulud planeeritust väiksemad), vaba aja ürituste eelarvest (ära jäid väga paljud kavandatud üritused).

Haridusvaldkonna eelarve täideti 97%, kasutamata jäi 2804 tuhat eurot, sellest majanduskulud 2010 tuhat eurot, 670 tuhat eurot tööjõukulud, 184 tuhat eurot antavad toetused. Tööjõukulude kokkuvõttes tekkis munitsipaalasteaades, koolides (sh KHK) eriolukorrast tulenevatest ümberkorraldustest: lükati edasi vabade ametikohtade täitmine, ei makstud lisatasusid ja asendustasusid, koondati töötajaid. Lasteaades ja –hoidudes vähesest kohal käimisest tingituna jäi kasutamata toidukuludeks ettenähtud vahendeid, vähenesid toetused eralasteaegadele ja -hoidudele (kohal käimisest tulenevalt); seoses distantsõppega koolides jäi vahendeid kasutamata toidukuludes, koolitranspordi kuludes, õõbimiskuludes, õppekuludes; seoses kaugtöö ja erinevate piirangutega jäid ära koolitused, lähetused, üritused, välja anti vähem toetusi tegevuskuludeks. Kokkuvõttes tekkis IT kuludes, inventarikuludes ja sidekuludes. Planeeritust väikemaks jäid ka ruumide ülalpidamis- ja haldamiskulud (lükati edasi pisemaid remonditöid). Sihtfinantseeritavate vahendite arvelt tehtavad tegevused takerdusid piirangutesse ja suures osas jäid saadud ettemaksed kulusse kandmata, sest tegevused lükkusid edasi. Teenuste osutamiseks soetatud kaubad ja materjalid jäid kasutamata ja realiseerimata.

Sotsiaalvaldkonna eelarve täideti 91%, kasutamata jäi vahendeid 1391 tuhat eurot, sellest majanduskulud 662 tuhat eurot, antud toetused 589 tuhat eurot ja tööjõukulud 140 tuhat eurot.

Valdkonna alla kuulub paljude erinevate riskirühmade toetamine ja kaitse. Tulenevalt koroonapiirangutest ja eriolukorrast jäi kasutamata toetuste ja teenuste vahendeid, kuna toetuste ja teenuste eest tasuti vastavalt taotlustele, koduhooldusteenust kasutati planeeritust vähem, kasutamata jäi eakate sotsiaalse kaitse välisprojekti „Heaolumeister“ kaasfinantseerimise vahendid tegevuste edasilükkumise tõttu, laste- ja noorte asenduskoduteenust ja järelhooldusteenust kasutati vähem, alataitmist esines ka lastetoetuste ja matusetoetuste maksmisel, jääki jäi MTÜ-dele tegevustoe-

tuste vahendeid, ära jäi palju planeeritud üritusi, kasutamata jäi rahvusvahelise kaitse saajate toetuse projekti raames vahendeid toetusteks ja teenuste ostuks sihtrühmale (seisuga 31.12.2020 elab Tartus 18 rahvusvahelise kaitse saanud peret, kokku 64 isikut), vähem planeeritust kasutati puudega lapse hooldajatoetust, sotsiaaltranspordi teenust lastele ja maksukulu täiskasvanu hooldajalt ja puudega lapse hooldajalt.

2.7.2.2. Investeeringutegevuse kulud

Linna 2020. a esialgset investeeringute eelarvet 39 741 tuhat eurot vähendati aasta jooksul 2818 tuhat eurot. Lõplik eelarve 36 923 tuhat eurot täideti 31 166 tuhat eurot ehk 84%. 2020. a suured objektid olid järgmised:

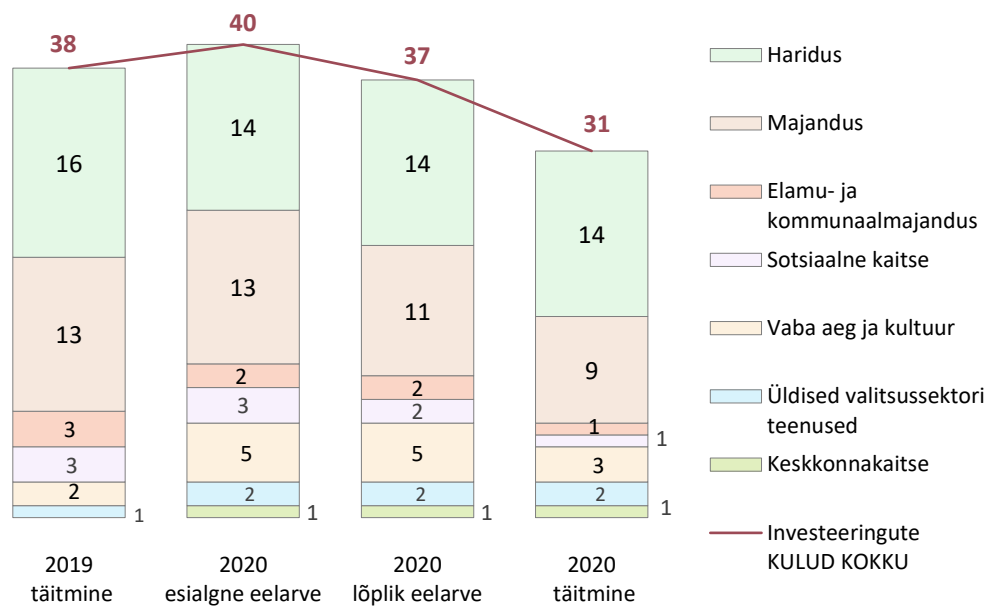
	<i>tuhandetes eurodes</i>
Annelinna Gümnaasium (Kaunase pst 68)	9 128
Riia tn viadukti ja tunnelite ehitus	3 109
Lasteaed Pääsupesa (Sõpruse pst 12) rekonstrueerimine	2 351
Lodjakoja ehitamine	2 277
Raekoja plats 14 ruumide remont	942
Turu ja Ropka tee ristmik	821
Annelinna tänavavalgustuse renoveerimine	737
Tüve 2 ja 4 sotsiaaliüürimajade rajamine	691

Investeeringute eelarve täitmisel esines kokkuhoid 5757 tuhat eurot. Suuremad alatäitmised esinesid järgmiste objektide osas:

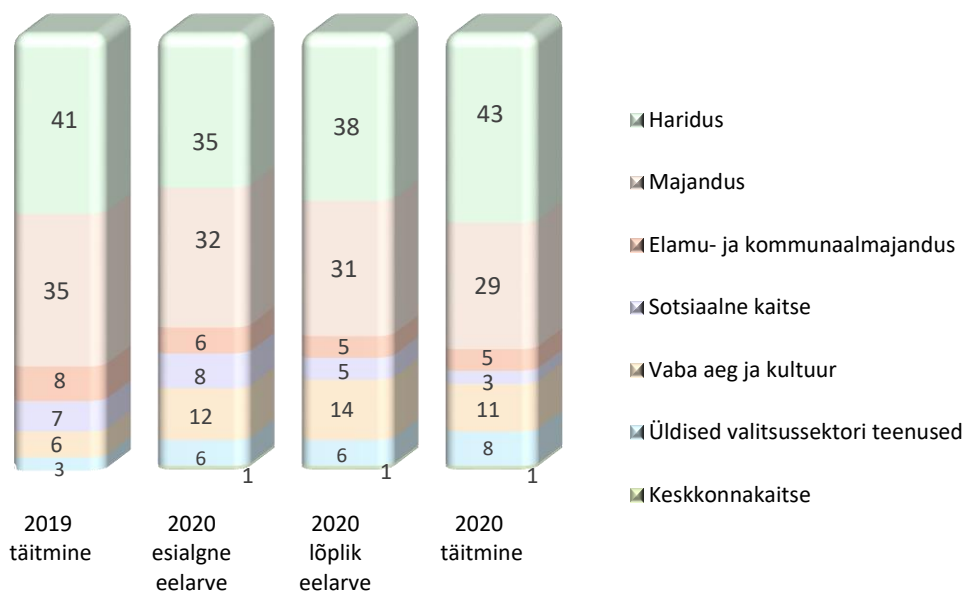
- *Annemõisa 1a jalgpallihalli rajamine* (eelarve 1650 tuhat eurot täideti 10%) – projekteerimistööde algus viibis ja ehitustööd kanduvad aastasse 2021.
- *Tüve 2 ja 4 sotsiaaliüürimajade rajamine* (eelarve 1500 tuhat eurot täideti 46%) – esialgselt planeeritud ehitustööde ajakava ei vastanud lepingutingimustele ja objekti valmimine lükkus aastasse 2021;
- *Investeeringud korteriühistutes projekti SmartEnCity raames* (eelarve 1329 tuhat eurot täideti 39%) – ühe hoone renoveerimine lükkus 2021. aastasse ning rahastaja heakskiitu ootavad projektis kavandatud muudatused, mille tulemusena Tartu linna osalus projektis väheneb.
- *Annelinna tänavavalgustuse renoveerimine* (eelarve 1005 tuhat eurot täideti 73%) - hangete tulemused olid eelarvestatust olulisel määral soodsamad ja jäaki jäänud vahendid lubati KIK projekti raames ära kasutada teistele Tartu linna objektidele valgustuse renoveerimiseks;
- *IT tarkvara arendused ja vahendite soetamine* (eelarve 577 tuhat eurot täideti 32%) – 2020. a tegeleti lähteülesande koostamisega, arendustööd ja seadmete soetamine jäävad aastasse 2021.

Järgnevatel graafikutel on ülevaade investeeringute täitmisest ja struktuurist tegevusvaldkonniti.

Investeeringute kulud tegevusvaldkonniti (mln eurot)

Investeeringukulude struktuur tegevusvaldkonniti (%)

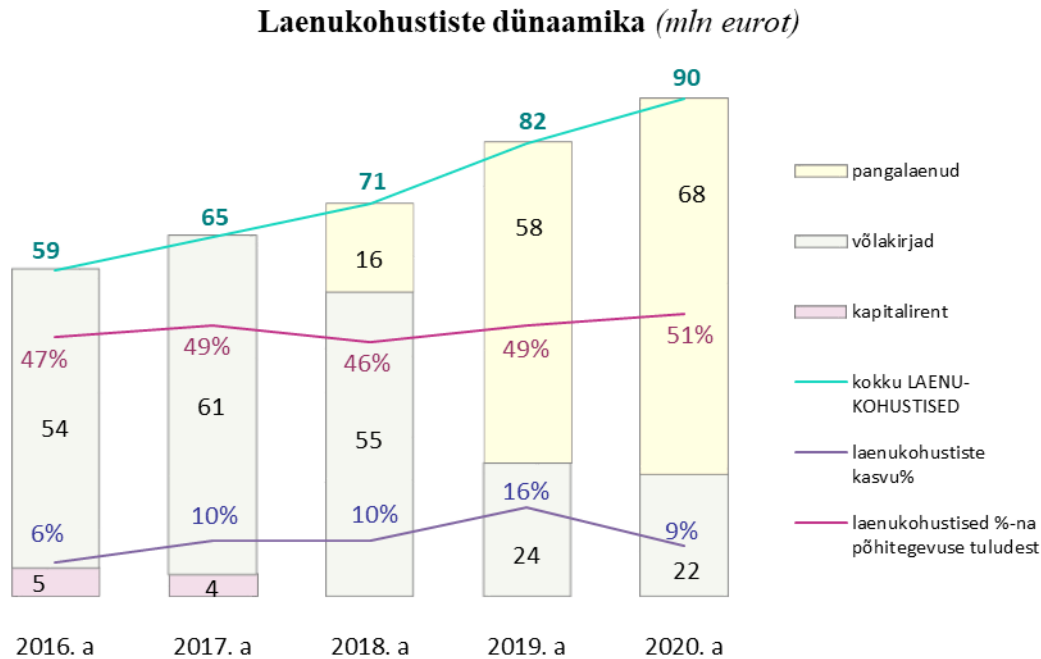
2.7.3. Finantseerimistegevus ja likviidsete varade muutus

2020. a esialgses eelarves oli kavandatud võtta juurde laenukohustisi 18 900 tuhat eurot, mida lisaeelarvega ei muudetud. Tegelikult võeti aruandeaastal laenukohustisi juurde kahe pangalaenuna kokku 14 950 tuhat eurot ehk 3950 tuhande euro võrra eelarves kavandatust vähem. Laenulepingud sõlmiti soodsamaid pakkumisi teinud Euroopa Investeeringupangaga EIB 6950 tuhande euro ulatuses lõpptähtajaga 02.12.2036 ning Swedbank ASga 8000 tuhande euro ulatuses lõpptähtajaga 18.12.2030, mõlemad lepingud on iga-aastaste tagasimaksetega. Lisaks võeti kapitalirendikohustisi 15 tuhat eurot.

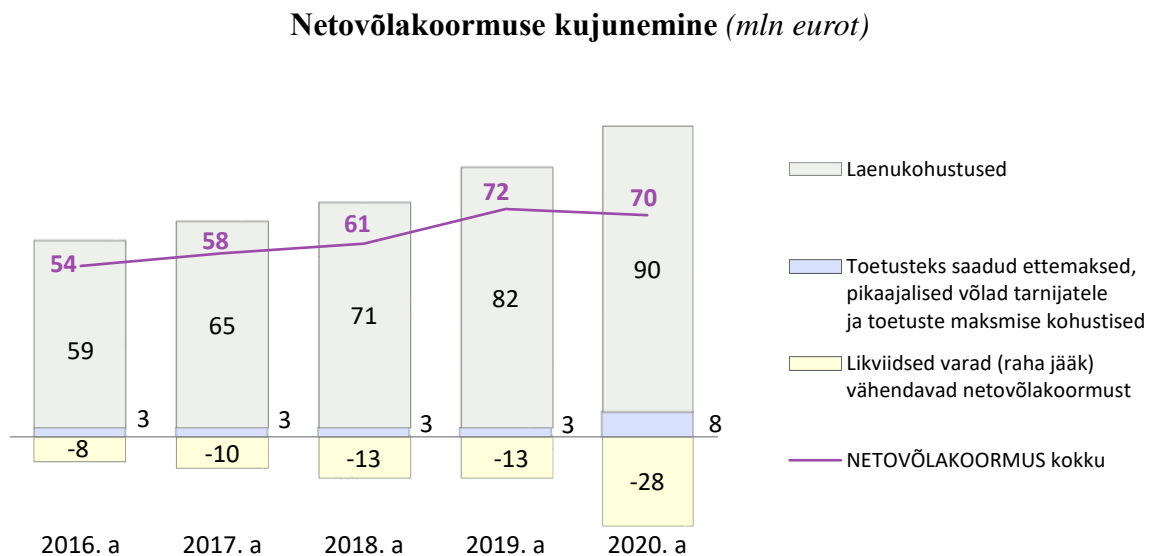
Linna laenukohustisi tasuti kokku 7647 tuhande euro ulatuses, sh 2049 tuhat eurot võlakirjaemisioonide, 5563 tuhat eurot pangalaenude ning 35 tuhat eurot kapitalirendi tagasimaksetena. 2019. a toimunud Danske panga Eesti filiaali likvideerimise tõttu Danske pangaga sõlmitud neli võlakirjalepingut, mis panga Leedu filiaali poolt üle võeti ning pangalaenudeks vormistati, võeti aruandeaastal LHV panga poolt üle seoses Danske laenuportfelli müügiga LHV pangale. Linna laenukohustiste üldsumma selle tehingu tulemusena ei muutunud, mistõttu eelarve täitmise koon-
daruandes nimetatud tehing otseselt ei kajastu.

Finantstehingud	2020. a				2019. a täitmine
	Esialgne eelarve	Lõplik eelarve	Täitmine	Eelarve täitmise %	
FINANTSTEHINGUD kokku	11 087	11 086	7 318	66	11 182
Laenukohustiste võtmine	18 900	18 900	14 965	79	17 690
Laenukohustiste tasumine	7 813	7 814	7 647	98	6 508
võlakirjade lunastamine	5 116	5 116	2 049	40	5 116
pangalaenude tasumine	2 664	2 664	5 563	209	1 374
kapitalirendi maksed	33	34	35	106	18

Aruandeaasta lõpuks oli laenukohustisi kokku 89 678 tuhat eurot, ületades 2019. a kohustiste 82 360 tuhande eurost jääki 7318 tuhande euro võrra.

Järgnev joonis kajastab linna netovõlakoormuse kujunemist, mis 2020. a on vähenenud likviidsete varade suurenemise tõttu.

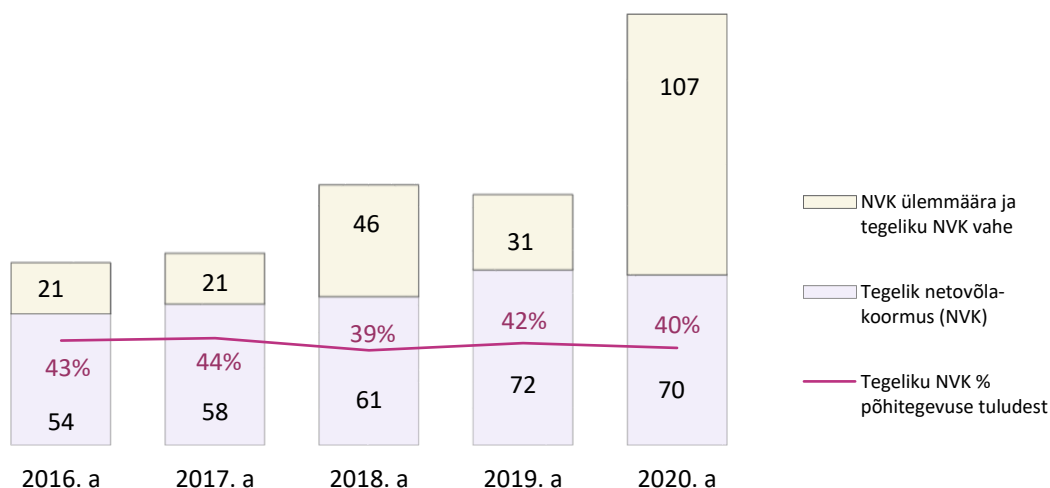

Likviidsed varad suurenesid aastaga 14 183 tuhande euro võrra. Linna netovõlakoormuseks ehk tekkepõhiste võlakohustiste ja likviidsete varade vaheks kujunes aruandeaasta lõpuks 70 365 tuhat eurot (2019. a 71 452 ning 2018. a 60 714 tuhat eurot), mis moodustas põhitegevuse tuludest 40%. Võrreldes eelnenud aastaga on nimetatud suhtarv vähenenud 2 protsendipunkti võrra.

Linna netovõlakoormuse lubatavast ülemmäärast ja tegelikust seisust annab võrdleva ülevaate järgnev joonis. Netovõlakoormuse absoluutväärtus on vähenenud 2 miljoni euro võrra, samuti on vähenenud finantspositsiooni analüüsimise seisukohalt olulisem näitaja netovõlakoormuse suhe põhitegevuse tuludesse 2 protsendipunkti võrra. Laenukohustised ise moodustasid põhitegevuse

tuludest 51%, kahel eelnenud aastal 49% ja 46%. Aruandeaastal suurenesid tekkepõhised põhitegevuse tulud 6%, laenukohustised 9% (eelnenud aastal suurenesid tulud 8% ja laenukohustised 16%).

Tartu linna netovõlakoormus ja selle ülemmäär (mln eurot)

Netovõlakoormuse lubatud maksimaalse väärtuse ning selle tegeliku väärtuse vahe ehk nn laenu-puhver on kasvanud oluliselt, 76 miljoni euro võrra, mida peamiselt on põhjustanud ajutine seadusemuudatus.⁴

Aasta lõpu likviidsete varade suurust on mõjutanud nii põhi- ja investeerimistegevuse eelarveosa väljaminekute alataitmine kui ka tulumaksu ülelaekumine. Põhitegevuse tulem on kujunenud kavandatust 18 (eelnenud aastal 9,4) miljoni euro võrra suuremaks peamiselt nii planeeritud 8,9 miljoni võrra suurema tulumaksu tulu, kui ka täitmata jäänud kulude arvel 7,7 miljoni euro ulatuses. Investeerimistegevuse tulude alataitmine oli 1,3 miljonit eurot ja kulude 5,8 miljonit eurot.

Linna finantsriskidest, netovõlakoormusest ja selle ülemmäärast vt ka tegevusaruande p 1.8.

⁴ Vt lähemalt finantsriskide juhtimise alapunktist

**Eelarve täitmise aruande lisa 1
Tulubaas**

	2020. a					2019. a täitmine
	Esialgne eelarve	Lõplik eelarve	Täitmine	Täitmise		
				%	hälve	
TULUBAAS kokku	208 059	206 025	192 410	93,4	-13 615	197 588
PÕHITEGEVUSE TULUD	170 703	166 691	177 044	106,2	10 353	169 494
Maksutulud	94 972	86 660	95 667	110,4	9 007	91 114
Tulumaks	91 500	83 500	92 355	110,6	8 855	87 926
Maamaks	1 941	1 941	1 929	99,4	-12	1 545
Kohalikud maksud kokku	1 531	1 219	1 383	113,5	164	1 643
<i>reklaamimaks</i>	468	430	461	107,2	31	450
<i>teede ja tänavate sulgemise maks</i>	194	120	154	128,3	34	215
<i>parkimistasu</i>	869	669	768	114,8	99	978
Tulud kaupade ja teenuste müügist	19 176	16 576	17 005	102,6	429	19 086
Riigilõiv	118	118	125	105,9	7	134
Majandustegevuse tulud	15 914	13 581	14 057	103,5	476	15 670
<i>haridus</i>	10 594	9 593	9 401	98,0	-192	10 698
<i>kultuur ja kunst</i>	309	186	395	212,4	209	458
<i>sport ja puhketegevus</i>	1 028	678	698	102,9	20	366
<i>sotsiaalabi ja tervishoid</i>	1 322	1 329	1 366	102,8	37	1 309
<i>keskkonnakaitse</i>	14	14	33	235,7	19	33
<i>transport</i>	2 580	1 715	2 115	123,3	400	2 752
<i>üldvalitsemine</i>	35	49	25	51,0	-24	26
<i>muud</i>	32	17	24	141,2	7	28
Üüri ja renditulud	2 779	2 553	2 506	98,2	-47	2 998
Õiguste müük	140	134	134	100,0	0	131
Muu toodete ja teenuste müük	225	190	183	96,3	-7	153
Saadud toetused tegevuskuludeks	55 823	62 698	63 537	101,3	839	58 471
Riigi tasandusfondist	6 308	6 295	6 295	100,0	0	8 112
Riigi toetusfondist	37 840	40 901	40 901	100,0	0	36 319
Muud saadud toetused	11 675	15 502	16 341	105,4	839	14 040
Muud tegevustulud	732	757	835	110,3	78	823
Tasu vee erikasutusest	190	190	206	108,4	16	206
Trahvid	510	510	448	87,8	-62	526
Mitmesugused muud tulud	32	57	181	317,5	124	91
INVESTEERIMISTEGEVUSE TULUD	11 456	8 288	7 022	84,7	-1 266	11 253
Tulud finantsinvesteeringute müügist	0	0	0	x	0	475
Tulu põhivara müügist	3 520	1 520	2 396	157,6	876	1 416
Sihtfinantseerimine põhivara soetuseks	7 422	6 259	4 124	65,9	-2 135	8 853
Finantstulud	514	509	502	98,6	-7	509
<i>dividenditulud</i>	500	500	500	100,0	0	500
<i>intressi- ja viivisetulud</i>	14	9	2	22,2	-7	9
FINANTSEERIMISTEGEVUSE TULUD (laenukohustiste võtmine)	18 900	18 900	14 965	79,2	-3 935	17 690
LIKVIIDSETE VARADE ning NÕUETE ja KOHUSTISTE MUUTUS	-7 000	-12 146	6 621	-54,5	18 767	849

Eelarve täitmise aruande lisa 2**Kulude eelarve täitmine tegevusvaldkondade ja struktuuriüksuste lõikes***tuhandetes eurodes*

Tegevusvaldkonna ja struktuuriüksuse nimetus	2020. a					2019. a täitmine
	Esiagne eelarve	Lõplik eelarve	Täitmine	Täitmise		
				%	hälve	
KULUD KOKKU	208 059	206 025	192 410	93,4	-13 615	197 588
Üldised valitsussektori teenused	23 766	23 064	22 191	96,2	-873	19 454
Linnavolikogu kantselei	412	391	344	88,0	-47	285
Linnakantselei	4 528	3 424	2 899	84,7	-525	4 068
Arhitektuuri ja ehituse osakond	573	564	547	97,0	-17	563
Avalike suhete osakond	967	882	825	93,5	-57	807
Ettevõtluse arengu osakond	191	217	186	85,7	-31	185
Haridusosakond	347	347	344	99,1	-3	345
IT süsteemihalduse osakond	0	779	765	98,2	-14	0
Kultuuriosakond	342	345	337	97,7	-8	337
Linnamajanduse osakond	969	975	973	99,8	-2	921
Linnaplaneerimise ja maakorralduse osakond	698	706	703	99,6	-3	656
Linnavarade osakond	2 480	2 384	2 233	93,7	-151	1 516
Rahandusosakond	10 563	10 058	10 073	100,1	15	8 056
Rahvastikutoimingute osakond	0	158	158	100,0	0	0
Sisekontrolli osakond	0	92	92	100,0	0	0
Sotsiaal- ja tervishoiuosakond	1 696	1 742	1 712	98,3	-30	1 715
Avalik kord	634	654	637	97,4	-17	624
Linnakantselei	528	211	208	98,6	-3	507
Järelevalveosakond	0	337	335	99,4	-2	0
Linnamajanduse osakond	59	59	47	79,7	-12	70
Rahandusosakond	47	47	47	100,0	0	47
Majandus	29 306	27 297	23 730	86,9	-3 567	28 949
Linnakantselei	1 768	1 571	686	43,7	-885	2 705
Arhitektuuri ja ehituse osakond	242	211	149	70,6	-62	147
Avalike suhete osakond	54	47	46	97,9	-1	55
Ettevõtluse arengu osakond	1 320	1 243	1 111	89,4	-132	1 381
Linnamajanduse osakond	23 527	21 361	19 528	91,4	-1 833	22 000
Linnaplaneerimise ja maakorralduse osa kond	865	1 260	991	78,7	-269	991
Linnavarade osakond	1 530	1 407	1 219	86,6	-188	1 670
Rahandusosakond	0	197	0	0,0	-197	0
Keskkonnakaitse	7 634	7 167	6 971	97,3	-196	6 780
Linnamajanduse osakond	7 634	7 137	6 971	97,7	-166	6 780
Rahandusosakond	0	30	0	0,0	-30	0
Elamu- ja kommunaalmajandus	5 856	5 179	4 516	87,2	-663	6 305
Linnakantselei	0	0	0	x	0	2
Linnamajanduse osakond	4 692	3 743	3 184	85,1	-559	3 082
Linnavarade osakond	1 164	1 352	1 332	98,5	-20	3 221
Rahandusosakond	0	84	0	0,0	-84	0

Kulude eelarve täitmine tegevusvaldkondade ja struktuuriüksuste lõikes

Tegevusvaldkonna ja struktuuriüksuse nimetus	2020. a					2019. a täitmine
	Esialgne eelarve	Lõplik eelarve	Täitmine	Täitmise		
				%	hälve	
Tervishoid	811	775	604	77,9	-171	609
Sotsiaal- ja tervishoiuosakond	811	775	604	77,9	-171	609
Vaba aeg ja kultuur	16 906	17 097	14 558	85,1	-2 539	13 379
Linnakantselei	57	20	20	100,0	0	66
Arhitektuuri ja ehituse osakond	316	220	194	88,2	-26	190
Avalike suhete osakond	30	33	33	100,0	0	34
IT süsteemihalduse osakond	0	38	38	100,0	0	0
Kultuuriosakond	10 006	9 604	9 152	95,3	-452	9 727
Linnamajanduse osakond	0	0	0	x	0	54
Linnavarade osakond	6 155	6 816	4 775	70,1	-2 041	2 850
Rahandusosakond	342	366	346	94,5	-20	458
Haridus	104 784	106 898	103 544	96,9	-3 354	105 368
Linnakantselei	752	240	240	100,0	0	777
Avalike suhete osakond	0	3	3	100,0	0	0
Haridusosakond	86 241	88 033	85 413	97,0	-2 620	85 175
IT süsteemihalduse osakond	0	522	522	100,0	0	0
Kultuuriosakond	3 332	3 420	3 300	96,5	-120	3 726
Linnavarade osakond	14 421	14 596	14 048	96,2	-548	15 669
Rahandusosakond	38	84	18	21,4	-66	21
Sotsiaalne kaitse	18 362	17 894	15 659	87,5	-2 235	16 120
Linnakantselei	12	4	4	100,0	0	18
Avalike suhete osakond	0	38	38	100,0	0	0
IT süsteemihalduse osakond	0	8	8	100,0	0	0
Linnavarade osakond	3 184	1 784	941	52,7	-843	2 570
Rahandusosakond	0	60	0	0,0	-60	24
Sotsiaal- ja tervishoiuosakond	15 166	16 000	14 668	91,7	-1 332	13 508
Kokku osakondade kulud	208 059	206 025	192 410	93,4	-13 615	197 588
Linnavolikogu kantselei	412	391	344	88,0	-47	285
Linnakantselei	7 645	5 470	4 057	74,2	-1 413	8 143
Arhitektuuri ja ehituse osakond	1 131	995	890	89,4	-105	900
Avalike suhete osakond	1 051	1 003	945	94,2	-58	896
Ettevõtluse arengu osakond	1 511	1 460	1 297	88,8	-163	1 566
Haridusosakond	86 588	88 380	85 757	97,0	-2 623	85 520
IT süsteemihalduse osakond	0	1 347	1 333	99,0	-14	0
Järelevalveosakond	0	337	335	99,4	-2	0
Kultuuriosakond	13 680	13 369	12 789	95,7	-580	13 790
Linnamajanduse osakond	36 881	33 275	30 703	92,3	-2 572	32 907
Linnaplaneerimise ja maakorralduse osakond	1 563	1 966	1 694	86,2	-272	1 647
Linnavarade osakond	28 934	28 339	24 548	86,6	-3 791	27 496
Rahandusosakond	10 990	10 926	10 484	96,0	-442	8 606
Rahvastikutoimingute osakond	0	158	158	100,0	0	0
Sisekontrolli osakond	0	92	92	100,0	0	0
Sotsiaal- ja tervishoiuosakond	17 673	18 517	16 984	91,7	-1 533	15 832

Eelarve täitmise aruande lisa 3
Põhitegevuskulude eelarve täitmine tegevusalade lõikes*tuhandetes eurodes*

Tegevusvaldkonna ja struktuuriüksuse nimetus	2020. a					2019. a täitmine
	Esialgne eelarve	Lõplik eelarve	Täitmine	Täitmise		
				%	hälve	
KULUD KOKKU	160 505	161 288	153 597	95,2	-7 691	152 786
Üldised valitsussektori teenused	13 493	12 847	12 125	94,4	-722	11 965
Volikogu	412	391	344	88,0	-47	285
Linnavalitsus	11 206	11 245	10 845	96,4	-400	10 330
Reservfond	500	138	0	0,0	-138	0
Personaliteenused (õppelaenu kustutamine)	4	0	0	x	0	0
Muud üldised teenused	315	366	333	91,0	-33	295
Ühistegevuskulud	1 056	707	603	85,3	-104	1 055
Avalik kord	634	654	637	97,4	-17	624
Politsei	36	36	36	100,0	0	36
Muu avalik kord	598	618	601	97,2	-17	588
Majandus	16 427	16 031	14 590	91,0	-1 441	15 476
Maakorraldus	183	129	83	64,3	-46	123
Linna teed ja tänavad	2 881	2 716	2 655	97,8	-61	2 630
Ühistranspordi korraldus	9 641	9 773	9 068	92,8	-705	9 286
Õhutransport	300	203	84	41,4	-119	297
Turism	347	348	339	97,4	-9	340
Üldmajanduslikud arendusprojektid	1 557	1 440	1 207	83,8	-233	1 391
Muu majandus	1 518	1 422	1 154	81,2	-268	1 409
Keskkonnakaitse	7 053	6 712	6 521	97,2	-191	6 644
Jäätmekäitlus	588	520	471	90,6	-49	492
Avalike alade puhastus	4 676	4 601	4 543	98,7	-58	4 590
Heitveekäitlus	135	135	134	99,3	-1	135
Haljastus	1 506	1 356	1 305	96,2	-51	1 322
Muu keskkonnakaitse	148	100	68	68,0	-32	105
Elamu- ja kommunaalmajandus	3 604	3 335	3 059	91,7	-276	3 349
Elamumajanduse arendamine	611	608	618	101,6	10	629
Veevarustus	84	84	77	91,7	-7	40
Tänavavalgustus	1 772	1 483	1 301	87,7	-182	1 720
Muud kommunaalteenused	1 137	1 160	1 063	91,6	-97	960
Tervishoid	811	775	604	77,9	-171	609
Põetusvahendid	0	0	0	x	0	30
Üldmeditsiiniteenused	120	120	91	75,8	-29	76
Hooldusravi	471	436	362	83,0	-74	404
Avalikud tervishoiuteenused	198	181	120	66,3	-61	87
Muud tervishoiuteenused	22	38	31	81,6	-7	12
Vaba aeg ja kultuur	11 791	11 875	11 197	94,3	-678	10 954
Spordibaasid, noortesport	3 746	3 610	3 432	95,1	-178	3 107
Puhkepargid	195	200	200	100,0	0	300
Noorsootöö	56	825	719	87,2	-106	71

Tegevusvaldkonna ja struktuuriüksuse nimetus	2020. a					2019. a täitmine
	Esialgne eelarve	Lõplik eelarve	Täitmine	Täitmise		
				%	hälve	
Vaba aja üritused	2 359	2 206	2 084	94,5	-122	2 358
Raamatukogud	2 290	2 255	2 269	100,6	14	2 135
Rahvakultuur	352	318	270	84,9	-48	592
Muuseumid	1 226	1 390	1 238	89,1	-152	1 202
Muinsuskaitse	111	149	128	85,9	-21	175
Botaanikaaed	20	20	20	100,0	0	20
Kunst	0	0	0	x	0	10
Teatrid	81	81	81	100,0	0	94
Kontsertorganisatsioonid	22	23	23	100,0	0	22
Kirjastused	7	7	7	100,0	0	6
Muu vabaaeg ja kultuur	1 326	791	726	91,8	-65	862
Haridus	91 510	92 845	90 041	97,0	-2 804	89 675
Koolieelsed lasteasutused	31 442	31 478	30 907	98,2	-571	29 840
Põhi- ja üldkeskharidus	35 202	36 786	35 859	97,5	-927	34 517
Üldkeskhariduse õpetajate tööjõukulud	5 040	4 703	4 705	100,0	2	4 506
Kutseõppe kulud	9 428	10 097	9 794	97,0	-303	10 579
Kõrgharidus	38	41	15	36,6	-26	21
Taseme alusel mittemääratletav haridus	499	631	498	78,9	-133	753
Noorte huviharidus ja huvitegevus	3 942	3 503	3 383	96,6	-120	3 798
Koolitransport	303	219	168	76,7	-51	208
Koolitoit	2 719	2 464	2 132	86,5	-332	2 612
Õömaja	308	372	97	26,1	-275	358
Hariduse abiteenused	1 936	1 818	1 746	96,0	-72	1 839
Muu haridus	653	733	737	100,5	4	644
Sotsiaalne kaitse	15 182	16 214	14 823	91,4	-1 391	13 490
Puuetega inimeste sotsiaalhoolekande asutused	578	596	511	85,7	-85	470
Muu puuetega inimeste sotsiaalne kaitse	3 623	3 817	3 441	90,1	-376	3 105
Eakate sotsiaalhoolekande asutused	4 213	4 601	4 423	96,1	-178	3 783
Muu eakate sotsiaalne kaitse	129	185	173	93,5	-12	122
Asenduskodud	2 000	2 075	1 818	87,6	-257	1 746
Muu perede ja laste sotsiaalne kaitse	1 808	1 809	1 595	88,2	-214	1 567
Riskirühmade sotsiaalhoolekande asutused	416	419	422	100,7	3	406
Riiklik toimetulekutoetus	1 438	1 438	1 425	99,1	-13	1 343
Muu sotsiaalsete riskirühmade kaitse	891	963	814	84,5	-149	921
Muu sotsiaalne kaitse	86	311	201	64,6	-110	27

Eelarve täitmise aruande lisa 3a
Põhitegevuskulude eelarve täitmine tegevusvaldkondade ja kulude majandusliku sisu lõikes

tuhandetes eurodes

Tegevusvaldkonna ja kululiigi nimetus	2020. a					2019. a täitmine
	Esialgne eelarve	Lõplik eelarve	Täitmine	Täitmise		
				%	hälve	
KULUD KOKKU	160 505	161 288	153 597	95,2	-7 691	152 786
tööjõukulud	84 509	85 324	84 086	98,5	-1 238	79 726
majandamis- jm kulud	55 714	54 921	49 470	90,1	-5 451	53 860
antud toetused	20 282	20 260	19 232	94,9	-1 028	18 530
investeeringuskulud	0	783	809	103,3	26	670
Üldised valitsussektori teenused	13 493	12 847	12 125	94,4	-722	11 965
tööjõukulud	9 765	9 859	9 672	98,1	-187	9 167
majandamis- jm kulud	3 546	2 797	2 263	80,9	-534	2 579
antud toetused	182	171	170	99,4	-1	219
investeeringuskulud	0	20	20	100,0	0	0
Avalik kord	634	654	637	97,4	-17	624
tööjõukulud	430	452	451	99,8	-1	420
majandamis- jm kulud	145	143	127	88,8	-16	147
antud toetused	59	59	59	100,0	0	57
Majandus	16 427	16 031	14 590	91,0	-1 441	15 476
tööjõukulud	871	899	854	95,0	-45	711
majandamis- jm kulud	14 169	13 489	12 289	91,1	-1 200	13 152
antud toetused	1 387	1 249	1 068	85,5	-181	1 384
investeeringuskulud	0	394	379	96,2	-15	229
Keskonnakaitse	7 053	6 712	6 521	97,2	-191	6 644
tööjõukulud	0	6	6	100,0	0	25
majandamis- jm kulud	6 890	6 497	6 310	97,1	-187	6 502
antud toetused	163	110	107	97,3	-3	110
investeeringuskulud	0	99	98	99,0	-1	7
Elamu- ja kommunaal-majandus	3 604	3 335	3 059	91,7	-276	3 349
tööjõukulud	480	495	481	97,2	-14	391
majandamis- jm kulud	3 032	2 709	2 444	90,2	-265	2 845
antud toetused	92	92	95	103,3	3	63
investeeringuskulud	0	39	39	100,0	0	50
Tervishoid	811	775	604	77,9	-171	609
tööjõukulud	29	47	42	89,4	-5	15
majandamis- jm kulud	700	652	487	74,7	-165	513
antud toetused	82	76	75	98,7	-1	81
Vabaeg ja kultuur	12 320	11 875	11 197	94,3	-678	10 954
tööjõukulud	3 926	4 006	3 830	95,6	-176	3 118
majandamis- jm kulud	3 082	3 151	2 739	86,9	-412	3 158

Investeeringustegevuse kulude eelarve täitmine tegevusvaldkondade ja objektide lõikes

Tegevusvaldkonna ja kululiigi nimetus	2020. a					2019. a täitmine
	Esialgne eelarve	Lõplik eelarve	Täitmine	Täitmise		
				%	hälve	
antud toetused	5 312	4 626	4 554	98,4	-72	4 642
investeeringuskulud	0	92	74	80,4	-18	36
Haridus	90 981	92 845	90 041	97,0	-2 804	89 675
tööjõukulud	65 678	66 132	65 462	99,0	-670	63 080
majandamis- jm kulud	18 248	18 925	16 915	89,4	-2 010	19 575
antud toetused	7 055	7 649	7 465	97,6	-184	6 672
investeeringuskulud	0	139	199	143,2	60	348
Sotsiaalne kaitse	15 182	16 214	14 823	91,4	-1 391	13 490
tööjõukulud	3 330	3 428	3 288	95,9	-140	2 799
majandamis- jm kulud	5 902	6 558	5 896	89,9	-662	5 389
antud toetused	5 950	6 228	5 639	90,5	-589	5 302

Eelarve täitmise aruande lisa 4

Investeeringustegevuse kulude eelarve täitmine tegevusvaldkondade ja objektide lõikes

tuhandetes eurodes

Tegevusvaldkonna, tegevusala ja investeeringuobjekti nimetus	Esialgne eelarve	Lõplik eelarve	Täitmine	sh saadud toetuste arvel	Lõpliku eelarve täitmise %
Investeeringustegevuse kulud kokku	39 741	36 923	31 166	4 036	84,4
Põhivara soetus	37 018	34 077	28 753	3 514	84,4
Põhivara soetuseks antav sihtfinantseerimine	2 030	2 153	1 241	522	57,6
Finantskulud	693	693	1 172	0	169,1
ÜLDISED VALITSUSSEKTORI TEENUSED	2 460	2 403	2 419	0	100,7
Valitsussektori võla teenindamine	693	693	1 172	0	169,1
Linna laenude ja võlakirjade intressikulu	692	692	1 171	0	169,2
Asutuse Tartu Sport kapitalirendi intressikulu	1	1	1	0	100,0
Linnavalitsus	1 767	1 710	1 247	0	72,9
Raekoja plats 14 ruumide remont	967	978	942	0	96,3
Raekoja plats 14 sisustamine	135	135	104	0	77,0
IT tarkvara arendused ja vahendite soetamine	545	577	183	0	31,7
Raekoja plats 6 hoone rekonstrueerimise projekteerimine	50	0	0	0	x
Raekoja lifti ehituse projekteerimine	50	0	0	0	x
Sõiduautode väljaost	20	20	18	0	90,0
MAJANDUS	12 879	11 266	9 140	1 812	81,1
Maakorraldus	300	800	596	0	74,5
Linna arenguks maa ost	300	800	596	0	74,5
Linna teed, tänavad ja sillad	10 805	8 501	7 422	1 105	87,3
<i>Tänavate ehitus ja rekonstrueerimine</i>	<i>6 615</i>	<i>7 185</i>	<i>6 120</i>	<i>1 012</i>	<i>85,2</i>
Riia tn viadukti ja tunnelite ehitus	3 100	3 100	3 109	1 012	100,3
Turu ja Ropka tee ristmik	690	841	821	0	97,6
Vanemuise tn (Akadeemia-Ülikooli ja Uueturu)	600	600	431	0	71,8
Ülikooli tn (Raekoja plats-Küütri)	525	525	509	0	97,0

Investeeringustegevuse kulude eelarve täitmine tegevusvaldkondade ja objektide lõikes

Tegevusvaldkonna, tegevusala ja investeeringuobjekti nimetus	Esialgne eelarve	Lõplik eelarve	Täitmine	sh saadud toetuste arvel	Lõpliku eelarve täitmise %
Lasari tn	500	750	0	0	0,0
Mõisavahe tn 9 korruseliste majade parklad	400	532	518	0	97,4
Inseneri tn	350	427	403	0	94,4
Tüve ja Lääne tn	250	0	0	0	x
projekteerimised	200	410	311	0	75,9
Tänavarekonstrueerimise projekteerimine (Pääsusilma tn)	0	0	18	0	x
<i><u>Tänavate ülekatted ja pindamised ning koostööproj. kokku</u></i>	<i><u>1 290</u></i>	<i><u>892</u></i>	<i><u>871</u></i>	<i><u>0</u></i>	<i><u>97,6</u></i>
Ülekatted ja pindamised ning koostööprojektid	1 290	892	836	0	93,7
Ülekatted ja pindamised ning koostööprojektid	0	0	35	0	x
<i><u>Jalg- ja jalgrattateed</u></i>	<i><u>2 655</u></i>	<i><u>159</u></i>	<i><u>166</u></i>	<i><u>0</u></i>	<i><u>104,4</u></i>
Vaksali tn - EMÜ – Waldorfkool kergliiklustee	1 651	6	16	0	266,7
Tartu-Rahinge-Ilmatsalu kergliiklustee	854	3	2	0	66,7
Kaasav eelarve "Eeskujulikud rattateed"	100	100	100	0	100,0
Kuradisild	50	23	21	0	91,3
Võidu sild	0	27	27	0	100,0
<i><u>Liikluskorraldus</u></i>	<i><u>245</u></i>	<i><u>265</u></i>	<i><u>265</u></i>	<i><u>93</u></i>	<i><u>100,0</u></i>
Jaama ja Rõõmu tee ristmik (Jaama 173)	195	233	233	93	100,0
Fooriristmike rekonstrueerimine	50	32	32	0	100,0
Transpordikorraldus	200	391	383	185	98,0
Rattarendisüsteemi arendamine	200	391	382	185	97,7
Rattarendisüsteemi arendamine	0	0	1	0	x
Üldmajanduslikud arendusprojektid	85	85	85	0	100,0
Toetus SAle Tartu Teaduspark infrastruktuuri arendamiseks	85	85	85	0	100,0
Muu majandus	1 489	1 489	654	522	43,9
Investeeringud korteriühistutes projekti SmartEnCity raames	1 329	1 329	522	522	39,3
Viidasüsteemi rajamine	60	60	32	0	53,3
Korteriühistute remondifond	50	50	50	0	100,0
Ettekirjutuste täitmine linna hoonetes	50	50	50	0	100,0
KESKKONNAKAITSE	581	455	449	0	98,7
Heitveekäitlus	15	15	15	0	100,0
Toetus hüdrantide rajamiseks	15	15	15	0	100,0
Haljastus	566	440	434	0	98,6
Uue mängu- ja spordiväljaku rajamine (Kaunase pst 58a)	325	325	320	0	98,5
Linnaujula ja vabaujula rekonstrueerimise projekteerimine	55	5	3	0	60,0
Toomemäe Professorite allée kaldtee	50	50	53	0	106,0
Sõbra tn mänguväljaku ja Sanatooriumi parkmetsa spordiväljaku rekonstrueerimistöde II etapp	40	0	0	0	x
Raekoja platsi inventar	36	36	35	0	97,2
Toomemäe teed ja trepid	30	0	0	0	x
Projekteerimised	30	15	14	0	93,3
Aruküla tee 36 piirdeaed	0	9	9	0	100,0
ELAMU- ja KOMMUNAALMAJANDUS	2 252	1 844	1 457	545	79,0
Elamumajanduse arendamine	286	438	431	135	98,4
Linnale kuuluvate korterite remont	200	308	292	109	94,8
Linnale kuuluvate elamute remont	80	80	91	0	113,8

Investeeringustegevuse kulude eelarve täitmine tegevusvaldkondade ja objektide lõikes

Tegevusvaldkonna, tegevusala ja investeeringuobjekti nimetus	Esialgne eelarve	Lõplik eelarve	Täitmine	sh saadud toetuste arvel	Lõpliku eelarve täitmise %
SmartEnCity osalus korteriühistute hoonete rekonstrueerimisel "Kodud tuleohutuks"	6 0	9 41	9 39	0 26	100,0 95,1
Tänavavalgustus	1 740	1 163	807	410	69,4
Annelinna tänavavalgustuse renoveerimine	1 305	1 005	737	410	73,3
Narva mnt valgustuse ümbereh. Võidu sillast Delta õppeh.-ni	80	8	0	0	0,0
Pimedate tänavälõikude valgustamine	50	20	25	0	125,0
Vana Ihaste tänavavalgustuse uuendamine	50	0	0	0	x
Toomemäe spordiplatsi valgustuse rekonstr, Vabaduse pst ja Emajõe vahelise pargi valgustuse rekonstrueerimine	40	20	2	0	10,0
Projekteerimised	35	35	9	0	25,7
Tänavavalgustusliinide rek.-ne koostöös Elektrileviga	30	30	1	0	3,3
Rõhu küla tänavavalgustuse rekonstrueerimine	30	5	0	0	0,0
Amortiseerunud tn valgustusliinide renov.-ne, võrgu optim.-ne	30	25	25	0	100,0
Tänavavalgustuskilpide ja telemeetria- süsteemide väljavahetamine, uute loomine	25	0	0	0	x
Ülekäiguradade valgustamine	15	15	8	0	53,3
Muu elamu- ja kommunaaltegevus	226	243	219	0	90,1
Kalmistu 20/22 majandushoone rekonstrueerimine	168	168	152	0	90,5
Kalmistu 20/22 majandushoovi sillutamine	20	20	20	0	100,0
Tuigo kalmistu uute kvartalite vaheliste teede rajamine	20	20	14	0	70,0
Pauluse ja Puiestee leinamajade fassaadide remont	10	10	9	0	90,0
Uspenski kabeli sisekujunduse renoveerimine	8	8	8	0	100,0
Loomade varjupaik (Roosi 91K)	0	17	16	0	94,1
VABA AEG JA KULTUUR	4 586	5 222	3 361	767	64,4
Spordibaasid	1 415	1 960	328	0	16,7
Annemõisa 1a jalgpallihalli rajamine	1 200	1 650	15	0	0,9
TÜ spordihoone arendamine	100	100	100	0	100,0
Toetus jalgpalliklubile WELCO	75	75	75	0	100,0
Asutusele Tartu Sport murutraktori ja oksapurustaja soetamine	25	25	24	0	96,0
Kvissentali veemotokeskus (Madruse 14)	15	15	9	0	60,0
Tamme staadioni tribüünihoone automaatika uuendamine	0	30	24	0	80,0
PVC halli soetamine ja paigaldamine	0	45	46	0	102,2
Toetus SAK "Tartu" keskküttesüsteemi rmondiks	0	20	20	0	100,0
Tartu Sport - renditud traktori väljaost	0	0	15	0	x
Puhkepargid	335	335	355	0	106,0
Laululava remont	335	335	335	0	100,0
Toetus Klubile Tartu Maraton rajatraktori liisingm.-ks	0	0	20	0	x
Vaba aja üritused	60	60	33	0	55,0
Toetus kutuuri- ja spordiühingutele inventari ja/või seadmete soetamiseks	60	60	33	0	55,0
Raamatukogud - O. Lutsu nim Linnaraamatukogu	50	60	53	0	88,3
Kodulehe uus IT lahendus	30	10	10	0	100,0
Kompanii 3/5 konstruktiivse ekspertiisi koostamine	20	20	0	0	0,0
Annelinna harukogu jahutussüsteemi ehitamine	0	30	43	0	143,3

Investeeringustegevuse kulude eelarve täitmine tegevusvaldkondade ja objektide lõikes

Tegevusvaldkonna, tegevusala ja investeeringuobjekti nimetus	Esialgne eelarve	Lõplik eelarve	Täitmine	sh saadud toetuste arvel	Lõpliku eelarve täitmise %
Muuseumid	51	51	51	0	100,0
Linnamuuseumi uute näituste väljatoomine	40	40	40	0	100,0
Mänguasjamuuseumi remonttööd (Lutsu 8)	11	11	11	0	100,0
Muinsuskaitse	480	369	223	0	60,4
Lõuna-Eesti Vabastajate mälestussamba taastamine	130	0	0	0	x
Toetus SAle Tartu Maarja Kirik	100	155	17	0	11,0
Linnamüüri taastamine (Vabaduse pst 9)	90	0	0	0	x
Restaureerimise toetused	80	80	72	0	90,0
Toetus EAÕK Tartu Pühade Aleksandrite Kogudusele Sõbra 19a piirdeaia ümberehitustöödeks	50	50	50	0	100,0
Toetus EELK Tartu Peetri Kogudusele kiriku remonttöödeks	30	30	30	0	100,0
Toetus Morgensterni monumendi restaureerimiseks	0	9	9	0	100,0
Toetus Tartu Jumalaema Unumise katedraali restaureerimiseks	0	8	8	0	100,0
Toetus Eesti Loodusuurijate Seltsile Struve 2 ruumide remondiks	0	37	37	0	100,0
Ringhäälingu- ja kirjastamisteenused	0	0	15	0	x
Eesti Kirjanike Liidule Tartu Kirjanduse maja renoveerimiseks	0	0	15	0	x
Muu vaba aeg ja kultuur	2 195	2 387	2 303	767	96,5
Lodjakoja ehitamine	2 155	2 347	2 277	767	97,0
Südalinna kultuurikeskuse ettevalmistustööd	40	40	26	0	65,0
HARIDUS	13 803	14 053	13 503	912	96,1
Koolieelsed lasteasutused	2 968	3 385	3 018	572	89,2
Lasteaed Pääsupesa (Sõpruse pst 12) rekonstrueerimine	2 438	2 561	2 351	446	91,8
Lasteaedade rühmade remondid	300	566	481	99	85,0
Lasteaedade mänguväljakute ja õuepaviljonide korrashoid	100	100	87	0	87,0
Lasteaedade tehnosüsteemide korrastamine	80	80	51	0	63,8
Lasteaed Hellik (Aardla 138) rekonstrueerimise projekteerimine	50	50	10	0	20,0
Lasteaedade rekonstrueerimiste projekteerimine	0	28	38	27	135,7
LA Midrimaa, Kivike remont (COVID-19 meetmest)	0	0	0	0	x
Põhikoolide rekonstrueerimine	10 285	10 020	9 853	275	98,3
Annelinna Gümnaasium (Kaunase pst 68)	9 660	9 210	9 128	141	99,1
Forseliuse Kool (Tähe 103 ja Tähe 101)	165	176	177	9	100,6
Kroonuaia Kool (Ploomi 1)	150	50	13	0	26,0
Salme 1a hoone rekonstrueerimise projekteerimine	140	40	34	0	85,0
Karlova Kooli (Lina 2) rekonstrueerimise projekteerimine	90	0	0	0	x
Veeriku Kool (Veeriku 41)	50	72	70	0	97,2
Hansa Kooli/Descartes'i Kooli (Anne 63 ja Anne 65) rekonstrueerimise eskiislahendus	30	0	0	0	x
Variku Kool (Aianduse 4)	0	330	296	0	89,7
Kristjan Jaak Petersoni Gümnaasium	0	50	3	0	6,0
Tamme Kooli lift	0	92	125	125	135,9
Annelinna Gümnaasium	0	0	2	0	x
Veeriku Kool	0	0	1	0	x
Variku kool	0	0	4	0	x

Investeeringustegevuse kulude eelarve täitmine tegevusvaldkondade ja objektide lõikes

Tegevusvaldkonna, tegevusala ja investeeringuobjekti nimetus	Esialgne eelarve	Lõplik eelarve	Täitmine	sh saadud toetuste arvel	Lõpliku eelarve täitmise %
Kutseõppeasutused -					
Tartu Kutsehariduskeskus (KHK)	0	65	65	65	100,0
Hoone Põllu tn 11a rekonstrueerimine	0	23	23	23	100,0
Digitaalse õppevara arendamine	0	19	19	19	100,0
Transpordivahendite soetus	0	23	23	23	100,0
Noorte huviharidus ja -tegevus	0	6	6	0	100,0
Anne Noortekeskuse (Uus 56) rekonstrueerimine	0	6	6	0	100,0
Muu haridus - (kulud haridusasutustele)	550	577	561	0	97,2
Ettekirjutiste täitmine	200	200	186	0	93,0
Haridusasutuste territooriumide korrashoid	150	150	152	0	101,3
Haridusasutuste territooriumide korrashoid	0	100	0	0	0,0
haridusasutuste rekonstrueerimistöde projekteerimised	100	127	125	0	98,4
Kaasav eelarve "Tartu Katoliku kooli Tähtpere Aed"	100	0	98	0	x
SOTSIAALNE KAITSE	3 180	1 680	837	0	49,8
Eakate sotsiaalhoolekandeasutused	30	30	30	0	100,0
Hooldekodu (Liiva 32)	30	30	30	0	100,0
Muu sotsiaalsete riskirühmade kaitse	3 150	1 650	807	0	48,9
Tüve 2 ja 4 sotsiaalüürimajade rajamine	3 000	1 500	691	0	46,1
Üldhooldekodu (Nõlvaku 10) rajamise projekteerimine	150	150	116	0	77,3

3. RESERVFONDI KASUTAMISE ARUANNE

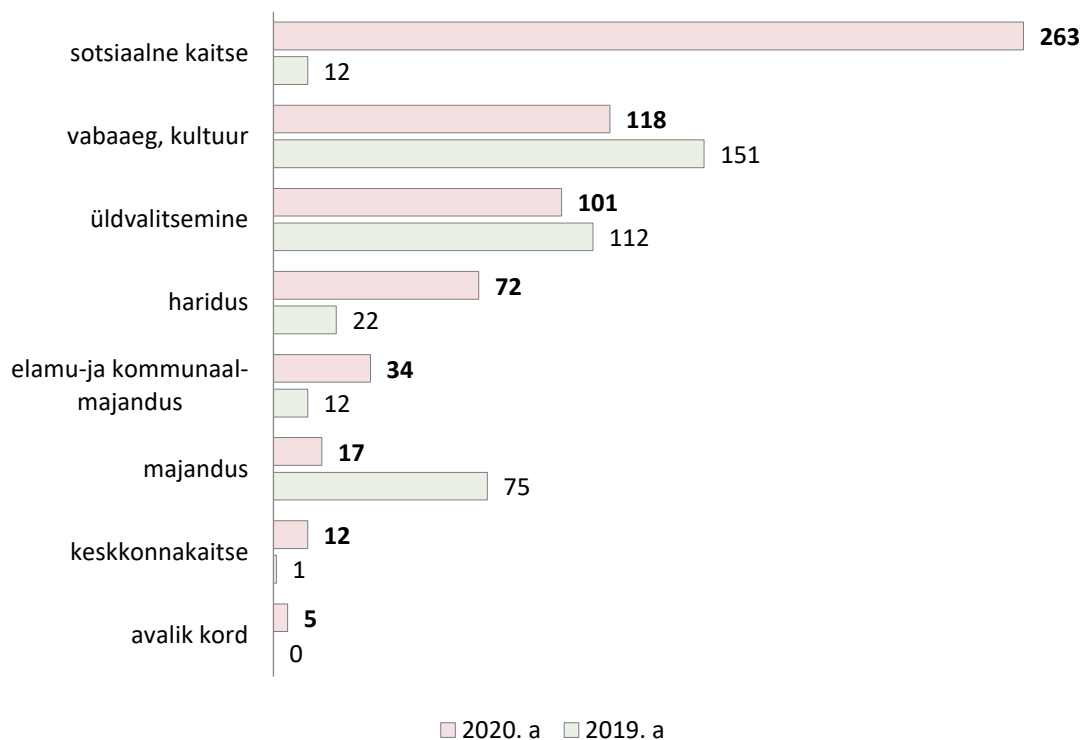
Reservfondi kasutamine on reguleeritud Tartu Linnavolikogu 11. oktoobri 2012. a määrusega nr 74 „Tartu linna eelarve koostamise, täitmise ja finantsjuhtimise kord“.

2020. a reservfondi suuruseks kinnitati esialgse eelarvega 500 tuhat eurot. Seoses koroonaviiruse tõkestamisega seotud ettenägematute kulude suurenemisega suurendati I lisaeelarvega reservfondi 260 tuhande euro võrra. Lõplikuks reservfondi suuruseks kujunes 760 tuhat eurot.

Linnavalitsus eraldas reservfondist taotluste alusel 622 tuhat eurot. Ilma koroonaviiruse tõkestamise kuludeta on reservfondist eraldatud 261 tuhat eurot. Koroonaviiruse tõkestamisele kulus 361 tuhat eurot. Andmed reservfondi eraldamiste kohta on esitatud linna veebilehel.

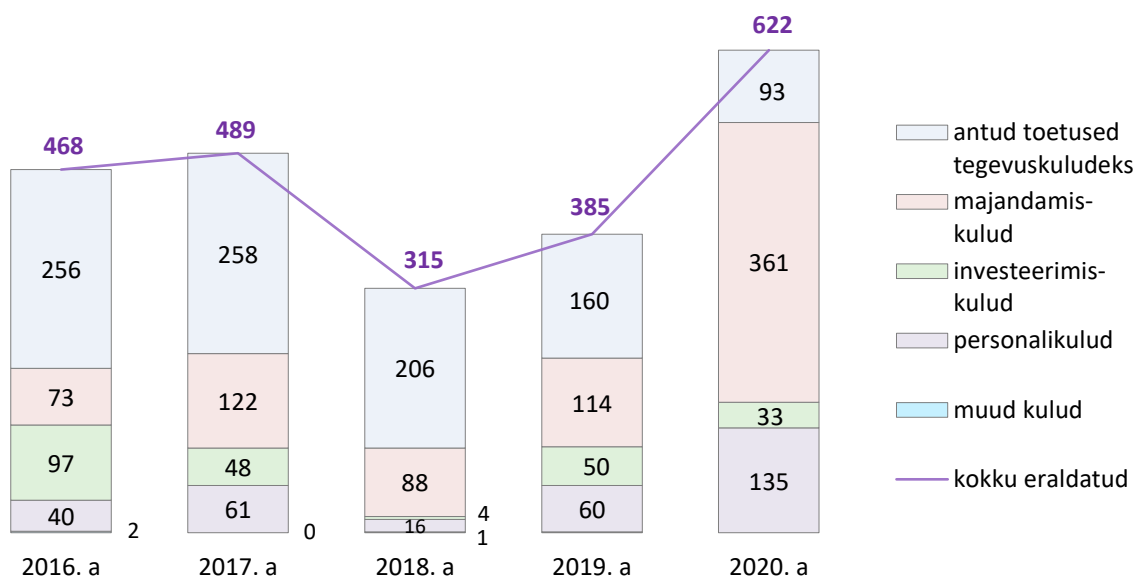
Järgneval joonisel kajastuvad kahe aasta eraldamised tegevusvaldkonniti. Reservfondi vahendeid on 2020. a kulunud kõige enam sotsiaalse kaitse valdkonnale, kuid selle valdkonna kasv on seotud eelkõige koroonakriisiga. Eraldisi, mis ei ole seotud koroonakriisiga on aastal 2020 tehtud kõige rohkem vabaaja ja kultuuri valdkonnale, nii nagu ka kõikidel eelnevatel aastatel. 2020. a ei ole reservfondist toetatud tervishoiu valdkonda.

Reservfondi eraldised 2019. a ja 2020. a tegevusvaldkondade lõikes (tuhat eurot)

Kululiikide lõikes jagunevad eraldised reservfondist järgmiselt:

Linna reservfondist eraldamised majandusliku sisu lõikes (tuhat eurot)

Investeerimiskuludeks eraldati 33 tuhat eurot, sh

	<i>tuhandetes eurodes</i>
Tartu Linnavalitsuse ja Päästeameti koostööprojekti „Kodud tuleohutuks“ kaasfinantseeringuks	15
Aruküla tee 36 piirdeaia rajamiseks	9
Johann Karl Simon Morgensterni 250. sünniaastapäeva puhul Morgensterni monumendi restaureerimiseks Toomemäel	9

Tegevuskuludeks eraldati 589 tuhat eurot, sh

Antud toetusteks 93 tuhat eurot, millest koroonakriisiga seotud kulusid oli 8 tuhat eurot ehk 8% antud toetustest. Suuremad toetuste eraldused:

	<i>tuhandetes eurodes</i>
Spordiklubile „Välk 494“ Balti Hokiliiga I raundi läbiviimiseks ja preemiaks Eesti meistri tiitli võitmise puhul	12
Meeste Kojale tegevustoetuseks	11
MTÜ-le Tartu Suusaklubi Maailmakarika etapi korraldamiseks	10
SA Teaduskeskus AHHA töötajate COVID19 testimiseks	8
R-Makes OÜ-le Vaksali tn 6 hoones paikneva infopunkti tegevuse toetamiseks	7
MTÜ-le TYPA toetus sanitaarremondi tegemiseks Tartu Linnale kuulavas külalisstudios Lutsu 16-31	5

Personalikuludeks kokku 135 tuhat eurot, millest koroonakriisiga seotud kulusid oli 47 tuhat eurot ehk 35% personalikuludest. Suuremad toetuste eraldused:

<i>tuhandetes eurodes</i>	
töötajate pensionile siirdumisega ning linnavalitsuse koosseisu muutumisega seotud kulud	88
Tartu Hooldekodule täiendavateks kuludeks seoses COVID-19 levikuga hooldekodus	47

majandamiskuludeks 361 tuhat eurot, millest koroonakriisiga seotud kulused oli 306 tuhat eurot ehk 85% majandamiskuludest. Suuremad toetuste eraldused:

<i>tuhandetes eurodes</i>	
koroonaviiruse tõkestamisega seotud kuludeks (nt deso- ja isikukaitsevahendid ja laulu- lava juures olevate COVID-19 proovide võtmise telkide elektrivarustuse tagamiseks)	262
Tartu Oskar Lutsu nimelisele Linnaraamatukogule välitingimustesse sobivate kontaktivabade nutikapide soetamiseks	23
linnavalitsuse koosolekuruumide ja tööruumide tehniliste lahenduste uuendamiseks, et tagada toimivad lahendused virtuaalkoosolekute pidamiseks	21
Tartu Spordile Tähtvere puhkepargi dendropargi elu uuringu läbiviimiseks ja puhkepargi dendroloogilise uuringu läbiviimiseks ning puhkepargis eelkooliealiste laste jalgratta õpperaja markeerimiseks	11
Tartu Forseliuse Koolile võimlasse uue põrandakatte paigaldamiseks	9
Tartu II Muusikakooli andmeside kaabeldustööde teostamiseks	7
Anne Saunale kanalisatsioonitoru vahetuseks	7

Eraldatud vahenditest, 622 tuhandest eurost, jäi kasutamata:

<i>tuhandetes eurodes</i>	
MTÜ Tartu Üliõpilasteater Tartu Üliõpilasteatri IX rahvusvahelise A-festivali toetus	3
Miina Härma Gümnaasiumi kooli segakoori kultuuri- ja kontsertreisi toetus Saksamaale Bielefeldi	3
Tartu Linnavalitsuse ja Päästeameti koostööprojekti „Kodud tuleohutuks“ kaasfinantseeringust	3
Eesti Omavalitsuste Liidule eraldatud Lõuna-Eesti heaolufoorumi 2020 „Maailm algab sinust“ korralduskulud	2
linnavalitsuse koosseisu muutumisega seotud kuludest	1
Tartu Hooldekodule eraldatud täiendavatest kuludest seoses COVID-19 levikuga hooldekodus	1

Raha kasutaja väljastpoolt linna ametiasutuste struktuuri esitab rahandusosakonnale raha kasutamise aruande 1 kuu jooksul pärast raha kasutamist. Linnavalitsusel on õigus keelduda raha eraldamisest taotlejatele, kes ei ole tähtaegselt esitanud varasema eraldise kasutamise kohta aruannet.

4. MAJANDUSAASTA ARUANDE ALLKIRI

Tartu Linnavalitsuse konsolideerimisgrupi 31.12.2020 lõppenud majandusaasta aruanne koosneb tegevusaruandest, konsolideerimisgrupi raamatupidamise aastaaruandest ja sõltumatu vandeaudiitori järeldusotsusest.

Konsolideerimisgrupi majandusaasta aruande on koostanud Tartu Linnavalitsus.

Konsolideerimisgrupi majandusaasta aruande on kinnitanud Tartu Linnavolikogu oma

... juuni 2021 otsusega nr ...

Urmas Klaas	Linnapea	_____	10.mai 2021
Nimi	Ametinimetus	Allkiri	Kuupäev